

İnsan Bedenin Ötesinde

Melike Belkıs Doğar

İnsan Bedenin Ötesinde

Melike Belkıs Doğar

Yazılar ve kapak fotoğrafı © Melike Belkıs Doğar
© Bu kitabın yayın hakları yazar Melike Belkıs Doğar'a aittir.
Her hakkı saklıdır.
Tanıtım amaçlı kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmadan
hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. Baskı Ekim 2024

Melike Belkıs Doğar
İstanbul, Türkiye
www.intouchlife.art
intouchlifeart@gmail.com
melikedogar@gmail.com

II. Kitap

İnsan Bedenin Ötesinde

I. Kitap - **Yaşam Gördüğünün Ötesinde**, II. Kitap - **İnsan Bedenin Ötesinde**,
III. Kitap - **Yeni bir Yaşam**, IV. Kitap - **Kendime Mektup**

Öykücü, “*Söyleyecek yeni bir şey yok!*” dedi, yine de yeni bir söylem vardı.

-Her yaşam yeni bir söylemdir.-

teşekkür ederim...

herkese ve her şeye...

yolumu aydınlatan tüm yaşam öğretmenlerime, eş'liği ve manevi âlemini mütevazı paylaşımı için sevgili Feyyaz Yalçın'a, sohbet kitapları için Lütfi Filiz'e, celâli ve cemâliyle Tuncay Kul'a, güler yüzleri ve açık sözleriyle Melek Aydemir ve Emrah Balım'a sevgi ile teşekkür ederim...

İnsan

Yedi yıl aradan sonra konuşmaya başlayan....

*Kendimi tekrar duyabilmem için kapanmam,
içe dönmem gerekiymiş.*

Yolculuk hep devam etse de, farkındalıkla alınan yol
yepyeni bambaşka bir yaşam sunar insana.

İlk farkındalık '*yaşam*' üzerine oldu.
İkinci farkındalık ise '*insan*' üzerine...

İkisini birbirinden ayırmak mümkün değil,
yine de her birinin öyküsü ayrıdır...

Her öykü ayrı birer kitap gibi ayırarak anlatır,
Her öykünün sonunda yaşanan ayırım biter,
hepsi tek bir kitaba toplanır.

"Bu, benim öyküm" dedi yaşam,
"Bu, benim öyküm" dedi insan,

Gülümsedim sevgiyle, *"Bu" dedim, "Ben'im öyküm"...*

*İnsan, en güzel yaratılan,
İnsan, baştaçı iken aşığıların aşığısına atılan,
İnsan, bu yaşam senin için, hepsi senin için varolan,
İnsan, kaybolmuş cevher, en kıymetli mücevher,
İnsan, bütün bu kelimeler fark etmen için...*

*Sorma nedir diye.... Tek bir cümle doğuyor içimden:
“Kendin için yaşamak...”*

**19-09-2024,
İstanbul**

İçerisi nasılsa...

Dışarısı öyledir...

Rüya

Bu, benim gördüğüm bir rüya olsaydı nasıl yorumlardım diye düşündüm...

Rüyaların anlamını çözmek zor gelir, rüya yorumcusu içinse çok kolaydır. Her ne kadar çoğu kişi rüyalarını bilen birine yorumlatıp anlamını öğrenmek istese de, asıl anlam kişinin kendisine özeldir. Rüya, rüya görücüsüne gelmiştir, anlam kişinin derinlerinde gizlidir.

Ben, kelimelerle başlarım yorumlamaya. Dikkatimi çeken nedir diye sorarım kendime?

Bu rüyamda sürekli tekrarlanan bir kelime var; 'corona'. İşin tuhafı -ya da vurgusu- kelime başka yerlerde de dikkatimi çeker oldu, bize o kadar da yabancı değildi aslında...

Corona ya da crown kraliyeti ifade eder. Taç, kralın ya da ülkeyi yöneten lider otoritenin simgesidir.

Bilim insanları virüse bu adı vermişler, çünkü görüntüsü Güneş tutulmasına benziyor. Tutulma esnasında Güneş'in etrafında görülen 'taç'...

Ayrıca, olayın nerede başladığı dikkatimi çekmişti; Doğu'da, Güneş'in doğduğu yerde... Benim içinse doğu, aynı zamanda kadim öğretileriyle bilginin kaynağıydı...

Güneş erkeği sembolize eder, Ay ise kadını. Güneş, erildir, kraldır, koruyucudur, bilgi kaynağıdır. Ay ise dişildir, kraliçedir, şefkatlidir, doğurgandır.

Rüyamda neler yaşanıyor?.. Bir hastalık var, tüm dünyayı paniğe sürükleyen ve korku salan. Büyük bir bilgi kaosu, koruyuculuğun kalkması, korku ve çaresizlik. Diyorlar ki, evde kalın, dışarıyı tehlikeli...

Tutulma, hakikâtin perdelenmesi gibi, Güneş'in önünü örten karanlık, ışığa engel, gerçeğe ulaşmaya engel... Liderlere ve yapılan açıklamalara, alınan kararlara duyulan güvensizlik... Bedenimizde ise bağışıklık sisteminin eksikliği ya da zayıflığı, düşüncelerimizde kaos, duygularımızda korku...

Peki, zayıf olan sadece yönetim otoriteleri ve bedendeki bağışıklık mı?.. Bizlerce beğenilmeyen ülkeleri yöneten liderler iken, aslında kendi yaşamımızın lideri olduğumuzu unuttuk mu? Bizim için karar kim veriyor? Çocuğumuz okula gidecek mi? İşe gidecek miyiz? Evde mi durmalıyım? Dışarı çıkabilir miyim?...

İpleri dış liderliğe verdiğinizde karar almanız zorlaşır...

.

İnsan ne zaman doğru kararları verir?.. Yaşam tek bir kararla bambaşka bir yöne dönebilir, tıpkı makas değiştiren tren gibi, gittiğiniz yönden kilometrelerce uzağa doğru yönlenmeye başlayabilirsiniz. Tek bir karar sizi farklı bir hayata yöneltebilir.

Ya ben, kendim için doğru kararı nasıl alacağım? Bu pratiği belki de çok uzun zaman önce uygulamayı bıraktım. Birileri bana ne yapmam gerektiğini söyledi, ben de onları takip ettim. Şunu yap, bunu yapma... Bunu mu istersin yoksa şunu mu... Arada seçiyormuşum gibi gördüğüm şeyler aslında yine, sadece bana sunulan seçeneklerden biriydi.

Yanıt içimdeydi, biliyordum ama nedense göz ardı ediyordum, içsel pusulamı, karanlıkta yolumu aydınlatacak ışığı kaybetmiş gibiydim... Yanlış yerleşmiş inançlarda, başkalarının sözlerini kesin olarak kabul etmekteydi sıkıntım, Güneş'im tutulma altındaydı, doğru zannettiklerimin gerçeğini sorgulama cesaretini göstererek bulabilirdim yanıtları.

Rüyamda korku dünyamı ele geçirmişti, dirençliydi, yine de, bir yerlere hapsettiğim cesareti özgür bırakabilirdim ki o cesaret korkunun olduğu yerde bile yolu açabilirdi...

Gerçeğe ulaşmak bu kadar zor mu?.. Toplumların, onca bilim insanı yetiştirmekle birlikte gerçekleri hurafe haberler içinde aradıkları bu zamanlarda belki de zor.

Gerçeğe bir kez ulaştığınızda artık eski 'siz'e geri dönemeyebilirsiniz, gerçek değişimi de beraberinde getirir, yeni bir hayatı getirir.

Oysa, eskisinden vazgeçme cesareti olmadığında gerçeği araştırmak bile düşünülemez ki...

Güneş, bilginin kaynağı... Güneş parladığında etkisi güçlüdür. Gölgelendiğinde cehalet ve panik her şeyi kolayca ele geçirir. Zaten tüm hayaletler karanlıkta ortaya çıkmaz mı? Gecedir insana korku veren.

Gölgenin en uzun olduğu zamanlar sabah ve akşamdır, gecenin öncesi ve sonrası, henüz uykudan uyanmış veya uyumaya hazır ya da uykudasındır, atalet hâkimdir. Öğle güneşinde gölge en kısa hâle geçer, öğle vakti hareket zamanıdır.

Tutulma ise yeni ay zamanı olur, yeni bir başlangıcı müjdelir, Ay Güneş'i gölgeledikten sonra çekilir ve artık yeni bir doğuma hazırdır Dünya... *Eve dönüş, öze dönüş olacaktır ashında...*

Şimdi bizlerin, parlak güneş ışığına, gerçek liderlere ve liderliğe, doğru bilgilere ihtiyacımız var ama, en önemlisi, şimdi hayatımızın liderliğini kendi elimize almamızın zamanı.

Yaşamda cahil olan da korkan da benim, panik yaratan da endişe içinde eve kapanan da benim... Ama bilgi sahibi olan da benim ve cesur olan da... Dengeyi kuracak, harekete geçecek olan da ben olacağım...

Yine de insan, kendi bilmiyorsa eğer kendisine liderlik yapamaz. Bu nedenle bir süre öğretmenler ona yol gösterir. Ne zaman ki öğrenim süreci sona erer, artık yetişkin bir birey, olgun bir insan olur, o zaman yön ve yol kendisine aittir...

O hâlde, bak bakalım senin yaşam rüyan sana neler anlatıyor?

Aklını kullanmayı ve kalbini keşfetmeyi başardığında, yaşamın sahibi de yaşamın yorumcusu da sen olacaksın...

18-03-2020

Bahar Mijdecisi

Bahar mijdecisi... Gün ve geceyi eşitleyen...

Bugün ekinoks, kelime aslında geceye vurgu yapıyor;

“aequus nox – eşit gece”.

...

Ekinoks zamanı gece neye eşit olur?

Gündüz’e...

Işık, karanlığa...

Ekinoks, uyanıştır...

Bahar tabiatın uyanışını sembolize eder.

Ekinoks geceyi gündüze eşitleyerek uyanışı haber verir insana...

.

İnsanın yaşamdaki tüm arayışı denge üzerinedir.

Denge yoksa ya o tarafta ya da bu taraftadır insan.

Eğer karanlık ağır basmışsa, insan uykudadır, cehalet ve kötülük kolayca ele geçirir yaşamı. Eğer aydınlık hâkimse, insan uyanmıştır, bilgi ve iyilik yol göstericisi olur yaşamda.

Şimdi, eşitlendi, bir fırsat sunuyor insana, “*uyanabilirsin*”...

Ah, her ne kadar saatin çalan alarımını kapatmaya meyilli ise de insan, saat uyandırmaya niyetli, tekrar çalacak. En iyisi vaktinde kalkıp harekete geçmek, zamanında yola çıkmaktır...

Peki, bilmez mi insan uykuda mı yoksa uyanık mı? Fark etmiyor olabilir mi gördükleri bir rüya mı, yoksa gerçek mi?

Gerçeği ayırt etmek zor mudur insan için?

Rüya ise bu kadar tatlı mıdır bir türlü peşini bırakmayan?

Ya kâbus? Kâbus nereden gelir? Aynı kaynak değil midir tüm rüyaları gördüren?

Sahi, neredeydi rüyaların kaynağı? Dışarıda birileri var ve her akşam tek tek senaryoları mı yazıyordu tüm rüyalar için?

İnsan hep dışarıda ararken, gücü, sevgiyi, bilgiyi, hayatı ve kendini, unutmuş mudur aslında içeride olduğunu?

Çok uzun süredir içeride hapsedilmiş olan... İnsanın öz varlığı...

Şimdi gece ve gündüz eşit, artık uyanabilirsin... Bil ki, sen uyandığında gündüz hâkim olacak yaşamına...

Yaşamda dengesizlik varsa anlamak o kadar da zor değil... İnsanın aşamadığı problemler, içinden çıkamadığı sıkıntılar, çözemediği sorunlar, iyileştiremediği hastalıklar yaşamdaki dengesizliği anlatır.

Kökene gitmek gerekir çözmek için, çıkmak için, aşmak için. Köken özdeki kaynağa bağlıdır ve aranan tüm cevaplar oradadır.

İçerisi nasılsa dışarıyı öyledir. Biliyoruz ama bir türlü göremiyoruz. Dışarda ne olduğunu anlamadığımız için içeride ne olduğunu göremiyoruz.

Şimdi dünya temizleniyor diyorlar, insanın yokluğunda, hava daha temiz, sular daha temiz. Doğal hayat geri döndü diyorlar, şehirlere inen hayvanlar, insanın yokluğunda, sanki artık kaçmak için bir neden göremiyorlar.

Sense sürekli ellerini yıkuyorsun, Lady Macbeth gibisin, ellerindeki kan izlerini yok etmeye çalışsan. O kan ki, senin kanındır, başkasının değil, bugüne kadar tüm yaptıklarınla katlettiğin kendinden başkası değildi...

İnsan dengeyi kendi kuramazsa, yaşam ona denge için bir ders verir. Dersi çalışmak, soruyu cevaplamak ve yanıtı göre değişmek gereklidir. İnsan değişmedikçe problem çözülmeyecek, sonuç da değişmeyecektir.

En büyük değişimse karakter değişimidir insan için.

Yaşadıkça değişmeyen, temizlenmeyen, güzelleşmeyen bir karakter tıpkı bir kere giyilip hiç çıkarılmayan elbiseye benzer, kirlenmiş, eskimiş, yırtılmıştır.

Oysa her sabah yeni bir gün uyanır.

İnsan eğer uyanmaz ise her yeni günle, üzerinden çıkarmazsa dünün elbiselerini, yaşam da bir zaman sonra kirlenir, ağırlaşır, hastalanır.

Doğanın dengesi ise tuhaf... Bazen anlamıyoruz -zaten sadece belgesellerde izlediyssek doğayı anlamak kolay değil. Hem içindeyiz hem bize o kadar yabancı...

Dalda öten güzel kuşu yiyen yılan, su kenarında serinleyen ceylanı avlayan aslan. Çoğu insan için kır gezisindeki romantik doğanın yanında vahşi bir doğa var, birbirini öldüren hayvanlar, güçsüzün tutunamadığı bir sistem...

VahŖi doğa... Burada bile doğayı blmŖtr insan, bir tarafı vahŖi bir tarafı ehlidir...

Gerçekten yle midir? Yoksa sadece insanın algısında mıdır bölünen?

Peki, ya senin yaŖamın? Onu da bldn m doğa gibi?.. İŖ hayatın ev hayatın, dostların dŖmanların, senin takımın diğer takım, sevdiklerin sevmeliklerin, yediklerin yemediklerin, istediklerin istemediklerin...

Bir kere blndyse artık bütün değildir.

Bir kere bldysen kendini artık bütün değilsindir.

Bir kere bldyse artık diğerini kabullenmiyoruzdur...

Hastalık, doğanın dengesi içinde bir göreve sahip. İnsana problemin nerede olduğunu, neyi deęiŖtirmesi, neyi iyileŖtirmesi gerektiğini gösterir. Lakin, rüyalar gibi yorumlamak gerekir hastalıkları, yoksa yine bölerek tedavi etmeye çalışır insan. "Ah, kolumda bütün problem, geri kalan bedenim iyi" der, ya da midesindedir sorun, yoksa her Ŗey çok güzeldir...

Tıpkı blnmŖ doğası, blnmŖ yaŖamı gibi bedeni de blnmŖtr insanın. Yanıt ise btnselliktedir, kabul etmektedir. Bölüm sadece yansımadır ve ipucunu verir...

Hastalık, virüs korkutuyor insanı, kaçıp saklanmak tek çözüm gibi... *İnsan kendinden kaçabilir mi?*

'Yaşamın kuyusundaki organizma' diye adlandırıyorlar virüsleri. Onlar ne yaşıyor ne de yaşamıyor. Yaşamsal evrimin tarihinde virüslerin kaynağı bulunamıyor. Bu evrimleşmede virüsler genetik çeşitliliği artıran gen transferinde rol alan bir araç. Bu nedenle *'kopyalanıcı'* da denmiş. Ne yüklerseniz onu yayıyor. İnsanlar virüsleri hastalıklar ile keşfettiği için kötücül yanlarını gösteren bir isim vermişler *'virüs'* zehir demek. Girdiği yeri zehirleyen. Ancak bugün tıp biliminde virüslerin pan-zehir olarak da kullanılacağı çalışmalar yapılıyor. Yüklediğiniz tedavi edici bilgiler girdiği bedene bu sefer hastalık değil de yaşam verecek...

Virüslerin canlı olup olmadığı sorusu, beraberinde başka bir soruyu getiriyor; *hayat nedir?* Virüsler enerji üretmedikleri ve üreyemedikleri için canlı değildir derken, bir kısmı da sınıflandırmaların, doğayı dış bir aklın bulduğu çizgilerle ayırmanın, Dünya'yı enlem ve boylamlarla işaretlemeye benzediğini söylüyor...

Çünkü, aslında her şey bir bütün. Canlı ve cansız iç içe.

Bildiğimiz tipte bir hayata sahip olmasa da virüsler bir araç ve fonksiyonları var. *"Tıpkı dedikodu gibi yayılıyorlar"* diye düşündüm. Onlara verdiğimiz hastalık görevi ile -şimdilik- zarar vericiler, yaydığımız yanlış bilgiler gibi. İnsan onlara yeni bir görev vermeyi başardığında ise belki de çözümü getirecekler.

...

Bugün, gün ve gece eşit. Tıpkı, beynin sol ve sağ yarısı gibi, tıpkı akıl ve kalp gibi... Eşit olduğunda denge vardır.

Bugün, insana eşitliğin ve dengenin güzelliğini sunuyor. Doğada 'taç utangaçlığı' diye adlandırılan bir fenomene benzer, birlikte ve bir dengede var olabilirsiniz diyor.

Uyandığın uykudaki rüyayı dış bir senaryo yazarı tasarlamadı. Senaryo senin kendi içinde, bilincinde yazıldı.

Artık, ne yapman gerektiğini biliyorsun, rüyan sana anlattı.

Dışta yaptığın temizliği içte de yapman gerekiyor. Nasıl ki ellerini yıkamayı öğrendin artık, yıkadığın eller kendi kanınla yaşamını katlederken kirlettiğin ellerindi.

Şimdi, bugün, yaşam içindeki tüm olumsuz duyguları, korkuları, endişeyi, vesveseleri ve zanları temiz suyla yıkamanı bekliyor.

İnan, içini ve dışını temizlediğinde, yeni elbiseni giydiğinde uyandığın yaşam bambaşka olacak...

Şimdiden, yeni yaşamına hoş geldin...

21-03-2020

Sahip Olduğın Şeyi Görmüyorsun

*“Sahip olduğun şeyi görmüyorsun,
Gördüğün şeye ise sahip değilsin...
Ben buradayım, beni gör!”*

Bu notu ne zaman yazdığımı hatırlamıyorum, çok eski, belki on yıla yakın olmuştur...

Görebildim mi ‘beni’?...

Bilmiyorum...

O kadar hızlı koşuyorduk ki, durmak zor...

Araç kullananalar bilir, ‘*güvenli fren mesafesi*’ denilen bir kavram vardır, aracınızı kullandığınız hıza göre güvenli mesafe değişebilir, tabii aracın potansiyeli ve performansına göre de... Bununla beraber ikinci bir kavram daha devreye girer, ‘*takip mesafesi*’. Çevremizde pek kaale alınmasa da takip mesafesi -bizler yakın takibi severiz, nedense dibinde olmak ve ilk fırsatta geçmek, geçmek için taciz etmek bir zevktir- yaşamsal anlamda önemlidir.

Yaşamınız boyunca yakın takip bir sıkıntı yaratmamış olsa da günlerden bir gün hayati olabileceği an gelebilir, o ân takip mesafesi ve güvenli fren mesafesi belki de sizi ve bir diğerini yaşama bağlayacaktır...

Dün seyrettiğim bir filmde go-kart yarışçısı olmak isteyen gence, koçu ısrarla aynı şeyleri söylüyordu; diğer araçların ne yaptığına bak, öfkeni kontrol et, sabırlı ol ve fırsatını bulduğunda harekete geç... Yarışın kuralları vardı, organize edenlerin belirlediği kuralların yanı sıra, yarış pisti, kullanılan araçlar, sürücülerin becerileri de bir dizi kural yaratıyordu...

Pistin belirlenmiş güvenli bir yol şeridi var, dışına çıkmak, en ufak bir temas bile aracın kaymasına ve dengesini kaybetmesine neden olabilir. Kendi aracınızda ya da diğer araçlarda beklenmedik arızalar çıkabilir. Sizinle aynı pistte bulunan yarıştığınız diğer bir kişi aklınıza gelmeyen ve öngöremediğiniz bir hareket yapabilir. En önemlisi, pistte sanki bir tek siz varmışsınız gibi kullanamazsınız aracınızı...

Kurallara uymamak bazen tüm çabanızın elden gitmesine bazen de hayatınıza mal olabilir...

Tıpkı yaşam gibi...

Yaşam da kendi kurallarına sahiptir, uygun davranmadığınızda olumsuzluklara, kuralları bilerek buna göre hareket ettiğinizde ise her türlü potansiyele kapılarını açacaktır...

Bunca yıl yaşadık, yaşamın kurallarını öğrenmemiş olabilir miyiz?

Evet, olabilir miyiz?...

Uzay keşiflerine bile el atmış insan için, dikkatini vermediğinde, içinde yaşadığı yaşam bir o kadar kapalı ve anlaşılmamış kalabilir. Okullarda öğretilmeyen ve artık ailelerin de unutmaya başladığı bir ders, *'yaşam sanatı'*...

Evrende tüm var oluş, canlı cansız tüm yaşam, kendi doğal fonksiyonu ve döngüleri ile var olmakta. Doğanın içerisinde doğal olan otomatikman bilinir, hayvanların yeni doğan yavruları kısa sürede ayağa kalkar yürür, bitkiler ne zaman nasıl meyve vereceklerini bir bilene danışmaz, kuşlar göç rotalarını, böcekler ne zaman topraktan çıkıp uyanacaklarını *'doğal olarak'* bilirler...

İnsan ise tüm bu doğallığın içinde öğrenmeye muhtaçtır. Yürümeyi, konuşmayı, okumayı, yazmayı, düşünmeyi, duygularını ifade etmeyi, birlikte yaşamayı, bireyselliği, keşfetmeyi, geride bırakmayı, ilerlemeyi öğrenir...

Bazen de öğrendiğini zanneder...

Yürümeyi biliriz, oysa sorsanız fizik tedavicilere insanların bedenindeki bazı problemler duruş ve yürüyüş bozukluğundandır. Hatta işin profesyonelleri size yürüyüşünüzden karakterinizi bile anlatabilirler...

Konuşmayı biliriz, oysa çoğu kelimeimizi özenle seçmez aklımıza ne gelirse söyleriz, kırdığımız kalplere, incittiğimiz duygulara bakmadan...

Okumayı biliriz, oysa okuduğumuz sadece kelimelerdir, sorsan onlarca kitap okuyan birine “*ne anladın, hayatına geçirebildin mi okuduklarını*” diye, çoğunlukla bir kulaktan girip diğerinden çıkan kelimeler gibidir kitaplar...

Düşünmeyi biliriz, biliriz de en çok düşündüklerimiz ne kadar para kazanacağımız, nerede tatile gideceğimiz, hangi kıyafeti giyeceğimiz, ya da diğerlerinin neler yaptığıdır...

Duyguları ifade etmeyi biliriz, ama bir türlü söyleyemeyiz o iki kelimeyi; “*seni seviyorum*”u kendimize bile söyleyemeyiz, sanki dışarı çıkması gerekenler öfke ve korkudur sadece, üzüntü ve sevgi bir şekilde içeride kalır hep...

Birlikte yaşamayı biliriz, yine de komşumuzdan bihaberizdir, bırakın komşuyu, ailemizdeki kişilerin, en yakın arkadaşlarımızın, dost dediklerimizin iç dünyasını, gerçekten ne düşünüp hissettiğini pek de dikkate almayız...

Bireyselliği biliriz, yine de en büyük korkumuzdur kendi başımıza kalmak, içimize bakmak, kendimizle yüzleşmek, aslında biz kendimize samimi değilizdir ki diğerlerine olalım...

Keşfetmeyi biliriz, ama tüm keşifler dışsaldır bizim için, Ay’a gitmek, Dünya’nın bilinmeyen bölgelerine seyahat etmek...

Kazanç içeren keşifler yapmak isteriz, içsel keşif ise aklımıza bile gelmez nedense...

Geride bırakmayı biliriz, bırakılan ise sadece eski eşyalar, eski arkadaşlar, eski sevgililer, eski işler, eski evlerdir, hiç birimiz '*eski ben*'i bırakmayız geride...

İlerlemeyi öğreniriz ama, ilerisi sanki sadece bir yol tarifidir, hâlbuki gelişim içermediğinde ilerleme sizi bir sokaktan ötekine taşısa bile aslında kat edilen bir mesafe yoktur...

Bizler '*yaşam sanatını*' öğrenemedik... '*Yaşam*'i tanıyamadık...

Okullara gitmek, güzel ofislerde iyi maaşlarla çalışmak, lüks evlerde yaşamak hedef oldu bizim için...

Bizler, asıl hedefin kendimizi bulmak, yaşamı anlamak ve huzurla güzel yaşamak olduğunu unuttuk...

Tüm manevi öğretiler, dinler, hatırlatmak için gelir....

Öğreti özünde insanın kendi içine yapacağı bir yolculuktur...

Adı ister din olsun, ister yol, hepsi insanın gelişmesi ve unuttuğu kendini hatırlayarak gerçekten yaşamaya başlaması içindir...

Tohum için otomatik olan program, insan için manuel'dir. Kendi çabası olmadan, kabuğu kırılmaz, çiçeği açmaz...

Şimdi durdun...

Biliyorum kolay olmadı, önce bedenin durdu, düşünceler, duygular olanca hızıyla akmaya devam etti. Ama merak etme, bir süre sonra onlar da yavaşlayacak ve duracaklar. Bir süre sonra gökyüzündeki bulutlar gibi seyredeceksin onları, bazısı yağmur dolu, bazısı gölgesiyle serinlik veren, bileceksin ki hepsi gelip geçecek...

Artık, geriye bakma...

Hız. Lut'ın karısı gibi, geriye bakarsan eğer, bu yaşamı kaybetmek demektir, taşlaşmak, yenilenememek, canlılığını yitirmek, değişmeden milyarlarca yıl geçirmek... İnsan için bir ân bile olsa geriye bakmak, merakına yenik düşmek, gelecekte emin olamamak "*belki orada benim için bir şey vardı, belki kıymetli bir şey bıraktım, belki her şey hâlâ iyi*" demek, ya da ne olduğunu görmek, anlamak istemek aslında ölüm demektir.

Yaşam, geride bıraktığına bakmaz, üzülmez, merak etmez...

Yaşam ileriye merak eder, anlam ileridedir, değişim ve gelişimdedir. Geçmişten çıkarılacak bir ders vardır ancak, bu ders bir sonraki dersin temelidir. Nasıl ki, okulda sınıfı geçtikten sonra size artık eski dersleri öğretmez yeni konular sunarlarsa, yaşamda da ileri adım atanın dersi yenilenmiştir...

Yarın, yeni bir gün, yarınlar hep yeni bir gün olacaklar...

Dersini ve sınıfını geçtiysen, seni yepyeni bir sezon, yepyeni bir ders programı bekliyor...

Yeni sınıf arkadaşların olabilir, belki okulun bile değişecek, öyle ya hangi okuldan mezunsan bir boy daha büyümüştür şimdi öğretin...

Artık, endişe etmene gerek yok, korkma...

Sadece öğrendiklerinle birlikte yürü. Ne de olsa, tüm okullar teorileri öğrettikten sonra pratik yapmasını isterler öğrencilerinin...

Arada bir hata yapsan da önemli değil, hiçbir meslek sahibi ilk gününde ustalaşmadı.

Ustalık zaman ister, ustalık samimiyet, kararlılık ve azim ister...

Zaten kendini yeterince tamdıysan, benim söylememe gerek yok, sen de biliyorsun ki sonsuz kaynak sadece senin içinde...

22-03-2020

Korku mu? Sevgi mi?

Korku mu?

Sevgi mi ?

Seçim yapmanız söylense kaçınız korkuyu seçerdiniz?

Hiçbiriniz mi? Öyleyse neden seçtiniz?...

.

Korku neden hâkim dünyaya? Evet, korku hâkim, eğer olmasaydı şimdi korkuyor olmazdın...

Aslında senin pek de suçun yok, korku ile büyüdük, korku ile büyüttük, korku ile yaşıyoruz, korku bir türlü evden çıkaramadığımız kiracı gibi, o kadar korkuyoruz ki ihtarname bile göndermedik -belki de bize zarar verir...

Korkumuzdan yanıtı hiç öğrenmeyebiliriz...

Korkumuzdan soruyu hiç sormayabiliriz...

Korkumuzdan düşünmek bile istemeyebiliriz...

Haklısınız... Korku zaten düşüncelerde var olur. En büyük müttefiki endişe ile birlikte korku içimizdeki daimi kiracıdır...

.

Korkunun agresif ve işgalci yapısına karşın sevgi narin ve zariftir...

Sevginin kalbini kolayca kırabilir, kolayca üzüp kaçırabilirsiniz...

Evde ihtimamla tutulması gereken bir misafir gibidir sevgi, güler yüzünüzü ister, samimiyetinize, tatlı sözlerinize ihtiyacı vardır, omuz omuza oturmayı, kucaklaşmayı, sarılmayı ister, sevgi içtenlikle beslenir, gönülden gelen şeyler doyurur sevgiyi...

Hangimiz bu kadar özen gösterdik yaşadığımız yere? Hangimiz evini doldurdu bunca bereketle? Şimdi terk edilmiş virane gibi tüm olumsuzlukları attığımız bu mekânlarda korku hüküm sürüyor, haklı da, bizim terk ettiğimiz, bakıp güzelleştirmedığımız bir yeri 'sahipsiz' diye düşünmekte...

.

Sahibi kim?

Yaşamımızın, evimizin, düşüncelerimizin, duygularımızın, en önemlisi kendimizin sahibi kim?..

Şimdi sokaklar bomboş, derin bir sessizlik var etrafta, dingin...

İnsan, şimdi, dışarıya ne yaptıysa içeride onunla meşgul. Tüm korkuları, endişeleri, olumsuz tüm duygu ve düşüncesi şimdi içeride ve insan dışarıya kaçamadığında artık içerdekilerin ev sahibi olmak zorunda...

.

Çıkış yok mu diyorsun?

Elbette var...

Yaşamda hiçbir problem çözümü olmaksızın sunulmaz insana...

Ama problemleri çözmemize yardım etmesini beklediğimiz okullar pek de yardımcı olmadı. Belki de o yüzden kafan bu kadar karışık.

Hâlbuki, matematik problemlerini çözebiliyordun, fizik, kimya sorularını yanıtlayabiliyordun, şimdi neden bu 'ufacık' sorunu çözemiyorsun? Doğru, bunu öğretmediler okullarda... *O zaman şimdi öğrenme zamanı...*

.

Sevgiyle eğitmek zor mu? Okulda öğretmen yaramazlığı ve asiliğiyle başa çıkamazsa çocukların, elinde bir kozu vardır, dayak. Dayak atarsanız, gücünüz ve otoritenizle korkutursanız hemen hizaya girer öğrenciler.

Korkunun tohumu çok erken yeşerir insanın içinde.

Tohum doğuştan vardır, çünkü korku gereklidir. Yaşamda kalmak için, kendini savunması için insanın korkuya ihtiyacı vardır. Korku, kaç ya da savaş der insana, eğer baş edebileceğinden büyükse kaçman gerekir, baş edebileceğini düşünüyorsan savaşırsın. Bu nedenle tarih boyunca kalıp savaşanlar cesur olarak adlandırılmıştır. Onlarda korku yok mu? Var elbette, dedik ya, korku tohumu doğuştan vardır içimizde. Onlar sadece korkuyu durdurup harekete geçebilenlerdir. Cesaret korkunun olmaması demek değildir, cesaret korku varken doğru düşünebilmek, doğru karar verebilmek, doğru hareket edebilmektedir...

Şimdi dünyada korku hüküm sürüyor...

İnsanlar korkuyorlar, işsiz kalmaktan, parasız kalmaktan, arkadaşsız, yalnız kalmaktan, dünyayı korkutan liderler yönetiyor, gençler korku filmleri seyrederek besliyorlar içlerindeki işgalciyi, korkutarak ürün satıyor firmalar, reklamlar bile korkutuyor, bizler bebekleri korkutuyoruz masallardaki öcülerle, en sevgi dolu anneler bile baş edemeyince korkutuyorlar çocuklarını “*yemeğini yemezsen küserim sana*”, o minicik kalp teslim oluyor istese de istemese de, sevgi için girilen pazarlıkta korku kazançlı çıkıyor...

Sevgi için girilen pazarlıkta...

Sevginin pazarlığa ihtiyacı var mı? Almadan veremez miyiz sevgiyi?

Evinizdeki köpeğiniz sizi dinlesin diye cezalandırmak bir cins alış veriş değil midir? Sen benim istediğimi ver ben de senin istediğini vereceğim...

Biz, hiç tanımadık sevgiyi...

Yine de, hâlâ bir şansımız var...

Yaşam, her yerden korkuyu gönderiyorsa üstümüze, fark etmemizi istiyordur. Düşünün, içinde bir arzu yok mu, dışarı çıkmak isteyen, her şeyin iyi ve güzel olmasını isteyen... *Ama emin değiliz, güvende hissetmiyoruz kendimizi...*

Hâlbuki, doğduğumuz ân'da her şey güvenliydi, anne rahmini terk eden bebek bütün güvenli ortamını geride bırakarak başlar yaşama. *Geldiği yer geride bıraktığı yerden daha mı güvensizdir?* Bebeğe sorsanız, annesi yanıdaysa güven devam ediyordur. Anne bebek için yaşamın devamlılığıdır.

Bu dünyanın kuralları annenin rolünü belirlemiştir, bir gün çocuk büyüyecek ve kendi ayakları üzerinde duracaktır. Olgunlaşmak kendi kendine yaşamayı başarmak gereklidir. Bu yüzden anne cesaretlendirir çocuğunu... *yapabilirsin, sen düşündüğünden güçlüsün, sadece kendini tanıman ve fark etmen gerekir.*

Bir gün gelir güven artık dışarıda değil içeride aranır, kendine güvendiğinde insan artık dimdik ayakta durabileceğini bilir...

Dünya hep ana olmuştur. Yetiştirdiği, büyüttüğü çocuklarının kendi başlarına ayakta durmasını ister. Dünya sevgiyle büyütür insanı. Öğrenmesini ister yaşamı.

...

Evrende yaşamın başlangıcı için ister bilimin ister dinin açıklamalarını dinleyin, her ikisi de *'yokluktan gelen'*den bahseder. Önce hiçbir şey yok idi, sonra her şey var oldu... Bilim büyük patlama ile açıklar, büyük bir enerji patlaması oldu ve maddeyi yarattı, gezegenler, Dünya, Dünya üzerindeki canlılar ve insan yaratıldı... Din ise bir yaratıcıdan bahseder, onun arzusu ve *"ol"* demesiyle yaratılmıştır her şey.

İnsan, tüm evren gibi *'yokluktan gelen'*dir...

Yok olan gerçekten yok mudur?

Bilim der ki, enerji yok edilemez, sadece dönüştürülebilir.

Din der ki, beden yok olduğunda ruhun geri dönecek...

Kaynağa...

Her şeyin doğduğu kaynağa...

Tıpkı, bir düşünce ve istek ile senin yarattığın kendi dünyan gibi, bu evren de yaratıcının düşüncesi ve isteğiyle yaratılmıştır.

Sen, nasıl kendi dünyanı yarattın, artık istediğin bu değilse, şimdi kendi dünyanı değiştirebilirsin. İçinde yaşadığın dünyayı.

Değişim için bir istek gereklidir. İsteğin kökeninde korku olursa eğer, yaratılacak şeyde korku hüküm sürer yine. İsteğin kökeninde sevgi varsa, sevgi yeşerecektir her yaratılanda...

Şimdi, tek yapman gereken içindeki sonsuz kaynağa geri dönmek ve istemek...

Yeterince güçlü ise isteğin, 'yakıcı' ise arzunun gücü, mevcut olanı yakıp kül edecek ve küllerinden tıpkı anka kuşunun doğuşu gibi yeni bir sen, yeni bir dünya yaratacaktır...

Hastalık, yaşlılık, kayıplar bu dünyanın bir gerçeği, her zaman var oldular, her zaman var olacaklar. Ancak, denge görecelidir, bazen biri daha çok bazense diğeri çoktur. Göreceli denge orta noktayı gösterir, biri artış gösterdiğinde otomatikman diğerini baskılar, ne zaman ki kritik nokta geçilir, artık hâkimiyet diğerindedir, tıpkı tahterevallî'nin ortasında durmak gibi, dengeyi sağlamak ustalık ister...

Artık, kritik noktayı geçtik, şimdi dengeyi sağlayabilirsin...

Yapman gereken gözlemlemek ve doğru hareket etmek...

...

Hayatın içinden bir hikâye, ekolojik çiftlik kurma isteğiyle şehirdeki evlerini bırakan ve çorak bir arazi alan genç bir çiftin yedi yıllık süreçleri anlatır. Başlangıçta yanlarında bu işin uzmanı olan bir mentorları vardır ama hayat bu ya, yolculuk rehberleri istemese de onları yalnız bırakmak zorunda kalır.

Önlerindeki seçim; her şeyi bırakmak, yeni bir mentor bulmak ya da kalıp devam etmek... Her şeyi bırakmak tüm çabanın boşa gitmesi sonuca ulaşmayan bir istek olurdu, yeni bir mentor yeni bir hayal demektir, bu başlanılan şeyin devamını getirmezdi, cesaret, kalıp devam etmekte ve o güne kadar öğrendiklerini yaşama geçirmektedir...

Genç çift, kalıp devam ettiler. Birbiri ardına gelen problemler azimle, sabırla ve emekle aşıldı, hayallerine olan inançları ve güvenleri onları bunun gerçekleşeceğinden emin kılıyordu. Asıl inanç ve güven ise kendilerineydi...

Ekolojik dengede inanılmaz iyi bir gözlemci olmanız gerekir. Sizden beklenen yarattığınız yaşamı okumanızdır. Mentorun başlattığı döngü 'Dünya'nın bir kopyasıydı, tekrarladığı kelime 'çeşitlilik' idi. Türlerin çeşitliliği bir süre sonra kendi dengesini getirecek ve o zaman hiç çaba göstermeden kendini devam ettirecek diyordu. Yedi yıl demişti, yedi yıl sonra döngü turunu tamamlayacak ve her şey değişecek. Yapmaları gereken tek şey türleri, olabilecek tüm çeşitliliği davet etmek, uygun ortamı hazırlamak, çalışmak ve sabır göstermektir...

Yedi yılın sonunda toprağın içindeki mikro-organizmalar ve toprağın üstündeki bitkiler, hayvanlara birlikte yeni bir dünya yaratılmış oldu. Kendi içinde mükemmel dengesi olan bir dünya.

Tıpkı bizim dünyamız gibi...

Bir tür aşırı çoğalıp diğerine zarar vermeye başladığında, döngüdeki gerekli tür devreye sokulup göreceli denge sağlanır. Dünyanın dengesi, insanın aklının alamadığı bir çeşitlilik ve fonksiyon içerir. Kendi isteğinize göre, kısıtlı aklınıza göre yapacağınız her değişim dengeyi bozar.

İnsan, yaşamı gözlemlediğinde aradığı tüm yanıtları içinde bulacaktır. Kontrol dışına çıkan her şeyin mutlaka bir kontrol edicisi vardır.

Hastalıkta buna ilaç diyoruz... Şimdi gerçek bir ilaca ihtiyacı var insanın...

Dış dünyada elle tutulur bir hastalık varsa mutlaka bunun ilacı da olacaktır. *Ancak iç dünyadaki ilaç sizin kendi üretiminiz olacak.*

Şimdi, harekete geçme zamanı, tüm korkularınız için sevgi ilacını hazırlayın ve her hücrenize gönderin. Kendini sevmeyen başka bir şeyi de sevemez. Sadece hayvanları, doğayı sevmek yetmez, komşunuzu, sizin gibi düşünmeyenleri, farklı olanları da sevmeniz gerekir.

Sevgi, içtenlikle beslenir. nce kabul etmek gerekir. *Her ne ise, budur dünya.* Tüm eşitliliği, farklılığı ve benzerliğiyle. Siz bilmeseniz bile bir diğerine ihtiyaç vardır büyük düzende. Saygı ile kabul etmek gerekir her yaşamı, her yaşamın anlamını...

İçerideki huzur ve güzellik, bir süre sonra mutlaka dışarıya yansıyacaktır.

nce yapabileceğine inan, kendine güven, cesaret çok da uzakta değil, tüm kaynak senin kendi içinde...

İçerisi nasılsa dışarısı öyledir...

23-03-2020

... dünya

Yeni bir...

Pandora'nın Kutusu

Öyküyü bazılarınız bilir... Dünyaya tüm kötülükler '*Pandora'nın Kutusu*'ndan saçılmıştır...

Yunan mitolojisinde yer alan bu öykü tanrılar tarafından insanın cezalandırılışını anlatır, ateşi elde eden insanın -ki bu da bir başka öyküdür- kendisiyle eşitlenmesini istemeyen baş Tanrı Zeus, hem ateşi insanlara veren tanrıyı hem de insanı ayrı ayrı cezalandırır...

Bir ödül ve bir ceza... Yapılan hiçbir şey karşılıksız kalmaz...

İnsan için verilen ceza ilginçtir, o güne kadar dünya üzerinde var olan sadece erkeklerdir, insana ceza yine bir ödül içerisinde sunulur, *kadın ile...* Cezanın kendi içerisinde bir hilesi vardır; kadın, erkek için dünya yaşamında yalnızlığının sonudur, artık yaşamı paylaşabileceği, gelişip büyüyebileceği kadın ile birlikte olacaktır, kadın ise -tıpkı bir çeyiz sandığı gibi- kendi getirileriyle gelmiştir, *kapalı bir kutuyla...*

Tüm tanrıların farklı bir özellik verdiği kadın, bir tanrıçanın yüzüne ve güzelliğine sahiptir. Ancak dışta görülen içte kadının sahip olduklarını yansıtmaz, kadın her tanrı ona ne katmak istediye onunla bezenmiştir özünde... *Yanında getirdiği ise kendisinin bile bilmediğidir...*

Öykü birkaç versiyona sahip, derler ki, Zeus, kadını dünyaya gönderirken yanına verdiği kutuyu açmamasını tembihler. Ama belki kendi bile farkında değildir, bir diğer tanrının vermiş olduğu merak duygusunun... Dünyaya geldiğinde kadın, yanında getirdiği kutuda ne olduğunu merak eder.

Ve kutuyu açar...

Öyküye göre, Pandora'nın Kutusu, içinde yaşamın tüm kötülük ve iyiliklerini saklarmış... Kutu açıldığında hepsi serbest kalır, iyilikler tekrar tanrıların diyarına döner, kötülükler ise dünyada insanla kalır... Yaptığının farkına varan Pandora, aceleyle kapatmaya çalışır kutuyu ama geç kalmıştır. Kapak kapandığında içindeki her şey açığa çıkmıştır bile, bir tek umut, evet umut kalmıştır kutunun içinde...

Umut hâlâ hep insanın yanındadır ve insanın içeride kapalı, gizli tutabildiği tek şeydir...

Peki, umut, iyilik midir yoksa kötülük mü? Öyle ya, kutuda hem iyilikler hem de kötülükler vardı, umudun tüm iyilikler gibi tanrılar diyarına mı gideceğini yoksa tüm kötülükler gibi dünyada mı kalacağını asla öğrenemez insan. Ta ki, kutunun kapağını tekrar açıp umudu serbest bırakana kadar...

Bu öykü ise yazılmamıştır... Bizler asıl hikâyeyi umut Pandora'nın Kutusu'nda kapalı iken bırakırız...

...

Bugün yeni bir öykü yazılıyor...

İnsan dünyaya gelirken kendisine verilmiş olan kutuyu açtı ve alelacele kapatmaya çalıştığında yine çok geç kalmıştı...

Kutudan, hastalık çıktı, korku ve endişe ile beraber... Ölüm korkusu, kaybetme korkusu çıktı... Kaos çıktı kutudan, bilinmezlik ve değişim korkusu... Güvensizlik çıktı, şüphecilik ile birlikte... Atalet, saklanma, üzüntü, gözyaşı çıktı... Düşünceler çıktı, kimi komplo teorileri yazdırdı kimi yok oluş senaryoları... Duygular çıktı, öyle kavga hâlindeydiler ki savaş çıktı... İsyân çıktı...

Ah, öyküye göre kutudan iyilikler de çıkmış olmalıydı, ne kadar da çabuk döndüler tanrıların diyarına, insan bir ân olsun bile göremedi geldiklerini...

Ya, umut, yetişebildik mi umudu kutuya kapatmaya, belki de öğrendi insan umut aslında iyilik miydi insana yaşam gücü veren yoksa kötülük müydü hep olmayacak olanı bekleten?

...

Bugün her birimiz öğrendik, yanımızda getirdiklerimizi, içimizde sakladıklarımızı...

...

Tüm öyküler insana insanı anlatır...

Öyküyü anlatan da dinleyen de insanın kendisidir...

Kaynak insanın içindedir...

Gökyüzündeki tanrı, ödüller cezalar, yaşamın öyküsüdür...

İnsan, içindeki sonsuz kaynakta bazen bir tanrı bulur, tüm dünyayı yaratan, sevgiyle ödül ve öfkeyle ceza veren... Bazen aşktan kendini kaybetmiş bir erkek bulur, sadece birleşeceği kadın için heyecan duyan... Bazen de çaresiz bir kadın bulur, merakına yenilen...

İnsan, içindeki sonsuz kaynakta yaşamı bulur, öyküyü yazanın da yazdırmanın da kendisi olduğunu bilmeden...

...

Pandora'nın Kutusu yaşamın anlamını anlatır insana...

Yaşamda her şeyin zıddıyla var olduğunu gösterir...

Kutuda hem iyilikler hem de kötülükler vardır. Açıldığında tanrılar diyarına giden iyilikler cenneti anımsatır, dünyada kalan kötülükler ise cehennemi.

Öykü bize der ki, *“Sen eğer iyiliğin yolunu takip edersen tanrılar gibi olabilir, cennete gidebilirsin ve sen, evet yine sen, kötülüğün yolunu seçersen, seçtiğin dünyada azap dolu bir yaşamdır, seçtiğin cehennemindir.”*

Yine öykü bize der ki, *ekilen her tohumun hasadı olacaktır, atılan her adım yolu belirleyecektir...*

...

Bugün seçim bizim...

Her birimiz tanrısal özelliklerle, tanrısal bir surette geldik bu dünyaya... Sonsuz farkta ve çeşitlilikte olsak bile ortak bir yanımız var, merak... İçinde ne olduğunu keşfetmek için bizlere verilen kutuyu açacağımız ise kesin...

Kutudan ilk çıkan korku ve endişe, telaşla geri adım atmaya yöneltir bizleri. Biran önce kapatmak sanki tek çözümdür. Hâlbuki, kutudan cesaret de çıkmıştır, cesaret tanrıların diyarına giden yolda hepimize rehberlik edecektir...

Aslında sonrası belki de zannettiğimizden kolay, insan bir kere yüzleştğinde gerçekten kim olduğuyla, artık geriye atılacak bir adım kalmaz. Yol ileriye doğrudur...

Her adımda değişerek, her adımda dönüşerek, insanın tüm yolculuğu kendinden kendine bir keşifte, gerçekten kim olduğunu bulma yolundadır...

Kutuda kalan son şey, umut, yolculukta hep yanında olan... İyilik midir yoksa kötülük mü? Şimdi, ona da siz karar verebilirsiniz artık. Ne de olsa her yolculuk sadece yolcusuna özeldir...

31-03-2020

Yaşam Ustası

“Bana ispat et!” diyordu.

Kanıtı ihtiyacı vardı.

“Başka türlü nasıl emin olabilirim ki?”

Haklı, nasıl emin olabilirdik ki başka türlü...

.

İnsan sağlam adımlarla yürümek ister. Gittiği yolun onu hedefine götürmesini bekler.

Binlerce yıldır var olan insanoğlunun birikmiş tecrübesi insan için güvenilir yoldur.

Bildik rotalarda ilerlemek için önceden çizilmiş bir haritadan daha iyisi yoktur...

Yoktur yok olmasına da, bildik rotada bilmedik rüzgârlarla karşılaştığınızda, elinizde bir harita olsa bile yalnız kalmışsınız demektir.

Kararları verecek olan sizsiniz...

.

Oysa Şimdi karar vermek ne kadar zor...

Bilgi ağında bilgide boğulan insanoğlu neye güneceğini, kime inanacağını bilemez durumda...

Herkesin her Şeyi bildiği bir yerde belki de hiç kimse hiçbir Şey bilmiyordur...

Bildiğini sandığı bilmediği Şeyi, kulaktan kulağa oynuyormuŐçasına yaydığında, insanın yarattığı, arzuladığı sağlam, güvenilir toprakların ötesinde sadece hurafelerle kurgulanmıŐ kaygan bir zemindir.

Hiçbir Şey bilmiyorsak eğer, belki de bizim için en iyisi susmak, başa geri dönmek ve bilmediğimizi kabul etmektir...

.

Yaşam değişkendir.

Binlerce yılın tecrübesi insan için her ne kadar bir yol oluŐtursa da, ileriye doğru yürüdüğünde bu yolda önüne her zaman bilinmedik Őartlar, bilinmedik durumlar çıkacaktır.

İnsan, geliŐtikçe ve keşfettikçe yolculuk bilinmeyen lemlerin kapılarını açacaktır.

.

“Bana ispat et. Nasıl emin olacağım?”

Bu, aslında kendisine sorduğu bir sorudur insanın...

Her ne kadar yanıtı dışarıdan beklesek de biliriz ki, insan ancak kendi içinde emin olur.

Kendi deneyimi ve tecrübesi olmadan, dıştan gelen bilgiler olsa olsa güven verebilir insana...

Bozulan bir şey için usta bir tamirci aranır, sağlıklı meyve sebze tahıl için iyi bir çiftçi, çocukların geleceğini emanet etmek için deneyimli bir öğretmen, anlaşmazlığa düştüğünüzde sıkıntıyı gidermek için objektif bir arabulucu aranır... Yaşamınız için doğru mesleği seçmek, doğru eş, doğru ev, doğru bir semt seçmek, doğru avukat, doğru banka seçmek önemlidir...

Hastalandığınızda da doğru doktoru istersiniz, size aradığınız çareyi verecek, şifa bulmanızı sağlayacak doktoru... Doktora güvenmek istersiniz, sizin için doğru tedaviyi uygulayacağından emin olmak istersiniz.

...

Peki, nasıl emin oluruz? Seçimlerimizin ve kararlarımızın doğruluğundan nasıl emin oluruz?...

Bizler, bildik bilgilerimizle ve denenmiş yöntemlerimizle yaşamı inşa ederken aslında geçmişini sabitlemişiz.

Yaşam değiştikçe ihtiyaçlar değişir, insan keşfettikçe öğrenir ve gelişir.

Bugün bilime baktığınızda yüz yıl önceki keşifler ve icatlar bazen çocuksu gelir. Uygulanan çözümler, tedaviler, kullanılan cihazlar zaman içerisinde değişmiştir. Teknoloji alanında akıl almaz hızla güncellenen bu değişim çoğu kişi için sorgulanmadan kabul görür, her yeni adımın daha iyi olduğu inancı, bir öncekini çabucak demode ilan eder. Tıpkı moda gibi, popüler imgeler, objeler gibi...

Bugün çoğunluğun onayladığı ve kabul ettiği ya da bir otoritenin söylediği '*doğru*' olur...

Değişim ise kendi içinde farklı dinamiklere sahip. Bazen en eski en güvenilir, bazen de yeni eskiyi silip ortadan kaldırmaya gelmiştir...

İnsan, nasıl emin olur?

Her kabul gören doğru mudur?

Emin olmak ancak kalpteki tüm şüpheler ortadan kalktığında gerçekleşir... Tüm kuşkular gökyüzündeki bulutlar gibi açılıp dağıldığında, berrak mavilikte parlayan güneşi ortaya çıkardığında, emin olmanın hazzını duyar insan, korkunun ve endişenin donduran soğuğunun karşısında yaşam gücü veren güneşin sıcaklığına benzer...

İnsan için kendi deneyimi olmadığında emin olmak mümkün değil...

Emin olabilmesi için kişinin bizzat tecrübe etmiş olması, yaşayıp görmüş olması, kalben tatmin olmuş olması gerekir. *Herkes sadece kendi adına emin olabilir...*

Yine de her tecrübeye aldıcılık payı vardır, insanı bazen duyguları bazen de düşünceleri aldatabilir... Kendini samimiyetle tanımadığında, çok kolaydır zanların tuzağına düşmek...

O kadar çok şey var ki yaşamın içinde insana sunulan, tüm dünyada sonu gelmeyen bir akışta her ân yeni bir deneyimin içinde yaşar insan.

Bilmeye imkân var mı?

Tüm bu deneyimlerin içinde sağlam adımı atmayı sağlayacak, rotayı belirleyecek, yol haritasını çizecek her şeyi bilmeye imkân var mı?

Binlerce yılın yaşamını yaşasa da imkân yoktur...

Yaşamın sonsuzluğu öyle bir çeşitliliğe ve değişkenliğe sahiptir ki insanın bir yaşam içerisinde her şeyi bilmesine imkân yoktur.

İnsan için çıkış noktası güvenmektir...

Önce yaşama güvenmek. Tüm bu yolculuk, insanın kaybolması için değil, kendini bulması içindir.

Sonra kendine güvenmek. Yolculukta her insanın sahip olduğu bir içsel rehber vardır, rehberi ile bir kez tanışınca insan en güveneceği yanıtın kendi içinden geleceğini bilecektir.

Dış dünya ise güven duymak için bir bilen bulunmasını gerektirir. Karşılaşılan engellerin aşılması, sorunların çözülmesi, ihtiyaçların giderilmesi için işin 'usta'sı bulunmalıdır. Fikirler alınıp, görüşler sunulduktan sonra karar yine insanın kendine ait olacaktır.

Yaşam, insanın kendi sorumluluğunu almasını ister... Belki de benim doğrum senin için yanlıştır...

Yaşama, kendine ve içsel rehberine güvenen alacağı kararlardan emindir. İhtiyacı olan, zamanın ve mekânın sunduğu en iyi 'usta' yanında olacaktır.

Aklın süzgecinden geçmiş, kalbi memnun eden karar insanın yaşamda sağlam adımlarla yürümesini sağlar. Her deneyim bir öncekinden daha tecrübeli yapar insanı. Nerede duracağını, nerede danışacağını, hangi bilgiyi alacağını, yalanı, doğruyu birbirinden ayırabilir bir 'usta'lığa bu sefer kendi ulaşacaktır...

Hepimizin yolu birbirinden farklı.

İnsan için artık bildik yolu değil, keşfedeceği kendi yolunu yürüme zamanı.

İnsan, bir kere 'yaşam ustası' olduğunda soruyu yanıtlamaksa çok kolay, artık ispat sadece kendinden kendinedir...

01-04-2020

Arkadaş

Yanınızda en çok kimin olmasını isterdiniz?...

Sizi yargılamadan seven, dinleyen, anlayan, değiştirmeye çalışmadan kabul eden, sohbet edebileceğiniz, beraber gülüp rahatlayabileceğiniz, içinizi ısıtan, korkularınızı ortadan kaldırıp güven veren...

Kimin olmasını isterdiniz?...

...

Buddha ölümünden sonra tekrar geri geleceğini söyledi, yirmi beş yüzyıl sonra tekrar geri geleceğini... Geri geldiğinde adı *Maitreya* olacak...

Bugün çoğu kişi onun gerçekten geri geleceğini düşünüyor... Tıpkı İsa'nın geri geleceğini düşünenler gibi...

.

Maitreya kelime anlamı olarak arkadaş demek, dost.

Aslında Buddha kendisinin geri geleceğinden bahsetmiyordu, açtığı yolun yirmi beş yüzyıl sonra ulaşacağı bir zamandan bahsediyordu...

Artık mürit mürşit ilişkisinin sona erdiği, öğretmen ve öğrencinin döneminin kapandığı bir zamandan bahsediyordu...

Arkadaş...

Yanımızda olmasını en çok istediğimiz kişi...

İster annemiz ister babamız olsun, ister eşimiz ister çocuğumuz, isterse yollarımızın kesiştiği insanlar olsun, eğer arkadaş olduysak yanımızda olmasını istediğimiz onlardır...

Hatırlarım, ben çocukken kan kardeşler vardı, gerçek kan bağıyla bağlanmadığınız ama kalben kardeşiniz olan insanlar. Ahiretlikler vardı, bu dünyada ömür bittiğinde diğer dünyada birlikte olmak istediğiniz insanlar... Hatta arkadaş kelimesi yetmezdi bize, dost derdik onlara, arkadaş ötesi, tüm sırların paylaşılabilirdiği belki de bize bizden yakın olanlar...

Çıkarsız, beklentisiz, korkmadan, üstünlük taslamadan, kızmadan sadece kalpten kalbe samimiyet ve sevgiyle kurulan bir ilişki...

Gönül bağı...

Bahçenizdeki tüm çiçeklerin, bitkilerin, ağaçların farklı bir dili vardır. Evinizde yetiştirdiğiniz her bitki farklı bir ihtiyaçtır. Uсталık ister çiçeklerle konuşmak, hangisinin güneşi ne kadar sevdiğini, hangisinin ne kadar su istediğini bilmek. Hiç biri birbirinin aynı değildir...

İnsan bilir, bilir bilmesine de bitkilerin bile bu kadar farklı olduğunu kabul ettiği bir dünyada herkesin birbirinin aynı olmasını ister, herkesin kendisine benzemesini bekler...

Sevdiğiniz yemeği herkes sevsin, “*ne güzel*” dediğiniz bir manzaraya herkes hayran olsun, tuttuğunuz takımı herkes desteklesin istersiniz... Bir de diğerleri vardır, sizin gibi düşünmeyen, sizin gibi hissetmeyenler...

Oysa herkesin hamuru farklı. Tıpkı çiçekler gibi... Kimimiz güneşi daha çok sever, kimimiz hafif bir rüzgârda hastalanırız, kimimiz su kıyısından, kimimiz sarp yamaçlardan hoşlanılırız, kimimiz mevsimlik çiçekler gibi çok kök salmayız, kimimizse ulu çınarlar gibi asırlık sağlam köklere sahip oluruz... Dünyanın dört bir köşesinde yaşayan milyonlarca insan farklı şeylere meyleder, farklı şeylere ihtiyaç duyar, farklı şeylerden zevk alırlar...

Bana iyi gelen bir şey belki de sana iyi gelmez. O hâlde neden ısrar ederiz?...

İhtiyacım olan belki de senin bana vermek istediğin değil. Neden anlamak istemeyiz?..

Neden ısrar eder ve anlamayız... Her birimiz farklıyız.

Bu yüzden bir araya geldiğimizde bazen birbirimize çekilir bazen de birbirimizden uzaklara itiliriz.

Çekim varsa -ya da günümüzün tabiriyle frekansımız uyuyorsa- o zaman birlikte olmak yaşanan en güzel keyife dönüşür.

Arkadaşla yapılan her şey sevgi, kakhaha ve neşe getirir...

...

Buddha geri geldiğinde adının *Maitreya* olacağını söyledi...

Bu, artık 'arkadaş'ın zamanı olacak. Yargılamadan seven, kabul eden, hoş gören, affeden, şefkat ve anlayış gösteren, neşe ve huzur veren, güzellik getiren, yaşamı yaşanır kılan arkadaşın zamanı...

Her şey tutku ve aşkla başlar. Dönüştüğünde ise tüm tutkular ve aşklar sevgi olurlar.

Aşk, ateşi yakan kıvılcım gibidir, görevi ve ömrü kısadır. Yanan ateşin sıcaklığıdır dönüşümü sağlayan, soğuk ve karanlığı değiştiren, sıcak ve aydınlığı getiren...

Ne kıvılcım ne de ateş kalıcı değildir, kıvılcım ateşe, ateş sıcaklığa, aşk sevgiye dönüşür... *kalıcı olan sevgidir...*

İnsan yaşamındaki her tutku her aşk, ister bir hedefe ister bir kişiye duyulsun, sonunda sevgiye dönüşebiliyorsa kalıcıdır...

Tıpkı arkadaşlık gibi, sadece sevgi üzerine inşa edilen tek ilişki...

.

İnsan için sevdiğini bulmak hem zor hem de kolay.

Gerçek bir arkadaş, gerçek dostluk insanın en saf, en çıplak hâlini gerektirir... Cennette yaşayan Âdem ve Havva gibi, çıplak olup çıplaklığın bir utanç olmadığı hâlini...

Tüm isimlerden, tüm sıfatlardan soyunmadan ulaşamaz insan en saf hâline.

Arkadaş, en çıplak hâlinde, ona utanmamasını, güzelliğini gösteren kişi olur, yargılamadan seven ve kabullenen kişi...

...

Yirmi beş yüzyıl geçti...

Şimdi, geri gelen arkadaş...

İnsan artık arkadaş ile öğrenecek yaşamı, yaşamayı...

O seni dinleyebiliyor, seni anlayabiliyor. Sen de onun arkadaşı olmak için onu dinlemeyi ve anlamayı öğrenebilirsin.

Hepimiz birbirimizi dinlemeyi ve anlamayı öğrenebiliriz...

Farklılık ve çeşitliliğimiz değişmeyecek, ne demişler “*bu dünyanın düzeni böyle*”.

Ancak, en büyük farkı hep birlikte yaratabiliriz.

Birbirimizin arkadaşı olmak hem zor hem de kolay.

Kalbini açtığında ve kalbimi açtığımda,

kalpten kalbe konuşmaya başladığımızda,

tek bir frekans olduğumuzda,

saf sevgi,

arada hiçbir mesafe kalmadığında,

sen ve ben bir olduğumuzda,

yeni bir dünya var olur,

hepimiz için yaşanacak yeni bir dünya...

08-04-2020

Kar Beyaz

Her çocuk masallarla uyur, gerçeklere uyanır...

Tüm masallar çocuklara, içimizdeki çocuğa, yaşamı anlatır...

*Bilsek de bilmesek de, fark etsek de etmesek de, tüm masallar
aşlında gerçektir...*

...

Beni çocukluğuma geri götüren bir masal izledim, evet bugün masalları artık izliyoruz, sinema sektörü bugünün bakış açısı ve yorumuyla tekrar hatırlatıyor bize eski masalları. Hikâye örgüleri süslenerek zenginleştirilmiş, biraz değiştirilmiş olsa da, öz korunarak, hayal gücünü kısıtlayan ama görsel zevki artıran bir şekilde anlatılıyor eski masallar ve bugünün masalları oluyorlar...

Hep eski masallar diyoruz, bugüne ait yeni masallar yok mu?

Elbette var ama, artık onları ateş başında toplanmış bir grup insanın 'öykücü'nün ağzından çıkacak kelimeleri beklediği gibi dinleyemiyoruz, onları yaşamın içinde duyup dinlemeniz gerekiyor... Bugünün masalları da bir o kadar gerçek.

Belki de bu yüzden kafası biraz karıştı günümüz insanının, belki de bu yüzden gerçekler masal gibi geliyor bize...

Çocukluğumun hoş bir masalı... Neden *Pamuk Prenses* demişler bilemiyorum, aslında *Kar Beyaz*'dır küçük bebeğin adı, kalbi kar kadar saf ve temiz, kendisi kış günü açan gül kadar sıra dışı, dayanıklı ve güzeldir...

Bir de kötü cadı vardır masalda, her gün aynasına bu dünyada kimin '*en güzel*' olduğunu sorar. Ayna bildiğimiz bir ayna değildir, gerçekleri söyler sahibine... Soru da bildiğimiz güzellik sorusu değildir, soru bir tek kelimedeki binbir anlamı sorgular; bilmek ister kimdir en adil ve dürüst olan, kimdir bereketli ve uğurlu olan, kimdir müsait ve engelsiz olan, kimdir açık ve pürüzsüz olan, kimdir saf, lekesiz ve zarif olan, kimdir hoş, bütün ve hayırlı olan, kimdir doğru ve hakkaniyetli olan, kimdir açık seçik okunaklı olan, kimdir en '*güzel*' olan?.. Ayna sırlı bir aynadır, sahibine yalan söylemez, her gün içinde ne varsa dışından yansıtır bakana. İçindeki iyilik bir toz tanesi kadar küçük bile olsa gösterir, gizlenmiş bile olsa derinlerde aynanın sırrından kaçış yoktur.

Masalda anlatıldığı kadarıyla kıskançlık verecek kadar ender olan Kar Beyaz'ın güzelliği, kötü cadının içinde ona sahip olma arzusu uyandırır, kendi sınırlarıyla sınırlayıp kapatmak ister güzelliği. "*Sadece ben olmalıyım*" der içindeki kötülük, sadece '*ben*' bu dünyada her şey olan...

Güzel bebek, kral ve kraliçenin koruması altındayken hilesiz gerçekleşemez bu arzu... Masal bu ya, her şey birbirinin içinde gizlenmiş, iyilik kötülüğü saklamış, kötülük iyiliğin kurtuluş kapısı olmuştur bu öyküde...

.
Tabii, masalın '*masal*' olması için bir macera gerekir.
Kahramanlarının kaybedip bulması, tehlikelerden geçmesi,
öğrenmesi, değişmesi gerekir...

Yaşamın '*yaşam*' olması gibi...

Kahraman sen olduğunda yaşam senin macerandır, önce kaybolup
sonra kendini bulacağın, tehlikelerden geçip güvene ulaşacağın,
öğrenip değişeceğin bir macera...

Masalı dinlemek istemezsen eğer, yaşam '*yaşam*' olmadan kalır,
sadece boş kelimeler, bir kitap sayfasındaki cümleler kadar ölü...
Yaşam ancak anlatıldığında canlanır, yaşamın anlatılacak bir öykü
olması ise senin ne kadar yaşadığınla bağlantılıdır...

.
Kar Beyaz -ben bu ismi tercih ediyorum- anne ve babasını
kaybeder, kötü cadı tarafından uzun yıllar bir kuleye hapsedilir,
öyle koparılmıştır ki yaşamdan tüm dış dünya onun öldüğüne
inanır. Ama saf kalbinin içinde umut ve sevgi hep canlıdır, taş
duvarlar arkasında kalbinin sesini ise özgürlüğün sembolü kuşlar
duyar sadece. O kuşlar ki kurtuluşun kapısını aralarlar bilgece...

Macera ise bu kapıdan geçince başlar... Artık hapis hayatı sona
ermiş, içinde kurtuluş aleviyle dış dünyaya adım atan saf kalp
türlü zorluktan geçecektir...

Dış dünyaya ilk adım, gizemli ormanın içinedir, burada tüm korkular ve endişeler korkunç yok edici yaratıklar olarak gerçeğe dönüşür. İçine giren kolayca kaybolur, fark etmez hepsinin kaynağı kendindedir. İlk ders cesur olmaktır, zihnin yarattığı tüm endişe ve korkuları, duyguların sahipsiz çalkalanmasını akıl ile dizginleyip, saf kalbi cesaret ateşi ile beslemek gerekir...

Yolculuk, yol arkadaşsız olmaz, gizemli ormanda yolu gösterecek bir avcıdır, Kar Beyaz'ın ilk yol arkadaşı. Ona cesur olmayı öğretir. Aslında bilmeden kendi de öğrenmektedir, çünkü tek başına cesaret yetmez bu macerada, kalp kapalı olduğunda tüm yaşam amaçsız bir sürüklenmedir, tıpkı akıntıya kapılmış güçlü bir ağaç gövdesi gibi, dayanıklıdır ancak köklerinden koparılmış, dalları kırılmış ve artık çiçek açması imkânsız bir yolcudur...

Cesaret ateşini yakan kendini keşfetmek için hazırdır. Yolda onu yedi cüceler bekler, her biri farklı bir karakterde, insanın farklı hâllerini anlatırlar. İnsan bedenindeki yedi kapı gibi her birinin içinden geçip öğretisini almak gerekir. Yedi cüceler koruyup kollamak isterler Kar Beyaz'ı, saf kalbi, birlikte olduklarında güçlüdürler, bilirler ki tüm kapılardan geçilmeden yaşamda dimdik ayakta durmak zordur...

Kar Beyaz, avcı ve yedi cücelerin hep beraber girdikleri ikinci orman sihirlidir sanki, aklın hayal edebileceği tüm güzellikler canlanmıştır, “*Burası, perilerin diyarı*” der cüceler, burada her şey mümkündür. Bir tek burada kendinden kendine dokunabilir saf kalp ve kendini aşikâr eder, açılır, gözle görülür, elle tutulur olur, o ân'da yaşam ‘*yaşam*’a dokunur, her dokunuş hayatın kendisi olur...

Ve yaşam der ki, her şey zıddıyla var olacaktır. Güzelliğin zirvesi çirkinliğin başlangıcıdır. Mutlulukla atılan kahkahaların gözyaşlarına dönmesi gibi, kötü cadının kıskanç arzusu kolayca bulur onları bu zirve anında... Şimdi kararlılık gerekmektedir, öyle ya insan gördüğü her engelde yürümekten vazgeçse, ne yol ne yolculuk ne de yolcu kalırdı geriye...

Tüm zıtlıklar dengenin bulunması içindir. Denge ise görecelidir. Yaşam o kadar güçlüdür ki, galip olan olmak ister, doğum kuvvetlidir, yaşamın dünyaya gözlerini açması için büyük bir arzuya ve cesarete ihtiyacı vardır. Başka bir dünyanın varlığından emin, bebek ilk ve en zor yolculuğunu yapar anne rahminden yaşamın kollarına...

Kötü cadı ise bir başka kararlılıktadır, Kar Beyaz'ın saf kalbini ister, sonsuz gençlik ve güzellik için, ardında ise açgözlülük gizlidir, hükmetmek kolaydır hileyle ve kandırarak, en kolay da sevginin ardına gizlenerek. Sahte sevgiyle sunulan elmanın içindeki zehirdir tüm bu açgözlülük ve bencillik. O zehir ki saf bir kalbi bile öldürebilir kolayca, tek bir ısırık elmadan, yaşamı elinden alır yaşamın, aldatılmanın hüsraniyle...

Son ders ölümdür... Ancak yaşamda tüm kötülüklerden ölen doğabilir iyiliğin dünyasına, son kapıdan geçiş için saf sevgidir anahtar. Ölümün diyarından geri gelmek mümkün değil derler, bu yüzden ölü kalır çoğu kişi tekrar nasıl doğacağını bilemeden... Bazıları aşkın ölümü aşacağını söyler. Aşk bile çaresizdir aslında, gözü öyle kördür ki, içindeki bencilliği ve çıkış kapısını görmesi imkânsızdır...

Bir tek saf sevgidir, hiçbir beklentisi olmayan sadece sevginin kendisidir ölümü yenebilen...

Tekrar doğuş, gerçek yaşam ancak saf sevgi ortaya çıktığında başlar...

Kalpten kalbe aktarılan bir tek '*sevginin yaşamı*'dır... Bu yüzdendir kötü cadı asla en '*güzel*' olamaz, sevgi sınırsız ve sonsuzdur, kısıtlanıp kapatılamaz, sevgi yaşamdır...

...

Merakla dinleyenler "*Peki sevginin yaşamı nedir?*" diye sorarlar öykücüye.

Ama bu masal şimdilik burada bitmiştir, Kar Beyaz sevgi dolu bir öpücükle yaşama geri döner... Tüm masallar gibi bu masal da '*mutlu bir son*'a sahiptir...

Öykücünün anlatısı bittiğinde, masal diyarından uyandığında herkes gerçeğe geri döner, eskiden olsa ateşin etrafında toplanmış, şimdi belki televizyon başında bizler, gerçeğe geri döneriz... Masal bitmiştir, bizleri bekleyen gerçek hayattır...

Öyle midir gerçekten?

Belki bu masal gerçektir, belki de senin yaşamın bir masal?...

Œimdi bul bakalım hayatındaki kötü cadıyı, yolculukta seni bekleyen yol arkadaşlarınla ilk adımın dış dünyaya gizemli ormana, yeterince cesur olman gerek bu karanlık labirentten çıkmak için, ödülüyse seni bekleyen perili ormanda, yaşamı gerçekten ilk defa görmen için sana zarifçe sunulan doğada...

Ve belki de senin masahnda öykücü, gördüğü zaman nasıl can kulağıyla dinlediğini, anlatır diğer masah 'sevginin yaşamı'nu...

14-04-2020

Mutlu musun?

Durmak... Dinlenmek... Sürekli hareket hâlinde olmaya teşvik edilen insan için ne zordur bazen kısa bir mola vermek.

Alelacele... Yaşamda o kadar çok şeyi telaş içinde yaparız ki otomatik pilota bağlanan araçlar gibi yaşarız. Yol bittiğinde bazen fark etmezsiniz hangi ara nerelerden geçip geldiniz bu noktaya...

Fark etmek... Başka bir dünyaya açılan kapının anahtarı ne diye sorsalar, bazıları para, bazıları güç, bazıları yetenek veya şöhret diyecektir... Oysa bu kapının altın anahtarı '*fark etmek*'tir. Ancak fark ettiğimizde başlar değişim. Değişim olmadan dönüşüm mümkün olmaz. İnsan istediği kadar niyet etsin, eğer fark edemiyorsa hâl'ini, durduğu yeri, sahip olduklarını, içinde gizlenenleri, yaşamı ve güzelliği, '*başka bir dünya*' tatlı bir şarkı gibi sadece sözlerde, hayallerde kalır...

İnsan, düşünen varlık... Düşünmesiyle gururlu, düşünmesiyle ayrıcalıklı, düşünmesiyle tanımlı... İnsan kendini düşünceleriyle ayırır, kendine göre en yakın gördüğü hayvanlar âleminden. Ayırım bir kez başladı mı bir tek hayvanlarla kalmaz, insan kendini düşüncesiyle ayırır, diğer insanlardan, doğadan, dünyadan, yaşamdan, varoluştan... Öyle bir ayırımdır ki bu, insan var ettiği benliğinin tüm gururu ve ayrıcalıkları içinde, ayırırken ayırt edemez, fark etmez etrafında ördüğü duvarları, kendine yarattığı küçük tecrit odasını...

Yaşamsa birlik, beraberlik ister... Siz hiç görmemiş olsanız da yaşamın bir kanun kitabı vardır. Bu kitabı bulup okumak ancak yaşamakla mümkün olur. Sayfaları sizi çevreleyip kuşatan her yerde, her şeydedir. Ancak, gözlemleyip fark ettiğinizde bulursunuz kitabı ve okuyup anlarsınız size öğreteceklerini...

Durmadan görmek, susmadan dinlemek, dinlemeden anlamak mümkün olmaz ki... İnsan önce kendine bir “dur” demeli. Durdurmalı tüm hareketi, tüm çalkalanmaları, dışsal ve içsel âlemlerinde... Nasıl ki durgun su yansır net görüntüyü, ancak durduğunda netleşir insan için her şey, tüm görüntüler...

Durgunluğun içindedir tüm gizler... İnsan durduğunda saklananlar bir bir ortaya çıkmaya başlar. Bazen kaçtıkları, bazense peşinden koştukları... Anlamlandıramadıkları, merak ettikleri, bulmayı arzuladıkları sadece durgunluğun içinde belirirler...

Bir kez durdurmaya başladığında, kolay gelir önceleri, istemediklerine “hayır” demeye başlamak, hareketi yavaşlatmak, bedeni durdurmak... Gittikçe ustalır insan. Öyle bir noktaya gelir ki, artık sürekli konuşan zihine de bir dur demek gerekir...

Zihinse dirençlidir, tıpkı bir komuta merkezi gibi, ipleri elinden bırakmak istemez. Her şey durur, durur ama zihin bir türlü durmak istemez, öyle ya aslında diğerlerini durduran da zihindi! Suskunluk ölüm gibi gelir zihine, sanki konuşmadığında var olmuyordur, sürekli üretir; iyi günündeysse fikirler, heyecanlar, hedefler, kötü günündeysse üzüntüler, endişeler ve korkular...

İyi günler hoşumuza gider ama kim ister kötü bir günü?..

Hâlbuki, iyi ya da kötü gün fark etmez, insan bir kere ipleri zihninin eline verdi mi, arabacının kırbaçladığı atlar gibi çılgınca koşmaktan başka çaresi yoktur...

Yine de derler ya her zehirin bir panzehiri vardır, döngüyü kırmak insanın kendi ellerindedir... Hisler zihninin düşünce âleminin panzehiri gibidir. Ancak hissetmek durdurur önce zamanı, sonra koşturmacayı, sonra düşünceleri... Düşüncenin durduğu zamandır 'ân' ve ancak 'ân'dadır yaşam...

Şimdi, bir bakın bakalım...

Ne duyuyorsunuz?

Ne görüyorsunuz?

Ne tadı alıyorsunuz?

Ne kokluyorsunuz?

Neye dokunuyorsunuz?

Sadece hissettiklerinize bakın... İsterseniz kapatın gözlerinizi usulca, bazen dışı kapandığında içte kolayca açılır gözler. İnsan başka bir dünyayı ancak başka gözlerle görebilir...

Ama dikkat edin, birden kendinizi yorumlar ve açıklamalarla baş başa bulduysanız, zihin tekrar konuşmaya başlamış demektir.

Kurnazdır zihin, koyun postu altındaki kurt gibi şekil değiştirmeye, kandırmaya yatkındır...

Yine de kızmamak lazım zihine, uzun yılların alışkanlığı birden değişmiyor. Kovmayın düşünceleri, bırakın gelsinler, içerisi o kadar kalabalık ki çıkış kapısını arıyorlar sadece, kapıyı nazikçe gösteren siz olun, her bir düşüncüyü yakaladığınızda bilinçli olarak hislere yönelin. Önce yığınla sonra tek tek gelecekler, önce sürekli bastırarak sonra seyrekleşecekler...

Bir düşünceden sonra diğerinin ne zaman ortaya çıktığına bakın... *Arada bir boşluk var...* İlk başta o kadar küçük ki fark etmesi imkânsız gibi... Gözlemlerken ortaya çıkan bu boşluk bir kez rahatlayıp genişlemeye başladığında belki de ilk kez tanışmış olacaksınız zamanın durması ve 'ân'ın ortaya çıkmasıyla...

'Ân'da kalmak, 'şimdi'de olmak, aktif bir zihinle olmuyor, hislere dönmek gerekli. Hisler kuvvetlendiğinde ve yer edindiğinde, zihnin kontrol dışı emirlerini kolayca geri çevirirler. Zihin sustuğunda belki de ilk defa duyarız yaşamın sesini, bize seslenişini... Dengede, sevgi dolu, huzurlu ve sağlıklı olmak için kendimizde bir yer açarız...

Geçmişini değerlendiren ve geleceği planlayan zihnimizle eşsiziz. Ama aynı zihnimiz en büyük ızdıraplarımızın da sebebi; geçmiş ve gelecek arasında 'şimdi'yi fark etmeden yaşamamıza neden. Herhangi bir negatif düşüncenin esirindeki zihinden ise sağlıklı bir karar beklemek imkânsız...

Hislerime kapı açtığımda beni götürdükleri başka bir dünyada bulduğum 'ben' hep 'mutlu ve meraklı' oldu. Sevdiğiniz bir şey yaptığınızda sonuç mutlaka size keyif verecektir. Eğer yapmıyorsanız da bunu fark edip değiştirmek sizin elinizde. Unutmayın, yaşam 'ân'lardan oluşuyor, zaman bir tek zihninizde...

Çok uzun yıllar önce, bir akşam üzeri, üniversite mezuniyetimden beri hiç görmediğim bir öğretmenime rastladım. Merhabalaştıktan sonraki ilk sorusu "Mutlu musun?" oldu... O kadar tuhaf gelmişti ki bu soru, konuşmanın devamını hiç hatırlamama rağmen bu soruyu hiç unutmadım...

Şimdi, siz kendinize sorun, mutlu musunuz?..

04-06-2020

Matruşka

“Senaryoda bir problem olmalı” diye düşündü...

Eğer bu bir film olsaydı, senaryoda bir problem olmalıydı...

Yoksa neden bir başkasının rolü ona verilmiş olsundu ki?

Karşısındaki kişi onu görmüyor olabilir miydi?

Gözlerinin önündeydi, ona bakıyordu ama, sanki gerçekten de görmüyordu...

“Bu, senin zannettiğin ‘ben’ değilim ben!” dedi.

...

Reklamcılık sektöründe çalıştığım dönemde televizyon seyrederdim; reklam kuşaklarını seyretmek iş için iyi bir şeydi, yorgun eve geldiğim akşamlarda da birkaç diziye bakmak rahatlatıyordu. Şimdiki yabancı Netflix dizileri değil, yerli yapım dizi furyasının olduğu dönemler...

Tek seferlik filmlerin çabucak son’lanan hikâyelerinin aksine, diziler haftanın her gecesinde başka bir âlemin pencerelerini açıp seyirciye farklı anlayış ve ihtiyaçların arzuladığı yaşamları sergileyebiliyor. İnsan aradığı şeyi kendi yaşamında bulamadığında ya da çıkmak istediği hâlde çıkamadığında yaşamın cenderesinden, dizilerde ve filmlerde başka yaşamları seyretmek bir nevi çözüm oluyor belki de, bir nevi kaçış.

Evden kaçamıyorsan, yaşamdan kaçamıyorsan, en azından birkaç saatliğine bir filmin içine kaçabilirsin. Sonrasındaysa, *sanki sizinmiş gibi*, bu hayatları izlemek alışkanlık hâline geliveriyor...

Tarihsel bir dizi de benim ilgimi çekmişti. Ta ki, başrol oyuncularından birinin isyan ederek diziyi bırakmasına kadar sanırım ben de bu alışkanlıkla devam etmiştim... Sonra ne mi oldu? Gerçek hayatın aksine, kurmaca bir hayat sergileyen dizi, ticari kaygılarla bir ân'da kaçan oyuncusunun yerine başka bir oyuncu ile anlaştı. Biz de bir hafta önce izlediğimiz kişiyi bir sonraki hafta aynı karakterde ancak bambaşka bir görüntüde buluverdik...

Bambaşka bir görüntüde ama aynı... Dizi için bu çok kolaydı, zaten karakteri yazan senarist ekipte oldukça sanki hiçbir şey değişmemiş gibi, duygular, düşünceler, diyaloglar devam edebiliyordu. Hoş, senarist bile değişse yapımcılar için “*Aynı çizgiyi devam ettir*” demek kolaydı.

“*Aynı çizgiyi devam ettir...*”

İnsan kendi yaşamına döndüğünde, yaşamın olanca gerçekliği içinde olmasına rağmen, bazen aynı çizgiyi devam ettirdiğini fark ediyor. Sanki, kendi yaşamını değil de kendi görüntüsü içinde bir başkasının rolünü yaşıyormuş gibi.

Fark ettiğinde ise belki de benim gibi ironik bir mizah duygusuyla “*Senaryoda bir problem olmalı?!*” diye düşünüyordur.

Oysa senaryoda bir problem yok, yaşamın devamlılığının gizemli bir yanı bu: *Senaryoyu siz yazmazsanız, mevcut senaryodan çıkmanız asla mümkün olmaz.*

...

Doğduğu ân'da insan yaşama yeni bir başlangıç yapan özgün bir birey olma potansiyeli ile gelir, parmak izi kadar özgün ve tek. Hâlbuki, yeni başlangıç yaptığı bu yaşamda devam eden bir senaryonun tam da ortasına düşmüş olur. O ân itibariyle, bir anne babanın 'çocuğu' rolü, belki bir büyükanne büyükbabanın 'torunu', birilerinin 'kuzeni, yeğeni', evdeki diğer 'çocuklar'ın 'kardeşi' olur. Daha ilk ân'da kendisi için biçilmiş bir rol vardır. Her ne kadar bütün meraklı ve heyecanlı gözler her bebeğin 'kendi rızkı' ile yaşama geldiğini düşünse de, bildikleri aile ortamında bu rızık daha ilk ân'dan itibaren belirlenmiş bir çerçeveye sahiptir. Öyle ya, sadece bildiklerimi bilirken, bilmediklerimi nasıl bilebilirim? Herkesin bildiği 'elinin altında' olandır...

Doğum öncesinde bebek için hazırlanan boş alanı bebeğin doğduktan sonra doldurması beklenir. Boş alan, fiziksel olarak bebeğin önceden seçilmiş kıyafetleri, beşiği, odası ve oyuncakları ile, enerjisel olarak anne babanın düşünce ve duygularıyla doldurulmuş olsa da yine de boş kabul edilir. Bebeğin gelip tüm varlığı ile o alanı süslemesi, zenginleştirmesi beklenir. Bir yandan merak etmeden duramaz herkes, "Kime benzeyecektir?" acaba... Öte yandan, tüm varlığıyla yaşama geldiğindeyse, yine aynı ironiyle, ismi bile hazırlanmıştır her bebeğin. -İsmin kaderindir derler ya-, sanki kader çizilmiştir, senaryo yazılmıştır önceden.

Kim gelirse gelsin oynayacağı rol belirlenmiştir gizli anlaşmalarla.

Anne ve baba tüm içtenlikleriyle utkulara sahiptir bebek için; büyüyünce ne olacağı için fikirler vardır, hangi okula gideceği konuşulur, eğer onların bildiği ‘*ellerinin altında*’ değilse, çevreye bakılır, beğenilen ailelerin ‘*ellerinin altında*’ hangi bilgiler vardır. Bugünse artık sadece çevreye değil dünyaya da bakılabilir, buna göre seçimler yapılır, beklentiler sıralanır...

İdealize bir yaşamın paket programı hazırdır.

Bir de ailenin paketi vardır; kimi arzulanan, kimi korkulan. Aile kendi içindeki başarıları, başarılıları sıralarken, diğerlerini kolayca unuttur, onlar ‘*kaybedenler*’dir; kimi parayı kaybetmiştir, kimi evini ya da eşini, kimi onurunu kaybetmiştir, kimi sevgiyi ya da güvenmeyi, kimi daha ileri gitmiştir kaybetmede, biri aklını kaybederken bir diğeri usulca hayatını kaybetmiştir...

Yaşama gözlerini açan varlık, tüm potansiyelini göremeden, göstermeden, sessizce senaryonun bir parçası oluverir...

Mutlaka duymuşsunuzdur, o da “*Dedesı gibi mühendis olacak*”tır inşallah, ya da “*Babasının dükkanını işletecek*”tır, “*Annesi gibi maharetli*” veya “*Anneannesı gibi güzel olacak*”tır ... Kimse kaybedenleri hatırlamak, kaybeden olmak istemez, bazen öyle ileri gider ki durum, aile bir çocuk kaybettiyse, yeni doğana onun adı verilir, sanki kendi yaşam hakkı hiç yoktur da birisinin yerine yaşayacaktır o yaşamı...

Aileler saygıdan, sevgiden, türlü sebeplerle geçmişin yaşamlarının ismini verirler çocuklara. İsmi aldığınızda cismi de onunla birlikte sizinle beraber yürüyecektir yaşamda...

Bu kadar mı zordur yeni bir yaşama yeni bir isim vermek? Ya da bu kadar mı zordur ismini bilmek için onun büyümesini, gelişmesini beklemek?

Bir avuç tohum bulsaydınız, toprağa ekip beklemez miydiniz ne olduklarını görmek için?

Kim beklemek ister ki! Kimse istemez... *mi?* O biricik varlığın kendi ismini almasını, düşe kalka kendi yaşam çizgisini bulmasını, belki ellerini sobada yakmasını ama öğrenmesini, yaşamı ve kendini keşfetmesini...

Beklemek zordur insan için; o yüzden bitkiler için gübreler bulmuştur onları kolayca ve arsızca büyütecek. Hayvanlar için çiftlikler kurmuştur onları çabucak dize getirecek. Doğanın başı buyrukluğu için de çözümleri vardır; betonarme şehirler içinde suni göletler, taşıma ağaçlar, istediği ortamı, manzarayı bir ân'da sunuverir. Gittikçe daha sabırsızlaşır insan, ne tenceredeki yemeğin pişmesini beklemek ister, ne kuyrukta sıranın kendisine gelmesini, ne okulun bitmesini, ne işini öğrenmeyi, ne de büyüyip olgunlaşmayı...

Beklemek zordur insan için... Beklemenin içinde emek vardır, sevgi vardır, bilinmeyene saygı vardır.

Bilinmeyen ise, beklemenin zorluğunun ötesinde, istenmeyendir. Bilim her şeyi bilmek ister. İnsan her şeyi görmek ister. O yüzden insan için kolaydır, aynı çizgide senaryoyu devam ettiren hayatlar. İnsan o kadar alışır ki, bir başka rolü yaşamaya, şansı yaver gitmemiş de kimse önemli bir rol vermemişse, kendisi koşarak kendine bir rol kapmaya çalışır mevcut senaryodan...

Adam kadınla evlenir, kadın adamla evlenir ama gördüğü 'bildiği'dir, baktığı o yeni insan değil, kendi senaryosundaki sevgilidir... İş değişir ama nedense o patron hep aynı gibidir... Yaş ilerler, on yıllar geçer, sanki problemler, sorunlar, sıkıntılar, engeller bile aynıdır hayatta... Sonra şikâyet eder insan, "Neden?!"... Yaşamı anlamadığında şikâyet şikâyet olarak kalır, o bile hep aynıdır.

Oysa şikâyet çözümün ilk farkındalığı olmalıdır.... Ne var ki, kimse yaşamında bilinmeyeni ve beklemeyi istemez... Bilselerdi, değişimin bilinmeyende olduğunu, fark etselerdi gizli potansiyelin beklendiğinde emekle ortaya çıktığının belki de başka bir gözle bakmayı başarabilirlerdi yaşama.

Her varlık birey olma hakkına sahip olmalı.

Doğum zordur derler ya, anneden doğmak o kadar da zor değildir aslında, asıl zor olan bu yaşamda kendine doğmaktır.

Kucağınıza aldığınız o minik bebek bir birey olmak için gözlerini açtı dünyaya...

Varlığın özgünlüğünü sadece parmak izinde kısıtlı bırakır da potansiyelinden korkarsan, bir kalıba oturtman elbette ki daha kolay ve emniyetlidir. Anne baba olmak güzeldir, güzeldir ama zorludur bir yandan, tüm potansiyelin özgürce ve özgünce yeşermesine yardım etmek kolay değildir çoğu zaman. *Hele bir de insan zaten kendi de bilmiyorsa yaşamı, yaşamayı...*

Dünya, sürekli öğrencisi olduğumuz bir okul gibi, hem öğrencisi hem öğretmeni olduğumuz bir okul. Bu okulda en büyük toplu öğrenim dersi '*yaşam sanatı*'dır. Yaşamı öğretmek için tarih boyunca farklı isimlerde dinler gelmiştir insanlara, tıpkı matruşka bebekleri gibi, görebilen için birbirlerinin içinden çıkıp öze doğru inmişlerdir. Özde ise boşluk karşılar insanı, son bebek de açıldığında içi boştur. *Gerçek boşluk...* Bu yaşama yeni doğan bir bebek için hazırlanan, aslında en baştan arzularla, beklentilerle, korkularla doldurulmuş sahte boşluğa benzemez...

Gerçek boşluk bilinmeyendir, karanlığın içindeki aydınlıktır... Tüm potansiyeldir, sınırsız ve sonsuzdur... Doğum bu potansiyelden gelir, ölüm bu potansiyele döner...

Devr-i âlem keşfetmek içindir; potansiyeli. İnsan içinse keşfin tek yolu, aynı çizgiyi devam ettirmekten çıkıp, gerçeği görme cesaretinde olmakla başlar. Göstereceği ilk cesur adım, kim olduğunu keşfetmekle başlayacaktır. İnsan kendini keşfederken yaşamın sırrını keşfeder. Ancak o zaman anlar ki, gerçek yaşamın senaryosu kendi kalemiyle yazılmaktadır...

...

“Bu, senin zannettiğın ‘ben’ değilim ben!” dedi.

“Ama sorun değil, yaşam her ân yeni başlangıçlara hazırdır, yaşam yeniyi, yenilenmeyi sever.

Şimdi, tanışabiliriz yeniden.

*Eski bildiklerini geride bırakmaya hazırsan eğer,
bilinmeyi merak eden gözlerle bakabileceksen hayata,
beklenmedik olan korkutmayacaksa seni,
beni tanımak o kadar da zor değil...*

*Tüm keşifler kontrol alanı dışında gerçekleşir.
Sen ‘ben’i keşfederken aslında kendini keşfedersin.
Ve insan kendini keşfettikçe özünde yaşamı keşfeder.”*

.

Bu dünyaya gözlerini açtıysan eğer, bil ki tüm yaşamın neşesi bir keşif ve keşfin getirdikleridir...

22-08-2020

Kul Geçidi

Eskiye duyulan özlem... Nostalji diyoruz romantik bir iç çekişle... Sanki bir daha hiç geri gelmeyecek olan çocukluğa, neşeye ama belki de en çok *umarsızlığa* duyulan özlem...

Hayat ne veriyor bize?

Neden eskiye bir özlem var?

Onca zenginliği içinde hayatın bize verdiği sadece bir ağırlık mı?

Geçmiş güzel ve hafifti, bugün ise zor ve ağır mı?

Yaşanan onlarca yıl -nedense- tıpkı içinde yaşadıkça değişmeyen eşyalarla ve istiflenen anılarla ağırlaşan evler gibi, bugün çoğunlukla bir ağırlık olur insana...

Sorumlulukların, duyguların, düşüncelerin, kalıpların, emrivakilerin, birikenlerin, taşınan yüklerin ağırlığı altında ezilip yok olmaya mahkûm olduğunu düşündüğünde, insan için aslında bu, geçmişe değil *yaşamaya* duyulan özlemdir...

“Bu hayatı hakkıyla yaşa...”

Neydi hakkıyla yaşamak?

Yaşamın bir noktasında idrak ân'ı geldiğinde geride kalan her şey 'boş' gelir. İnsanın atmadan istiflediği her şeyin içi boştur aslında. O zaman, ölüm bile kurtuluş olur.

Oysa hakkıyla yaşanan bir yaşamda, bir uyurgezer gibi değil de capcanlı uyanık '*tam farkındalıkla*' ne olduğunu bilerek yaşanan yaşamda, insan giderken elleri boş gidecektir ama yaşanan her şey ne kadar da '*dolu*'dur. Dolu dolu yaşamıştır o yaşam...

Doluluğun bulunacağı tek yer ise aslında, yine boşluğun içindedir... gerçek boşluğun...

Bazıları kendinden korkar; tuhaftır ki korktukları kendi içlerindeki cevherdir, yapabileceklerinin, olabileceği insanın potansiyeli. Kalıplar kolaydır böyleleri için, söylenenleri takip etmek, diğerlerinin ardından gitmek kolaydır. Bu da bir kaçıştır, hastalık ve ölümün bazen bir kaçış olduğu gibi. Bu sefer kaçtığı kendisidir insanın, uğraşmaktansa, çaba ve emek vermektense baş eğer kendisinden güçlü gördüğü her şeye. Baş eğdiği zaman da ezilmeye mahkûm olur.

Sonra “Hayat...” der, “Hayat gittikçe ağırlaşıyor.”

Bazıları kendini anlatır sürekli; sanki bozuk bir plak gibi, yeni bir şey duymanız mümkün değildir. Takıldığı o şarkı; geçmiş yaşam öyküsü, dertleri, sıkıntıları dilindedir hep. Yeni bir şey ne kadar da zordur, öyle ya yaşamda yenilik olmayınca nasıl konuşabilirsin yeniyi? Sadece konuşurlar, dinleyemezler, çünkü dinlemek belki de değişimi getirir, bir kez dinlemeye başladığında belki de anlarsın senin plağının takıldığını ya da eskidiğini, artık dinlemeye değmez ya da kulakları tırmalayıp rahatsız eden eski bir melodiyi çaldığını...

Oysa yaşam yeniliktir, her doğan gün 'yeni'dir.

Korkuların ve alışkanlıkların oluşturduğu kalıplar ve kaçışlar labirentinde çıkış kapısını bulmak ise neredeyse imkânsızdır. Önüne baktığında tüm yollar birbirinin aynı gözükyorsa, zamanı gelmiştir insan için, eğdiği başını kaldırmanın, yukarıya bakmanın, dik durmanın. Kıyam et dedikleri budur belki de, eski yaşamın son bulmasıdır kıyamet. Ancak, kaybolduğu labirentin içinde bir kez doğrulup da başını yukarı kaldırdığında doğru yolu bulabilir insan, gökyüzünde yıldızlar, doğan güneş ve batan ay bambaşka bir yol gösterirler insana...

Yol... Değişim ve gelişimin anahtarı...

Gerçekten yola çıktığında -geride bıraktığında her şeyi-, bir gün geri dönecek olsan bile, tüm sıkıntılar, endişeler uzaklaşır.

Düşünceler ve duygular yavaşça sakinleşir. Şimdi merak uyanmıştır, alışkanlık kalıpları içinde uzun süredir uyumakta olan, ileride bekleyen her şey keşfetmek için merak uyandırır. Her ân bir yenilik, bilinmeyen yolun verdiği tazelik ve canlanma, yolda kolayca “*Ben yaşıyorum*” der insan. Yaşam, şimdi, keşfetmek için yola çıkana kendini açmaya başlar.

Yola bir kez çıktığında, yolculuk dışarıda değil aynı ân'da içeride de başlar...

Çünkü, tek başına kalıp içe döndüğünde bir nevi görünmez olur insan, varlık âleminde yokluk âlemine geçer. Belki de bu yüzden korkar, görünmek ve bilinmek arzusu sanki kaybolmayı engeller. Oysa kaybolduğunda, bir kez ‘gayb’ olduğunda bilmez ki aradığı tüm hazineleri bulacağını. Tıpkı denizin dibinden çıkan cevherler gibi, tıpkı karanlık madenlerden çıkarılan mücevherler gibi, tüm yaratımlar bilinmeyenden gelmez mi?..

...

Arabadaydım...

Bir süredir aklımdan geçenleri düşünmüştüm...

Geçtiğim sokakta biraz yavaşladım, sol tarafımda bir tabela takıldı gözüme: ‘KUL GEÇİDİ’ diyordu... Bir an boş bulunup, “*Doğru*” dedim “*hepimiz için bir geçiş bu dünya*”, âlemler arasında bir geçit. Birçoğu bunu sadece öte dünyaya geçiş olarak düşünse de insan her ân geçiştir bir âlemden öteki âleme...

Sonra farkındalıkla, “Ah!” dedim, ‘OKUL GEÇİDİ’... Tabelanın dibinde durduğu ağacın yapraklarının ‘O’ harfini örttüğünü fark etmişim...

Fark etmişim ki, ‘O’nu kaybettiğinde geriye kalan sadece bir ‘kul geçidi’ idi. Bir tek ‘O’nu bulduğunda başlıyordu tüm öğrenim ve gelişim. Aslında fark ettiğinde her kul, bir okulda olduğunu... O fark ân’ı değil miydi, labirentte başımı kaldırıp kıyam ettiği...

.

Trafikte durmadan devam etmişim, arabayla yolda biraz daha ilerlemişim...

Şimdi manzaram değişti. Bu sefer, önümdeki aracın üzerinde bir yazı çekti dikkatimi: ‘Anlat İçinden Geçenleri’ diyordu...

“Doğru” dedim, “vakti geldi...”

Artık içinden geçenleri anlatmanın vakti geldi...

28-08-2020

Gerçek Kalp

Çocukluğumdan beri psikolojiye meraklıydım... Ortaokuldaydım sanırım, evdeki psikiyatri kitabında farklı tip hastalıklara ait vakaları okuduğumu hatırlıyorum -babam mühendisti ama tıbbaya meraklıydı, kitap bu nedenle evde olmuş olmalı-, Prof. Dr. Ayhan Songar'ın 'Psikiyatri, Modern Psikobiyoloji ve Ruh Hastalıkları' üzerine hazırlanmış olduğu kitap hâlâ kütüphanemde...

Bugün bölüm başlarındaki alıntılar beni şaşırtıyor, girişte Yunus Emre karşılıyor okuyanı:

*“İlim ilim bilmektir ilim kendin bilmektir
Sen kendini bilmezsen ya nice okumaktır
Yunus Emre der hoca gerekse var bin hacca
Hepsinden iyice bir gönüle girmektir...”*

Aslında giriş ve tarihçe yazısı sadece kitaba dair değil, daha geniş bir perspektifte Türk psikiyatrisinden bahseder; Kur'an'dan başlayarak, Anadolu'da Selçuklular döneminde yer aldığı bilinen ve hastahane-köy olarak adlandırılan tekkeler ile bunlar arasında özel bir yer teşkil eden şeyh Karacaahmed'i, Osmanlı döneminde Bimarhane'leri, Cumhuriyet dönemi hastanelerini ve ünü tüm memlekete yayılmış olan Mazhar Osman hocalarının çalışmalarını anlatır. Bugün kaç kişi hatırlıyordur, Türk edebiyatında 19. yüzyıl şairlerinden Yenişehirli Avni Bey'in Mirat'ı Cünun (Deliler Aynası) adlı eserini?...

Batı'da “*Psikiyatri tıp sanatlarının en eskisi, tıp bilimlerinin en yenisidir*” denmiş. Kökünü eski Yunanca ‘*psyche*’ (nefes, hayat, ruh) kelimesinden alan bu sanat ya da bugün bizim için bilim, Ayhan Songar’ın sözleriyle: “*Mitolojide Psyche evvelâ ölümlü bir insan olarak doğar, fakat sonradan kendisine ölümsüzlük bağışlanır ve Eros ile evlenir. Eros aşk tanrısıdır. Bu hikâye, ‘ruh’ ve ‘aşk’ arasındaki bağıllığı da ifade etmesi bakımından çok ilgi çekicidir.*”

Gerçekten de ilgi çekicidir, aslında ölümlü insan olarak doğanın kimlik değiştirmiş ruh olması ve ölümsüzlüğün sonradan kazanılması. Bugün manevi öğretiler de bize anlatmaz mı, insanın kendi ruhunu emekle kazanması gerektiğini ve ancak ruhu keşfettiğinde ölümsüz olduğunu anlayacağını...

Ayhan bey ‘*Şuur*’ bölümünün başına yine Yunus Emre’nin sözleriyle başlar:

*“Beni bende demen bende değılem
Bir ben vardır bende benden içeri
Senin aşkın beni benden alıptır
Ne şirin dert bu dermandan içeri...”*

Batı için bilim olduğunda, ruh hastalıkları akıl hastalıkları olarak tanımlanmış. Artık bu bilim, -belki de kendisine yabancı olan- ruh ögesinden uzaklaşarak hastalıkların nedenlerini insanların akıllarında aramaya başlamış. Her nasıl adlandırsanız adlandırın, bu hastalıklardan mustarip kişiler en yakınları da dahil olmak üzere toplumu korkutmuş, çağlar boyunca inanılmaz tedavilerle -ve bazen işkencelerle- düzeltilmeye çalışılmış.

Bozuk bir makine gibi tamir etmeye çalıştığınızda hangi parça diye bakabilirsiniz ancak, insanı bir makineye indirgemek ve bozuk parçayı bulmaya çalışmak nafile bir bakış açısıdır. Her türde bütünlüğü içinde insan anlaşılmadan, rahatsızlığın ortadan kalkması ve köken sebebin çözümlenmesi zor gözükmekte...

Modern tıp ve modern psikiyatrinin kazandırdıkları yadsınamaz. Yine de ruhun dünyası dışlandığında gelişim bir yerden sonra farklı bir yola geçmiş oluyor...

...

Yirmi sene önceydi, annemle telefonda konuşurken kelimeleri hatırlamada zorluk çektiğini fark ettim, bu dinleyen kişi için sıkıntılı bir süreçti; eksik kelimeyi yerine koyup konuşmayı devam ettirmeniz gerekiyordu, bu nedenle, bir yandan da hafifçe kızıp neler olduğuna kolayca söylenebilirdiniz. Oysa annem, sanki bu kızgınlıkları bilirmişçesine, isimler ve sıfatlar âlemine geçmişti, kelimeler eksildikçe onların yerine sohbeti en sevdiği isim ve sıfatlarla süsler, aklınıza hayalinize gelmeyecek güzel çiçek demetleri sunardı size; ben onun papatyasıydım...

Modern psikiyatride bunun bir adı varmış, sonradan öğrendik -alzheimer-. Bugün hâlâ çok geniş bir yelpazede tanımlanan, demans ile sınırlarını ayırt etmekte zorlanılan, halk arasında sadece unutkanlık hastalığı diye bilinen ancak ilerledikçe tüm beden fonksiyonlarına etki eden dejeneratif bir rahatsızlık. Ayhan Songar kitabında tedavisi yok demiş, bugün hâlâ bilinen kesin bir tedavisi yok.

Şimdi düşünüyorum da, belki bu hastalığı Batı bulup adlandırdığı, batılı usullerle tedavi etmeye çalıştığı için tedavisi yok. Oysa Doğu'da, ruhun dünyasında, bize anlatmak istediği başka şeyler olabilir...

Her ne kadar doktorlar bir hastalık teşhisi koymuş olsalar da *“annem aklını kaçırdı”* diye düşündüğüm zamanlar oldu. Öyle hâller yaşıyorduk ki bizim için anlaşılması zordu. Bizim için zordu ama kendisi çoğunlukla derin bir mutluluk içindeydi, neşesi ve uçarlılığı zirvede, ân'ın zevkinde... *“Gezelim”* dediğinde, *“Gezelim ama sen sonra hatırlamıyorsun gittiğimizi”* yanııtıma, *“Olsun, gezerken güzel”* sözleri çoğumuzun bir türlü içinde olamadığımız o 'ân'ın güzelliğini hatırlatıyordu...

Annem kaçmıştı, aklından, tüm sorumluluklarından, yaşamın zorluklarından, çektiği sıkıntılardan ve üzüntülerden... Her şeyden gönüllü olarak kaçmıştı. Ne zaman bir sıkıntı olsa, *“Sakin üzülme, unut”* diyen düşüncesi bir hayat mottosu hâline gelmişti yavaşça. Üzülmemek için unut. Önce isteyerek unut. Unutmak her şeyin basit bir çözümü gibi. Sanki bir doz ilaç alıp kendini iyi hissediyorsun, bir nevi semptom tedavisi.

Hâlbuki semptom tedavisi asla gerçek tedavi olmaz. Hastalığın kökeni derinde yerleştiği yerde durur. Semptom tedavisi kişiyi ancak iyi hissettirir. Her ilaç gibi beden alıştıkça dozu artırmak gerekir bu tedavide. O zaman daha çok şeyi unut, hemen unut... Siz sisteme istediğinizin bu olduğunu kesin bir şekilde belirttiğinizde, sistem bir süre sonra otomatik olarak görevi yerine getirmeye başlar...

...

Ayhan Songar'ın kitabında beni etkileyen vakalardan birisi, 'mevcut olana bağıllık' olarak tanımlayabileceğim bir durumdu; hasta genç bir kadın, klinikte yemek saatinde odasına yemeği getirildiğinde pencerede bir kedi duruyormuş, bunu bir resim olarak düşünün; yemek saati ve penceredeki kedi. Bu genç kadın sonraki tüm yemek saatlerinde eğer pencerede kedi yoksa yemek yemeyi reddetmiş. Bağlantıyı önce göremedikleri için yemeyi reddetme sebebini anlayamamışlar, bağlantıyı bulduğunuzdaysa yemek yemeyi sağlayabilirsiniz, yine de köken sebep hâlâ çözülmüş değildir.

Bizler -hepimiz- yaşamda bu resimlere sahibiz. Bu kadar aşikâr olmasa bile, bebeklikten geldiğimiz bu yaşa kadar hepimizin kendine ait bir filmi var, resim karelerinden oluşan bir film. Bu filme, o karelere o kadar alışkın oluyoruz ki, bilinçaltında yer etmiş olan bu kareler bizim gelecek yaşantımızda istesek de istemesek de yaşadığımız şeyler hâline geliyorlar.

Seyrettiğim bir belgeselde Norveçli sanatçı Lene Marie Fossen'in hayat hikâyesi aktarılıyordu: 10 yaşında kendi içinde "büyülemek istemiyorum" diyerek bir karar alıp yaşamının geri kalanında ise anoreksiye karşı mücadele vermiş genç bir kadın... 'Büyülemek istemiyorum' bir anlamda zamanı durdurma arzusudur, çocukluğun sunduğu bütün güzellikleri sonsuza kadar koruma çabası. "Yemek yersen çabucak büyürsün" sözü ise karara karşı çalışan bir yöntem. Büyümemek için çözüm yemek yemeyi kesmek gibi gözükür. Ancak yaşam kendi kurallarına karşı olan bu arzuya acımasız bir ceza verir...

Lene Marie muhteşem bir fotoğraf sanatçısı, çok çarpıcı olan kendi portrelerinde ve diğer çalışmalarında kurban temasını işlemiş çoğunlukla... Belgeselin bir bölümünde, evinde yapılan bir çekimde, etraftaki yoğun dinî temaları görüyorsunuz; çarmıhtaki İsa, hüznü Meryem ve acı temasıyla yoğurulmuş dinî öğeler. Lene Marie'nin nasıl bir ortamda yetiştiğini bilmiyorum ancak kurban temasının benzerliği şaşırtıcı. Belki de onun çocuk kalmasını isteyen kendisi değil de bir başkasıydı, tıpkı İsa'nın kendini diğerlerini kurtarmak için kurban ettiğinin söylenmesi gibi, o da kendini bilmeden ama gönüllü olarak kurban ediyordu. Yemek yemeyi artık istediğinde bile yiyemez hâle gelmişti...

Budistlerin biz sözü vardır, *“Düşüncelerine dikkat et; düşünceler davranışları, davranışlar alışkanlıkları, alışkanlıklar karakteri, karakter ise kaderi oluşturur.”* Yaşam boyunca karşılaştığımız her şey, her insan ve her olay ile bir ilişki içinde oluruz. İlişkinin tipini hislerimiz, düşüncelerimiz ve zihin niyetimiz belirler. Bunun yansıması bir kavramdır; en basiti, seviyorum sevmiyorum, istiyorum istemiyorum... Bu kavrama bağlı olarak bir davranış sergileriz; seviyorsam beraber olmak iyidir. Benim için iyi olan bir şeyin alışkanlık olması hayatımda sürekli yer alması için gereklidir. Kendime göre yaşamımı *‘bana göre iyi’* şeylerle donatmak için bazen artık aktif olarak düşünmeme bile gerek kalmadan bu alışkanlıklarla yönetebilirim. İyi bir yaşam hedeflemiştir ve alışkanlık bunu kolaylaştırır. Yerleşik alışkanlıklarım karakterim hâline gelir, sadece ben değil yakın çevrem bile bilirler, neyi istediğimi neyi istemediğimi. İsteyip istemediklerim, seçtiklerim ise benim kaderimi belirler. Üzüntülerimi unutarak çözmeyi seçtiysem, artık unutmak benim kaderimde yer alır.

Hafızası, hatıraları, tanıdıkları, yaşamını oluşturan çoğu şeyi artık hatırlamamasına, bambaşka bir âlemde yaşıyor olmasına rağmen bir gün annem tüm bilincinin berraklığıyla “*Hiç böyle olacağını düşünmemiştim*” dedi... Bu sözler bir anlamda sadece ona ait değil, hiçbirimiz düşünmeyiz aslında, yürüdüğümüz yolun bizi nereye götürdüğünü pek de düşünmeyiz...

Oysa insan değişir, insan değişmeli ve gelişmelidir. Yaşamın kuralı büyümemizi söyler. Ufak bir çocukken aldığınız bir karar hâlen yürürlükte desem çoğunuz bana inanmazsınız. Size göre siz fizikî olarak büyümüş, akıllanmış ve olgunlaşmışsınızdır...

Tarihte altına imza atılan tüm anlaşmaları biliriz, imzayı atanlar artık hayatta olmasa bile imza iptal edilene kadar geçerlidir. Yüz yıl geçse bile geçerlidir... Bizler de kendi kişisel tarihimizde onlarca anlaşmaya imza attık, kendimizden kendimize. Bazıları işe yaradı, bizi ileriye götürmek için cesaret ve güven verdi. Bazılarıysa sadece günü kurtardı. Günü kurtaran her anlaşma, yemek saatinde pencerede kediyi görmek isteyen hastanın yaşadığı durumu yaşamamıza sebep oluyor. ‘*Mevcut duruma bağlılık*’ anlaşması gelişiminizi ve ilerlemenizi durduran bir ant. Yaşamda her ân değişkendir, eskiye ve mevcut duruma olan bağlılık ise değişkenliği reddedip sadece aynı günü tekrar tekrar yaşamak gibi.

“*Saçma, nasıl aynı günü yaşayabiliriz?*” dediğinizi duyuyorum. Tabii ki fark etmeden... Oda değişti, pencere değişti, kedi değişti, yemek değişti, ancak resim aynı. Bu resimde bilemediğimiz hastanın neden yemek yemek için pencerede kediye ihtiyaç duyduğuydu. Belki kendine yemekte eşlik edecek birini arzuluyordu, belki kedi ona evinin sıcaklığını hatırlatıyordu.

Belki de kedi o yemek yerken odada bitirmesini bekleyen ama onunla aynı sofraya oturmayan annesiydi... Tıpkı televizyon ile kandırarak yemek yedirdiğiniz ufak bebekler gibi; gelecekte dikkatini yaptıkları hariç her şeye veren büyükler onlar.

Hâlbuki yaşam tekrar tekrar oynatılan bir film değil sürekli yenilenen bir akış. Yaşamı gerçekten yaşayabilmek için sizin tüm dikkatinizle bu ân'da burada olmanız gerekiyor. O zaman diyebilirsiniz ki: “*Seni görüyorum.*” Ve siz bir kez gerçekten gördüğünüzde tüm yaşam açılır, kendisini -kendinizi- keşfetmeniz için...

...

Kalp kelimesi Arapça KLB kökünden gelir; bu kökten gelen fiiller genellikle değişim, durum ve şekil değiştirme, dönüşüm gibi mânâları ifade etmede kullanılır. Kalp, bir şeyin içini dışına çıkarmak, altını üstüne getirmek, ters çevirmek, bir şeyi başka bir şeye dönüştürmek değiştirmek demektir. Bu nedenle fiziksel bedende kan dolaşımını sağlayan organın adı da kalptir ve bu organda kirli ve temiz kanın birbirine karışmamasını sağlayan hassas bir denge vardır.

Manevi olarak ise bu fiziksel kalpten ayrı olarak kalp denildiğinde, ‘*Rabbânî latife*’ ya da ‘*ilâhî cevher*’ kast edilir. Ruhun merkezidir. Akletmek, düşünmek fiili, kalbe nispet edilir. İnsanın anlama, kavrama, düşünme ve şeylerin hakikatini bilme yönünü, başka bir ifadeyle insanı insan yapan ve diğer canlılardan ayıran temel niteliğini dile getirir.

İnsanın idrak eden, bilen ve kavrayan tarafı olduğu için kalp ilâhî hitaba muhataptır, yükümlü ve sorumludur denir. Ve kalp değişkendir.

Anadolu'yu da geçip Doğu'da biraz daha uzağa gittiğinizde, bilimsel ortama biraz yaklaşıyor ve psikolojiyi bambaşka bir çerçevede anlama imkânı buluyorsunuz. Yaşamın özünden ve tüm evreni oluşturan enerjiden bahseden bu bilgiler otomatik bir kayıt sisteminden bahsediyor; buna '*gerçek kalp*' diyorlar, gözle görülemeyen bir mikro birim, henüz Batı'nın keşfedemediği bu birim, insanın tüm yaşamını içerir, ruhla ve tüm yaratılışla bağlantılıdır. Doğduğunuz ân'da size ait olan karakterin temelini ve yaşamınız süresinde şekillendirdiğiniz karakteri de içerir.

Yunus Emre'nin dediği gibi,

*“İlim ilim bilmektir ilim kendin bilmektir
Sen kendini bilmezsen ya nice okumaktır
Yunus Emre der hoca gerekse var bin hacca
Hepsinden iyice bir gönüle girmektir...”*

***Kaderi değiştirmek isteyen insan kalbi temizlemelidir.
Tüm manevi öğretilerin arınma olarak adlandırdıkları
bu temizlik gerçekleştiğinde, insan saf doğası ile
karşılaşma ve kendini keşfetme imkânını bulabilir.
Girilecek ilk gönül, insanın kendi gönlüdür...***

29-08-2022

Âlem içinde Âlem

İnsan kendini bilmez...

Bilmez şimdi hangi âlemedir?..

Kimdir?..

Nerededir?..

Gözleri hep diğer âlemlerde...

Bazen merak duyar

büyülenir onların gizemiyle,

bazen de anlayamaz

reddeder öfkeyle

ya da ürperir tuhaf bir korku içinde...

Oysa yaşam herkese

kendine ait bir âlem sunar ve der ki:

“Önce kendi âlemini tanı,

kendine sevgi ve saygı ver,

ancak o zaman diğerlerini tanıyabilir,

sevebilir ve sayabilirsin.”

Kendini bilen insanı,

hazır olduğunda tanıştıırır yaşam,

yolculuğunda buluşacağı diğer âlemlerin gerçeğiyle...

...

Önce kendi âlemini tanı...

Ne zaman ki aşına olur anlarsın şimdi içinde bulunduğun bu âlemi, o zaman vakti gelir bir sonrakinin.

Israr edersen gözlerini ve kalbini kapatıp görmemeye tanımamaya, bil ki sana çıkış yoktur bu âlemin labirentinden.

Döner durursun kaybolmuş aynı yollarda, kaybolmuş aynı zamanlarda.

Kalbini açmazsa eğer, insan için imkânı yoktur gözünün önündekini görmenin.

...

Yaşam öncesinde insan, '*bilmediği bir âlem*'dedir.

Yaşam içinde insan, '*yaşam âlemi*'ni bilmelidir.

Yaşam sonunda ise, yine '*bilinmeyen bir âlem*'e gidecektir.

Tüm yolculuk bilinmeyen ile bilinen arasında gidip gelmektedir...

...

Dünyanın içinde insan, '*dünya âlemi*'ni tanımalıdır.

Aşağı baksa; hayvanlar, bitkiler, böcekler, madenler...

Yukarı baksa; güneş, ay, gezegenler, yıldızlar...

Varoluşun içinde tüm bilgi, enerjiler ve elementler...

Doğanın içinde tüm unsurlar; hava, okyanuslar, yeryüzü ve daha niceleri...

Hepsi özgün, hepsi bütün birer âlemdir kendi içinde.

Mikro âlemler ve makro âlemler iç içe '*evrenin âlemi*'ni yaratır.

...

İnsanın yaşamında '*dış âlemi*' olur; sosyal âlemi, aile, eş, arkadaş, dost ve iş âlemleri...

Kendi '*iç âlemi*' olur; bazen açılır paylaşılr dışarıyla, bazense bir ömür hem kendine hem dışarıya kapalı örtülü kalır.

İnsanın '*gizemli âlem*'leri vardır; ruhlar âlemi, rüya âlemi, hayal âlemi, arzularının, isteklerinin âlemi.

Bedenin kendi âlemi vardır; her organın, her hücrenin bir âlemi.

Duyuların kendi âlemi vardır; öfkenin, sevincin, hüznün, neşenin, korkunun ve güvenin.

Düşüncelerin âlemi, hepsinin birer kendi âlemi vardır...

İnsanın âlemlerinin yanında, âlemlerinin de kendi ayrı âlemleri vardır; eşinin, çocuğunun, ailesinin, arkadaşlarının, toplumunun, ülkesinin ve atalarının.

Karşılaştığı her insanın, her canlının, hatta -bize göre- her cansızın bile bir âlemi vardır.

Geçtiğiniz yolun, girdiğiniz binanın, oturduğunuz koltuğun bir âlemi vardır.

...

İnsan bir dursa,

seyreylese bir sokak neler anlatır

ya da bir mahalle,

bir binanın dilinden ne hikâyeler dökülür

yaşamı renklendiren.

İnsan biraz vakit ayırsa ve dursa,

bir ağacın yanında,

kim bilir hangi kuşlar sohbet eder dallarında,

hangi mevsimler geçer,

hangi zamanlar akar,

kimilerini getirir,

kimilerini götürür sessizce.

...

“Ben hep bulutların âlemini severdim, kuşların âlemini ise bilmezdim, öğrendim.

İnsan öğrenince bir diğer âlemi, onun tüm zenginliği kendi âlemine akar, bir o kadar zenginleştirir insanı...

Sen bilmezken ‘benim âlemim’i, ne kadar kolaydır öfkelenmek, yargulamak ve ben bilmezken ‘senin âlemin’i...

Oysa yaşam iki âlemi boşu boşuna buluşturmaz, ister ki tanışsınlar, birbirlerinden öğrensinler.

Bazen bir ân yan yana kalırlar, bazen bir gün, bazense yıllar boyunca.

Her karşılaşma bir fırsattır sunulan, yepyeni bir âlemi tanımaya, yepyeni bir âlemi kucaklamaya...”

...

Aslında saymaya çalışsak, sonu yoktur tüm bu âlemlerin.

İnsan ise ancak kendi bildiğini tanır, bildiği kadarını var sanır.

...

Bir âlem daha vardır ki, el-âlem deriz, insan için *'yabancılar âlemi'*dir...

Düşünmez ki insan, her birimiz birbirimize el-âlem'iz, birbirimizin yabancıyız.

Kendi âlemini tanıyıp bilene ise ne yaban vardır ne de yabancı.

O bilir ki biz hepimiz, birbirine benzer yine de kendine özel âlemlerde yaşarız;

Aynı havayı solur, aynı toprağa ayak basar, aynı suyu içer, aynı dünyayı paylaşırız.

Açıldığında tüm âlemler gerçeğiyle, hepsi *'yaratana tek bir âlemi'*dir.

Âlem içre âlem, var olur birlikte.

Sırası geldiğinde, yolcunun yolu geçer her bir âlemden.

...

Şimdi yolculuktaki insan için kalbini açma vaktidir,

Tüm âlemlere sevgi ve saygı gösterme zamanıdır.

Hepsi kendi âleminde var olurken,

İnsan için en güzeli kendi âlemini yaratmaktır,

Her sabah gözünü açmak için heyecan duyacağı

Yeryüzündeki kendi cennet âlemini.

İnsanın en büyük sorumluluğu önce kendinedir...

01-09-2020

Sen Hep Burdasın, Hep Var Olansın

Dersin ki:

“Neşeyle dönüyorum ‘atlıkarınca’da”,

-Zannedersin neşeyle-

Döndüğünse bir kısır döngü

Zamanın etrafında,

Yaşamın etrafında.

Bilsen ki, en neşelisi

Özgürlüktür dolaşıp dönmekten,

Zamanı durdurmak,

Yaşamı yaşamaktır.

O zaman sadece deriz ki:

“Şimdi, tadını çıkar bu yolculuğun!”

Zaman ve mekân...

İnsanın sonsuzluk içinde yaşamı anlamlandırmak için kullandığı en önemli araçlar; geçmiş ve geleceğin yapı taşları, arzuların ve isteklerin koşulları, varsayımları...

İnsan tüm var olma çabası içerisinde sınırsız sınırları çizer, kendince anlamlar yükler.

Zamanı ve mekânı gerçekten anlamak içinse kavramların ötesine, yaşamın içindeki doğal varoluş hâllerine bakmak gerek.

Oysa, el yapımı mekanik saatlere ve suni binalara bakıp doğal olana ulaşmak ne kadar da zor...

İnsan kendi rızasıyla kendi özgürlüğünü, kendi yarattığı bir zamana ve mekâna teslim ederken, geçmiş ve geleceğin bu kavramsal yapı taşları sessizce insanın kendisi için -kendi elleriyle- inşa ettiği hapisin duvarlarını örür...

Zaman nerededir?

Güneş ve Ay'ın birbirini takip eden döngüsünde mi?

Mevsimlerin geçişinde, açan çiçeklerde, dökülen yapraklarda mı?

Doğumda ve ölümden, büyüyüp gelişen bedenlerde, yaşlanan yüzlerde mi?

Zaman nerededir?

.

Mekân neresidir?

Doğduğun, büyüdüğün ev midir?

Diktiğin ağacın, çocuklarının yetiştiği, çalışıp çabaladığın yer midir?

Ölüp de gömüldüğün toprak mıdır?

Mekân neresidir?

.

Her şey değişip dönüşürken, tüm bunlardan hangisi elinde kalandır?

.

Bildiğin bilmediğin gök kubbenin altında, sonsuzlukta varolan gök cisimlerinin senin Dünya'ndaki bir yansımasıdır sana göre zaman.

Gecen ve gündüzün, tüm mevsimlerin Güneş'tir, gel-gitlerin Ay'dır, duygusal ve yaşamsal değişimlerin gezegenlerdir dönüp duran...

Senin zamanınsa saatin rakamlarında, takvimlerin sayfalarında... Onlarca takvimin oldu bugüne kadar, hangisi anlattı yaşamı sana?

Arka arkaya sıralanan günler, bayramlar, kutlamalar, bulabildin mi içlerinde güzelliğini yaşamın?

Nihayetinde anlayabildin mi, değişen bir tek olaylardır... Döngü hep aynıdır, bu sahne hep aynı sahnedir... *Geçip giden zaman ashında, zamansızlıktır...*

.

Tekrarlayan zaman içindeki kısır döngüler gizli tuzaklar gibidir insan için. Her sahnede ayrı bir dekor, türlü türlü tipte oyuncu, deriz ki: *“İşte bu sefer yeni bir sefer.”*

Oysa, seyr-ü sefer’de içerik hep aynıdır.

Yok mudur döngüyü durduracak bir düzen? Yok mudur tüm bu kısraklı berekete dönüştüren?

Bilsen ki dünya, insanı insan yapmak için insanla var olur, zaman ve mekân ise sadece birer araçtır, anlarsın aracın içine hapsediğinde, yolda olmanın da bir yere varmanın da anlamı yoktur.

Özgürlüğü elde etmenin tek yolu yaşamının sorumluluğunu eline almaktır.

Bir kez bunu kavradığında artık zamansızlığa ulaşır insan, çünkü şimdi yaşam ile doğrudan konuşur, ihtiyacı olan tüm cevaplar yaşamın içerisinde kendisine sunulur.

Evrenin sonsuzluğunda insanın bildiği zaman yoktur. Zaman sadece insanın zihnindedir... *İnsanın tek özgürlüğü zihninin hapishanesinden çıkmaktadır...*

...

“Doğdum!”

“Hoşgeldin” dediler, “Dünya’ya... bizlerin dünyasına...”

Sordum “*Geldiğim sadece bir yer midir? Bu yer nedir, neresidir?*”

Dünüv’dür Dünya’nın kökü, yakın olmak demektir. Ednâ, en yakın demektir. Dünya bizim yerküremizdir, gezegenlerden bir gezegen deriz ama yakına gelmişiz, can’lanmışızdır.

“*Dünya hâli işte...*” deriz, arz-ı endâm ederiz, burada doğumdan sonra ölümden önce onlarca hâl yaşar, yaşatırız.

Yer ve yeryüzü arz’dır, yaşadığımız hayat ise dünya hayatı, yakın hayat, önce gelen hayat’tır.

Her ne kadar yaşanılan hayat yeryüzünde geçse de, yeryüzü ve dünya aynı değildir. Yeryüzü bir coğrafi mekân, dünya ise manevi ve ahlaki bir anlamın ifadesidir.

Yeryüzünün üzerinde ikâmet eden insanın dünya hayatının nasıl olacağı yaşama karşı tutumuna, maddi olanın ötesindeki öğretiyi görmesine bağlıdır...

.

Doğum için fiziksel bağlamda bir anne ve bir baba gereklidir. Gebe kalmak gereklidir.

Doğum için duygusal bağlamda besleyip korumak, sabırla emek vererek beklemek gereklidir.

Doğum için düşünsel bağlamda istek ve inanç gereklidir.

Doğum için aşk ve sevgi gereklidir.

Her doğum güzel olanı arar...

Doğum öncesinden gelen varlık düşer, önce ana rahmine. Bedeni yoktur, bedenlenir. Rahimin kapalı dünyası tek varoluştur.

Yaşama teslimdir, müdahale yoktur, süreç kendini gerçekleştirir.

Doğum ise çaba ister, zorlayıcıdır -hem doğuran hem de doğan için-. Doğumu reddedemez, doğumu durduramazsın.

Sonra varlık yine düşer, ana rahminden yaşam rahmine. İnsan dünyaya, yakın hayata doğar. Zanneder ki bir kez doğdu, bir kez yaşayacak, bir kez ölecek.

Oysa zannın aksine, yaşam rahmi bir kez doğurmaz insanı, sürekli yeni doğumlar içindedir. Yaşamsal sistem her ân yeniden doğması için varlığı sürekli zorlar.

Ne'çare, insan sevmez zorlanmayı...

Yaşam tek bir şey bekler varlıktan; ana rahimindeyken nasıl onu koruyup besleyen, seven anneye güveniyorsa, yaşam rahiminde büyürken de yaşama güvenmelidir...

Gebedir sürekli yaşam, yeni doğuşlara, yenilenen yaşamlara.

Ve gebelik varsa doğum kaçınılmazdır.

Her gebelik farkı bir doğum getirir -hem doğana hem de doğurana-, bazı doğumlar sancılı bazılarıysa bir nefeste kolaycadır, yaşamda herkesin kısmeti ihtiyaca göre farklıdır.

Bu, yaşamın çeşitliliğidir.

Doğum ile başlar öğreti. Yaşam -öğrensin diye- sürekli yeniden doğmasını gerektirir insanın. Yeni doğum yoksa büyüme, gelişme de yoktur.

Hep aynı olan, her yeni güne yeniden doğmayan, her ân kendine yeniden doğmayan artık yenilenmiyordur. Yenilenmeyen yavaşça ölür.

Yaşamak için doğum kaçınılmazdır.

Yaşamın rahminde insan, korunup gözetileceğine güvenmelidir,
-aslında başka çaresi de yoktur.-

Nasıl ki, kendi âleminde, kendi gerçekliği içinde 'anne' yaşam demekse bir bebek için ve reddedilemez bir süreçse oluşumu, insan için de kendi gerçekliğinde dünya yaşamı aynıdır;
reddedilemez bir oluşum süreci.

Yaşam her ne getiriyorsa insanın büyüüp gelişmesi için gereklidir.

İnsanın yapması gerekense yaşamın sürecine güvenerek teslim olmaktır...

Doğumdan sonraki yaşam diyorlar...

Ölümden sonraki yaşam diyorlar...

Doğum da ölüm de senin zihninde,

Sen ne doğdun ne de öldün,

Sen hep burdasın, hep var olansın...

*... Sonsuzluğun aynası,
annem ve babam için, sevgiyle...*

08-09-2020

Nasıl Bulduysan Öyle Bırak

“Sanki pamuklar içinde yumuşacık geliyorlar dünyaya” diyordu doktor...

Anlattığı sezaryen doğumların kolaylığıydı, hem annenin korkularını ve acılarını ortadan kaldırıyor hem de bebeğin yumuşacık kolay doğmasını sağlıyordu...

Peki, neden doğal doğum dedikleri sancılıydı? Neden anne doğum sancısı başlamadan, su kesesi boşalmadan anlayamazdı bebeğin vaktinin geldiğini? Nedendi bunca telaş bunca zamandır?

Doğal doğum buysa, doğanın bir kasti mı vardı tüm o annelere tüm o bebeklere?

Hikâyeye bakarsanız, kadına bir kasti vardı elbet... Cennetten kovulan kadının doğumu sancılı olacaktı ve bu dünyaya gelen her bebeğin doğabilmek için ta en baştan bir emek vermesi gerekti. Annenin koruyucu rahminden başlayan yolculuk çabasız çıkış sağlamıyordu hiçbir bebeğe, çıkarken de başaşağı düşmek vardı dünyaya...

...

“Nasıl bulduysan öyle bırak!”

“*Bu da nerden çıktı şimdi?*” diyorsunuz belki de... Bu cümle bu konuya ait değil. Memleketin tuvaletlerinde görürüz sıklıkla çünkü. Çoğu kişi de görmezden gelir, görmek istemez, umursamaz bu uyarıyı. Hiç üstüne alınmaz, kendisine söylenmiyordur, ya bir öncekine ya da bir sonrakinedir tüm ikaz...

“*Bırakmazsam ne olur?*” Benim işim bittiğinde, arkamı dönüp gittiğimde -umurumda da değilse- bırakmazsam ne olur...

Çocuk büyütenler bilir, küçük yaşlarda başlayıp, ‘*ağaç yaşken eğilir*’ misali öğretmek gerekir her şeyi. Siz küçük fidanlarınızı nasıl büyütürseniz, büyüdüklerinde seyredeceğiniz bahçeniz öyle olacaktır.

Hangimiz hatırlamayız annelerin kulaklarda çınlayan sözlerini, “*Yavrum tabağımı kaldır sofradan*”, “*Yatağımı topla kalkınca*” ya da “*Böyle dağınık bir odada nasıl buluyorsun aradığımı*”, gereksiz gelir çoğu gence.

Hâlbuki, sofradan tabağımı kaldırmayan nasıl tamamlıyordur başladığı işleri, sabah yatağımı toplamayan zihnini nasıl topluyordur gün boyu, dağınık odamda her şeyi bulurum istediğimde diyen yaşamının dağınıklığında aradığına nasıl ulaşıyordur?..

Siz nasıl yaşarsanız yaşamınız öyle olur...

Japonları seviyorum, ruhuma iyi geliyorlar. Sadelikleri, çalışkanlıkları, düzenleri, özenleri, yaşamı güzelleştirmeleri, geliştirmeleri iyi geliyor. Onların da zayıf yönleri yok mu? Elbette var. Yaşam denge ister, iki yanlısın bir doğruyu götürmediği bu dengede ne zaman eksik, zayıf yönünüzü görseniz onu düzeltip orta yolu bulmanızı bekler.

Her sabah yeni güne uyandığınızda, günün yeni olduğunu fark edip coşkuyla karşıladığınızda,

Yediğiniz her yemekte, sunulan sofraya için teşekkür edip saygıyla kurulanı topladığınızda,

Kullandığınız eşyalara size sundukları rahatlık ve konfora karşılık özen gösterdiğinizde,

Bu ufacık şeyleri, kolayca gözden kaçan detayları görüp değiştirdiğinizde,

Belki siz de değişir, yaşamınızı değiştirir, güzelleştirirsiniz.

...

İnsan seçebilir. Hoyratça yaşamayı ya da zarafetle yaşamayı seçebilir...

Seyrettiğim bir belgeselde, bir tür maymunun hayatı gösteriliyordu. İnsana benzerlikleri her zaman bizi şaşırtan maymunlar becerikli ve akıllılar, alet kullanabiliyor, öğrenebiliyor ve yaşam kalitelerini artırabiliyorlar...

Bu tür çoğunlukla böcek, ufak hayvanlar ve kabuklu yemiş ile besleniyordu. Ellerindeki küçük taşlarla yemişleri bir kayanın üstünde kırıp kolayca yiyebiliyorlardı. Taşı sertçe vurduklarında yemişi kırmak kolaydı...

Anlatıcı “*Başka bir tür daha vardı, onlar taşı zarifçe vurup yemişi kırıyorlardı*” dedi.

Ne tuhaf, bir tür diğerine göre daha kaba ve hoyrat. Oysa bize göre hepsi hayvanlar âleminin bir parçası, yine de hepsi birbirinden farklı.

Tıpkı bizim gibi.

Bizler de onca farklılığımıza karşın aynı türün altındayız; bize ‘*insan*’ diyorlar. Tek bir tür. Hâlbuki hepimiz okulda okuduk, insanın evriminde, şimdiki insanın kategorisi olan homo sapiens yani ‘*akıllı, bilen insan*’a kadar, farklı farklı türler yaşadı. Homo erectus ile başlayan kıyam, türün gelişiminin sonu değil başlangıcıydı.

Elli bin yıl kadar önce, dik duruşu, gelişmiş beyni, soyut konuşma yeteneği, lisan kullanma kabiliyeti ile donanmış bu tür bizlerin atası olarak kabul edilir.

Tüm bu becerileri ile ihtiyacı olan araçları üretebilen, kendi farkındalığı olan, rasyonelliği ve zekasıyla yüksek seviyede düşünmeyi başarabilen bu tür, insanı ‘*insan*’ yapan özelliklere sahip olarak tanımlanır.

Biyolojik evrim teorisi hâlen tartışıla dursun, yaşamda bir evrim olduğu aşikâr. Olmasa hiçbirimiz kendimizi geliştirmek için uğraşmaz, çocuklarımız bizden daha iyi yaşasınlar diye çaba göstermezdik.

Kıscık insanlık tarihinde bile gördüğümüz gelişim yaşamın ve bizlerin sürekli değiştiğini gösteriyor.

Bazılarımız artık homo sapiens olmayabilir.

Bazılarımız da belki hiç homo sapiens olmadılar...

.

Mağara adamından bu yana çok yol kat ettik.

Bugün teknolojimizle övünebiliriz. Yine de bir düşünelim, birkaç yüzyıl önce hayal bile edilemeyen şeylerin şimdi gerçekleştiği bir dünyada aslında daha kat edeceğimiz çok yol var...

“Siz hâlâ atalarınızın dini üzerinde misiniz?” sorusunun yanıtı bulmak için bir kez daha düşünmek gerekli.

...

“Nasıl bulduysan öyle bırak” demiş bizden öncekiler.

Şimdi ben artık, “*Bulduğundan daha iyi hâlde bırak*” diyorum.

İşiniz bittiğinde arkanıza bile dönüp bakmadan çıktığınız tuvaleti,

Yemeğiniz bittiğinde darmadağın kirli tabaklarla dolu kalktığınız sofranızı,

Kapınızı kapadığınızda içerde savaş çıkmış gibi dağılmış eşyalarınızı,

Konakladığınız mekânda temizlik görevlilerine terk ettiğiniz süfliyetinizi,

Belki de en önemlisi, karşılaştığınız tüm insanların duygularını, düşüncelerini,

Bir değişiklik yapın ve bulduğunuzdan daha iyi hâlde bırakın.

Önce kendinizi, bugün evinizi, yarın yaşamınızı, giderken dünyanızı bulduğunuzdan daha iyi hâle getirip öyle bırakın.

Misafiri olduğunuz bu dünya sizi ağırlamış olmaktan zevk duysun, memnun olsun...

Kendisi kutsal saydığı bir mekâna girerken kapıda ayakkabılarını atarcasına çıkarıp öylesine bırakan, nasıl düşünebilir ki kutsaldan daha değerli olan yaşamına saygı ve sevgi göstermeyi?

Yaşamda kutsal hiçbir şey yok. Sadece insanın kutsallaştırdıkları var.

Din '*yol, hüküm*' demektir. Din '*yaşam*'dır.

Yaşam bütünüyle kutsal ötesinde değerli.

Yaşam, boşalan su kabını doldurup bırakmakta gizli,

Yaşam, yanından geçtiğin çiçeğe gülümseyen bir bakış sunmakta gizli,

Yaşam, yanındakilere söylediğin tatlı sözlerde, uzaktakilere gönderdiğin sevgi dileklerinde gizli.

Yaşam, kutsal olanın ötesinde, basitlik ve sıradanlığıyla gözlerinin önünde gizli.

Yaşam, artık değerine sahip çıkmanızı ve onurlandırmanızı bekliyor.

Onu yüceltecek olan sizsiniz.

.

Güzellik herkes için göreceli ancak herkesin bir güzellik anlayışı var.

İnsanın içsel pusulasında kuzey yıldızı iyiye ve güzele çevrilmiştir. Yine de bu pusulanın kullanımının öğrenilmesi gerekir. Ve siz güneydeyseniz göremezsiniz kuzey yıldızını. Bazen büyük bir dönüş gerekir.

Çocuk büyütenler sadece büyümelerini sağlar ama çocukların kendilerini keşfedip yetiştirmelerine doğru destek olmazlarsa, bahçe olgunluğa eriştiğinde sefasını süreceklere cefasını çekmeye başlarlar.

Sizi büyüten anne baba artık görevini tamamlamış olabilir, o zaman siz kendinizi yetiştirmeye devam edeceksiniz.

Bahçenin tüm ayırık otlarını toplayıp yerine envaiçesit çiçek ekmek artık sizin işiniz. Kendi bahçeniz güzelleştiğinde inanın sizi gören herkes özenip sırrınızı öğrenmek isteyecektir.

Tıpkı bir zen bahçesindeki gibi, yaşamda attığınız her adım suya düşen damlanın yarattığı halkalara benzer ancak kalıcı izler bırakır kendi yolunuzda.

İnsanı '*insan*' yapan şey kendi farkındalığı, yüksek seviye düşünme yeteneği ise bunu sadece dışsal gelişim, araç gereç ve şimdinin teknolojisi için kullanmak yeterli midir?

İnsan yerçekiminin kanununa karşı kıyam etmiş ve başaşağı geldiği bu dünyada ayağa kalkmıştır. Dik duruşu yaşamdaki tutumunu işaret eder. Kendisini aşağı çeken her şeye karşı kıyam edeceğini söyler.

Soyut konuşma yeteneği ve lisan kullanımını sadece düşüncelerini ifade etmek için midir? İnsanı tüm canlılardan ayıran duyguları unuttuğunda kullandığı lisan yarım kalmış gelişmemiştir...

Tüm manevi öğretiler hizmet et der.

Her güzellik emek ister.

Yaşam sahip olabileceğimiz en güzel şey.

En büyük emeğiniz kendinize, kendi yaşamınıza olsun...

11-09-2020

Her Çiçek Bir Tohumda Gizlidir

...

Herkes güzel bir bahçeyi sever...

.

*Uyumu ve neşeyi,
Huzuru bulmak kolaydır
Bahçenin dinginliğinde...*

.

*Doğanın yeşil örtüsü,
Çimenler ve ağaçlar
Olsa da ruhunu dinlendiren*

.

*Yaşamı uyandırıp,
Coşkuyu yaratan
Çiçekleridir aslında...*

...

Her çiçek, bir tohumda gizlidir...

Tohum ise ancak toprakla buluştuğunda potansiyelini açmaya hazır olur.

Yine de, her toprak yeterli değildir tohumu besleyip büyütme. Bilenler bilir, toprağın önce kendini beslemiş olması gereklidir.

.

Ancak özde zengin olan, verebilir bu zenginliği başkalarına.

Nasıl ki çorak bir kayalığın ince toprak örtüsü kökler için yeterli alana sahip değilse,

Suyla buluşmamış çöl misali bir toprak da hayat vermeye muktedir değildir...

...

İnsan, kapalı bir tohumdur...

Her çocuk, potansiyelinin keşfedilmesini ve beslenmesini bekleyen bir tohum gibidir.

Dünyaya geldiğinde her bebek, tıpkı bir tohum gibi kapalı ve gizemlidir.

Her insan, beslenip bakılmak, itinayla büyütölmek ister.

Oysa biz, her doğan bir şekilde büyür zannederiz.

Belki büyür ama, yardımsız kendini bulamaz.

Kim olduğunu bilemeyen insan ise, çiçek açmadan solan bitkiler gibidir...

...

*“Ben bir tohum isem keşfedilmeyi bekleyen,
birlikte biz toprağız ona imkân verecek olan...”*

.

Birey olduğunda insan, ‘ben’ olduğunda,
Bir tohum gibi kapalı ve gizli potansiyeli,
Özünde kendinden bile saklıdır.

.

Yaşamı anlaması, kendini keşfetmesi gereklidir.
Tüm ‘ben’ler birleştiiğindeyse ‘biz’i çıkarırlar ortaya,
Keşif için gerekli toprağı sunacak olan bereketi...

...

*Ben bilirsem eğer,
Birlikte, aslında ben'i besleyecek olan toprağı, biz'i yarattığımızı,
Her keşfimin toprağın zenginliği olduğunu ve olacağını bilir,
Beslenirken beslediğimi fark eder,
Öyle yaşadım...*

*Her tohum benim toprağımın bir parçasıysa eğer,
Her tohumun kendim kadar kıymetli olduğunu bilir,
Kendini bulmasına yardım ettiğim her bireyin,
Kendimi bulmama yardım edecek toprağım olduğunu fark eder,
Öyle yaşadım...*

*Sonsuz görünmez bir sevgi ağında,
Tüm tohumların kökleri derinlerde birleşebilseydi eğer,
Yukarıda yeşeren her yaprağın, nihayetinde açan her çiçeğin,
Yaşamın mutlak güzelliği olduğunu bilir,
Ve bu güzelliğin aslında ben'im olduğunu fark eder,
Öyle yaşadım...*

...

Her tohum yaşamda şansa sahiptir...

Şansı veren sen olabilirsin, şansını veren ben olabilirim...

Kim daha önce fark ederse yaşamın öyküsünü, şansını veren o olacaktır...

Ve bir gün gelecek ki, her tohumun kim olduğunu bilen, yaşam şansını veren biz, hepimiz olacağız...

...

Herkes güzel bir bahçeyi sever...

.

Yaşamın uyumunu ve neşesini, huzuru bulmak kolaydır dingin bir bahçenin içerisinde.

Bahçenin yeşil örtüsü, çimenler ve ağaçlar, insanın ruhunu dinlendirip zevk verse de, İçinde coşkuyu yaratan çiçekleridir aslında...

.

Her çiçek bir tohumda gizlidir...

İnsan kapalı bir tohumdur...

***“Ben bir tohum isem keşfedilmeyi bekleyen,
birlikte biz toprağın ona imkân verecek olan...
Suyla buluşup canlanmayı, hayat bulmayı bekleyen...”***

04-12-2020

Işık...

... Karanlık

Ex Oriente Lux – Işık Doğudan Gelir

Dünya’da yaşamın var olabilmesi Güneş’ten gelen elektromanyetik radyasyona bağlıdır; güneş ışığı atmosferde süzülerek yaşamı var edecek şekilde yararlı gün ışığına dönüşür, aydınlık ve sıcak, karanlık ve soğuk sayesinde Dünya üzerinde yaşam var olur...

Ancak ışık her zaman aynı miktarda gelmez; zamanın parçalarını, gün içinde saatleri ve yıl içinde mevsimleri ortaya çıkaracak şekilde farklı miktarlarda ve yoğunlukta gelen ışık, bizim için gündüz ve geceyi oluşturur...

Sonsuz bir dans içinde ışık, bazen baskınlaşır bazense geri çekilir. Gündüz ve gecenin kendine özgü doğası ile yaşamın sürdürülebilirliğini sağlar.

Sanki bitmek bilmeyen bir hâkimiyet mücadelesi, bu iki dövüş sanatçısının dansında gücü birinden diğerine taşır durur... Kadim bilgiler bunu ‘*zirveye ulaşan dönüşmek zorundadır*’ diyerek anlatır, her ikisi de birbirlerinden bir parça taşırlar, tıpkı bir tohum gibi ve aslında her zaferde biri diğerini doğurmaktadır...

Sadece bir ân vardır, sanki bir karar ân’ı gibi, gündüzü geceye eşitleyen, ışığı karanlığa eşitleyen.

Mücadele durur.

Bir ân'lığına her şey eşitlenir yaşamda...

Bu bir fırsat ân'ıdır.

Tıpkı yaşamda geldiğiniz bir yol ayrımı gibi...

Seçim öğretilerle ve dışsal etkilerle gerçekleşirse, bilgiye muhtaçtır, doğru bilgi doğru kararı getirecek diye düşünülür...

Bir de emin olunan bir karar vardır, o zaman artık seçim yoktur, insanın güneşi doğmuş, gün ışımış, aydınlanmıştır her yer ve her şey... *Emin olunan yolda yürünür, dosdoğru bir yoldur bu, yaşamı bambaşka bir âleme taşıyacak olan doğru yol...*

Aequus Nox – Eşit Gece...

24 mevsim takvimine göre 21 mart - 4 nisan tarihleri bahar ekinoksunun zamanıdır. Bu sene ekinoks bir gün erken, 20 mart'ta başlıyor.

Batı astrolojisindeki tanımıyla, Güneş'in Koç burcuna geçişi baharın gelişini müjdelir.

Dünya'nın devinimine bağlı olarak, kendi ekseni etrafındaki dönüşü ve Güneş etrafındaki yörüngesindeki seyahati esnasında bir yarısı güneş ışıklarıyla aydınlanırken, diğer yarısı karanlıkta kalır.

Dünya'nın dönüşü ve ilerleyişi nedeniyle, Dünya'nın karanlık yarısı ile aydınlık yarısını birbirinden ayıran çember şeklindeki hat yani aydınlanma çemberi de sürekli ilerler, gece ile gündüz arasındaki sınırı oluşturur. Yılın diğer günlerinin yükseliş ve alçalışından farklı olarak, ekinoks gündüz ve geceyi eşitleyerek mükemmel bir denge sunar.

Bu eşitlenmeyi, güneş ışınlarının ekvatora dik vurması sonucunda aydınlanma çemberinin kutuplardan geçişi sağlar. Yılda sadece iki kez gerçekleşen bu geçiş ilkbahar ve sonbahar dönüm noktalarını işaretler...

“Gök ve insan birdir” der yine kadim öğretiler. İnsan doğanın parçasıdır. Dünya ile birlikte yaşayan bizler de aynı devinimleri yaşarız. Yılın bu zamanı kışa ait olan uykunun sona ermesini, baharın gelişini ve yeni bir döneme uyanmayı bekleriz...

Güneş, bugün bizi tekrar uyanmaya hazırlıyor. Karanlık ve aydınlık arasında yaptığımız yolculukta, bir ân için, dengeye kavuşturuyor.

Ancak salt dengeye kavuştuğunda yürüyebilir insan doğru yolda, ancak denge daim olduğunda geçebilir sırât köprüsünden...

Vadedilen Cennet dengenin sırrında gizlidir...

“Kendine Işık Ol” diyebilmek

İlk öğretmenlerimiz tüm anne ve babalar...

Bir çocuk yetiştirmek ve onu özgür bırakmak,

büyütürken büyümek,

*belki de en kolay ama en zoru insan ruhunun güzelliğini
görebilmek,*

“Kendine ışık ol” diyebilmek...

Her gün, her ân sevgiyle...

“Buddha ölüm döşeğindeyken en yakın öğrencisi Ananda ağlamaya başladı. Orada binlerce öğrenci vardı, en az on bin kişi. Hepsi gözyaşlarına boğulmaya hazırdı ama bir şekilde kendilerine hâkim oluyorlardı çünkü Buddha bundan hoşlanmazdı: “*En azından bizden öteye giderken, onun öğrencilerinin mesajına kulak verdiğini hissederek gitmesine izin verelim.*”

Ama Ananda kendini tutamadı. Bu herkes için zordu ama Ananda için daha zordu, çünkü en az altmış yıldır o bir gölge gibi Buddha'nın yanındaydı.

Karşılık beklemeden mümkün olan her şekilde ona hizmet etmişti. Ona hizmet etmek ve o başkalarıyla konuşup soruları yanıtlarken sessizce oturmak büyük bir zevkti. Ananda asla araya girmezdi. Böyle adanmış bir insan bulmak çok zordu...

Bu adam kendine hâkim olamadı: Altmış sene uzun bir süreydi. O bir gölge gibi olmuştu ve şimdi tek başına kalıyordu. Gözleri yaşardı. Buddha bakmak , öğrencilerine son bir kez bakmak için gözlerini açtı. Ananda'nın gözlerindeki yaşları görünce, “Ananda, kendine ışık ol,” dedi. “Ben senin ışığın değildim. Ben senin kurtarıcın değildim. Benim ölümüm hiçbir şeyi değiştirmez. Hatta şimdi sana altmış yıldır söylediğim şeyi anlayacaksın: Sırf bana hizmet ediyorsun ve kendini bana adıyorsun diye herhangi bir illüzyona kapılma. Böyle bağlılık bulmak çok zordur ama yine de seni bu bağlılık kurtarmaz.”

Bir dönüşümden geçmek zorundasın ve bunu yalnızca sen yapabilirsin. Bu öyle içsel bir çalışmadır ki bir usta bile oraya ulaşamaz. Sen hariç, oraya kimse ulaşamaz. Ve insan ruhunun güzelliği budur, senin dışında kimsenin erişememesidir. Merkezin varoluşla öyle korunur ki ona kimse el süremez.

Birini kurtarmak söz konusu değildir. Evet, merhametli insan sana yolu, onu nasıl tecrübe ettiğini açıklamak için elinden geleni yapar. Ama bu sadece hikâye paylaşmaktır. Belki de o hikâyeden kendin için bazı ipuçları yakalayabilirsin ama bu sana kalmıştır...”

09-05-2021

Öykü alıntı: Osho, İnsan Ruhunun Güzelliği

Doğum Günü

Zamanın düz akışında döngüler önemlidir insan için, bir ân durup değerlendirme fırsatı sunarlar...

Şanslıysa insan sorar kendince...

Belki der ki:

*“Yürüdüğüm bu yolda nerdeyim?
Dün ve bugün arasında neler oldu?
Geçmişteki ben ve gelecekteki ben arasında şimdide duran bu
ben, ben kimim?...”*

Her sorunun bir yanıtı vardır.

Bazen yanıtız kalmış gibi gözükse de, yanıt ya verilmiştir ya da verilecektir.

Dikkat ederse insan yanıt kendini aşikâr edecektir.

...

Bugün ben de düşünüyorum, onlarca soru geçiyor aklımdan.

Yağmurun baskınlaştırdığı bahar çiçeklerinin, toprağın, çam ağaçlarının kokuları, “Biz hep burdaydık” diyor, “yağmur sadece bizi sana aşikâr etti.”

...

Aşikâr olmaksızın tek yönlü olmuyor hayatta. Kendini gösteren kadar bir de gösterilene gören olmalı.

Çocukluğumu hatırlıyorum, annemin sihirli bir eli vardı sanki. Diktiği her çiçek kolayca toprağını benimser, büyür ve gelişirdi. Benim için bir çiçeğin ‘*tutmaması*’ diye bir şey yoktu, çok sonraları tanıştım ‘*tutmayan*’ çiçeklerle...

Sihirli el nasıl oluyordu da her dokunduğunu yaşatıyordu? Belki de hikmet elde değildi, ele can veren kalpteydi. Kalpteki sevgi ve eldeki itina birleştiğinde ortaya çıkan her ne ise, yaşam da sanki bize tüm bu karmaşanın içinde birleştirmemiz gerekenleri hatırlatıyor. Ne o, ne de bu... Hikmet her ikisi birleştiğinde ortaya çıkan, ortada olan, orta yolda bulunanda.

...

Öyküde anlatılır ki:

Bir tüccar ‘*Mutluluğun Gizi*’ni öğrenmesi için oğlunu insanların en bilgesinin yanına yollamış. Delikanlı bir çölde kırk gün yürüdüktan sonra, sonunda bir tepenin üzerinde bulunan güzel bir şatoya varmış. Söz konusu bilge burada yaşıyormuş.

Bir ermişle karşılaşmayı bekleyen bizim kahraman, girdiği salonda hummalı bir manzaraıyla karşılaşmış: Tüccarlar girip çıkıyor, insanlar bir köşede sohbet ediyor, bir orkestra tatlı ezgiler çalıyormuş; dünyanın dört bir yanından gelmiş lezzetli yiyeceklerle dolu bir masa da varmış. Bilge sırayla bu insanlarla konuşuyormuş ve bizim delikanlı kendi sırasının gelmesi için iki saat beklemek zorunda kalmış.

Delikanlının ziyaret sebebini açıklamasını dikkatle dinlemiş bilge, ama *'Mutluluğun Gizi'*ni açıklayacak zamanı olmadığını söylemiş ona. Gidip sarayda dolaşmasını, kendisini iki saat sonra görmeye gelmesini salık vermiş.

"Ama, sizden bir ricada bulunacağım," diye eklemiş bilge, delikanlının eline bir kaşık verip sonra bu kaşığa iki damla sıvı yağ koymuş. *"Sarayı dolaşırken bu kaşığı elinizde tutacak ve yağı dökmeyeceksiniz."*

Delikanlı sarayın merdivenlerini inip-çıkmağa başlamış, gözünü kaşıktan ayırmıyormuş. İki saat sonra bilgenin huzuruna çıkmış.

"Güzel," demiş bilge *"peki, yemek salonumdaki Acem hahılarını gördünüz mü? Bahçıvan Başı'nın yaratmak için on yıl çalıştığı bahçeyi gördünüz mü? Kütüphanemdeki güzel parşömenleri fark ettiniz mi?"*

Utanan delikanlı hiçbir şey görmediğini itiraf etmek zorunda kalmış. Çünkü bilgenin kendisine verdiği iki damla yağı dökmemeye çabalamış, başka bir şeye dikkat edememiş.

“Öyleyse git, evimin harikalarını tanı,” demiş ona bilge.
“Oturduğu evi tanımadan bir insana güvenemezsin.”

İçi rahatlayan delikanlı kaşığı alıp sarayı gezmeye çıkmış. Bu kez, duvarda asılmış, tavanları süsleyen sanat yapıtlarına dikkat ediyormuş. Bahçeleri, çevredeki dağları, çiçeklerin güzelliğini, buldukları yerlere yakışan sanat yapıtlarının zarafetini görmüş. Bilgenin yanına dönünce, gördüklerini bütün ayrıntılarıyla anlatmış.

“Peki sana emanet ettiğim iki damla yağ nerede?” diye sormuş bilge.

Kaşığa bakan delikanlı, iki damla yağın dökülmüş olduğunu görmüş.

“Peki,” demiş bunun üzerine bilgelerin bilgisi, *“sana verebileceğim tek bir öğüt var: ‘Mutluluğun Gizi’ dünyanın bütün harikalarını görmektir, ama kaşıktaki iki damla yağ unutmadan.”* ...

...

‘Mutluluğun Gizi’ni yaşama geçirebilmemiz dileğiyle...

03-06-2021

Hakikât Nerede?

İnsanın içsel âlemine bakması bir evin içinde dolaşmaya benziyor...

Ev bazen tanıdık, bazense ilk defa adım atılıyormuşçasına yabancı...

Kimi odaların kapıları ardına kadar açık, kimilerininse sımsıkı kapanmış, kilitlenmiş, hiçbir zaman bulunmasın diye anahtarları dipsiz denizlere atılmış...

Bazı odaların içinden sımsıcak bir ışık, kahkaha sesleri yayılırken, bazı odalar hüznü, kederli, öfkeli ya da sessiz...

O sessizlik ki anlamlandırması en zor olanı, girip girmemekte sizi tereddütte bırakan bir uzaklıkta...

Kimi odanın kapısı artık kapanmış da olsa, içeriden sızan yumuşak ışık yüreği ısıtırken, kimi odanın kapısı ardına kadar açık olsa bile adım atmaya cesaret edemeyeceğin... bir ev...

Aslında insanın kendi yaşamı...

Tüm odalar bir anı, bir dönem, bir olay, bir insan...

İnsan yaşadıkça, inşa edilen bir ev gibi kendi tarihini oluşturuyor. Ne tuhaf ki, o ev bazen tanıdık bazense yabancı...

.

Tarih de böyle yazılmıyor mu?

İçinde yaşadığımız hâlde tarihi yazan bizler farklı farklı hikâyeler anlatmıyor muyuz?

Algı süzgecimizden geçtiğinde 'gerçek' dediğimiz her şey bizim yorumumuz değil mi?

Hatırlamakta zorlandığımız ya da çok emin olduğumuz o gerçek 'gerçek' mi?...

Gerçek olmasına imkân var mı?

Hangimizin algı kapıları yargılardan, yorumlardan arınmış?
Hangimiz artık inanç sistemini aşmış?

.

Hepimiz yolda olduğumuz kadarız... En iyisi, bunun farkında olmak ve ille de gezmek gerekiyorsa o evi, yargılamadan, hüküm vermeden gezmek...

...

“Edmund Burke dünya tarihiyle ilgili bir kitap yazıyordu. Kitabının yarısını tamamlamıştı; yani yaklaşık bin beş yüz sayfayı. Daha önce böyle detaylandırılmış bir dünya tarihi yazmak için harekete geçen kimse yoktu.

Burke kitabını yazmak için hayatının otuz yılı boyunca geceli gündüzlü çalışıp didindi.

Burke bir gün yazarken, dışarıdan aniden kargaşa sesleri geldi. Bazı komşularının evden dışarı fırladıklarını görünce o da dışarı çıktı ve sordu: “*Ne oldu?*”

Komşular cevap verdiler: “*Evinizin arka tarafında bir cinayet işlendi.*” Burke onlarla birlikte olayın olduğu yere koştu.

Ceset oradaydı, katil yakalanmıştı ve büyük bir kalabalık toplanmıştı. Bir adama ne olduğunu soruldu, adam bir cevap verdi. Başka bir adama yine aynı soru soruldu; adam başka bir şey söyledi. Üçüncü bir kişiye yine aynı soru yöneltince, o daha başka bir hikâyeyle cevap verdi. Fakat hepsi de görgü tanığıydılar.

Burke şöyle dedi: “*Bu tam da gözünüzün önünde oldu. Nasıl olur da aynı şeyi söyleyen iki cevap yok? Olay benim evimin arkasında olmuş, ceset hâlâ orada -kan hâlâ akıyor- katil yakalandı ve tüm bu kalabalık burada. Yine de olan bitenle ilgili hemfikir olan iki kişi bile yok. Herkes kendi başına bir hikâye anlatıyor.*”

Burke evine girip yazmakta olduğu kitabı yaktı...

Otuz yılın emeğini ateşe atarken şöyle diyordu: “Ben, iki bin yıl öncesinde neler olduğunu araştırıp saptamaya çalışırken, evimin arkasında yeni olmuş bir olayda iki insan aynı fikirde buluşamıyor. Bu tümünden faydasız. Tarihin bir kıymeti yok...”

....

Kendi tarihimi de kendi algı süzgecimden geçirip hikâyeye ettiysem, ne kadar gerçek bir geçmiş olabilir hatırladığım...

Ve eğer bugün değiştiysem, geçmişe bakışım ne kadar benzer olabilir...

Tüm anlatılanlar ve dinlenenler bir hikâyeyse eğer, senin perspektifin, benim perspektifim... *hakikât nerde bulunur?*

Bir düşün...

10-06-2021

Hazine Sandığı

Bir rüya hatırlıyorum...

Deniz resmi çizmişim, denizden çok dalgaları resmetmişim...

Resim kütüphanede kitapların yanında yerini almış, gururlu bir ressamın hane halkına, ki en çok kendisine açtığı sergi alanı...

Resmin içine dalmış, dalgalarının arasında gezdirirken gözlerimi, aniden dalgaların canlandığını, suyun ışıltılı hareketini fark ediyorum...

Hayranlık ve şaşkınlık içinde uyanıyorum ... *rüya âlemimden*...

.

Bir resim hatırlıyorum...

Poseidon'un Atları...

Mavi deniz dalgaları, beyaz köpükler içinde kıyıya vururken, her bir dalga kendi haşmeti içinde güçlü ve güzel beyaz bir ata dönüşmüş...

Atların dizginleri denizlerin tanrısı Poseidon'un bir elinde, diğeri elinde ise azametle taşıdığı mızrağı sanki yolu açıp denizin tüm gücünü karaya iletiyor...

Evin salonunda sergilediğim bu resim kayboldu nedense *-nasıl, ne zaman kaybolduğunu hatırlamıyorum-* anısı ise hiç kaybolmadı ... *dünya âlemimden...*

...

Öyküleri severim...

Her bir öykü, yepyeni bir pencere açar insanın iç dünyasında, yaşama bakışını değiştirir, bazen kendini anlamasına yardım eder, bazen de diğerlerini anlatır...

Nasıl ortaya çıkar bir öykü?

Nerededir bu sayısız sonsuz öykünün kaynağı?

İnsanın içinde nasıl bir yer vardır ki, tıpkı bir kuyu gibi, su çektikçe bereketi artar...

.

Her bir düşünce bir dalga gibi...

Engin bir okyanustan gelip tüm denizleri ve nehirleri dolduran sonsuz bir kaynak...

Her bir düşünce bir dalga gibi...

Kaynağın kıyıya yansıması, bazen şiddetli, bazense latif bir dokunuş...

.

Öykülerde bir arayış vardır, -aradığı ister gerçek bir hazine isterse görünmez bir arzu olsun- kahramanın yadsıyamayacağı bir çağrının peşine düştüğü arayış...

Bazı öyküler mutlu sonla biter, aranan bulunur, arzulanana kavuşulur...

Bazı öykülerse sanki yaşamın hırçın yüzünü sert bir rüzgâr gibi hissettirir içimizde, ne arayana ne de aranana çare yoktur...

...

Bir sesleniş: *“Gizli bir hazine idim, bilinmek istedim...”*

.

Kurgusu farklı bile olsa her kültürün paylaştığı bir öykü, anlatılır ki: Kahraman bir hazine sandığının peşinde, sonu bilinmeyen bir yolculuğa çıkar...

Tıpkı, yaşama doğan her birimiz gibi, bilinmedik bir yolculuk başlar...

Her birimiz aslında o hazine sandığını ararız yaşamda...

Kimimiz maddiyat isteriz, iyi bir iş, çok para, güzel bir ev, eşyalar...

Kimimiz güç isteriz, kontrol etmek, hükmetmek, zirvede olmak...

Kimimiz itibar isteriz, adımız bilinsin, başarılı olalım, tanınalım...

Hazine sandığının içinde ne olduğunu bilmeyenlere bilenler anlatır; kıymetli taşlar, paha biçilmez mücevherler, sayılamayacak kadar çok altın, gümüş ve daha neler neler...

Hazine sandığının içinde ne olduğunu bilmeyenler anlatılanlara inanır; kendi hayallerinde bir sandık yaratır, yarattıkları hayalin peşine düşerler...

Her bir düşünce bir dalga gibi, denizin bir parçasını taşır getirir, kıyıya vurduğunda insanın zihninde bir yansıma yaratır, o yansıma bir fikir, bir arzu olur yaşamda...

Dışa baktığında tüm düşünceler tıpkı kütüphanedeki kitaplar gibi sıralanır...

Yaşamı ve kâinatı tanımlayan, anlamlandıran her bir düşünce hazine sandığının görünen yüzüdür...

Her bir düşünce sandığın içindeki kıymetli bir parçayı ortaya çıkarır...

O kadar ki, insan kendini sadece düşünceleri ve arzuları sanır...

Oysa, bir kelime değişse, her şey değişir...

Ben, “*gizli bir hazine idim, bilinmek istedim*” değil de “*sevilmek istedim*” dediğinde, *yaşama bakış değişir...*

Ancak belki o zaman arayan gözler dışa değil içe döner, gerçek hazine sandığı dışarıda değil içeridedir...

Bir kelime değişirse, yaşama tüm bakış değişir...

Hepimiz kendi gizli hazine sandığımızla doğarız bu hayata...

Başkalarının öykülerini dinlersek eğer, bulunacak tüm hazineler dışarıda bir yerlerde, gözlerimizi uzaklara çeviren ve bizi yollara düşüren...

Bilgi en büyük hazinedir denir, tüm kapıları açan, yaşamı geliştiren, ileriye götüren...

“*Kendini bil*” sözleri ile içimizde öğrenme arzusunu kamçılayan...

Oysa bir kelime değişse, her şey değişir...

Bir kelime değiştiğinde, insan değişir...

“*Kendini bil*” değil de “*Kendini bul*” dersek, dışarıdaki arayışı sonlandırsak ve bir dursak ne olurdu?

Dursak ve gözlerimizi içeri çevirsek, içimizdeki gizli hazine sandığını görsek...

Her birimiz onlarca kıymetli hazine parçasıyla geliriz bu yaşama....

O kadar gizlidir ki bu hazine, zordur bulmak...

Zordur insan için kendine bakmak...

Zordur bakmanın ötesinde kendini görmek...

Zordur görmenin ötesinde kabullenmek...

Zordur kabullenmenin ötesinde değer vermek...

Zordur insan için kendini sevmek...

.

Belki de yaşamın başlangıç noktası burasıdır...

Her bir insanın şimdi kendi durduğu noktadır...

İnsan noktası: ‘*Ben*’

.

Hazine sandığını bulmak için, önce tüm zorluklardan geçmelidir...

Kendini bilmeli,

Kendini görmeli,

Kendini kabullenmeli,

Kendine değer vermelidir insan...

-Bir kelime değişirse, yaşama tüm bakış değişir...-

*“Kendini sev”*melidir insan...

Şimdi ‘ben’i ‘ben’e kör eden her ne ise, tek tek tüm perdeleri kaldırmalıyım gözlerimden...

Sevgi bir kez yeşerdi mi insanın içinde, kendinden kendine
-kendimden kendime- bilgi ancak o zaman yaşamı güzelleştirir...

.

“Kaynağından yeniden doğan ben,

Ben yaşamım,

Yaşamın tüm güzelliğini içimde saklıyorum,

Gizli bir hazine gibi,

Ben’i bilmeni, ben’i bulmanı, ben’i sevmeni bekliyorum...”

.

Her bir düşünce, sonsuz kaynaktan gelen bir dalganın yansıması...

Kıyıya vuran her dalga, kaynağın 'ben'de yansıması...

Tıpkı atların yularlarını sıkıca kavrayan denizlerin tanrısı gibi,

Fark edip kabullendiğinde,

İnsan da kendi düşüncelerinin hükümdarı...

Her hükümdarın hazinesi koruma altındadır...

Hazineye ancak cesur olanlar ulaşır...

En büyük hazine insanın kendi içinde gizlidir...

Yaşamın sırrı bu en büyük keşiftedir...

Sırrı açacak tek anahtar ise sevgidir...

.

'Ben'den bana bir sesleniştir yaşam:

"Ben gizli bir hazine idim, sevmek istedim..."

23-12-2020

Kendi Yaşamımın 'Öykücü'sü

9 sene olmuş doğal... Ama yaşı bu değil, o ebediyetten gelen ve ebediyete giden biri...

İnsan sahiplenmeyi sever, hâlbuki senden doğan, sana en yakın olan bile kendi yolunda yürümeli...

Bense sahiplenemedim bazı şeyleri -böylesi daha iyi, ben de böyle büyümedim mi ki-, bu düşünceler, duygular ve yazılar biraz da yalnız kaldılar kendi yolculuklarında, yabancı oldular öz topraklarına...

...

Her üretim insanın kendi çocuğudur...

Anne ya da baba olmayan hiç kimse yoktur bu hayatta.

Ve tüm anne babalar, yaşamın zıtlıklarını temsil eden bir yaratıcı kisvesi altında ya hayran olur sadece kendi çocuklarından bahsederler ya da kendi hâline bırakır nerdeyse unutulur çocuğun ihtiyaçlarını...

Utanç veya çaresizlikle terk edenlerse yaratımını beğenmeyip yok etmek isteyen bir sanatçı gibi öfkelerine, pişmanlıklarına yenik düşmüşlerdir...

Oysa tüm manevi öğretiler demez mi, “O seni asla yalnız bırakmaz...”

Evet, sen bıraksan bile kendini, yaşam seni bırakmaz...

Kendime söylüyorum tüm bu sözleri... “Öykücü, senden başka kimse yok burada... Tüm bu öyküler sana yazıldı... Hatırlaman için... Sadece izin vermen yeter...”

Hepimiz... her birimiz kendi yaşamımızın öykücüsüyüz... Sadece hatırlamamız ve izin vermemiz yeter...

...

Bir öykücünün bir zamanlar anlattığı gibi...

İlk farkındalık

Yaşam

Yolun ortasında duruyorum, burası son mu yoksa başlangıç mı?...

Karanlıkta kalırsa insan, zihin hemen “dur” der, “sakın kıpırdama, görmeden ilerleyemezsin.” Sonra insan bekler, belki gözleri karanlığa alışır biraz, biraz alışsa zaten el yordamıyla bulunamaz mı çıkış yolu? Sağa sola çarpar bedenini, kendini acıtır, acıttıkça öfkelenir. Sonra zaman geçer ve ümidi azalır, ama azalsa bile yok olmaz, belki de şimdi biri gelecek ve ışık getirecektir...

İnsan ne kadar bekleyebilir?...

Sonra içine döner, karanlıkta *-yapacak daha iyi bir şey yoktur zaten-*. Kendi kendiyile konuşur, soran kimdir yanıt veren kim, bilemez, ikisi de kendisi olsa gerek, “*ben*” diye düşünür. Aklında tek bir şey vardır, ışık gelinceye kadar oyalanmak, kendini oyalamak ve sakin kalmak. Oysa içi hiç de sakin değildir.

Zihin ise tuhaftır, kendi kendine kalınca türlü hikâyeler çıkarır ortaya. Unutulmuş anılar, gelecek planları... Zihnin ellerine bıraktığında, insan için beklemek bir kâbus da olabilir bir heves de...

*Zihin tuhaftır, kendi kendine kalınca, yalnızlığı kadar gevezeleşir,
belki de yanıtın çok soru üretir...*

Karanlıkta kaldığım gün beklerken başladım kendi kendimle konuşmaya. İçimde bir özlem vardı. Işığı arzuladım. Ve geri dönmeyi. Döneceğim yer başlangıç mıydı yoksa son mu bilemedim.

Kelimeler çoğaldı, sorular çoğaldı. Hiç mi yanıt yoktu? Belki de sorular yanıttı ve yanıt zannettiklerimiz sadece birer öyküydü.

Karanlıkta onlarca öykü döküldü zihnimden. Güldüm. Kendime “*öykücü*” dedim, “*seni dinleyen başka biri yok burada!*”

Sonra, kelimeler özledi ve okunmak istedi, kavuşmak ve bilinmek arzusuyla bu kez onlar beklemeye başladı...

“Görmesem bile biliyorum” dedim “gelecek orada, o gelecek ki hem başlangıç hem de son, hem var oluş hem de yok oluş.”

“Ve biliyorum ki, ‘yaşam’ gördüğümün ötesinde.”

*20-11-2011,
İstanbul*

16-12-2021

Samimiyet

Bu yıl -dün çok sevdiğim bir arkadaşım ile yaptığımız sohbetin ardından- aklıma takılan bir kelime ile tamamlanıyor...

“Samimiyet” ...

“Yeni yılda bunu isterdim kendim için...” dedim.

Yeni bir sayfaya adım atıyorsam eğer, artık gerçekten ‘*samimi olmak*’ istedim...

“İstekler kendin, dilekler başkası içindir” demiş yine çok sevdiğim birisi...

Yaşam sorumluluğu üzerimize almamızı istiyor. *“Kendin için iste”* diyor *“çünkü bu, senin hayatın”*...

Bir hediye vereceksem sevdiğime bu sene, herkes için samimiyet dilerim...

Dilek bana ait olsa da istek size ait... ve içinizde biliyorsunuz ki, siz isterseniz olur...

...

Kimin kölesisin?

.

“*Bilmiyorum*” diye yanıtladı.

“*Gerçekten samimi miydin bilmiyorum...*”

Konuştğu kendisinden başkası değildi.

Bu bile bir şans!

Yanıtının evet ya da hayır olması şimdilik ikincil sırada. Çoğumuz bu konuşmayı asla yapmayız. Çoğumuz kendimize asla sormayız:

“*Gerçekten samimi miyim?*”

Zaten ne önemi olabilir ki samimi olmanın? Yapılan yapılmış, söylenen söylenmiştir. Bir strateji dahilinde diyebiliriz, ya da o ân'da öyle gelmiştir... içten.

İçten gelen... Özde samimi olması gereken...

Samim olan yani iç, asıl, gönül ve öz olan.

...

İnsan ne zaman kendine samimi olur?

İçten gelen her şey samimiyet taşır mı?

Ve eğer samimiyet yoksa insanın yalanı kimedir?

Kendine mi? Yoksa karşısındakine mi?

İnsan kendine yalan söylerken ne düşünür?

Yarattığı hayal âlemine kendisi de inanır mı?

Hayalleri ile oyalanan, kendine yalan söyleyen, artık kendi gerçeğini görmekten bile korkan insan için

Bir kurtuluş var mıdır?

Ya gerçek...

Bu kadar zalim midir?

...

Daha onlarca soru var aklımda.

Oysa,

Yazarın dediğı gibi, belki de, “*Hayatın kokusu ve rengi olan samimiyet sizden uçup gitmişti.*”

Şimdi kendi içime bakıyorum, ayıklamaya çalışıyorum: “*Burada samimiydim burada değil, evet burada ama burada değil... Ah, bu çok samimiymiş ama o tek kelime nasıl da çıkmış ağızımdan, doğru mu ki? Peki, neden söyledim?*”

İnsan yaratılışı itibari ile kendi iç rehberine sahiptir. Bu rehberine vicdan da diyebiliriz. Vicdanı insana nerede hata yaptığını nerede doğru davrandığını söyler. Böyle bir rehberlik ışığında kolay olmalı yaşam.

Yaşam ise sanki oyun oynar gibi her şeyi karmaşıktırmaya meraklıdır... *“Bir saniye kadar göz ardı edeyim şu iç rehberi. Bir saniyeden bir şey olmaz. Sadece bir düşünce. Tek bir davranış.”* Ne de olsa sonucu -bana göre- benim için iyi olacak.

Akl böyle söylesen daha iyi edersin der, kalp ise sessizce bekler, kendisine sorulmasını. Aklın ukalaca her şeye müdahale etme arzusuna rağmen, kalp alçakgönüllülükle, tüm samimiyetiyle bekler.

Ne çare... Bir kere atladı mı insan kalbin sesini dinlemeyi, haritasını kaybetmiş gezgine döner. Yaşam bir ân'da kuşatır etrafını uçsuz bucaksız bir orman gibi. Kaybolmak işten bile değil şimdi...

...

Kaybolmuşluğunda insan belki de pişmanlıkla kendi kendine konuşur: *“Ah,”* der *“dinleseydim onca uyarıyı bu koca ormana girmeden önce, güvende olacaktım!”*

Güvende olmak için önce güvenmek gerekir.

İnsana bahşedilmiş olan iç rehberine güvenmek.

Her ne kadar öğrenilmiş bilgiler yaşamı ilerletiyor gibi gözükse de, ilerlenen yol doğru mudur? Bu soruyu sormadan yaşanan bir ömür tükendiğinde, insan bir ân'lık boşluğunda yakalanır, kendi iç sesine, soran: “*Gerçekten samimi miydin?*”

Kendine samimiyeti yoksa o kişinin, kurduğu bütün yaşam sahtedir, seçtiği yol yanlıştır.

Samimiyetsiz bir yaşam içinden çıkılmaz bir hapisaneye dönüştürür hayatı. Samimi olmadan söylenen her söz, yapılan her eylem, birer pranga gibi kendi sahte gerçekliklerine sıkıca bağlar. İnsan yavaş yavaş kendi inşa ettiği ‘*samimiyetsiz dünyanın*’ kölesi olur... *Nasıl itiraf etsin artık?*

Özgürleşmek ise içsel bir eylemdir. İnsan önce içinde özgür olmalıdır. Vicdanı hür olmayan kendi kendisinin kölesidir. O vicdan ki kimse bilmese bile bilir, içinden geçirdiğin, samimi olduğun her ne ise bilir. Geri kalanı ise senin kendine vereceğin hesabın içindedir.

O hâlde, artık “*Kimin kölesisin?*” diye sormanın bir anlamı yok. İnsan bilmeli ki ancak kendi kendisinin kölesidir, başka hiç kimsenin değil.

Özgürleşmek kişinin kendi kendisine samimiyetindedir. Yaşama duyduğu içten ve kalpten sevgi ve bağlılığındadır. Vereceği bir hesabın kalmadığı, kalbinin hafif, özünün doğru olduğu bir yaşamda, insan özünde özgürlüğe ulaşabilir.

...

Özgür bir yaşam için seçim sizin...

Önce kendinize samimi olun, sonra da başkalarına...

Yaşam iç'ten olsun, gönül'den olsun, can'dan olsun...

09-12-2013

31-12-2021

Bırak Varoluş İçeri Girsin

Bütün kapılarını kapamış yaşıyor insan...

Aslında gerçekte yaşayamıyor, belki de sürekli şikâyet etmesinin sebebi bu...

Bir yerden sonra şikâyetler her yeri, her ân'ı o kadar ele geçiriyor ki kapıları açma şansını tamamen kaybediyor insan...

.

“Tıpkı kurumuş bir yaprak gibi içine kapanmış bedenim” dedi... Yaşam için tek aracı bedeni sanki artık onun yoldaşı değil gibiydi...

.

İnsan sağlıklı olduğunda fark etmez bedenini, ne zaman hastalıklar baş gösterir beden kendisini ifade etmeye başlar, *“Burada bir sorun var, benimle ilgilen!”*

Meşguldür oysa insan, ilk çağrı da aslında bu kadar yüksek sesli değildir, o yüzden ya duymaz ya da duymamazlıktan gelir...

Bazen çağrı susar bir süre, tıpkı annesinin dikkatini çekmeye çalışan bir bebek gibi... Bazen o da, anne kendisini duymadıysa oyalanacak bir şeyler bulur kendine.

Hâlbuki, bir ihtiyaç vardı, bir sıkıntı, kendinden kendine bir yardım isteğiydi...

Sonra geri gelir çağrı, şiddetli, çok ihmal edildiyse beden bir noktadan değil bir çok yerden bağırmaya başlar, uzuvlar, organlar elbirliği yapar dikkatini çekmeye çalışır, *kendinin...*

Ne tuhaf, ben'den bana bir çağrı... çağıran kim?

Düz bir mantıkla bakarsak “*hastalandım, iyileşmem gerek*” deriz. Doktor birkaç ilaç verecek biz de iyi olacağız. Sorunu bir ân önce gidermek ve her şeye kaldığı yerden devam etmek yaşamın normalidir. *Hiç düşünmeyiz normal midir gerçekten böyle yaşamak?*

Ah, insan bilmez, yaşamı, yaşamayı bilmez ashında...

“*Bilmiyorum*” demekse o kadar zordur ki, değil başkalarına, kendine bile itiraf edemez. O çağrı, yanıtlanmadan kalır, *kendinden kendine...*

...

Bulutların gökyüzünde akışını seyrediyordu... Birkaç martı uçtu hızlıca... “*Hiç ses yok şimdi*” diye düşündü. Biraz daha dikkat ettiğinde, öten ufak bir serçenin sesini duydu...

Tek hareket bulutlarda, martılarda ve rüzgârın etkisiyle kıpırdayan dallardaydı...

İçimde hareket yok... Dışımı seyrediyorum...

İçimde ses yok... Dışımı dinliyorum...

İçimde düşünce yok... Dışımı içime alıyorum...

Güldü... "Hah, en sonunda içim dışım bir oldu" dedi kendi kendine...

Ne kadar şanslı insan, kapıyı aralamayı başardığında. İçi dışı bir olduğunda. İlk kez bölünmüş, parçalara ayrılmış değil de bir, bütün olduğunda...

Bütün kapılarını aç, bırak varoluş içeri girsin...

Algının kapıları duyu araçlarıdır insan için; görmek için gözler, duymak için kulaklar, konuşmak için dil, koklamak için burun, dokunmak için ten... Hepsi içi ve dışı bağlayan kapılar gibidir, *bazen açık bazen kapalı...*

Doğal bir denge vardır aslında, merak ve ihtiyaç ile almak için açılır, sükûnet ve dinlenmek için kapanırlar. Uykuya dalarken göz kapakları perdelerdir penceredeki, sonra perde kulakların üzerine kapanır, içerisi sıcak bir yuva gibi dinlenmeye hazırdır, *eve dönüş vakti...*

Zamanla başka bir şey devreye girer, algının kapılarını kontrol etmeye başlayan bir yönetici, zihin, kumandayı ele geçirir. Evin kapısını sadece istediklerini içeri almak için açar, istemedikleri, beğenmedikleri, korktukları için kapatır, korunmak için...

Zihin iyi bir yöneticidir, bir süre sonra kurallar yazar kapıya: “*Satıcı, dilenci giremez*” -bu iyi, girmesin tabii, deriz-, “*Yabancılar giremez*” -ne işi var yabancıнын içerde, deriz-, “*Misafirlerin kullanımı için*” -evet, bir ben ve bir de istediğim misafirlerim, deriz-, “*Kapıyı açık bırakmayın kedi, köpek giriyor*” -tabii, kirletiyorlar her yeri, burası benim evim onların yeri dışarıdır deriz-... Yöneticiyle uyumlu tek tek kurallar koyar, kuralları kabul ederiz...

Kapı kontrol altında, sınıksız kapatıldığında bir süre sonra pek de uğrayanı olmaz o evin...

Oysa, yaşam dışarda... İçerde ne kaldı?

Düşünceler, endişeler, korkular...

Oysa, yaşam sevinçti, neşeydi, huzurdu... ‘Yaşam sevinci’ idi bizi ayakta tutan... Geriye ne kaldı?

.

“Kurumuş bir yaprak gibi içe kapanmış bedenim”...

Canlılık, esneklik, tazeliştir yaşam...

Tüm kapılar kapandığında geriye kalan kuru, katı, kırılgan ve cansızdır...

Bütün kapılarını aç, bırak varoluş içeri girsin...

Dışarıda gördüğün akan bulutlar hava durumu değil de yaşam olduğunda,

Baharla uyanan bitkiler, böcekler mevsim değil yaşam olduğunda,

Kuşların ötüşü, rüzgârın, dalgaların kıpırtısı uzaktaki ses değil yaşam olduğunda,

Bilirsin ki içeri giren varoluştur...

Kapılar açık, içi dışı bir, yaşamla bütün olmuştur insan...

Bütün kapıları aç, bırak varoluş içeri girsin...

.

Şimdi, artık biliyorsun.

Yönetici ile konuşma zamanı, kapıdaki uyarıları tek tek kaldırma zamanı.

Sen, yaşama doğdun, öyleyse izin ver, bırak ki yaşayabilesin...

Tek ihtiyacın biraz sessizlik, dinle, seyret...

Demin güneş vardı, şimdi etraf biraz karardı, ufak bir bulut geçiyor,

Demin uçan martılardı, şimdi bir karga geçti, martılar gizleniyor,

Demin havanın güneşli olacağından emindin, şimdi yağmur geliyor biliyorsun,

Demin yağmur yağdı, şimdi güneş açtı, camda damlalar parlıyor,

Yaşam seninle konuşuyor,

Kendinden kendine,

Yaşam sensin,

Sen yaşamsın,

Tek varoluş.

Zihindeki son düşünce;

“Bir’leştin

Ben...”

03-04-2022

Kendimden Kendime

Kalemlerle oyun oynarken fark etmişim, ilk çizim, kendi kendine zihin olmaksızın ortaya çıktığında...

Yine de hemen ardından zihin devreye girip sorgulamıştı, “*Bu da ne şimdi? Nerden çıktı? Ben çizmedim mi? Ben değilsem, kimdi çizen?...*”

On sene önce, onbir Mayıs ikibinoniki, *gölümseyen hücreler* diye not almışım...

Merak ya, ertesi gün yine oturdum, önümde defter, elimde kalemler, baktım renkleri kendi kendine seçen, elimi bir sağa bir sola hareket ettiren bir başka güç var içimde, oniki Mayıs ikibinoniki -annemin doğumgünü-, *biz ‘evren’ bir’iz* demişim...

Ertesi gün yeniden, onüç Mayıs ikibinoniki, *dünya gezegeninin ruhu* demişim... Ve ertesi gün yeniden, her oturduğumda, hiç düşünmeksizin, ne olacak diye dert etmeksizin, her gün yeni bir çizim ortaya çıkmış...

Üç isim sonrası isim vermeden ortaya çıkmalarını kabul ettim...

Ne zaman otursam, ne zaman kalemi elime alsam, benimle iletişim kuran, kendini benim aracılığım ile ortaya çıkartmaktan zevk alan bir kaynağın kapısını bulmuş gibiydim...

Bazen atomik yapıları seyrettim, bazen evrenin derinliklerini... Ne kadar anlamlandırmaya çalışsam o kadar zorlandım...

İsimsiz yaşamayı kabul eden bir insan olur mu diyordu zihin... Kabul ettim...

Bir öykü gelir aklıma...

Yaşamdaki arayışının son evresinde, Siddhartha, bir ağacın altına oturur ve aradığı yanıtı buluncaya kadar kalkmamaya karar verir.

Zihni ise bu kararı sevmez, onlarca imge ile öfkesini gösterir, korkutmaya, vazgeçirmeye, kandırmaya, cezbetmeye çalışır... İradesi sonsuz güçlenmiş, imgelerin sahteliğinin farkında, oturmaya devam eder Siddhartha...

En sonunda bir ân gelir, tüm imgeler kaybolur, tarif edilemez bir dinginlik ve sükûnet kaplar her yanı. Sessizlikte oturmaya devam eden Siddhartha da sanki imgelerle birlikte kaybolmuştur, artık o bildiği Siddhartha değildir. İsmi yoktur. Dinginliğin içinde tüm sahte benlikle beraber simgesi olan ismi de kaybolmuştur...

Derin sessizliğin içinde söylenecek söz, sorulacak soru, verilecek yanıt kalmamıştır...

Yine de ona bir isim vermek ister zihin. “*Dünya hayatının düzeni bu*” der. Buddha olarak adlandırılır. Zihin “*sorulara yanıt ver*” der, “*dünya hayatında soru ve yanıtlar vardır*” diye ekler...

Buddha konuşur, konuştuğunda derin sessizliğin içinden gelir sözcükler.

Tüm soruları yanıtlar, tek bir tanesi hariç: “*Ben kimim?*”...

Yanıtı olmayan tek soru. Sessizliğin içinde yankılanıp sessizlikte kaybolan tek soru...

...

Şimdi diyorum ki kendime, bütün sorularının yanıtları verilecek bir gün, tek bir sorun hariç, “*Ben kimim?*”...

Yanıtı aramaktan vazgeçtiğinde kendini yanıtlayacak tek soru...

Zihnin sözcükleri olmadan verilecek yanıtı kabul ettiğinde yok olacak tek soru.

İçindeki kaynağa ulaştığında yerini bulacak tek soru...

Olduğu gibi olmasına izin vereceğin tek soru...

Kendimden kendime... Yazıyorum, çiziyorum...

Ama zannetmeyin siz bir başkası için döküyorsunuz onlarca sözü, paylaşıyorsunuz onlarca resmi... Senesi devredince hatırlatacak size, bak bu sen diyecek...

.

Oysa aynı kalabilir mi insan... Ne geçmişin ne geleceğin içinde, sadece ân'da var olan...

Bütün yanıtlar hatırlamak içindir...

30-09-2022

... Toprak

Su...

İnsan Olan Anlar...

Sabah kalktığımda bahçedeki gül parçalanmıştı...

Gül ile aynı bahçeyi paylaşan köpeğimiz, geçirdiği bir buhranla, içinde biriken enerjiye odak olarak onu seçmiş...

İsteyerek -ama istemedен-...

.

“İnsan olan laftan anlar” derler.

Birkaç gündür bu konuyu kendisiyle konuşmuştuk aslında,

Tabii insan olan laftan anlar, benim sözlerim kim bilir ne ifade etti onun kulaklarında...

.

İnsan olmanın kıymetini unutuyoruz...

.

Bu dönemde çok popüler, ben de denk geliyorum, insanların hayvanlarla ilişkilerini gösteren kısa videolar, çoğu kedilerle köpeklerin insan âlemine uyumunu ya da uyumsuzluğunu gösteriyor.

Vahşi hayvan âleminde, evcilleşerek merteye merteye insana yaklaşanların en yakını, artık evin içine girmeyi başarmış olan kediler ve köpekler...

Beklentimiz ne olmalı? İki farklı âlemin buluşma noktasında kim kime uyum sağlamalı?...

Videolardan birinde, çiftlik hayvanlarının bakımını anlatan bir genç kız vardı. Anlatımı esnasında merakla telefona yaklaşan bir deve kuşuna sesleniyor, “*Emmanuel, sakın yapma!*” diyerek uyarıyor, deve kuşu ise hiç oralı değil, ikinci uyarı cümlesi daha sert, “*Emmanuel, akıllı seçimler yap!*” uyarı cümlelerini ne kadar tekrarlarsa da karşındaki varlıkta bir değişim olmadığını görünce çaresiz ve öfkeli bir tonla, “*Emmanuel, burada insanları eğitmeye çalışıyorum, yapma!*” diyor en sonunda. Oysa izleyenler için olay komik, bir yorum “*Şahsen yapmasını tercih ederim*” demiş...

Kim kimi eğitiyor diye düşünmeden edemedim...

Bir başka video, dünyanın en zeki hayvanlarından biri olarak bir papağanı gösteriyor, yirmi yıl boyunca araştırma amaçlı eğitilmiş ve gösterdiği gelişim sonucunda kendini ifade etmeyi başarabilmiş bir kuş. Hatta o kadar ileri gitmiş ki, bir noktada kendi rengini sormuş, bu tür bir farkındalık için ‘*olağanüstü*’ deniyor. İnsan için o kadar olağanüstü bir farkındalık ki, sıkıca kapalı bir kapının aralanması gibi... Ölmeden önce sahibine son sözleri “*Seni seviyorum, kendine dikkat et...*”

İnsana bu kadar yakın, sevgiyle...

.

İnsan olan anlar...

İnsan olmak,

Laftan anlamak,

Hâl'den anlamak...

.

Videoda insanları eğitmeye çalışan genç kız gibi, bizler de yaşam boyu dışımızdakileri eğitmeye çalışırız. Kendi eğitim sürecimizi okul hayatı ile hızlıca noktalar, gözlerimizi dışarıya çevirir, çocuklarımızı, ailemizi, iş arkadaşlarımızı, komşularımızı, yakınımızdaki tanıdıkları, marketteki kasiyeri, kuyruktaki delikanlıyı, trafikteki şöförü, yoldaki yayayı, kime denk gelirsek elimizden geldiğince -kendimize göre- eğitmeye çalışırız.

Oysa, yaşam her ân bizi eğitmek üzere şekillenir, bir türlü fark etmeyiz...

.

Yaşamın sizi eğitmesine izin verin.

.

Sabah şahit olduğum olaya bakıp sordum kendime, ben bu olayın dışında mıydım diye?

Gül ağacı yirmi yaşındaydı ama hâlâ toprağa dikilmemişti. Köklenmesine ve güçlenmesine izin verilmemişti.

Köpek bir süredir huzursuz, hırçındı, bir derdi vardı ama anlatamamıştı.

Konuşabildiğimiz tek dil sevginin diliydi.

İki âlemi birbirine yakınlaştıran tek nokta sevgiydi.

Yine de o bile bir yere kadardı, bir yere kadar bizi getirip sonra bırakıyordu...

Sevgi, anlayışı açan kapının anahtarıydı.

.

Yaşam emek ister.

Yaşam dikkat ister.

Yaşam sevgi ister.

Yaşam anlayış ister.

.

Yaşamda en zor yetişen varlık insan.

Kendini bulmasına izin vermek gerek, izin verirken elinden tutmak gerek,

Özgürlüğünü ve bireyselliğini bulması beklenirken sabırla yaşamı okumayı öğrenmesi gerek.

Yoksa bazen, yan sokakta havlayan köpeğe tepkiyle gülü parçalayan, parçalarken de kendini yaralayan köpek misali hırpalanır,

Bazen de, gül gibi, ne suçum vardı diye üzülür insan.

.

Sahiplendiği kediye “*sırnaşık*” diyerek geri vereni suçlayana sorsak,

Belki o kedi de biraz mesafe ihtiyacını anlamadı.

Sahiplendikleri köpeği “*bakamıyoruz*” diyerek iade eden itfaiye birimine “*Koca itfaiye bir köpeğe bakamadı!*” diye isyan edene sorsak,

Belki o köpek de itfaiyeci olmayı anlamadı.

Yaşamın düğümleri anlayış olmadan çözülemiyor.

Her varlığın kendi varoluş sınırları var.

Dokunacak kadar yakınlaşsak bile dışarıda bir olamıyoruz.

Birlik sadece insanın içinde gerçekleşiyor...

.

Bir tek insan olan laftan anlar.

Bir tek insan olan hâl'den anlar.

Bir tek insan olan sevginin anahtarıyla açtığı kapıdan anlayışla bakar.

Bu kadar kıymetli insan olmak.

.

Hâl'den anlamayan sözde insan, içindeki hayvansal dürtülerle bazen o kedi kadar sırnaşık, bazen o köpek kadar zaptedilmez, bazen hırçın, bazen kavgacı...

“Sana yapılmasını istemediğini sen de başkasına yapma” sözü kadar basittir yaşam, bu kadar kolay ve bu kadar zordur yaşamayı öğrenmek.

.

Dal gibidir insan, tohumdan büyür,

Bir ucu köklerde bir ucu çiçeklerde iki âlemi bağlar insan.

Bahçedeki gül ağacını ben kendi ellerimle dikmişim, nasıl olduysa fark etmeden baş aşağı ekilen dal, toprağı hangi yönde bulduysa köklerini oraya, başını ise ters yöne uzatmış, bir ara gövdesinde hem aşağı büyümüş hem de yukarı büyüyen yapraklarla yaşamıştı.

Dünyasının ters yüz olduğunu anladığında yönü de belli oldu.

Dal gibidir insan.

Niyeti ne yöndeysse o yöne büyür insan.

Ayağını nereye basarsa oraya köklenir insan.

Güneşi nerede parlarsa orada çiçek açar insan.

Dünyası ters yüz olsa da yaşamda dimdik durabilir insan.

.

Bu âleme insan olmaya geldik.

Öyleyse, yaşamın bizi eğitmesine izin verelim.

Çünkü bir tek, insan anlar...

27-12-2022

Kintsugi... Kırılanı Onarmak...

İnsanın içinde yaşamı geliştirmeye, iyileştirmeye, güzelleştirmeye yönelik bir pusula vardır.

İhtiyaç temelli istek ve arzular hayatta kalmasını sağlar insanın. Ancak yaşam, hayatta kalmaktan ibaret değil. Yaşam gelişim, değişim ve dönüşüm çarkında hareket eder. Tıpkı bir arabayı ileriye taşıyan ahşap tekerleklerdeki gibi, çubuklar sabittir, temel ihtiyaçlar hiç değişmez. Aradaki boşluklar ise arzularla doldurulur, boşaltılır. Siz, yaşam yolunda ilerlerken almayı ve bırakmayı öğrenirsiniz... Denge kurmayı öğrenirsiniz...

Diğer taraftan, yaşam çok yönlüdür, istekler ve arzular çoğaldıkça, tek bir hedefte kilitlendikçe dengesizlik ve açgözlülük baş gösterir. Teker bir kere yalpalamaya başladı mı kolay değildir tekrar dengeyi kurmak. Hele bir de yoldaysanız...

En iyisi bir durmak, problemi tanımlamak ve çözüm getirmek...

.

Bütün bunlar olurken, insan elinden gelenin en iyisini yapmaya çalışır. En iyisi, bazen, mükemmel arzusunu doğurur. En ideal olan...

Her şey mükemmel olsa, yaşamın daha da güzelleşeceğine, mutlu olacağına inanır insan. Oysa yaşamın da kendi dengesi vardır. Mükemmel olabileceğini gösterir, yine de, hep bir kusur ekler.

Yaşam, ideal ve kusur ile dengeye kavuşur. O zaman ne ideal diyebilirsiniz ne de kusur bulabilirsiniz var olana, olana... *Her ikisi birlikte olmadan yaşam olmuyordur, öğrenirsiniz...*

Güzellik varsa çirkinlik vardır, sağlık varsa hastalık vardır, zenginlik varsa yoksulluk vardır, bereket varsa kıtlık vardır, mutluluk varsa acı vardır...

İki tarafı da kabullenmeden *bir* olmaz yaşam.

Kabullenmek anlayıştır. Anlayış olmadan kabul gerçekleşmez. Kendini ve yaşamı anlamadan, hayatta başına gelenleri kabullenmesi zordur insan için. Anlayış olmadan gösterilen kabul olsa olsa çaresizlikle baş eğmektir.

Anlayış ise dışarıdan insana verilebilecek bir olgu değil. Anlayış içten doğar.

Bu tıpkı kaynama noktasına gelen suyun hâl değiştirip, buharlaşmaya başlaması gibidir, insanın gelişim noktaları vardır, o noktaya ulaşıncı birden hâl değiştirir ve farklı olur. O kadar farklı olur ki, ne kendisi ne de başkaları tanıyamaz insanı...

Yükselen bir doğada bu iyidir, yine de suyun buz hâlini unutmamak gerekir. Hâl değişimi ve fark iki yönde de olabilir insan için... *ya yükseklindedir ya da alçalarda...*

Bir kez yükselip anlayış kazanmaya başladığında yaşama bakış da değişmiştir. Gören göz aynıdır. Ancak görüntüsündeki bulanıklığın ya da bozukluğun dış gözünden değil de kalp gözünden olduğunu anlar insan.

Yükselmek demek arınmak demek, tek tek fazlalıklardan arınmak, tek tek kalp gözünün berraklığını kapatan kirden, tozdan arınmak...

...

Bir istek ile başlamıştık, tek bir arzu... *Yaşamak.*

Yaşamak, ama nasıl?

İçinde güvenli olduğu bir evi, karnını doyuracak yemeği, ihtiyaçlarını karşılayacak bir işi, yanında bir ailesi, arkadaşları varsa insan hâlimden memnun durabilir ama, ancak bir ân'lığına. İstek doğuran yapı insanın içindedir, var oluşunun bir parçası. Memnun olduğu ân'da diğer bir istek doğacaktır. Önemli olan dengeyi koruyabilmek...

Mükemmel yaşam arzusu, açgözlülüğün kapısına giden kısa yol. Mükemmel yaşamınızda güce ve paraya sahip olacağınızı, tanınıp sevileceğinizi düşünebilirsiniz. Oysa her hayalle birlikte yaşamda hayal kırıklığı da vardır...

Hayal kurmaya başladığında insan için sınır yoktur. İyi ki de yoktur yoksa tüm gelişim dururdu kit kanaat geçinme düşüncesinde olan bir zihinle birlikte. İnsan yaşamı hayalleriyle var eder bir anlamda. Yine de, diğer ucu çok kolay unuttur insan. *Hayal kırıklığı...*

Sınırsız hayal âleminde sınırsız hayal kırıklığı da beklemektedir. Bazen tohumu siz ekersiniz meyvesi nesiller sonra yenir. Bazen en büyük arzunuz tıkanır, elinizden alınır, sizin yeni bir hayal kurmanız beklenir. Bazen de hayalinizle kurup yarattığınız tüm âlem sizden sonra başkalarının elinde hırpalanır, dağılır...

Yaşam, hem hayale hem de hayal kırıklığına ev sahipliği yapar. İnsan içinse hayal iyi, hayal kırıklığı kötüdür. Kırılan hayalleriyle öyle bir kırılır ki insan, ne kendini ne de yaşamını onaracak, tamir edecek, yeniden doğuracak gücü kalmaz, küser hayata...

Yine de, bir yerde küskünlük varsa yanında mutlaka barışmak vardır. *Hem de hemen yanı başında.* Sadece kendimizi nasıl onaracağımızı, yaşamı nasıl onaracağımızı bilirsek, hemen yanı başımızda...

...

“Zen, doğuda, Hindistan’da doğdu, Çin’de tohumu Tao ile güçlendi, nihai çiçeğini Japonya’da açtı” denir. Gerçekten de aynı felsefenin farklı yönlerini bu ülkelerde gözlemleyebilirsiniz. Her birinin kendi özel ve özgün yanı kıymetli. Çiçeğin latifliğini köklerde bulmak mümkün değil, köklerin besleyiciliği olmadan gövdeyi büyütmek mümkün değil, gövdenin gücü olmadan çiçek

açtırmak mümkün değil, birbirleri olmadan gelişmeleri ve var olmaları mümkün değil.

İnsan, tohumu, kökleri, gövdeyi ve çiçeği ayırt ettiğinde bütünlüğü görebiliyor. Karşılaştırmadan her birini yerli yerine koyduğunda anlayabiliyor.

Tohum olmadan başlangıç olmaz, gövde olmadan güç olmaz, çiçek olmadan güzellik olmaz. Çiçeğin içindeyse tohum gizlidir.

Yenilenmek için.

Kintsugi, Japonya'ya özgü bir teknik, kısaca '*kırılanı onarmak*' diye tanımlanabilir. Kırık bir çömlek, '*altın ile bir araya getir*'ilir. *Kayıbın kazanca, talihsizliğin talihe, kusurun güzelliğe dönüşmesi...*

Kırık çömlek, hayatın zorluklarından geçmiştir, dayanma eşiğine ulaşmış, belki de bir kazaya uğramıştır. Kırıldığı ân'da artık işe yaramaz görülür. Ancak, kırılmadan çömleği tam anlamıyla tanımak, anlamak da mümkün olmaz. *Tıpkı insan gibi...*

Biz her ne kadar başarılarımızla kendimizi tanıdığımızı düşünsek de, bu, ancak bir yarımızdır, diğer yarımızı hatalarımızla, kırıldığımız zamanlarda tanırız. *Yaşam kırgınlıklarla ilerler...*

Siz hem kendinizdeki kırıkları hem de diğerlerinde yarattığınız kırgınlıkları onarmayı öğrenmeden ne kendinizi ne de yaşamı tanımış olmazsınız.

Yaşam size ölümü gösterdiğinde doğmuş olmanın kıymetini,
hastalık gösterdiğinde sağlığın kıymetini, nefret gösterdiğinde
sevginin kıymetini anlarsınız...

.

Şimdi, kırık tüm parçaları bir araya toplayın.

Dikkatlice ve itinayla yerlerini bulun.

Bir zamanlar bütün olan ve şimdi dağılmış durana bakın.

Bakın ama, kalp gözünüzle bakın.

Tekrar bütünü görün.

Onarmak için son adımınız altın tozu kullanmak.

Bu, hem kırığı hem kırılanı onarırken onurlandırmak için.

.

Her hayal kırıklığı, her kalp kırıklığı onarılabilir.

Yeter ki biz yaşamı anlayabilelim.

Kırıklara, kırgınlıklara tutunmamıza gerek yok.

***Doğru onarıldığında, eskisinden daha güzel, eskisinden
daha özgün, biricik olacağım bilin.***

***Binlerce çömlek var olacak hayatta, yine de bu güzelliğe
sahip olan sadece bir tane...***

06-02-2023

Leviathan

İnsan için yaşamda masumiyetin bittiği bir ân gelir...

Çocuksu safiyet anlamında değil de... daha çok suçsuzluk anlamında...

Yeryüzüne gönderilen Âdem ile Havva'nın çocukları Hâbil ve Kâbil, masumiyetin bittiği böyle bir ân'ı sembolize ederler.

.

İnsan yeryüzüne, içinde binbir tohumla gelir...

Tohumların bazıları güzel çiçekleri, bereketli ekinleri, dayanıklı ağaçları saklarken, bazıları da dikenli çalılarını, zehirli mantarları, ısırgan otlarını saklar...

İnsan toprağına hangisini ekip hangisini sularsa onun mahsulünü toplar...

İnsan yeryüzünde, ektiğini biçmekle sınanır...

.

Bireyden topluma, toplumdan devlete, insanlık tarihi olası onlarca senaryoyu hayata geçirdi.

Dışsal ve içsel gelişiminde deneme yanılma yoluyla en idealini bulmaya çalıştı, hatalar yaptı, bazen ders aldı bazense ısrarla yoluna devam etti... *Ne pahasına olursa olsun...*

Burada paha, '*etme bulma dünyası*'nda, sadece edene etki etseydi, belki de daha kolay olurdu birçok şey...

Ama "*ne pahasına olursa olsun*" dediğimizde, attığımız her adımın bir şekilde diğerlerini etkilemesinden kaçamayız... Yolda verdiğiniz selama karşılık bir tatlı çift söz ederken kim bilir belki de bir kazadan korunur birileri ya da kızgınlıkla tartıştığınız bir başkası içinde yükselen öfkeyle kendine bir musibeti davet eder...

Tohum bizim içimizde olsa da, toprağını isteyerek ya da istemeyerek sulayan çok olur... Siz de başkalarının topraklarını sularsınız aynı şekilde...

...

1600'lerde Thomas Hobbes, '*Leviathan, Bir Din ve Dünya Devletinin İçeriği, Biçimi ve Gücü*' isminde bir eser yazar. İngiliz İç Savaşı sırasında yazılmış olan bu eser, sosyal bir sözleşme ve mutlak bir egemen tarafından yönetilmeyi tartışır. Toplumsal sözleşme teorisinin en eski ve en etkili örneklerinden biri olarak görülür.

Bugünün demokratik devletlerinde yaşayanlar olarak katılsak da katılmasak da hatırlamakta fayda var anlattıklarımı...

Elbette, dünya yaşamında insanın tek başına hayatta kalması mümkün değil. İnsan tarihi boyunca, korunmak, barınmak, beslenmek gibi temel fiziksel ihtiyaçlarının yanı sıra paylaşmak, sevmek, güvenmek gibi duygusal ihtiyaçlarını karşılayan gruplar içerisinde var olmuş. Zamanla gruplar büyümüş, toplulukları, topluluklar büyümüş toplumları, toplumlar ülkeleri ve devletleri ortaya çıkarmış. Her birinin içinde aile ve arkadaş grubu, bütün oluşumun hücresel çekirdeği olarak yer almış.

Hayvanlar âleminde nasıl ki güçlü olan hayatta kalır ve grubu yönetirse, hayvana yakın insan âleminde de küçük topluluklar kendilerine güvenecekleri güçlü liderler seçmiş, liderin takipçisi hâlinde kendilerini bir anlamda onun ellerine teslim etmişler.

Ancak teslimiyet öyle noktalara ulaşabilir ki, güven içinde olmak için teslim olduğunuz lider size rağmen sizin hayatınızı elinizden alacak kişiye dönüşebilir.

Toplumsal ya da sosyal sözleşme dediğimiz kavram bireylerin bazı ortak kurallara uyararak kendilerini şiddet, sahtekârlık ya da olası tehlikelerden korumak için birleştiklerini ifade eder. Birey, bu sözleşme karşılığında devlete ya da otoriteye, 'hukukun üstünlüğü' kapsamında, bir bölümünden vazgeçerek bağımsızlığını sunar ve yöneten tarafından yönetilmeyi kabul eder.

Tabii ki hâlâ, yaşadığı toplumun içinde bağımsız var olmaktadır ancak hukuk devreye girdiğinde ortaya koyacağı tüm şartları kabul ettiğini beyan eder...

Bizler, bugün, bu kavram ile bir araya gelmiş toplumlar içinde ve devlet düzenlerinde yaşıyoruz. O kadar bunun içine doğuyoruz ki, çoğunlukla sorgulamıyoruz bile. Demokratik bir ortamda oy vererek seçtiğimizi düşünerek yönetenin bizi temsil ettiğini farz ediyor, belki de çok düşünülmeden verilen sadece bir ân'lık kararın, sorgusuz sualsiz bir teslimiyete dönüşmesine izin veriyoruz...

Egemen bir gücün yönetmesi, büyük bir grubun, farklı düşünce, farklı eğitim ve bilgi düzeyine sahip bireylerin, farklı ahlaki değerler ile yaşayanların bir araya gelerek kendilerini yönetmesinden daha kolay. Aile içinde bile çocukların henüz olgunlaşmadığı dönemde baba ya da anne otorite figürüdür. Her ne kadar bugünkü yönetim şeklinde demokratik seçilmiş gibi gözükse de, yöneten bir şekilde '*doğası gereği*' egemen olmak için kendisine kapılar aramaya başlar.

Burada, '*doğası gereği*' demek, insanların dışsal gelişimlerini görmenin daha kolay olduğu, içsel gelişimlerini ise her zaman bu kadar net göremeyiz demektir. İnsanın asıl doğasını bir bakışta, hatta bazen, uzun süre geçse bile tam olarak bilemezsiniz. Her insan kendi gelişim merdiveninde bir basamakta durmaktadır ama hangi basamakta, o, kendisine bile her zaman aşikâr değildir.

Egemene teslim olmak aslında bireyler için de avantajlı gözükür, kararları sizin yerinize biri alır, eylemleri organize eder hayata geçirir, siz bu eylemler iyiyse o birinin sırtını sıvazlar, kötüyse parmağınızı doğrultup suçluyu gösterirsiniz...

Egemen, bireyi kendi yaşamının sorumluluğunu almaktan kurtarır. Ama kendi yaşamının sorumluluğunu almamak demek, tıpkı bedensel olarak büyüdüğü hâlde evden ayrılmayan bir çocuk gibi asla gerçekten büyümek, kendine ait özgün bir yaşamının olmayacağını kabul etmek demektir...

Leviathan, ya da Livyatan, aslında bir deniz canavarıdır. Mitolojide ve kutsal kitaplarda bahsi geçen bir yaratık... Eyüp kitabında anlatıldığına göre, sabır örneği olarak gösterilen Eyüp peygamberin, her şeyini kaybettiği zaman “*Rab verdi, Rab aldı, Rabbin adına övgüler olsun*” şeklindeki nidası, sınanmasını sonlandırmaz, öyle bir noktaya gelir ki vücudunda çıkan çıbanlara musallat olan kurtçukları düştükleri zaman yerden elleriyle alıp tekrar vücuduna koyarak çilesini tam teslimiyetle kabul eder. Ne tuhaf ki, bu teslimiyete rağmen çile nihayetinde Tanrı'nın kendisiyle konuşması ve uyarması sonucunda sonlanır. Tanrı ona bilmediği bir çok şey olduğunu ve kendisinin Livyatan'ı bir olta ile çekecek kadar güçlü olduğunu söylemiştir. Livyatan kötülüğü simgeler, şeytanın bir görüntüsü gibidir... Ayağını yere vuran Eyüp, tüm kurtçukları üzerinde silkeler ve hem bedenini hem yaşamını iyileştirir...

Thomas Hobbes kitabının kapağında, Egemen'i denizden çıkan güçlü bir dev gibi göstermiştir. Livyatan'ın bedenine sahip bir insan. Balık benzeri bedenindeki her bir pul da bir insan başıdır, tek bir yöne, Egemen'in yüzüne bakan, yüzlerce insan... Bu figürün bir elinde savaşçı liderin gücünü simgeleyen bir kılıç vardır...

Diğer elinde ise dinî hâkimiyetini simgeleyen bir asa ve başında her şeyden üstün olduğunu gösteren bir taç...

Her ne kadar Egemen yüceltilse de, biliriz ki burada egemen merhamet ve sevgi gibi insani değerlerden yoksundur...

Kral balığı'nı duymuştur belki bazılarımız...

“Pasifik Okyanusu'ndaki Blatter Adası'nı çevreleyen sularda özel bir balık türü yaşar. ‘Kral balığı’ denen bu türün inanılmaz bir kabiliyeti vardır. Kral balığı doğuştan sihirbazdır. Pulları olup olmayacağına kendisi karar verebilir. Yaşamını pulsuz sürdüren kral balıklarının daha iyi, kolay ve sakin bir hayatları olur. Çünkü doğanın tasarladığı gibi bir yaşam sürerler.

Pullu kral balıkları, küçük balıkların kendilerine yapışmaları için sihirlerini kullanırlar. Bu küçük balıklar kendilerini kral balığının gövdesine yapıştırırlar. Başlangıçta kral balığı bu yapışan balıklara bazı yararlar sağlar. Küçük balıkların kullandıkları özel bir beden sıvısı salgırlar.

Ancak zaman geçtikçe bu sıvı küçük balıkları içine alır ve sonunda kral balığının üzerindeki pullar gibi olurlar. Bu pullar gerçek pul olmazlar tabii ki, sadece yapışan balıklardan oluşan bağlantılardır.

Bu pullara sahip kral balığı, normal bir kral balığından dört kat daha büyüktür. Gençken, pullu olanlar pulsuz olanlardan daha muhteşem görünür.

Peki yaşlandıklarında ne olduğunu biliyor musunuz?

Kral balığı zamanla, bedenlerine yapışık küçük hayvanları tutma yeteneklerini kaybeder. Çok uğraşırlar ama insanlarda da olduğu gibi yaşlandıkça beden işlevleri zayıflar. Bu yapışık bağlantıları tutmaya ne kadar uğraşırsa uğraşsın, hepsi teker teker dökülür. Ta ki kral balığı gerçek boyutuna dönene kadar.

Bir zamanlar heybetli olan kral balığının bu durumu kabullenmesinin ne kadar zor olduğunu siz tahmin edin... Uzun süredir tuttuğu pulları kaybettikten sonra, onlarsız nasıl düzgün yüzeceğini bilemez. Ayrıca çıplak gövdesiyle çevresine nasıl uyum sağlayacağını da kestiremez. Depresyona girer, kendini küçümser ve diğer balıkların önünde itibarını kaybetmiş olmanın üzüntüsünü yaşar.

Sonunda kendini öldürmeye karar verir. Kafasını kayalara vurur ve diğer balıklara bilerek çarpar. Kayalara vurmak ve başka balıklar tarafından ısırılmak canını yakar. Birkaç günlük uğraşı ve acının sonunda, kral balığı ölür...”*

Kral balığı bize insanın güç açgözlülüğünü anlatır.

Yaşamda bazı yollar aslında daha zorlu olmalarına rağmen insana kolay gözüktürler...

Düşünmeden inanmak, bilinçsizce teslim olmak kolaydır...

Karar vermek, emin olmak, hayatının sorumluluğunu almak zordur insan için.

Kimi hata yapmaktan korkar, kimi kendini eğitmeye, geliştirmeye üşenir, kimi tembel, kimiye çok inatçıdır değişmek için...

İnsan gücünü dışarıya bir kez verdiğinde, geri alması asıl zor olandır.

Zordur ama imkânsız değildir...

Eyüp gibi ayağını yere vurup büyük bir sarsıntıyla üzerindeki kurtçukları silkelediğinde kendine gelir insan ve iyileşmeye başlar.

Kurtçuklar diğer bir açıdan kral balığının pulları gibidir. Bu ilişkide her iki taraf için de denge yoktur...

Aklyla beraber kalbini de geliştiren insan için yaşamda dengeyi bulmak, aşırılıkları törpüleyip açgözlülüğten arınmak, orta yola ulaşmak kolaydır...

Aklın ışığı, ilimin ve bilimin gösterdikleri, kalbin ışığı, sevgi, anlayış ve hoşgörünün getirdikleri ile tamamlanır.

Akıl ve kalp birlikteliği yoksa insanlar arasındaki birliktelik de yok olur.

O zaman tıpkı Hâbil ve Kâbil gibi, kardeş bile kardeşi göremezken, bir diğerinin sizi görmesini bekleyemezsiniz...

Hayatta hatasız insan yoktur.

Yeter ki hatalarımızdan ders alıp büyüyelim.

Büyürken kendimizi sevelim, kendimize değer verelim.

Ancak bu büyüklükte tekrar kavuşuruz... masumiyete...

Masumiyetin safiyetine...

Safi'yetin kudretine...

10-02-2023

*Kral Balığı'nın öyküsü için alıntı: Emei Qigong 13. Soy Sahibi Grandmaster Fu Wei Zhong, Şifa Sanatları

Balığın Karnında

“Hayat bir tek benim bildiklerimden mi ibarettir?...”

.

İnsan kendini ne kadar geliştirse de ara ara kendine sorması gereken bir soru,

Hayat bir tek benim bildiklerimden mi ibarettir?

.

Hayatta sadece benim görüşüm mü doğrudur?...

Hayatın ne kadarını anlayabiliyorum?...

Hayatın ne kadarını anlamlandırabiliyorum?...

...

Yunus’un kitabında anlatıldığına göre, Yunus’a kendisinden olmayan bir halkı başlarına gelecek bir felakete karşı uyarma görevi verilir. Ancak tüm çabasına rağmen, halk kendisini dinlemeyince, Yunus verilen uyarıcılık görevini kızgınlıkla bırakır ve bir gemi ile denize açılır.

Yolda gemi büyük bir fırtınaya yakalanır. Gemiciler bu felakete sebep olan kişiyi kur'a ile belirlemeye karar verirler. Kur'a Yunus'u işaret ettiğinde, gemicilere -belki de hâlâ geçmeyen kızgınlığı ve üzüntüsüyle- kendisini denize atabileceklerini söyler.

Denize düşen Yunus'u büyük bir balık yutar, gövdesi pullarla kaplı büyük bir balık... Balığın karnında üç gün üç gece kalan Yunus kalbinde pişmanlığı hisseder.

Balık, pişman olan Yunus'u karaya bırakır... Ama kara, çorak, ağaçsız bir arazidir... Çıplak, aç, susuz, bu sefer de başka bir çaresizliğin içinde düşer Yunus.

Kararları ve yaptıkları buraya getirdiyse, bundan sonra başına ne geleceğini sadece izlemeye karar verir... Oturduğu yerde, Yunus'un yanı başında yeşil bir filiz belirir. Büyüyen filizin geniş yaprakları Yunus'a gölge olur, bir nebze olsun rahatlatır...

Ama, uyardığı halk ve onların gönülsüzlüğü gelir aklına, üstüne üstlük uyardığı felaket de gerçekleşmemiştir... Hem halkın gözünde yalancı hem de göreve karşı itaatsiz duruma düşmüştür... Kızgınlığı yine hisseder, bu sefer de ona gölge olan bitkinin yaprakları kurur...

Kuruyan bitki için üzülen ve yine eski çaresizliğine düşen Yunus'a, uyardığı halkın o gittikten sonra af dilediği için felaketin onlardan uzaklaştırıldığı söylenir...

Kendi yetiştirmediği hâlde kuruyan bitki için üzüntü duymuştur, kendi uyarısıyla olmasa ve kendi halkı olmasa bile felaketten kurtulan halk için sevinmelidir...

.

Yaşamda her birimiz zamamı gelir Yunus oluruz...

.

Bir ân gelir Yunus olurum, sahip olduğum bilgi ve ilim belki de başkalarına yardım edecek, hayatta yön gösterecek diye düşünürüm...

Yine de, kalbim bir tuhaf bencilliğe düşer, seçmek ister kime yardım edip kime etmeyeceğimi, “*benden olan benimledir*” derim. Biraz gönülsüzümdür ellerimi ‘*eller*’e uzatmaya...

Sonra bir bakarım, aslında, ben ne kadar vermek istemiyorsam onlar da o kadar almak istemez, kulakları tıkanmıştır beni duymaya. Anlarım, herkes kendi yaşamından sorumludur, söylesem de sözlerimi işiten kulakların gerçekten duymasını sağlayamam...

İşitilmemek ve kaale alınmamak öfke verir kalbime, öyle büyük bir öfke ki çekerim tüm yardımımı geriye, terk ederim zaten kıymet bilmeyeni...

Küskün çıktığım yolculuk, kendi görüşüme olan inancımınla kendi âlemimdedir. Yoldaşlarımsa benimle aynı kaynaktan beslenen, aynı görüşü paylaşan denizcilerdir...

Yine de her nasılsa, içime düşen şüphe çalkalandırır denizi, bu sefer şüphe fırtınasına tutulur denizcilerle birlikte bindiğimiz gemimiz, tüm bildiklerimiz...

Onlar ki, kendilerinden emin, bir günahkâr ararlar, bilgimin kurbanı olur, ilmin derinliklerinde bulurum kendimi...

Su hem hayat verir hem de hayat alırken, deniz öyle engindir ki, bilmediğimi bilen biri yetişir yardımına, *kurtarır kendi içimde boğulmaktan...* Kurtuluşum çilehanemdir. Kabullenir, bu sefer dalarım gönüllü iç âlemimin derinliklerine...

Üç günlük dünya hayatının, biri aş, biri iş, biri de ev aile imiş bir bakarım. Bedenim ilgi ister yine de, bedenimle bitmez ihtiyacım anlarım...

Bir mektup gibi kapalı gelmişim bu dünyaya. İçim açılıp okunmak ister, okuduğunu anlatmak ister...

Dünya öğretmenim ben öğrenci olurum... Heybetinden korksam bile, kaçacak yerim yoktur, bırakırım kendimi kollarına, olur dediği yollarına...

El elden üstündür, öyle bir çıkarır ki doğru bildiklerimin içinden, ana rahminden doğan bebek gibi yeniden doğarım pullu balığın karnından...

Çırılçıplak...

Bugüne kadar bana ait ne varsa artık yoktur, yine de, bir bakarım
'ben varım', öz'üme yeniden doğanım...

Nedensiz yerden biten filiz gibiyim, büyürüm, suyum, ışığım
dünyadan...

Bir noktadan açılırım, yaprağa, çiçeğe, meyveye, meyveden
tohuma dolanırım...

Ben ve benim düşüncelerim rahatlatır beni, bitkinin gölge veren
büyük yaprakları gibi...

Oysa, hayata geçmeyen her düşünce, kuruyan bir yaprak gibidir,
üzüntü verir insana...

Tek bir düşüncenin kaybına bile bu kadar üzülebiliyorsa insan,
şimdi sevinmelidir, kendi gayretiyle kaderini değiştirip hayatta
kalana...

Tıpkı nefes gibi her aldığın zaten verilmek üzeredir... Bana düşen
her nefesin kokusunu güzelleştirmektir.

.

Anlarım, hayat bir tek benim bildiklerimden ibaret değildir.

.

Her mektup iletir mesajını zamanı geldiğinde.

El elden üstündür arşa kadar.

Kimi zaman ihtiyacı olana uzanır elim, kimi zaman ihtiyacım olduğunda tutarım uzanan eli.

Tıpkı, bir zincirin halkaları gibi, kenetlendiğinde güçlenir her bir halka.

Bir'den bir'likteliğe, el ele...

Hayatın içinde yaşarım...

12-02-2023

Toprakla Barışmak

Bu dünyada insana kalan bir avuç toprak olduğunda, bir başka kıymete biner o nokta misali toprak parçası...

Bazen gelir kapısı olur bereketin doğuş noktası, bazen de veda kapısı olur bu âlemlerle öbür âlemin geçiş noktası...

...

1. Ziyaret:

Araları açıldıkça zamanın, insan bazen şaşırıyor, değişimin olmadığı hiç bir yer yok şu dünyada...

“Bunlar önceden vardı” dedim zambakları işaret ederek.

“Bunlar da benim ektiklerim” çiçek açmış bir iki sümbül soğanı, yaprak vermiş yonca köklerini gösterdim. -Kalıcı olsun diye soğanı, kökü olan bitkilerden seçmiştim.-

“Bunlar görevlinin ektikleri” dedim, iki tane gül dalı, zor da olsa tutunmuştu toprağa.

Sonra durdum, ne diyeceğimi bilemedim, kelimeler döküldü dudaklarımdan,

“*Bunlar da, Allah’ın ettikleri*” dedim, toprağın geri kalanını kaplamış tüm yaban otlarına baktık beraber...

Bana bile tuhaf geldi söylediklerim, en çok da onlardan kurtulmaya çalışıyorduk kendimizce düzenleme yaparken.

“*Böyle yemyeşil güzel olmuş*” dedim, “*Otlar kalsın, bir dahaki ziyaretimde bakarız.*”

Kuru yaprakları temizledik, suladık, bir ân’da canlandı toprak sevinçle....

2. Ziyaret:

Yol kenarında tabela gözüme çarpınca, iç sesime kulak verdim, ‘*Yeşil Efendi*’nin kitaplarını biliyordum ama şimdi sanki bir tanışma çağrısına uyar gibi tabelayı takip ettim.

Tek bir tabela yetmez bazen, yol çatallanır, hangi ayırımdan gideceğini bilemez insan.

Ama tek bir tabela vardır takip edecek...

O zaman, sormaya başlar, yolu gösterecek ‘*bir bilen*’ ne kıymetlidir kaybolunan yollar üzerinde...

Taşları yontan adama sordum, hangi yoldan gideceğimi nereden döneceğimi tarif etti,

“Ben” dedim, “yürüyeceğim, kestirme, burdan düz gitsem olmaz mı?”

“Olur, tabii!” yol tarifi birden değişti niyetle birlikte, bu sefer bambaşka bir rota açıldı gözler önüne.

Bir zamanlar belki de benim gibi yol arayanların -şimdi sessiz ziyaretgâh’larının- yanından usulca geçerek buldum ‘Yeşil Efendi’yi... Sımsıkı kapatılmış bir bina içinde, -adına benzer hiçbir yeşil yok etrafında-...

Mekanik bir akciğer gibi nefes alan bir şey vardı binada, hava boruları bu akciğeri dışarıya bağlıyor, derinden bir ses veriyordu. “Sanki, bir cins yaşam ünitesi ile hayata bağlanmış bir bina...” diye düşündüm...

Dışarıda nedense pek de hoş olmayan bir koku vardı, yine de binaya yaklaştığımızda pencerenin o sımsıkı kapanmış kanatlarının aralıklarından bir *gül kokusu* karışıyordu havaya.

Yakına, ancak çok yakına gelenlerin duyabileceği kadar naif...

3. Ziyaret:

Bu sefer az da olsa bildiğim bir yere gidiyordum, *kendimden emin*, bir kez gitmenin verdiği rahatlıkla bulurum diyordum.

Yine de, değişimin olmadığı hiç bir yer yok şu dünyada...

Kapı tanıdık gelmekle beraber, aradığımı bulamacağımı fark ettiğimde en iyisi yine ‘*bir bilene sormak*’ dedim.

Görünürde görevli yoktu, görevliyi bulmak için misafirlere sordum. Misafirler başka bir görevliye, o görevli başka bir noktaya işaret etti.

Aradığım bu değildi, ama, Merkez’e gelmişim, ‘*Merkez Efendi*’nin yanı başına.

Belki de, insan kendi ‘*merkez*’ine gelmeden bulamıyordu gerçekten aradığını. -Yıllar öncesinden bir arkadaşımın sözleri çınladı kulaklarımda, “*Merkeze gelin, merkezinize*” diye seslenen.-

Merkez’den açılan diğer yollar, arayışı kolaylaştırdı, zaten çok yakınından geçip de fark etmemiş olduğumu bulmamı sağladı...

Öyle derin bir sükûnet vardı ki, minik su kabında çırpınan üç küçük böceğin çağrısını duymamak imkânsız gibiydi.

Usulca sudan çıkarttım üçünü... Hepimiz bu kurtuluşun şaşkınlığını yaşarken, görevli elinde su kabı ve fırçalarla beliriverdi...

Temizlik zamanı gelince, tek bir hedefe kilitlenmişti bütün duyular, artık ne böcekler, ne de çiçekler duyuramazdı sesini. Zaten tuhaf bir şekilde görevli de konuşamıyordu bildiğimiz kelimelerle...

Hızlıca, toz kir savruldu, suyun ferahlığı ile canlandı solgun olan...

Fırtınanın ardından durulmuş gibi, güneş parladı su damlacıklarının üzerinde, çiçekler memnuniyetle kaldırdılar başlarını, zevkle uçuşan arılar misafirleri oldu...

...

Bu dünyada insana kalan bir avuç toprak olduğunda, bir başka kıymete biner o nokta misali toprak parçası...

İster bereket kapısı, ister veda kapısı olsun, toprak hep ıslah edilir, bir şekilde...

.

Topraktan gelip toprağa giden insan da, toprak misali ıslah edilmek, işlenmek, gelişmek, tüm cevherini ortaya çıkarmak ve sunmak ister...

.

İnsan ancak toprağa yakın olduğunda işitiyor söylediklerini.

İnsan ancak yakına geldikçe tanıyabiliyor kendini.

Kuruduysa su vermeni, sıkıştıysa alan açıp havalandırmanı, zamanıysa tohum ekmeni, zamanıysa meyvesini toplamanı anlatıyor toprak... *Dilinden anlayana...*

Anadolu insanı derler, toprağın dilinden anlayan... Öz'de hepimiz Anadolu insanıyız, sanki ana dilini unutmuş, gurbette yaşayan...

Toprağı ıslah etmek, onunla aynı dili konuşup, iyileştirmek, güzelleştirmek demek.

Toprağı ıslah etmek, ilk adımda, toprakla barışmak demek.

Topraktan gelip, toprağa giderken, sevgiyle kendini kucaklamak demek...

İncecik çatlaklardan, havaya karışan gül kokusunu, ancak yakına geldiğinde koklayabilir insan...

“Onca dolambaçlı yollardan geldin,” diyor yaşam,

“Şimdi, merkeze gel, bul kendini,”

“Şimdi, yakına gel, bil kendini,”

Bak sesleniyor, *“Bana bir adım yakınlaşıp gelene, ben on adım misliyle yaklaşırım...”*

Artık bekleme, adımını iyilik, güzellik ve sevgiye doğru at...

Bir adım at ki, şifalansun, yeniden doğsun yaşam...

23-02-2023

Suyun Getirdiği

Bir ziyaret daha vardı, onu diğerleriyle birlikte yazmadım...

Toprağa değil, suya yapılmıştı bu ziyaret...

.

Yaşamın kaynağı'na...

.

4. Ziyaret:

Görevli hafifçe gözlerini kısarak baktı bana,

“Siz” dedi, “daha önce gelmiştiniz, değil mi?”

“Evet...” dedim, “Hatırladınız...”

“O gün, burada çok öfkeli bir kadın vardı, öfkesi dinmemişti bir türlü” diye devam ettim,

“Ben bile bir kaç söz söylemek zorunda hissettim ama nafile...
Aklımda kaldı burası, bugün de gönlüme düştü yine gelmek istedim.”

Görevli kendiliğinden başlayan sohbetin içtenliğiyle o günün bütün detaylarını anlatmaya başladı,

“Bir sakinleşip bir öfkeleni..."

Şikâyeti bitmedi bir türlü..."

Aslında zaman değişti, insanlar daha saygılıydı eskiden..."

Şimdi resim çekmek için yapmadıkları kalmıyor,

Kimi kapıdan çıkar gibi yürüyor, benim görmediğimi zannedip kenardan telefonu uzatıyor,

Kimi hemen öfkeyle itiraz ediyor, ‘kim bana karışabilir ki’ diyerek dikleniyor,

Kimi bir fırsatını bulup olmadık pozlarla arkadaşının elindeki telefona gülümsüyor,

Yok değil tabii saygılısı da var, bir iki kişi de anlayışla kabul ediyor uyarıyı,

Birinin ‘bir bildiği vardır’ diyerek saygı gösteriyor...”

Söz dönüp dolaşp, o günkü öfkeli kadına geri geldi; bir türlü anlatılanı anlamayana, rica, uyarı dinlemeyene...

Gayriihtiyari bir yanıt dile geldi benden:

“Ah, dedim, dileğimi değiştirdiniz” elimde üç tane mum vardı yakmak için,

“Dersimizi kolay yoldan öğrenelim” diye devam ettim,

İlk dileğim bu oldu...

Buraya, şifa bulmak için gelen insanlar var.

Halkın anlattığına göre, suda yüzen balıkları görmek şans getirirmiş...

Görevli balıklara bakıyor, “*dört tane var*” dedi, sabah yem verdiğiğinde hemen geliyorlar,

Biz konuşurken bir tanesi kendini gösterdi,

“*Bakın*” dedi görevli, “*orda kenarda duruyor.*”

Beraber balığa baktık...

Balık kendi âleminde suyun içinde...

Bizler kendi âlemimizde...

.

Musa ile Yuşa'nın hikâyesini hatırladım...

Bir gün Musa'ya “*İnsanların en bilgilisi kimdir?*” diye sorulur, içinden gelen yanıt “*benim*” demek ister ama, doğru yanıt bulabilmesi için bir yolculuk yapması gerekmektedir.

Kimi ve nereyi aradığını bilmeden yola çıkar, tek bir ipucu vardır elinde; *aradığı yanıt iki denizin birleştiği, balığın canlandığı yerdedir.*

Yuşa ile birlikte yola koyulurlar. Yanlarında bir sepette balık vardır, acıkınca yemek için. Yol uzundur, yorulduklarını hissettiklerinde dururlar. İki denizin birleştiği yerde, bir kayanın yanına geldiklerinde başlarını koyup uyurlar. Onlar uyurken sepetteki balık atlayıp denize karışır. Uyanınca Yuşa balığın kaybolduğunu fark eder, fark eder ama Musa'ya haber vermeyi unuttur. Yola devam ederler. Ne zaman ki Musa acıkır ve Yuşa'ya “*Artık acıktık balığı getir*” der, Yuşa balığın canlanıp suya karıştığını söyler. Musa aradıkları yeri fark etmeden geçtiklerini anlayınca hemen geri dönerler, yorulup da uyudukları, balığın suya karıştığı yerde bulurlar ‘*kullarından bir kul*’u... İki denizin birleştiği, balığın canlandığı yerde aradığını bulmuştur Musa. ‘*İnsanların en bilgelisi*’ne soracak ne çok soru vardır. Ancak, ne tuhaftır ki, onunla başka bir yolculuğa çıkar bu sefer Musa, ‘*kullarından bir kul*’un “*Sen bana sabredemezsin*” dediği, soru sormadan sadece eşlik edip izlemesi gereken bir yolculuğa...

Ben de geri dönmüştüm, aklımda kalan gönlümün istediği, iki denizimin birleştiği noktada, işte balık canlanmıştı benimle konuşuyordu yaşam...

Sohbet inançlara, dileklere, niyetlere, emin olmaya doğru aktı.

İki ayrı dünyanın insanı, bir suyun kenarında, balığın yanında buluşmuş,

Yaşamı anlatıyorduk birbirimize...

“Ben” dedi görevli, “Aslında bahçewandım, yukarıda bahçedeydim,”

“Sonra buraya geldim...”

Ama belli ki biraz sıkıntılıydı bir türlü laf anlatamamaktan ziyaretçilere...

“Çekilecek derdim var” diye düşündüğünde insan, biraz konuşursa ne kadar da rahatlar, ferahlık gelir kalbine...

Kalplerimiz ferahlamış, gülümsedik,

“Sizin” dedim, “Bu insanları görmeniz gerekiyormuş herhâlde”.

O ân’da düşünülüp de verilmiş bir cevap değildi...

...

Şimdi düşünüyorum...

Hepimizin birbirimizi görmemiz gerekiyor.

Yukarıda bahçede sessizce uyuyanlar vardı bir tek, artık suskun âlemlerinde ne öfke kalmıştı ne de itiraz...

Aşağısı ‘yaşam veren su’yun kaynağına açılıyordu, insanın bin’bir yüzünü canlandıran yaşama...

Kimi yüz öfkeli, kimi yüz sevecen...

Hepsi aynı kaynaktan besleniyor ama hepsi farklı yüzlere bürünüyor, öyle farklı ki karşısındakine baktığında kendini hiç bir şekilde tanıyamıyor...

Bu âlemde, herkes kendi âlemini yaşıyor...

.

Yukarıdan aşağıya, letafetten kesafete, dünya sahnesinde, çekilecek derdi varmış gibi yaşar çoğu insan...

Oysa yolculuk, yukarıdan aşağıya, aşağıdan yukarıya, bir ağırlaşır bir hafifleyerek devam ediyor...

Bahçıvan gibi, vakti geldiğinde aşağıda insanlarla bir'likte görevli, vakti geldiğinde yukarıda sükûnetle bir'likte bahçede...

Bu âlemde, insan isterse, -zanlarının yarattığı büyük beklentilerinin peşinde-, balığı görmek için çırpınıp, belgeleyeceği o ân'ın resmi için öfke krizlerine tutulabilir...

Bu âlemde, insan isterse, balık bahane diyebilir, çünkü geriye akılda kalan gönülden yapılan bir sohbetin güzelliğidir...

...

Su, insana yaşam verendir bu dünyada,

Su, kaynaktır insan için,

Aradığı bilgi ise bilginin,

Aradığı sevgi ise sevginin.

.

Yaşam dopdoludur,

Boş bir nokta bulamazsın,

Her istediğin her ihtiyacın,

Yaşamın içinde bir yerlerde.

.

şaşırma su'yun getirdiğine,

Yaşamın sundukları,

Kaynağı bulmasını bekler,

İnsanın kendi içinde.

25-02-2023

Teslimiyet

Buddha aydınlanmadan önce bir ağacın altına oturdu ve meditasyon yaptı diye aktarılır... Aydınlanma ân'ı, ağaç, oturma ve meditasyon ile yoğun bir şekilde ilişkilendirilir... Çoğu kişi için meditasyon aydınlanmaya giden yolun kapısı gibidir...

Oysa her yolculuk adım adım ilerler...

Bazen tek bir sahnesine şahit olduğumuz bir olayın öncesi ve sonrası vardır...

Nedenler ve sonuçlar vardır...

Aslında Buddha'nın öğretisi, bu neden ve sonuçları çok temel bir yere oturtmuştur. Yaşamın devinimini açıklayan karma yasası nedenler ve sonuçlardan bahseder...

Ne ektiysen onu biçersin...

Yaşam bu kadar adildir bir anlamda....

İpi geriye doğru sardığınızda sizi ilk başlangıç noktasına götürür. Ama çoğumuz ne ipi takip etmeyi hatırlarız ne de başlangıç noktalarını...

Yaşam bir o kadar adaletsiz gözükür bir anlamda...

.
Buddha'nın yolculuğunda ipi geriye doğru sarsak onu ağacın altında oturmaya getiren adımları görebiliriz. En başa gitmeyi başarabilirsek de neden yola çıktığımızı görürüz...

Fanî olanın, geçici olanın içinde bakî olanı, kalıcı olanı bulmak...

Yaşamın bize sundukları, ister gençlik ve güzellik, ister zenginlik ve ün, isterse sevgi dolu bir aile arkadaşlar olsun, insan bir süre sonra anlar ki hepsi bir süreliğine verilmiştir.

Yaşam tüm armağanlarını tek bir şart ile sunar, “*Bu, bir süreliğine seninle*” der...

İnsan için her armağan sadece bir süreliğine zevkini yaşayabilmesi içindir... Tıpkı doğum gibi...

Bu yüzden belki de insanın duyabileceği en anlamlı sözlerden biridir, “*Hayat en güzel hediye*”...

.
Bütün yolları yürüyüp, bütün metodları deneyen Buddha için bir ân gelmiştir, durmaktan başka çaresinin kalmadığı, oturmaktan başka bir yolun olmadığı...

Meditasyon, dışsal yolculuğun sonu, içsel yolculuğun başı gibidir.

Meditasyon, teslimiyetin zirvesidir.

İnsan bedeni dışarıdan gelebilecek her türlü etkiye açık bırakılır, tüm enerjisi içe döner, içten doğan her türlü tezahür kabul edilir ve aklın alamayacağı bir dinginlik içinde *teslim olunur... olana... yaşama...*

Hepimiz biliyoruz -ya da büyük çoğunluğumuz öğrendik-, diyebiliriz ki, yaşamın devinimi asla durmaz...

Sabah yataktan kalkmak istemeseniz de güneş doğar, tabiat canlanır, pazar yeri hareketlenir... En yakınınızı kaybedip en derin üzüntünün içinde olsanız bile karnınız acır...

Yaşam insanın bir önceki ân'da kalmasına izin vermez.

İnsan ancak düşüncelerinde ve duygularında kalır -*ısrarla*- o bir önceki ân'ların içinde, *geçmişte*.

İnsan ancak düşüncelerinde ve duygularında gider -*ısrarla*- o bir sonraki ân'ların içine, *geleceğe*.

Yaşam ise mevcut ân'ın sunduğundan başka bir şey değildir... Ne varsa nefes aldığınız bu ân'ın içinde vardır.

Ayağınızın altındaki toprak, başınızın üzerindeki gökyüzünden, dönüp de gördüğünüz dört yönden ötesi belirsizdir.

Yaşam tüm belirsizliği içinde var eder... *olanı...*

Buddha'nın tüm arayışı sonucunda bulduğu, teslimiyetin gücüdür.

Yaşam tüm heybetiyle bazen ürkütücü bazen muhteşem gözükür insana.

İnsanın hayatta öğreneceği en büyük beceri dengede kalmak olur, farkında, esnek, değişebilen ve dönüşebilen bir yapıda.

İnsan ancak ân'a teslim olduğunda en büyük potansiyeline kavuşur...

Bütün planları yapabilen yine de bütün planları tek bir hamlede yıkabilen... Tek bir sözü ile hem yaratan hem yok eden olur...

İnsan ancak yaşamı gerçekten anladığında teslim olur... Hem dimdik ayakta durabilen hem de gönülden boyun eğen...

İnsan ancak taraf seçmeden hepsini kabul eden bir olduğunda var olur...

İnsan bir bakar ki, bir ân'da yaşam olur...

16-03-2023

Emsalsiz Yaşam

Hukukta yürüyen bir konunuz varsa öğrenirsiniz ki emsaller sonuçları kolaylaştırır...

Karara bağlanacak olana benzer bir konu önceden görülüp karar alındıysa, sizin için emsal oluşturur. Hakimin kararı netleşir. Bu nedenle, işe yarayan bir emsal bulmak önemli iştir hukuk çalışanları için...

Yine de, emsaller işinizi bir o kadar zorlaştırabilir...

Farklı bir karara ihtiyacınız varsa, emsali çok olan size ayak bağıdır, kararın dışına çıkabilmek neredeyse imkânsızlaşır. Büyük çaba ister emsali yıkıp sonuç almak...

Hukuk emsallere dayanan tek alan değil...

Hastaysanız iyileşen bir diğer hasta emsaldır sizin için, ne güzel bir emsaldır o... Çaresiz gördüğünüz derdinize, benzerini yaşayanın bulduğu çareyi ararsınız, içinizi açtıkça ferahlar, bir bileni bulursunuz... Damdan düşen Nasreddin Hoca bile, “*Bana damdan düşmüş birini getirin*” der fıkralarda.

Neredeyse bütün yaşam emsal üzerine kurulur, düzenlenir, yürütülür...

.

Emsal yaratmak ise, bir tek bireye kalmıştır...

Bir bakarsınız tarihte,

Biri gelir,

Tüm çabasıyla kendi olur,

Kendi dünyasını var eder

Ve kendine göre yaşar, yaşatır...

.

Ve ne tuhaftır ki, emsal olmak o kadar ayrıştırıcıyken, emsal olduğunuz ân'da birleşirsiniz...

Düzende ayrık otlarının bile bir yeri vardır...

.

İnsanın mucizelere inanması kolay değil.

Mucize, olmaması beklenenin olması demektir.

Mucize, bütün sistemi alt üst edecek güçtedir.

Her mucize bir emsaldir insana.

Yaşamın farklı olabileceğini işaret eden.

Yaşamın değişebileceğini gösteren.

.

Değişimse iki türde gerçekleşir....

Yüzeyde olan, popüler denileni benimsemek kolaydır çoğu insan için. Popüler, bir ân'da çiçek açan bahar dalları gibi tüm manzarayı değiştirebilir. Ama bahar dallarının çiçekleri kısa sürelidir. Yine bir ân'da dallara veda eder, yerlerini yapraklara bırakırlar...

Derinde gerçekleşen değişim ise uzun zamanın görünmeyen etkisidir. İnsan ne zaman çocuk olduğunu ne zaman yaşlandığını ayırt edemez. O 'bir ân' yoktur ama bir bakarsınız artık çocuk değilsinizdir...

Yaşam ne bu ne de diğeri der, yaşam hem bunu hem de diğeri seçer. Yaşamın iç'içeliği kavranması zor bir örgü tekniği ile sınırsız sonsuz bir çeşitlilik var eder...

.

İnsan, emsallerle büyür, emsallerle hayatı öğrenir...

Toplum, aile, emsaller üzerine kurulmuştur. Kendine göre doğruları seçmiş, bir düzen inşa etmiştir.

Toplumun ve ailenin içinde birey olmak uyum sağlamak demektir. Uyum sağlamak ise insan için belki de en baştan emsalsiz olabileceğini düşünmemek, özgün varlığını reddetmektir...

Oysa, parmak izleri ile ayırıştırır toplum bireyleri. Herkes bilir ki parmak izi eşsizdir. Doğduğu ân'da insana eşsizliğin işareti verilmiştir.

“Benim parmak izimin senin parmak izine benzemesi mümkün mü?” diye sorsa insan, alacağı tek bir yanıt vardır, *“Mümkün değil.”*

Her insana eşsiz, benzersiz bir yaşam verilmiştir.

Bir yönünüz benzese bile diğer bir yön mutlaka farklıdır...

İnsan göremediği iç özünün etkisinde, tıpkı bir mıknatısın iki ucunun yaptığı gibi bazen çeker bazen de iter...

Yaşam ikiye ayrılır, hoşlandıkları hoşlanmadıkları, istedikleri istemedikleri var olur. İnsan, benzer yanları ile arkadaşlarını seçer, hayatta kendisine en yakın olanı, gerçek eşini bulur...

.

Yine de, her yeni doğanın emsali yoktur biliriz...

Belki de bu yüzden her veda edenin ardından hissedilir en büyük üzüntüler, her kayıpta çaresiz kalır tüm pişmanlıklar...

.

Sonsuz, sınırsız örgüsünde

Var etmeye devam ederken,

“*Hatırla*” der, yaşam insana,

“*Sana verdiklerimi bir tek sana verdim, gönlünce faydalanman için...*”

“*Seni benzersiz sevdim, kıymetini görebilmen için...*”

“*Hazinemi içine gizledim, emsalsiz olanı keşfetmen için...*”

“*Hatırla ki, emsalsiz bir emsal olsun yaşamın,*”

“*Mucizeyi mümkün kılan, tek bir şeyi anlatan...*”

.

“***Bu yaşam bir tek senin...***”

18-03-2023

Denge

Yaşam var olabilmek için iki kutbun birleşmesine ihtiyaç duyar...

Bir iki olur, iki bir olur...

Yeni doğan, bir'in üç'ü olur...

Gök ve yer birleşir, insanlık doğar.

Baba ve anne birleşir, çocuk doğar.

Erkek ve kadın birleşir, yaratım, üretim başlar...

Bedensiz bir istek, bir düşünce, bir söz vücut bulur bedenlenir,

Semâlar arzı, gök dünyayı var eder...

Bütün âlem yok'tan var olur.

.

İki'den biri eksik olsa,

İki bir olmasa,

Varlık olmaz.

•

Âdem ile Havva sembolüdür ikinin birleşmesinin.

Ne Âdem bildiğin bir adamdır, ne de Havva bildiğin bir kadın.

Onlar, iki kutbun eril ve dişil doğasını anlatır bize, anlayacağımız bir dilde...

Yokluk âlemi sonsuz potansiyeldir. Yoğunlaşır, birlik olur.

Bir çiftleşir ikiye bölünür, zıtlık olur. Zıtlık birleşir varlık olur.

Varlık bölünür çokluk olur, yaşam olur...

•

Bilim bunu anlatırken '*çift yaratılma gerçeği*'ni aktarır. Bu, *Parite Teorisi*'dir.

Parite latince bir kelime, *çift* demek.

Der ki, "*Her varlık benzer veya zıt ikizi ile birlikte aynı anda doğar.*"

Bu zıt ikizler, artı ve eksi kutuplar, proton ve anti proton, atomun çekirdeği ve elektronları, Güneş ile Ay, gece ile gündüz gibi çift olarak yaşamlarını sürdürürler...

•

Çift olarak birbirini bütünleyerek yaşamı sürdürmek.

Söylenđi kadar romantik ve kolay olmaz yaşamda.

Çiftler, kutupların zıtlığında tamamlayıcı gibi gözükmez, birbirini iter;

Çiftler, çekirdeğın merkez konumunda, elektronları bir yörüngeye sabitler;

Çiftler, Güneş ve Ay'ın varlığında, birleşemeyen zamanların döngüsüne girer...

Çift olmak, beden âleminde yaşamın binbir kuralını yansıtır.

.

Oysa insan, bedenin ötesinde var olur...

.

Kadın doğası dişil

Yeryüzünde su gibidir.

Gökyüzüne çıktığında Ay olur.

İçine alır ve büyütür. Yaşam verir.

Besler, gözetir.

Gizemlidir ve kapalı.

Sessizliktir.

Sevgidir...

.

Erkek doğası eril

Yeryüzünde dağ gibidir.

Gökyüzüne çıktığında Güneş olur.

Nüfuz eder ve kuşatır. Yaşam verir.

Korur, gözetir.

Aşikârdır ve açık.

Sözdür.

Güçtür...

.

Dünya'da yaşamın var olabilmesi için Güneş'ten gelen gün ışığına ihtiyaç vardır.

Gün ışığının çiftleri, aydınlık ve karanlık, sıcak ve soğuk sayesinde
Dünya üzerinde yaşam var olur...

Gün ışığı, gündüz ve gece ile çiftleşir, zaman olur...

Yaşamın değişim ve dönüşümü devran olur...

.

Her yıl iki kere, gündüz ve gece eşitlenir.

Eşitlenme dengeyi gösterir.

Dengenin içinde ne biri ne diğeri baskın gelir.

Tıpkı dans eden bir çift gibi, ekinoks günü, bir ân'lığına yan yana
durur, her biri diğerk tek'ine bakar.

*Devinimin olmadığı o bir ân, diğerkini bütünlüğünde görme
ân'ıdır.*

.

Yaşamın iniş ve çıkışları, sonu gelmez bir çaba ister insandan.

İnce bir ip üstünde yürür gibi bir sonraki adım hep dikkat ister.

Dikkat hep dengeyi kurma çabasındadır.

.

Yaşam, yılda iki kez çabasıız dengeyi sunar.

Çabasıız bir denge içinde,

Durup da bakmak,

Bakıp da görmek için bir fırsat sunar...

.

Çiftin içinde tek olanı,

Tekliğin içinde var olanı,

Bedenin ötesinde insanı...

21-03-2023

Sevgim Olmasa

“İnsanların, hatta meleklerin dilleriyle konuşsam ama sevgim olmasa, ses veren piriñ bir çalgı ya da gürültü oluşturan bir zil durumuna düşerim.

Peygamberlik etme yeteneğim olsa, tüm gizleri ve bilgileri bilsem, üstelik dağları yerinden oynatabilecek iman bütünlüğüne sahip olsam, ama sevgim olmasa bir hiçim.

Sahip olduğum her şeyi yardım niteliğinde sunsam, bedenimi de yakılan sunu kılsam, ama sevgim olmasa bana hiçbir yararı olmaz.

Sevgi katlanır, iyilikle davranır, kıskançlık bilmez.

Sevgi büyüklenmez, böbürlenmez, utandırıcı bir şey yapmaz, kendi çıkarını kovalamaz, içerlemez, kötülüğün hesabını tutmaz.

Haksızlık karşısında sevinmez, gerçek karşısında sevinir.

Sevgi her güçlüğü dayanır, her şeye inanır, her şeyden umutlanır, her duruma sabreder.

Sevgi yozlaşmaz.

Peygamberliklere gelince geçip gidecekler.

Diller susacak, bilgi de yok olacak.

Çünkü bilgimiz de, peygamberliğimiz de tam değil, sınırlıdır.

Ama Yetkin Olan geldiğinde, sınırlı olan ortadan kalkacak.

Çocukken çocuk gibi konuşur, çocuk gibi düşünür, çocuk gibi kafa yorardım.

Olgunluk döneminde çocukluğa özgü davranışları geride bıraktım.

Çünkü şimdi aynada bir bilmeceye bakarcasına görüyoruz; ama o zaman yüz yüze göreceğiz.

Şimdi kısıtlı kapsamda biliyorum; ama Tanrı'nın beni tam olarak bildiği gibi o zaman ben de tam olarak bileceğim.

Şimdi kalıcı olan iman, umut ve sevgidir; bunların üçü. İçlerinden en üstünüyse sevgidir.”

Pavlos'un Korintoslulara I. Mektubu'ndan alıntı

...

Binbir kilitle sımsıkı kapatılmış bir kasa gibi insan.

İçindeki kıymete sahip olabilmesi için açması gereken binbir kilitli bir kasa ile baş başa insan.

Bazısı hemen görünür kolay açılır.

Bazısı görünür ama açılmaya zorlanır.

Bazısı derinde gizli, ne kendini gösterir ne de açılmaya yeltenir.

Bir kilit var ki, hepsinin merkezinde...

O kilide ulaşmadan, mümkün değil bu kasanın kalbine ulaşmak...

28-03-2023

En Güzel Hikâye

Dün koruda yürüyüş yaparken bir grup kedi dikkatimi çekti... Grup olarak oldukça kalabalık, güzel güneşli havanın tadını çıkararak dinlenen kediler... Bir ân'da hareketlenip koşmaya başladılar, yanlarından geçen arabanın ardından hepsi küçük bir meydana toplandı... Arabadan inen bey, elinde yemek poşeti, kedileri beslemeye başladı... İşini bitirip geri döndüğünde biraz sohbet ettik, o sırada arabadan yaşlıca bir hanım daha indi, sohbete o da dahil oldu...

“Her gün geliyoruz” dedi arabayı kullanan güler yüzlü bey...

“Kediler aç, perişan, burdaki işletmeler yemek vermiyor onlara” diye ekledi yaşlı hanım...

“Ama dedim, bunlar çok sağlıklı ve gülbüz gözüküyor, mutlaka bir yerlerden besleniyorlardır.”

Yaşlı hanım üzüntülü bir ifadeyle *“Malesef”* dedi, *“Ben bir tek buraya gelmiyorum, başka parklar da var gittiğimiz...”*

Sonra doğum yapmış bir kediyi aradı, görevlilere sordu...

Arabayı kullanan bey *“Yemekleri biz hazırlıyoruz”* dedi...

Ben, söyleyecek başka bir şey bulamadım, onlara teşekkür ettim.

Geldikleri gibi hızlıca uzaklaştılar...

Kedilerle birlikte olup onları sevmeye bu seferlik belki de vakitleri kalmamıştı...

.

Hayatta hepimizin bir hikâyesi var...

Koruyu dolaşınca iç alanları kendine mekân edinmiş birçok kedi görüyorsunuz. Piknik masalarının çevrelerinde o günün misafirlerini, kendilerine sunacakları yiyecekleri bekleyen güzel kediler... Korunun günlük ziyaretçi sayısını düşününce bu kediler için orası cennet bahçesi gibi bir yere dönüşüyor. Hem seviliyorlar hem de besleniyorlar...

İşletmelerin yemek vermeme sebebi genel kurallar çerçevesinde olabilir. İyi niyetle başlattığınız ufak bir yardım karşı tarafın size bağımlı hâle gelmesine neden olur bazen. Hem misafirlerin rahat edeceği hem de kedilerin yaşam çabasını unutmayacağı bir orta yol bulunmuştu...

Burası o kadar dingin ve huzurlu bir yer ki, içeri girdiğinde yepyeni bir dünyaya adım atmış gibi hissediyor insan.

.

Hayatta hepimizin bir hikâyesi var...

.

Onlarca farklı bakış içerisinde, bu olayı kimse benim anlattığım gibi anlatmayacak.

Belki bazı noktalarda hem fikir olacağız, yine de bazı yerlerde fikirlerimiz, görüşlerimiz çatışacak.

Yaşam herkese kendi algı pencerelerinden gözüken, kendi filtrelerinden geçen, kendi birikmiş duygu, düşünce, inanç ve kavramları ile pekiştirilen bir hikâyeye sunar.

Nasıl bakarsanız öyle görürsünüz...

İnsanın hikâyesi ona hayat veriyorsa dokunmamak gerekir. Bazen doktorların hastalıkları zararsız görüp kendi akışına bırakması gibi. Yaşlı hanım, kedileri beslemek için her gün evden çıkıyor, şehrin farklı köşelerine gidiyor... *Kendine bir yaşam amacı edinmiş...*

Ama bazı hikâyeler hayat vermez... Yavaşça hayatı elinizden alır... Doktorları bilemem ancak şifacıların 'aslında iyileşmek istemeyen' birçok danışanları olur... Aynı hikâyeye, tek bir plak kaydı gibi, sürekli anlatılır. Konuya aşına olmayanlar bu anlatımların iyileşmek adına bir adım olduğunu zannedebilirler, oysa bu anlatımlar ateşe atılan odunlar gibi her hatırlandığında, her anlatıldığında yaktığı yeri kor eden, hayatı zorlaştıran, içinden çıkılmaz bir döngüye sokan alışkanlıklara dönüşür...

Alışkanlık insan için yaşamı kolaylaştıran bir araç, bir cins kısa yol. Yeniden öğrenmenize gerek yok, bildiğinizi tekrarlamanız yeterli.

'Yeniden öğrenme' durduğundaysa yaşamın gelişimi, değişimi ve yenilenmesi durmuş olur. Çocukluk, gençlik çağının heyecanının yerini yaşlanmanın ve hastalanmanın durağanlığı alır. Hem de yaşıınız kaç olursa olsun...

Yaşam her sabah yeniden kurgulanırken insanın her sabah en az kendisi kadar uyanık olmasını bekler...

Nasıl ki tüm hayvan âlemi yaşam çabası içinde hareketlenir, yuvalarını terk eder, yaşam insanın da aynı canlılık ve hareketle yaşamını kurmasını ister...

Hayatta hepimizin bir hikâyesi var...

Anlatacak hikâyelerimizin olması da güzel...

Yine de bazen hikâyemize bakıp, anlattığımızı bir de kendi kulaklarımızla dinlemek gerekli.

Hikâyede yaşamın coşkusu, neşesi, sevinci yoksa, yenilenmiyorsa, heyecanla bizi içine sürüklemiyorsa belki de o hikâyeden çıkmak en iyisi...

Şimdi, bildiğimiz tek bir hayat var...

Geçmişin hikâyesi yazıldı, artık o sayfaları çevirdik... Geleceğin hikâyesi ise bugün yazılıyor.

Ne geçmiş ne de geleceğin var olmadığı bir 'şimdi'de yaşam her ân yeniden kurgulanıyor...

Anlatacağımız tüm hikâyeler inişli çıkışlı olacak, hem zorluk hem kolaylık, hem sıkıntı hem de ferahlama yansıtacak.

Öykünün sonunda "güzeldi" diyebilmek insanın kendi çabasında...

Zaten bütün öyküler de böyle bitmez mi, kahraman en sonunda her ne aradıysa onu bulacaktır...

Sevgi, güzelliğe açılan kapı.

Yaşamınız sevgiyle güzelleşsin, sizin hikâyeniz en güzeli olsun...

26-04-2023

İnsan Nasıl Terfi Eder?

Bazı kavramları yaşamda belirli yerlere oturtmuşsa insan, aslında her kavramın tüm yaşama dair olduğunu kolayca gözden kaçırabiliyor.

Terfi etmek iş hayatına ait diye düşünülür çoğunlukla. Okuldan yeni mezun bir genç işe girecek, belki önce staj yapacak, işin püf noktalarını öğrenip okul hayatı boyunca edindiği bilgi ve teorilerin pratikte nasıl var olduğunu görecektir. Staja ya ücret verilmez ya da ödenebilecek en düşük ücret verilir. Burada sistem, bilgi öncelikli değil tecrübe öncelikli çalışır. Tecrüben yoksa istersen dünyayı değiştirecek fikirlerin olsun kimse sana iş vermek istemez. *İş hayatı teorik değil pratiktir.*

Sistemin içinde kendine bir yer bulan çarkın parçası olur, sistem bireyselliği de çok sevmez, çarkı çevirebilmek için birlikte hareket etmek gerekir. Eğer uyumlu değilse bu genç, “*Sen en iyisi kendi işini kur*” denilir. *Farz edilir ki, sistemin içinde bireysel bir parça olduğunu düşünerek yine de sistemle beraber var olsun.*

Oldu ki uyumludur o genç, kurum denilen yapıların içerisinde aşağıdan yukarıya bir merdivenin ilk basamağına adımını atmıştır. Hedef merdivenin basamaklarını çıkmak en tepeye ulaşmak. Tepe nokta, her işin zirvesidir, vaadi dünya yaşamına dair insanı tatmin edecek şeylerdir, zenginlik veren para, iyi bir ünvan, kontrol etmek için güç, saygı ve belki de sevgi...

Burada bile başka bir merdiven vardır tırmanılacak, önce para gelir, sonra ünvan ve güç, saygı ve sevgi ise *belki* vardır, *belki* de yoktur basamakların sonunda.

.

Bunu bir kalıp olarak gördüğünde insan, aynı kalıbın yaşamın farklı yerlerinde kolayca tekrarladığını fark eder. İnsan için, yaşama dair her ne olursa olsun, hep bir merdiven vardır tırmanılmayı bekleyen.

Yukarı doğru merdivenin basamaklarını çıkmak, yükselmek, terfi etmektir. Yine de bir garip merdivendir bu, yukarı çıkarken bir yandan da aşağı iner, yükselirken alçalır, dışa açılırken içe döner.

.

Terfi şirketlerin zam döneminde önemlidir, kazancın artmasını belirler. Ya da terfi, arzulanan bir ünvanın -bir cins madalyanın- isminizle anılmasıdır. Kartvizit sahibi olduysanız eğer, bilirsiniz ki ünvan ismin öncesinde yer alır. Ünvan sahibi olukça isim önemini yitirir der sistem. İnsan artık bir makam sahibi olmuştur. *Makam yer belirler, üstünlük bildirir.*

Terfi önemlidir insan için.

Bir bakkal dükkanında tek bir çırağınız ve müşterileriniz olur, siz bir ân'da üst olursunuz, işin ehli iseniz usta olursunuz.

Bir kurumda binlerce çalışanınız, yurtiçi ve yurtdışında bilinirliğiniz olur, şirket başkanı olursunuz. Bir ülkenin başında, hayati kararlara imza atıp ulusun kaderini belirleyen kişi, tüm milletin önderi olursunuz.

Askerseniz, hele bir de savaşa girmişseniz, hizmet madalyalarınız şereflendirir göğsünüzü. Bazı emeklerin karşılığı ödenemez misali, ömrünüz boyunca ve sonrasında şükran duygusuyla anılır adınız. Terfilerin en şerefli, bütün maddiyatı ardında bıraktırır insana. *Göğüse takılan madalya ile kazanılan makam bu sefer gönüldedir.*

...

Yaşamın içinde insan bir bakar ki, istese de istemese de basamakları tırmanmaya başlamış. Ya kendi gücüyle, ya arkasından itenlerin gücüyle ya da tüm gücü birleştirip, bir olmanın akıl almaz sinerjiside.

Bu güç nedir?

Yaşama arzusu nereden gelir?

Daha iyisi neden istenir?

Neden bıraktığınız yerde durmaz insan -yaşam- sürekli bir devinimdedir?

Bütün bu çaba, bunca emek, kayıp ya da kazanç ne içindir?

Öyle bir âleme doğmuştur ki insan, bazı şeyler ne tartışılabilir ne de değiştirilebilir.

Su kaynama noktasına kadar dışta sakindir, o noktadan sonra artık içinde birikmiş olan dışa hareket verecek, göze görünür olacaktır. Bu yaşamın değişmez bir kuralıdır. Onlarca kuralından sadece bir tanesi.

İnsan kolay ya da zor yoldan öğrenir yaşamın kurallarını. Kural olduğunu fark etmedikleriyle de isterse bir ömür çatışsın sonuç elde edemez.

Merdivenin basamaklarını yaşamı öğrendikçe tırmanır, insan, yükselir, yükseldikçe manzarası değişir, manzarası değiştikçe bakış açısı değişir, bakış açısı değiştikçe bir önceki durumu fark eder, fark ettikçe bir sonraki hâli idrak eder, idrak ettikçe anlayışı açılır, anlayışı açıldıkça kavrayışı açılır, katman katman soyunup içi açıldıkça güzelleşir, güzelleştikçe latifleşir, latifleştikçe terfilerin en yücesine, elle tutulamayan gözle görülemeyen ama, her şeyi var eden, dışın içine, için özüne, özdeki cevhere, cevherden doğanlara, içten dışa yansıyana, her şeye ve hiç bir şeye ulaşır.

İnsan terfi eder.

Kendinden kendine.

...

Şirketin sahibi ben olsaydım, terfi ettireceğim elemanım güler yüzlü olurdu, tatlı dilli olurdu. Kendini geliştirmeyi kabul etmiş, tüm potansiyelini, bilgisini ve becerilerini keşfetmek için yola çıkmış, hevesli heyecanlı neşeli olan olurdu. Kolay vazgeçmeyen, tecrübe için denemeye devam eden, ama yeri geldiğinde bırakmasını, yön değiştirmesini bilen, isteklerini inanca, inançlarını eminliğe dönüştürebilen, kendini ifade edebilen, cesaret gösterebilen, yine de, kendini koruyabilen olurdu.

Yaptığı işe, bulunduğu yere, kendisini besleyene, kendisinin beslediğine sevgi ve saygı duyan olurdu...

Anladım ki ben, benim yaşamımda, bunlar olmadan terfi edemiyorum. Kendimi terfi ettirmiyorum.

.

Yaşamın içinde bir söz verdim kendime

Henüz bedene doğmadan önce

Sordum, “*Ben senin rabbin değil miyim?*”

Yanıtladım, “*Evet*”

O zaman, “*Eti senin, özü benim*” dedim

Ve yaşama doğdum

Söz verdim, unuttum

Unuttum, kayboldum

Kayboldum, bir ipucu aradım

Aradım, buldum

Buldum, okudum

Okudum, hatırladım

Hatırladım verdiğim sözü

Kendime

“Sen” dedim, “güzel bir yaşam istemiştin”

“Bil ki, ne sen’in ne de ben'im olmadığım o yerde

Terfilerin en yücesinde

Tek bir kelimen zaten yaşamdır...”

06-05-2023

Son Kale

İnsan elini yıkamadan uzatırsa ona verilen nimetlere, temiz olanı kolaydır bir ân'da kirletmek.

Kendi tarlasını ekip sürenin eline bulaşan toprak değildir bu kir, o toprak ki güneşin altında tertemizdir zaten, bir silkelesen döner hemen tarlanın bağına.

O yüzden, sofraya oturmadan el yıkanır.

O yüzden, bir işe başlamadan el yıkanır.

O yüzden, her gecenin sonunda beden yıkanır, temizlenir, o günün kirinden ve tozundan.

Yıkamak, arınmaktır.

Ancak arındığında kavuşur her şey, ilk günkü safiyetine, güzelliğine.

Yaşam, gün be gün arınmaya sevkeder insanı, nihayetinde kendi özüne yeniden kavuşabilmesi için.

.

Arındıkça kuvvetlenir insan.

Kendini buldukça özgürleşir.

Özgürleştikçe güçlenir.

Öyle bir güce ulaşır ki, *“hepsi yıkılsa yeniden yaparım”* der.

Emindir, bilir ki *‘muhtaç olduğu kudret damarlarındaki asil kandadır’*.

.

Yine de, zaman ister bazen yaşam.

Biraz daha zaman ver.

Biraz daha emek ver.

Görmek için, aşılması gereken son zayıf noktayı.

.

Bir adım, bedenin sağlığı, güçlenmesi demektir.

Bir adım, sürekli konuşan zihnin fark edilmesidir.

Bir adım, düşünce ve duyguların ayrıştırılmasıdır.

Bir adım, iradenin güçlenmesidir.

Bir adım, aklın parlatılması, anlayışın ve farkındalığın önünün açılmasıdır.

Adım adım öyle bir yere gelir ki insan, meydanda kendinden başka kimse kalmaz, dışarıdaki kavgası biter, içine döner.

Arınmaya devam eder.

Kendine düşman tüm duygularından, tüm düşüncelerinden, tüm inançlarından, alışkanlıklarından, tüm öğretilmişliklerinden arınır.

Kendine ait olmayan, yüklenmiş bütün huylardan temizler kendini.

Her köşeyi her bucağı öyle bir deşer ki, açar tüm örtüleri, görür tüm gizlenenleri.

Bilir hakkıyla tüm vatanını, kendine verilmiş olan var oluş toprağını.

.

İşte son bir adım, karşısında bekler onu zayıf noktası.

Buldum dese bitmez, oldum dese sonu gelmez bir son adım.

Yine de, durmanın imkânı yok artık bundan sonra.

.

.
.
Ben kendi değerimi kazanmadan içimdeki bütün kadınların değerli olması mümkün müdür?

Ben kendi özgürlüğümü kazanımdan içimdeki bütün erkeklerin özgür olması mümkün müdür?

Ben bilmeden, mümkün müdür bir başkasının bilmesi, “*fikri hür, vicdanı hr, irfanı hr*” yaşamak nedir.

Pazarlıklar dünyasında, neyi alıp neyi verdim ki bugün olduğum yerdeyim?

.
Dn dediğim bir günde,

Hayatımın en kıymetli değeri, zamanımı verip para kazanmıştım.

Var oluşumun en değerli hazinesi, özgüvenimi verip bir başkasının bilgisini, gücünü kabullenmiştım.

Öğrenmenin kendini keşfetmek olduğunu unutup, bilgi sahibi olanların kölesi olmuştum.

Yaşamın keşfedilmek üzere beni beklediğini unutup, bilinen kalıpların zindanında mahkm olmuştum.

.

Şimdi

Bir adım var

Dünden

Bugüne ulaşmaya

Son kaleyi

Kuşatmaya

.

.

.

Bütün savaşlardan galip çıktım da,

Bu son çarpışmada 'merhamet kalesi' aldı elimden kılıcımı.

Görünenin ardındakine bakmadan, gördüğüme aldandım.

Yine de fark ettiysem artık, zamanıdır sona erdirmenin.

İzin vermenin, yanlışın yerini doğrunun almasına.

İzin vermenin, yeni bir yaşama.

•
•

Hepimiz Şimdi bastık ayaklarımızı kuvvetle topraĝa,

Son kalemizin kapısında,

Fethin bir adım yakınında.

•
•
•

15-05-2023

Düşüncenin Yolculuğu

Yaşamın iki başlangıcı vardır derler...

İlki, hayat veren kuvvetlerin birleştikleri yeni bir oluşuma can verdikleri zaman, tohumun ekildiği ân'dır. İkincisi, gizli hazinenin aşikâr olmak için çıktığı yolculuğun sonunda nefes ile buluştuğu ân'dır...

Biz daha çok bu ikinci başlangıcı biliriz, kutlamalara layık bir sevinç. Yaşama doğulan, yaşamın doğurduğu neşe.

Her bir düşünce ilk önce tohumlanır, hazine sandığında özenle korunur büyütülür, zamanı geldiğinde yaşama doğar, doğurulur...

.

Doğumun eskiden tek bir yolu vardı. Doğuran ve doğanın elbirliği ile yapılan bir yolculuk. Sanki her bir hücreye doğduğunu fark ettirmek, uyandırmak gereklidir. Sıkıştığı dar tünelin ardında bekleyen aydınlık ve ferahlığa doğru akması gerekir her bir hücrenin. Her sıkıntının sonu bir ferahlık, derin bir nefes ile içe çekilen yaşamın can veren havası...

.

Akış yaşamın canlılığı demek. Durağan her şey yavaşça kurumaya, kapanmaya, canlılığını yitirmeye başlar. Her ân bir diğerini doğurur. Yaşayan yaşam, canlı olan, izin vermez duraksamaya.

Bitmek bilmeyen bir döngü, ne başı ne sonu bilinen bir yolculuk, yaşam...

Bütün düşünceler, hazine sandığındaki cevherler gibi keşfedilmeyi, yaşama doğmayı beklerler. Bu bekleyiş bile durağan değildir, kendi içinde bir hareket büyütür olgunlaştırır her düşüncüyü. Bu yüzden, doğuma kadar içeride hem gizlenir hem de korunurlar dışarının etkilerinden. Rahim, hem merhamet hem rahmet sunar doğacak olana. Merhametiyle korur ve büyütürken rahmetiyle hazırlar rızkını, yaşam ortamını...

.

Her sıkıntıdan sonra bir ferahlık vardır,

Doğumun sıkışmışlığının zıttıdır yaşamın açıklığı,

Korkunun ve endişenin zıttıdır doğmanın cesareti,

Düşüncenin yolculuğu yeni bir doğumdur,

Her doğum yeni bir sevinç olsa da, bazı doğumlar zordur,

.

Bazen tohumdan öteye gitmez,

Bazen yeterince büyüyemez,

Bazen de iki âlem arasında sıkışır kalır doğacak olan...

.

Sıkışan, arafta kalan, ne geri dönebilir rahimin korunaklı yuvasına ne de ileri gidebilir yaşamın hayat veren nefesine.

Aslında burada bir seçim de yoktur, doğum baş aşağıdır, tek yönedir.

Bir düşünce sıkıştıysa doğamadan, hem kendine hem de kendini doğurana tehlike arz eder.

İki yolu vardır kurtuluşun; biri, doğuranın katılığın verdiği darlıktan çıkıp genişlemesi, diğeri de, doğanın bazı unsurlarından feragatı.

Bir düşünce bir hayatı yok edebilir.

Tıpkı başı sıkışanın derdine çare araması gibi, doğmayan, doğamayan her düşünce bir çareye, esnekliğe, değişime muhtaçtır.

.

Yaratıcılık bütünüün içindeki parçaları görmekle başlar.

Her bir unsur başka bir görevde var olur.

İnsan, sıkışıp kaldıysa bir düşüncenin içine, içinde sıkışılan düşünce için ya kendini değiştirmesi ya da düşüncesini değiştirmesi gereklidir.

Parçalar bütünde gizlidir.

Parçaları bilmeden bütünü gören için değişim zordur.

En mucizevi doğumlar bir yandan kendi değişirken bir yandan doğurduğunu dönüştürebilenlere aittir.

Tıpkı kendini yeniden yaratan bu topraklar gibi...

Her şey bir düşünce ile başlar... Hayati olan korunacak, yeni sınırlar çizilecek, yaşama yeniden can verilecektir.

.

Yaşam, sondan başa doğru yazılır.

En zorlu savaşlar yeni bir doğumun sancısıdır.

Bütün zaferler ashında zaten kazanılmış olandır....

30-08-2023

Üçüncü Göz

İstanbul'da güzel hazırlanmış bir resim heykel müzesi var... Katlara ve odalara dağılmış resim tarihi, bu topraklarda var olmuş sanatçıların ve sanatın seyranını hem akıla hem gönüle hitap ederek gözler önüne seriyor...

Yakın dönemde, ben, ikinci ziyaretimi yaptım. İlki hızlı bir haritalama gibiydi, bütün katları ve odaları görmek istemiştim, ancak zaman hepsinin hakkını vermeye izin vermedi. Günün sonunda zaten konsantre olamayacak kadar da yorgun düşmüştüm.

İkinci ziyaretim daha farkındalıklıydı, her katta ve odada ne göreceğimi aşağı yukarı biliyordum, yine de bazı görsellerin hiç görmemişim gibi yeni durduğunu, “*acaba gerçekten mi yeni eklendi*” sorusunu uyandırdığını fark ettim. Algıda seçicilik yapmış ya da atlamıştım...

Bununla birlikte, tekrar ederken ilk ziyaretin haritalaması işe yaramıştı, odaları birleştirmeme ve bütünü görmeme bir nebze de olsa rehberlik etmişti... Alt katın ilk dönem çalışmaları, bazılarının ismi, dönemi bile tam bilinmeyen ressamı, doğayı resmetme arzusunun bazen askerî bir akılla birleşimi, bugünün fotoğrafik bakışının ilk izlenimleri benim için çok keyif vericiydi. Bir kat yukarıya çıktığımızda dönem ve yaklaşımlar değişiyor bugüne yaklaşıyorsunuz.

En üst kat en yakın dönem, benimse kendimi en uzak bulduğum dönem, huzur yerini huzursuzluğa bırakmış, karamsar bir terapi seansına eşlik ediyormuşum hissine kapılmıştım.

Sanatın ve sanatçının seyranı, dıştan içe, somuttan soyuta keşfin akışını gösteriyor. Sonu olmayan, bitmeyen bir keşif... *Bu, aslında insanın kendini keşfetme yolculuğu...*

İnsanın algı kapıları olan duyu organları, dış âlemde her ne varsa, bunu içeriye taşıyıp anlamlandırmaya ve yaşamı şekillendirmeye yardım ederler. Göz en etkili olandır. Evlerimizde kullandığımız aynalar gibi, insan gözü de gördüğünü içine alıp yansıtma özelliğinde çalışır. Ev dekorasyonunda aynanın neyi yansıttığına dikkat edin derler, insan kendi gözünün içinde neyi yansıttığına ise pek dikkat etmez.

Doğanın resmedildiği, dış âlem resimleri, insanın güzele olan heyecanını ve meylini gösteriyor. Alabildiğine açık alanlar, korular ya da ağaçlıklar, su kenarında konumlanmış yerleşimler huzur duygusunu taşıyor. Ancak bir şey ne kadar güzel olursa olsun, insan arayıştaysa keşfetme arzusu hâkim gelir. Zamanla dış mekân iç mekâna dönüşmüş, çerçeve insanı ve yaşam alanı olan odayı içine alacak şekilde daraltılmış. Bu, belki de kendine daha yakından bakma isteği... Diğerlerini tanımak için portrelerle birlikte, kendini tanımak için yapılan oto-portreler... Gittikçe daralan çerçeve odadan bireye, bireyden daha da içe, iç âleme yönelmiş....

Duygu ve düşüncelerin aktarımı somutun ya sembolleşmesine ya da soyutlaşmasına neden oluyor. Çerçevenin yansıttığı alan kadar içini gerçekleştirme teknikleri de değişime uğramış, renkler, ışık, fırça darbeleri, malzemeler hep daha derine inmek için kuyuya atılan bir su kovası gibi, içeriden susuzluğu giderecek berrak bir su çıkmasını arzulamış... *Yine de su her zaman berrak değil.*

Kendine döndüğünde ve dışa açılan aynı gözlerini içe çevirdiğinde, insan genellikle ilk etapta içerideki kaosa ve karmaşaya şahit olur. Kuyudan beklediğiniz temiz su, çoğunlukla çamurlanmış ya da uzun zaman öncesinin atıklarıyla kirlenmiştir... Somuttan soyuta geçen anlatım kendi iç kaosunun dışa vurumu hâline geldiğinde bugün sanat büyük ölçüde karamsar, eleştirel ya da aşırı öznel, anlamsız gözükebiliyor...

Güzellik nerede?...

Sanatın güzel olması gerekiyor diye bir şart yok, yine de insan doğası güzele çekilir. “*Bu resmi evime asıp her gün görmek ister miydim?*” sorusu tahminden çok önem kazanır. Çünkü aynı seçim hayatın her alanı ve her ân’ı için geçerli...

Yaşamın döngüsünde, yükselen ve alçalan ögeler gibi, dingin başlayan kaosa dönüşür, kaos tekrar dinginliğe, huzura geri döner... Ancak başlangıç noktası asla aynı olmaz. Yolculuk bir toplama ve bırakma süreci benzeri, alma ve verme üzerine ilerler. Yolun sonunda aradığını sadece elinde kalan ile bulur insan, *ya da bulamaz...*

Dışa bakmaya programlanmış iki gözle içe bakmak, insanın gerçekten aradığını bulmasına mücadele etmez. *Berrak suyu görebilmek için üçüncü bir göze ihtiyacı vardır.* Dış âlemin zanlarından, yargılarından, kıyaslamalarından, kıskançlıklarından ve hükümlerinden arınmış yepyeni bir göz.

...

en derin karanlıktan

noktanın içinden doğan

aydınlık

.

üçüncü bir göz ile

ilk defa

görmek yaşamı

.

uyanış

her seferinde

yeniden doğuş

her seferinde

kendine

yeniden dönüş

...

Üçüncü bir ziyaret bekliyor beni. Üçüncü bir göz ile seyredeceğim.

İstediğim ân'da istediğim nokta'da durup vakit geçireceğim, zevk edeceğim.

Gönlüme ve aklıma istediğimi alıp, yaşamımı güzelleştireceğim.

Üçüncü bir ziyaret bekliyor beni.

Kendimle gönülden muhabbet edeceğim.

26-09-2023

Kendini İfade

Sohbetin eylemler üzerine kurulduğu bir dünyada insanların birbirini anladığını ya da kendini anlatabildiğini düşünmek ne kadar mümkün?

.

“Bugün neler yaptın?..”

Okuldan eve dönen çocuğa sorulan klasik bir soru...

Her gün tekrar edildiğinde alışkanlığa dönüşen ‘kendini ifade’ tarzı.

Neler yaptığımı anlatarak geçecek olan bir ömür.

.

İnsanın öğrendiği sadece yaptıkları ve ona yapılanlar olduğunda milyonlarca insan arasında yalnız hissetmek ne kadar da kolay.

“Nasılsın?” sorusu ise çoğunlukla içi boş bir kalıp. Yanıtı da aynı şekilde, çoğunlukla olması gereken diye düşünülen, “İyiyim.”

Oysa, insan gerçekten iyi midir?...

.
Her ân bir anı olur. Hafıza kaydeder, depolar ve ihtiyaç ân'ında tekrar kullanım için saklar. *Kısaca, hiç bir şey yok olmaz...*

Bugünü anlatırken ön planda ve yüzeyde olan yapılanlar, derine doğru inip arka planda köşelerine çekildiklerinde hatıraya dönüşürler. Hatıraya dönüşen bugün ise, yapılanların yanı sıra hissedilenlerle birlikte depolanır.

Ne tuhaftır ki, yeri geldiğinde ve insan bir kayıdı hafızadan geri çağırduğunda, hatırladıklarını aslında hissettiklerine göre seçer. Mutlu bir anı ya da hüznü bir ân, kızgın hissettiği bir olay... Yapılmış olan hiçbir şey eşlik eden bir duygu olmadan var olmaz. *Aslında önemli olan hissedilendir. Tüm eylemler bir arzunun memnuniyet hissine hizmet ederler.*

.
Yıllar önce bir yazımda “*duygular insanların kadere katkı paylarıdır*” demiştim. Bir arzunun sonuca ulaşabilmesi için düşüncelerle beraber duygular yol haritasını ve seçimleri belirlerler.

Duygu ve düşünce birliği uyumlu bir yolculuk gibidir. Yol arkadaşları iyi anlaştağında yolculuk keyifli bir keşife dönüşür. Yaşam yolculuğa göre şekil alır...

.

Yaşam için bu kadar önemli bir etkenin, sadece zirve noktalarında sergilenmesi, arkadaş dedikodularının malzemesi olması ya da terapi seanslarında konuşuluyor olması dengenin bir zamanlar bir yerlerde bozulduğunu gösteriyor.

Kendini ifade etmek, kendin olanı önce kendine ve ihtiyaç gördüğünde diğerlerine anlatabilmek demek.

Aslında insan, sadece toplum içinde yalnız değil, kendi içinde de kendini yalnız bırakmış.

Ben, duygu seline kapılıp öfkeleniyor ya da ağlıyorsam, bu kendimi kendime ifade ettiğimi göstermiyor. Artık mevcut kabın taşıyamadığı bir içeriğin dışı vurumunu sergiliyor.

.

Ne güzel olurdu, insanın kendi ile sohbet edebildiği, muhabbetinin tadına doyunmadığı bir yaşam.

O zaman mevcut kabın dolup taşacağı şey bu hoş sohbetin yansıması olurdu. Kişi, 'ağzından bal damlıyor' dedikleri insana dönüşürdü.

Bugün sohbitsizliği 'akıllı' cihazlarla sürdürmeye çalışırken çoğumuz gerçekten kendimizden kaçıyor gibiyiz...

.

Oysa...

Ben, burdayım.

Ben, hem düşüncelerimin hem de duygularımın harmanıyım.

Aklımın ve gönlümün orta yerindeyim.

Kalbim üzerineyim.

Terazinin denge noktasında yaşamı yaratanım.

·
·

Yapan insan olmaktan var olan insan olmaya geçmek için var oluşun tümünü kabullenmek gerekiyor.

İnsan, her düşüncesine eşlik eden duyguyu fark etmeye başladığında kendi bütünselliğini de görmeye başlar... Belki, yeni bir adım atacaktır ancak, yenilik endişe veriyordur, korkutuyordur. Belki, eski günleri yad etmeyi seviyordur ancak, geçmiş üzüntü, özlem ya da pişmanlık ile doludur. Bir düşünce bir duyguya dokunur. Her düşünce bir duyguyla bazen birden çok duyguyla bağlanır...

Biraz daha dikkatini verse insan, her duygunun ona eşlik eden bir düşünce havuzu olduğunu da fark edebilir... Ne zaman öfke yükselse içinde, mevcut olaya duyulan öfkenin ötesinde, havuzdaki tüm öfkeli düşünceler de birlikte uyanır. Ya da endişeler, üzüntüler...

Zincirle birbirine bağlanmış gibi onlarca düşünce tek bir duygunun hâkimiyeti altında var olur, kolayca tetiklenir, çoğaldıkça güçlenirler. Çoğaldıkça kabul etmesi, affetmesi ve başa çıkması zor bir hâle dönüşürler.

Yaşam çekilmez olur...

.

.

Fark etmek, özgürleşmektir.

Fark etmek, kalbin yolunun üzerinde yürümeye başlamaktır.

Kalbin yolu kaderin yoludur.

Yolun ilk adımı samimiyet ile atılır.

Kendi ifade, kendi hakikâtinin ifadesine dönüşür.

30-09-2023

Nuh'un Gemisi

“Rab baktı, yeryüzünde insanın yaptığı kötülük çok, akli fikri hep kötülükte. İnsanı yarattığına pişman oldu. Yüreği sızladı.

“Yarattığım insanları, hayvanları, sürüngenleri, kuşları yeryüzünden silip atacağım” dedi, “Çünkü onları yarattığıma pişman oldum.” Ama Nuh Rab’in gözünde lütuf buldu.” (Yaradılış 6: 5-8)

“Nuh’a vahyolundu ki: “Halkından, iman etmiş olanlar dışında kimse iman etmeyecek... Artık onların yapmakta olduklarından dolayı üzgün olma. Gözlerimiz olarak, vahyimizce gemiyi yap... Zalimler hakkında bana yönelme... Kesinlikle onlar boğulacaklardır.” (Hûd 36-37).

Yaşama yeniden başlamak mümkün müdür?

Kitap yeniden yazılabilir mi?

Varoluş nasıl var olur?

İnsan yaşamından sorumlu mudur?

...

beden arzında

bir gemi tutunur dalgalara

tufan'dan kaçarcasına

öyle sağlam ki omurgası

dayanır tüm rüzgârlara

karanlık bulutların

boşalttığı öfkeye ve korkuya

ümitsizliğe bakmadan

ışığa yöneltir rotasını

dümende kor bir alev

tıpkı deniz feneri

yaşamın ritminde parlar

her bir atışında

.

.

tufan

sonsuz bir girdap gibi

içine alıp yok eder

pişman olduğu

tüm yarattıklarını

yeniden başlamak için

eskiye ait ne varsa

gözden yiter

suların derinliklerinde

yeryüzü ve gökyüzü

elbirliği içinde

karışmış birbirine

.

.

seçilmiş huylar

birer hayvan suretinde

yeni bir yaşam için

bekler geminin içinde

sanki uyku hâlinde

kimse ilişmez bir diğerine

insana ait ne varsa

eşlik eder

yolculuk boyunca

.

kalp dönüşür gönül olur

beden gemisinde

zihin dönüşür akıl olur

başı bulutsuz bir dağda

gemi dağ ile buluşur

uyuyan uyanır

kıyamet kopmuş

kıyam vakti gelmiştir

gözleri açılmış

yeni doğumunda

.

insan

nuh olur

vakti geldiğinde

tufan'ın içinden geçer

aydınlık bir gökyüzüne

yeni bir yeryüzüne

yaşama

yeniden başlar

“bu sefer” der

“bir öncekinin tecrübesiyle

yeniden yaratacağım

hem gönlüme

hem aklıma uygun

ortadan ve doğrudan

bir yoldan

yürüyeceğim”

...

Cehennem ile cennet arasında kopar tufan.

Ne cehennem ne cennet, ne gemi ne de dağ dışarıda değil, insanın kendi içindedir.

Aklı başına gelinceye kadar kendi bedeninin sularında boğulur insan.

Tek bir doğru yol vardır oysa, tıpkı bedeni dik tutan omurga gibi, geçilecek tek bir köprü vardır.

İnsan için seçtiği yeni bir yaşam mümkündür.

Tufanı isterse bir isterse bin kez yaşayabilir insan, ta ki sularını
dinginleştirmeyi öğreninceye kadar.

İnsan isterse, yaşam en güzel yolculuk olur,

İnsan isterse, her uğradığı yer evi olur,

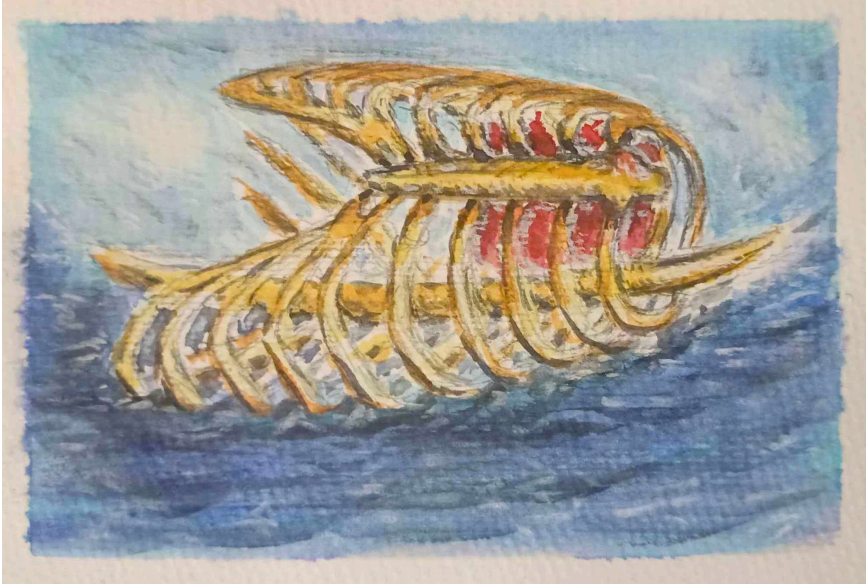
İnsan isterse, her köşesi cennet bir vatan olur,

İnsan isterse, yaşam sonsuz sınırsız bir âlem olur,

İnsan isterse, kendini bulur, bir yol bulur,

İnsan isterse, gerçekten var olur.

13-10-2023

İnsan Hırsa Kapıldığını Nasıl Anlar?

.

Görünürde yapılan sadece bir iştir...

Çocuğa bakmak, evi temizlemek ya da bir şirketteki görevini yerine getirmek,

Belki de bir el uğraşı, hobi ile üretmek...

.

İnsan hırsa kapıldığını nasıl anlar?

.

Tabii ki yaşam -ne yaparsa yapsın insan- bir problem, aşılması gereken bir engel sunacaktır...

Evin sürekli dağınık olması, çocuğun okulda beklenen başarıyı göstermemesi, şirkette eleştirilmek ve beğenilmemek, o zevk için başladığı hobinin bir türlü istediği sonucu vermemesi...

İşini iyi yapmak ile hırs arasındaki sınır ne zaman geçilir?

*Kendini tanımamak mı yoksa beklentinin yüksek olması mıdır
sınırı gözden kaçırtan?*

Yaşam ne zaman zorlaşmaya başlar?

Zihin neden her şeyi kontrol edebileceğini düşünür?

Akıntıya karşı yüzdüğünü hiç fark etmez mi insan?..

...

*Uzak doğu felsefeleri dinginlikten bahseder, yeryüzünde telaşsız
yürümek, aynı ân'da hem içersinin hem dışarısının farkında
olmak...*

*Hareket öyle bir seviyeye gelir ki, hareket etmeden hareket edilir.
Akışı takip etmek, direnç göstermemek, hem yumuşaklık hem
zarafet içerisinde görünmeyen bir güç sunar.*

*Batı her ne kadar bunu dövüş sanatları üzerinden tanımış olsa da,
bu aslında derin bir yaşam felsefesinin göstergesidir.*

Var olmadan var olmak.

Bütünle bir olmak.

Benliğe, egoya ait her ne varsa arınmak.

Yaşam ile harmanlanmak.

Olana izin vermek.

Olanın parçası olmak.

Her ne oluyorsa o olmak.

Var olurken var etmek.

Var ederken var olmak.

...

Tek bir fırça darbesiyle kusursuz bir daire çizmek.

.

Belki de en basit olan en zor olandır kontrolcü bir zihin için.

Kendisiyle iddialaşan, yaşamla iddialaşan bir zihin.

O iddia ki, o kadar sağlamdır temelleri, böyle daha iyi olacak hissi.

Çöpe atılan onlarca kağıt parçası, üzerlerinde onlarca daire.

Yaşamsa gülümser buna, suya düşen bir damla kusursuz onlarca daire çizer çabasızca.

.

İnsan hırsa kapıldığını nasıl anlar?

.

Ev işi yapmaktan yıpranmış eller,

Tüm ilgiye rağmen sürekli ağlayan çocuk,

İstenmeden gidilen, gönülsüz yapılan işler,

Gülmeyen yüzler,

Tatmin olmayan kalpler,

Neşesiz saatler,

Anlatamadıysa eğer,

İnsan hırsa kapıldığını nasıl anlar?

19-10-2023

... Bu öyle bir yaşam ki

... şimdi burada bir tek sen varsın

Şimdi Burada...

Uzayı ve zamanı tamamen keşfedebilir mi insan?

Çoğu kişi için yanıt “*evet*” olacaktır...

“*Evet, keşfedebilir... “*

Keşif, insanın doğasının bir parçası...

İnsan merak eder, bilmek ister, bulmak ister.

.

Özdeki bu keşif olgusu çok yönlü çalışır. Hedefin büyük olması, imkânsız gözükmesi önemli değildir kâşif için, hatta çoğunlukla büyük hedefler daha caziptir. Tamamına ulaşmak ister.

Yaşamı keşfederek tanır ve geliştirir insan.

Keşfetmek, açığa çıkarmak, gizli olanı meydana çıkarmak, sezmek, tahmin etmek, örtülü olanı açmak, var olduğu hâlde varlığı daha önceden bilinmeyen bir şeyi bulmaktır diye tanımlanır...

Bununla birlikte, keşiflerin kendi içinde sınırları ve kısıtlamaları vardır. Bazen keşife elverecek araçlara ve aletlere ihtiyaç duyulur...

Yeni bir kıtanın keşfi için gemiler, denizlerin derinliklerinin keşfi için denizaltılar, uzayın keşfi için uzay araçları icat edilmiştir. Gözün göremediği âlemlerin keşfi için mikroskoplar, kulağın duymadıkları için ultrasonik sensörler ve onlarcası icat edilmiştir. Kapasiteleri her seferinde gelişmiş, artmış, ulaşlamayana ulaşma çabası hep bir adım ileriye taşımıştır.

Yine de, sınırsız olduğunu düşündüğümüz bu âlem gerçekten sınırsız mıdır şu ân'da bilmek mümkün değil.

Mekânsal olarak uzayda gidebildiğimiz yerin ötesini ölçüp, matematik kuramları ile tahmin etmeye çalışıyoruz. Kuramlar teoriler yaratıyor, her teori zaman içinde güncelleniyor. Bir zamanlar, dünyanın düz olduğunu düşünen ve bir yerde sınırına ulaşılabilirliğini farz eden akıla göre bugün artık bu sınırın olmadığını söyleyen bir akıldayız. Dünya da dahil, gök cisimleri ve gök kubbeler, yuvarlak ve eliptik şekilleriyle kapladıkları alan içerisinde *'bir adımda'* bitmiyorlar...

Zamanı keşfetmek ise mekânı keşfetmekten biraz daha zorlu. Zaman elle tutulur bir şey değil. Geçmiş ve gelecek olarak adlandırılan zamansal keşifler ya tarihsel kayıtlar, arkeolojik kazılar gibi elle tutulur bulgulara bakarak belirleniyor ya da düşünsel yaratımlarla şekilleniyor. *"Geleceği bilmek için geçmişe bakmanız yeterli"* diyen söz ise, bize tıpkı mekândaki gibi geçmiş ve gelecek arasında keskin bir çizgi olmadığını, bir adımda bitip diğer adımda başlamadığını anlatıyor...

Mekânı ve zamanı keşfetmek için insan 'şimdi ve burada'yı kullanmak zorunda.

İşin aslına bakarsak, elimizde 'şimdi ve burada'dan daha gerçek ve güvenilir bir nokta yok.

Bütün bulgularımız ve bilgilerimiz parçalar hâlinde gerçekleşiyor. Parçaları birleştirmek için araları dolduracak öyküler yazmak veya bilimsel yönlerini ortaya çıkarmak zorundayız.

Her şeyin akılda birleştiği bir ortamda aklınızı temel almak zorundasınız.

Belki de bu yüzden, çağlar boyunca akıl ile ilerlemeye çalışmış insan. Bilimin yolu geçerli kabul edilmiş.

Hâlbuki bilimi ortaya çıkaran insan akli henüz kendini tam olarak keşfetmemiş durumda. Düşünce yapısı, bildikleri, hayal edebildikleri, öğrendikleri, kayıtları ile sınırlı. Sağlıklı olduğunda değerli. Ayrıca, çoğu zaman aklının ve zihninin ayırımında bile değil insan. Aklın güvenilir yolundan zihnin sisli ve kayıp diyarlarına kayması, vesveseye kapılması, şeytanına uyması çok da zor değil.

Üstelik, insan sadece akıl üzerine kendini gerçekleştiren bir varlık da değil. Keşfin içsel aracı sezgi, akıl üzerinden gelmiyor. Bu ani açılım ve varlıkları olduğu gibi bilme imkânı veren hâl içsel bir hediye gibi ortaya çıkıyor. İçte doğan ani bir aydınlık hâli...

Aklın işlediği bilgi ile ürettiği düşünceler, eşlik eden duygularla birlikte var oluyor. Kalp ya da gönül diyebileceğimiz bir merkez tıpkı akıl gibi üretimde, o da duyguları üretiyor. İnsanın her düşüncesi bir duyguyu canlandırıyor; bir arzu ile heyecan duyuyor, bir tehdit karşısında korkuyoruz. Aynı şekilde, her duygu, bir düşünce ya da düşünce grubunu çağırabiliyor; endişe duyduğumuzda sonu gelmeyen bir zincir gibi olası bütün kötü düşünceler zihinde öne çıkıyor ya da mutlu olduğumuzda bütün güzel düşünceler içimizi ferahlatıyor...

İnsan olmanın en güzel ve en zorlu yanlarından biri... Güzellik, düşüncelere ve duygulara sahip olmakta; zorluk, düşüncelerine ve duygularına hâkim olmakta...

Öte yandan, insanı duygularından arındırıp sadece düşünsel boyuta indirgersek elde edeceğimiz mekanik bir yapı olur. Tarih bunun örnekleri ile dolu. Sonucu çoğunlukla zulüm veya yıkımla sonuçlanan sayısız eylem.

Duyguların rehberliği, en basit tanımıyla “*kendine yapılmasını istemediğini başkasına yapma*” öğüdünü gerçekleştirebilmek için, aklın en önemli yardımcısı...

Ancak, düşünceleri bir yana bırakıp sadece duygularla ilerlemek de diğer kutbu ve bir başka perişanlığı getirebilir... Çünkü bazen, her hâlükârda yapılması gereken vardır...

İnsanın dengeli ve orta bir yola ihtiyacı var.

Uzayda yolculuğu mümkün kılan, zamanda yolcuğun peşinde olan insan, keşif arzusunu hiçbir zaman bırakmayacak.

Bırakmamalı da...

Keşfetmek yaşamın değişken dinamiği için kendi kendini besleyen bir öge. Keşfettikçe var oluyor, keşfettikçe var ediyoruz.

Fakat yaşam zıtlıklarla mevcut, tarihimiz yok eden keşiflere de şahit oldu. Tek bir bomba ile binlerce insanı yok eden bir keşif...
Başlangıç niyeti bu olmasa bile...

İçsel ve dışsal bir arada elele yürümediğinde keşiflerin sonucu tahmin edilmeyen ve niyet edilmeyen yöne değişebilir.

İnsanın gelişim yolculuğu içsel ve dışsal olanı birleştirmeyi gerektirir.

Kendini ve yaşamı tanımayan birisinin en olağanüstü bilimsel keşifleri yapmasının yeri nedir?..

Hırs ve açgözlülük içerisinde mi kalacaktır yoksa iyilik ve güzellik içerisinde mi?..

Yaşamda, bir tek keşif çok yönlü değil, neden sonuç bağlantıları da çok yönlü.

Ağ örgüsü olarak tanımlanan yaşamsal bağlantıların tamamını görmek şimdilik mümkün değil.

Biz bilmeseek ya da bazen unutsak bile, yaşam bunu bilir.

Yaşam bilir ve örter, gizler.

Her söz her yerde söylenmez. Her davranış her yerde sergilenmez.
Her bilgi herkesle paylaşılmaz.

Hazır olmayan, yetkin olmayan ellerde bütün keşiflerin sonucu '*cehenneme giden yol iyi niyet taşları ile örülmüştür*' misali kolayca kâbuslara dönüşebilir.

.

Dünyadaki bütün bilgilere sahip olsanız bile '*bilge*' olamazsınız, ancak bilgili olursunuz. *Bu, dışsal gelişimdir.*

İyi ve kötüyü, doğruyu ve yanlış ayırmaya başladığınızda, yaşamı ve var oluşu anlayıp buna uyumlu olduğunuzda, varoluş ahlaki içinde '*bilge*' olmaya başlarsınız. *Bu, içsel gelişimdir.*

.

*“Bilgili insan yaşamı bilir... Bilge insan ise kaderini değiştirebilir.”**

Kadim dönemlerde tanımlanan aydınlanma, bireyseldir, insanın kendi içsel ışığını bulmasıdır.

En basit tanımıyla, *“Büyük bir bilgelik durumunu, kişinin kendini acı ve ızdıraptan kurtarmış olmasını, yaşamdaki konuları kendi kendine tatminkâr bir şekilde çözebilmesini ifade eder.”**

Işık ne kadar parlak olursa o kadar dışarı yansır, sadece kendini değil diğerlerini de aydınlatmayı başarabilir.

Yine de, ışığı bazen örtmek gereklidir. Örtünmek bir nevi korumadır.

Dünyayı değiştirecek bir şey keşfetmiş dahi olsanız örtmek, örtünmek gereklidir...

Aslında her keşif sadece arayıp bulan içindir, gizli hazinenin asıl sahibi emek harcayan, kıymet veren, değer bilendir.

Yaşam ağacının dalları gökyüzüne uzanırken kökleri yeryüzünde gizlenir.

Bu yüzden, insan, belki de hiçbir zaman bilemeyecek...

Örtünenleri... Ve örtülenleri...

.

Yine de keşfetmek bir süregelen...

*Her farkındalığımız, kendi gizli hazinemizi bulma yolunda
bireysel keşiflerimiz...*

...

Yaşam, her gün yeniden doğar insan için.

Her gün yeniden yaratılır, yeni bir keşif için.

Yenidir her ân.

Ne geçmiş ne de geleceğin var olmadığı,

Bir 'şimdi ve burada' noktasında var olur insan.

Her gün, her ân sabırla hatırlatılırız:

***Bu öyle bir yaşam ki,
şimdi burada
bir tek
sen varsın...***

En büyük keşfi kendisidir insanın,

En büyük yolculuk içe dönüş yolculuğudur,

Kavuştukça örtüsünü aralayan,

İçindeki imkânları dışına açan,

En büyük hazine insanın içinde gizlidir.

17-12-2023

Yeni Doğan

21 Aralık, kış gündönümü...

En uzun gece... Zayıf ve güçsüz eski güneş zamana yenik düşer ve devrini tamamlar...

Sabah doğan olan yeni güneş, yeni bir aydınlığın müjdecisi, 'yeni doğan'ın habercisi...

.

Şafağın kızılığını taşıyan nar, bin taneyi kapsar bir'in içinde...

Dünya yaşamının çeşitliliği ve bereketi yayılır etrafa her bir tanenin yere düşmesiyle...

Her bir tane, binlercesini taşır içinde, her seferinde yeniden doğan...

Her doğumda her bir tane ayrılır bir'den...

O bir tane, bir gün tekrar bir'e dönene kadar...

...

Öz'e dönüş

Buddha'nın öyküsünü çoğu kişi bilir...

Öykü sanki iki kişiyi anlatır; biri yaklaşık 2500 yıl önce yaşamış olan tarihî bir kişi, bir ismin sahibidir, diğeri ise bir isimle değil, kendisini tanımlayacak bir ünvanla anılandır...

Siddhartha Gautama, Hindistan'ın krallıklar döneminde, Himalaya'ların güney, Hindistan'ın doğu bölgesinde yer alan Shakya etnik krallığında Kral Suddhodana ve Kraliçe Maya'nın oğlu olarak dünyaya gelir... Büyük bir zenginliğin vârisidir. Kendisine aktarılacak olan miras sadece babasının krallığı ve gelecekte üstleneceği rol değil, aynı zamanda halkının kültürü, kadim gelenekleri, düşünce yapısı, inançları ve yaşam tarzıdır...

Siddhartha da her insan gibi, bir kader ile doğmuştur...

Dışarıdan bakıldığında kaderi muhteşem gözükmektedir, dünyevi âleme olabilecek en güzel yerde ve zamanda doğmuş gibidir...

Yine de bir insandır ve bir insanın başına gelebilecek her şey onun için de geçerlidir... Yaşamın getireceklerini bilen babası onu korumak arzusuyla yaşamın bütünlüğünü ikiye böler... Oğlu sadece güzellikleri, gençliği, sağlığı, mutluluğu yaşasın, kötülüklerden, çirkinliklerden, yaşlanmaktan hatta ölümden uzak olsun ister... Öyle ya, sımsıkı kapatılırsa, sarayın güvenli duvarları içinde mükemmel bir yaşam sürdürebilir...

Böylece, altın bir kafesin içinde büyür, ismi Siddhartha olan...

.

Yaşamın getireceklerinden bir kaçış var mıdır?

Genç Siddhartha bir gün sarayın dışına planlanmış bir gezi yapacaktır. *Tekrar bütün olmak isteyen yaşam içinde bu bir fırsattır, olacak olan olmalıdır yaşamda...* Bugüne kadar sakınılmış ve gözetilmiş olan Siddhartha, yolda daha önce benzerini görmediği insanları fark eder, bunlar hasta ve yaşlı kişilerdir. İçindeki merak duygusu baskın gelir, eşlik edenlerin uyarılarına rağmen öğrenmek ister...

Yaşamın kendisinden gizlenen diğer yüzü... Her insan mutlu olduğu kadar acı çeker, gençliğin güzelliğini yaşadığı kadar yaşlılığın zorluğunu yaşar, sağlıklı olduğu kadar hasta olur ve her insan yaşama doğduğu gibi yaşama veda eder... *Yaşam, birini diğerinden ayırt etmez. Herkesin tatmasını ister sahip olduğu çeşitliliği, acı ya da tatlı fark etmez, yaşam için hepsi birdir...*

.

“Eğer bu yaşamsa,” diye düşünür Siddhartha, “Gelip geçici olan bütün bunlar yaşamın bütünüyse, bunun ötesinde ne olduğunu bulmalıyım... Yaşamın anlamı nedir? İnsan yok olacaksa neden var olur? Yaşamın ve kaderin çarkından çıkıp özgürleşmek mümkün müdür?”

.

İlk adımı feragat olur. Mirasından feragat... Sahip olduğu ve olacağı bütün zenginlikleri, günü geldiğinde zaten bırakmak zorunda kalacağıın farkındalığıyla bırakır Siddhartha... Feragat sadece krallığından ve gücün getireceği haklarından vazgeçmek değildir, ailesinden, kendisine bahşedilen sevgi ve sayğıdan, sahip olduğu kimliğinden, bildiklerinden, beklediklerinden vazgeçer...

Yola çıkar... Bugüne kadar ona anlatılanlar gerçek değilse, mutlaka hakikâti bilen biri vardır diye düşünür. Açık bir kalple her öğretiyi kulak verir, sabırla her metodu dener. Yine de hiç biri aradığı yanıtı veremez... Uzun bir yolculuktur arayış, soruların cevaplarını bulmak kolay değildir.

Yanıtı bulamasa da yolda fark eder; aradığı şey, öğretilerde, metodlarda gizlenmemiştir. Her biri aradığı yanıtın bir parçasına sahip gibidir, ancak sivrilen bu parça aşırıdır ve yanıt aşırı uçlarda değildir... Yaşamda dengeyi ancak 'orta yol'da yürüdüğünde sağlayacağını anlar. Bütün öğretileri ve metodları bırakmaya karar verir.

Orta yol iyidir...

Yaşamda bir şeyi arıyorsanız eğer, yolu kolaylaştırmak için ipuçları verilir... Siddhartha isminin bir anlamı vardır, 'amacına ulaşmış' demektir. Farkındadır ki, ancak aradığı yanıtı bulunca isminin hakkını verecek ve amacına ulaşacaktır.

Dışarıdaki arayışını şimdi içeriye yöneltir...

Görünürdeki eylemleri sona ermiştir, hareket durmuştur...

Dışsal sükûnet hâli içerisinde bir ağacın altına oturur... *ve basitçe soruyu kendine sorar...*

Bedeni yok olsa dahi aradığı yanıtı almadan kalkmamaya kararlıdır.

Hareketsizliğin içindeki harekete, sükûnetin içindeki kaynamaya şahit olacağı içsel yolculuğu başlar...

...

Kapalı bir kutudur insan

İçini bilmek mümkün değil

Bildirmezse kendisi

Kendine bile kapalıdır insan

Tanımaz en yakın olanı

Dışarıyı anlamak içinse

İçeriye bakmak gerekir

Mühürü açıp kutunun

İçindekiyle yüzleşmek gerekir

...

Ağacın altında oturan Siddhartha kendisiyle baş başadır...

Dışarıda hiçbir şey yoktur...

Soruyu kendine sorar, derinliklerine... ve sükûnet içinde bekler...

İçini seyrederken dışında belirenleri görür...

Genç ve güzel kadınlar, bunlar Mara'nın kızlarıdır... Soruyla birlikte canlanırlar...

Mara... Duyuların hâkimi... Dünyevi olanı kontrol eden... *İçeride ne varsa dışarıda var etmeye muktedirdir Mara.*

Siddhartha *-farkında-* seyreder, genç ve güzel kadınların dansını, yaşamın cazibesini, baştan çıkarıcılığını... Taşdıkları su testisinin içindeki su, hayat verendir yaşamda, ne istiyorsa onu getirendir, *kendisini kendisine yansıtan bir ayna gibidir...*

Mara'nın kızları güzel görünüşlerinin altında gizler duyguları; arzuları, açgözlülüğü ve memnuniyetsizliği, kibiri ve korkuyu. Bitmeyen bir susuzluğu, dinmek bilmeyen tutkuları, bağımlılıkları, nefreti, öfkeyi, kendini beğenmeyi, hırsı, şehveti ve sanrıları taşırlar bedenlerinde... Her bir duyguyu şekillendirir, varlık verir, bildiğimiz, elle tutulan gözle görülen, gerçek denilen dünya yaşamını yaratırlar.

Duyuların yarattığı illüzyonu gören Siddhartha ise artık hâkimiyetlerinden çıkmıştır...

Sadece seyreder, önünde sergilenen gerçek zannındaki yaşam oyununu...

.

Gelip geçici olan, yaşamda tutunamaz varlığa ve yok olur bir hayal gibi...

Hayaller yok olsa da, Mara kolay vazgeçmez, Siddhartha'nın zanlarından arındığını görmüştür... Arzuların, gençliğin, güzelliğin baştan çıkarıcılığı hiç var olmamış gibi silinmiştir... Mara öfkeli, tıpkı yaşamda bir şeyler istediği gibi gitmediğinde öfkelenen her insan gibi...

Siddhartha soruyu kendine sorar, her seferinde daha derine...

Mara azgın öfkesini şimdi zanların kaynağına, Siddhartha'nın duygularına ve düşüncelerine yöneltir...

Siddhartha duygularının dev okyanus dalgaları gibi kabarmasını, düşüncelerinin yakıcı ateş toplarına dönüşmesini seyreder... Mara'nın dev ordusu ve ateşli oklarla üzerine gelen saldırısı karşısında kayıtsızdır...

Her bir ok -geçmişin ve geleceğin yakıcı pişmanlıkları, vicdan azabı- artık yoktur... *ne geçmiş ne de gelecek vardır... hepsi hayal âleminin bir parçasıdır... Dışarısı gibi içerisi de gelip geçici olanın, yaşam oyununun bir parçasıdır...*

.

Ateş gül yapraklarına dönüşür...

Siddhartha seyreder...

Kendini...

Görür, hepsinin kendinden varlığa büründüğünü...

.

Su, ayna olmuş, kendisini yansıtır...

Durulduğunda, şimdi, net görebilmektedir kendi yüzünü.

Artık kendisiyle yüzleşme vaktidir.

İçindeki Mara ile konuşma vakti...

.

“Hiç kimsenin gitmeye cesaret edemediği yerlere gittin”, “Benim tanrım olur musun?” der Mara.

“Mimar”, “En sonunda seninle karşılaştık”, “Artık evini yeniden inşa edemezsin” diyerek yanıtlar Siddhartha.

“Ama, ben senin evimim” der Mara, *“Ve sen benim içimde yaşıyorsun.”*

“Ah, benim kendi egomun efendisi... Sen bir illüzyondan başka bir şey değilsin... Gerçekte sen yoksun...” diyerek yanıtlar Siddhartha.

-Hiç biri yoksa, o zaman kim bilecek? Bütün bu olanları, Siddhartha'nın farkındalığını, uyanışını kim bilecek? Şahidi kimdir Siddhartha'nın-

Parmaklarını toprağa, yeryüzüne, dokundurur ve devam eder Siddhartha, *“Dünya benim şahidimdir...”*

İnsanı, her yaşananı, her var olanı, her yönüyle, hırsları, açgözlülükleri, öfkesi, üzüntüsü, sevinci, keyfi içinde en baştan beri gören, yerin yüzü şahittir, insanın tüm savaşlarına ve barışlarına, kaderine, yaşam çarkının bitmek bilmeyen döngüsüne...

Belki de bu nedenle Siddhartha gökleri şahit tutmaz, var olmayan bir tanrıyı aramaz, şimdi ve burada hakikâti yansıtan gerçek bedenidir, şahit olan yer'dir, yaşadıklarına, yazılmış kaderin, çarkın dışına adım atışına...

Mara, zihin, sahte benlik, kendi egosu ve yarattığı dünyevi âlem sadece bir hayaldir, var olduğu kadar yok olur gözlerinin önünden...

Her şey tarifsiz bir sükûnet içinde...

Artık aynı kişi değildir Siddhartha, içsel ışığına kavuştuğunda, isime sahip olan da getirdikleri ile yok olur... Bundan sonra buddha olarak çağırılacaktır...

Buddha, uyanmış, aydınlanmış olan.

Buddha ise sonrasında çoğunlukla kendine *tathâgata* demiştir; *öylece gitmiş olan, böylece gelmiş olan, böylece hiç gitmemiş olan... Gelip geçiciliğin, geliş ve gidişin ötesinde var olan...*

...

Yaşam bu değil mi...

Sayırsız cazibenin yarttığı arzular

Sayırsız öfke, korku fırtınası

Acı ve ızdırabın yok edici alevli okları...

Hangi liman koruyabilir insanı?

Hangi liman verebilir aradığı sükûneti ve güveni?

.

Hiç kimsenin gitmeye cesaret edemediği yerleri görmesi

İnsanın kendisiyle yüzleşmesi

Mara, yaşamın illüzyonu, olmayanı varmış gibi gösteren

Mimar, egodan yaratılan sahte bir benlik evinin kurucusu

.

Yeryüzü, toprak, beden

Şahittir sahte illüzyona

Şahittir yeni doğana

21-12-2023

Gerçek, Doğru, Hakikât

Kış mevsimi için sıcak ve güneşli bir gün...

Güneş o kadar parlak ki, gizlenmiş olanları aşikâr ediyor umarsızca...

Geçen günlerin yağmuru ve tozuyla buluşmuş pencereler biraz utanç içindeler, şeffaf ve net olması gereken, gölgelenmiş ve kirlenmiş durumda...

.

Pencereden dışarıya bakarken, dışarının netliğini perdeleyen penceredeki kir ve toz olduğundan eminim.

İçimdeki ses diyor ki, “*Camları silersen her şey net ve parlak olacak...*”

.

Yaşam algımız gibi...

Çoğu zaman, bizi perdeleyen ne olduğunun farkında olmadan çabalıyoruz...

Dışarıdaki görüntüyü düzeltmek için uğraşıyoruz...

İçerisi ve dışı arasındaki ince zarın etkisini bilmeden...

Felsefi olarak gerçek nedir, hakikât nedir, doğru nedir sorularının yanıtına bakarsanız, gerçeğin dış dünyada var olan somut bir değer ve değişmez olduğunu, doğrunun kişiye, duruma, zamana, mekâna göre göreceli ve değişken olduğunu, hakikâtin ise bireysel olup kişinin kendi zihin algısına bağlı olduğunu okursunuz...

Bu tanımları yazan akıl hâli, dış dünya üzerine yaşayan bir akıldır.

Oysa diğer bir akıl hâline geçerseniz ve iç dünya üzerine yaşama baksanız, hakikât tek ve değişmez diyecektir. Bireyin dünyasında hakikât kendi içinden doğan ve yaşama yansındır. *“Hakk ile halk olur her şey”*... Gerçek, bu hakikâte göre şekillenir, bu nedenle *-inanılmaz bir şekilde-* gerçek ve gerçeklik değişkendir. *“Hakk gelince batıl zail olur”*... Bireyin dünyasında tek bir doğru vardır, kendisine göre doğru olan. *“Senin dinin sana, benim dinim bana”* der. Bu doğru ise bireyin bulunduğu hâl ve bilinç seviyesine göre yine görecelidir, kişi, dün doğru olan bir şeyin artık doğru olmadığını savunabilir...

...

Yaşamı nasıl yaşayacağız?

...

Dışarıya göre yaşarsa insan, dış dünyada sabit bir gerçekliğe bağlı olup, doğruları genel olarak bulunduğu ve bağlı olduğu ortama göre kabul edip, hakikâti buna göre belirleyecektir...

Bizim ortak bir dünya yaşamımız var, bitkiler, hayvanlar, insanlarla donatılmış bu dünyadaki yaşam ortamı hepimiz için aynı. Güneş her sabah doğudan doğar ve her akşam batıdan batar. Ağaçları, mevsimleri nerede olsak tanırız. Bir kuşun ötüşü tanıdık, bir çiçeğin açışı da... Bunların hepsi dünyamızın gerçekliğidir...

Bu dünyamızda doğrularımız ise, bulunduğumuz nokta ile şekillenir. Kimine göre bir şekilde yaşamak doğru iken kimine göre yaşam başka şekilde yaşanır. Hepimize her sabah güneş doğudan doğsa bile, sabah kahvaltısında yediklerimiz farklıdır. Birbirimizle ilişkilerimiz, iş yapış şeklimiz farklıdır ve hakikâtimiz de farklılaşır. Doğal kaynakları zengin bir coğrafyada yaşıyorsanız, hakikâtinizde dünya sizin için bereketli bir yerdir ya da başka bir coğrafyada tam tersidir...

İnsan içeriye baktığında ise önce kendi hakikâti ile başlar yaşama. Kendi hakikâti yaşamdaki doğrularını ve gerçeklerini oluşturur...

İlişkisi kendisiyledir... Başka kimse yoktur. Tüm sebepler ve sonuçlar bu ilişkinin içindedir. Hakikât örtülüdür insana, kendisini bulmasını, kendisini bilmesini ister. Apaçık aşikâr olur örtüsünü açana...

Kendi içindeki zenginliği bulan kişinin yaşamı zenginleşir ve gerçeğe dđnüşür ya da tam tersi...

.

İçerisi ve dışarıısı arasındaki ince zarın etkisi...

.

Nefes gibi, yaşamda her şey alma ve verme üzerine dengelenir...
Yaşam bile nihayetinde size verilmiş olandır, bir gün geri alınır...

Ama bu arada, siz yaşama '*yaşam*' verebilir ve alabilirsiniz...

Gözlerinizle dış dünyayı seyrederken, içeriisi dışarıya bakar ve dışarıısı içeriye aktarılır. Algı kapıları, pencere gibidir, arınmış ve temizse bütün görüntüler net ve berrak olacaktır. Algı kapıları, kirlenmiş ve bulanmışsa, netlik kaybolur...

Net ve berrak olmak ne demektir?

Hakikâti ve gerçeği olduğu gibi görmek ne demektir?

Bilmek mümkün mü?

.

Ortak dış dünyamızda, birbirimizle ilişkiler ağının içindeyken, biz ancak birlikte bilebiliriz... Hemfikir olmamız gerekir. Ancak o zaman netleşir her şey ve berraklaşır.

Gerçekleri ve hakikâtleri ayırt eder, tanımlarız, ortak kararımızla el sıkışır buna göre yaşarız...

Yine de, anlaşıyoruz... Neden?

Bireysel iç dünyamızda bambaşka bir dünya var olabiliyor. Dışarının var dediğine yok, yok dediğine var diyebiliyoruz. Kendimizden eminsek, o eminlik netleşip berraklaştırıyor dünyamızı...

Bazen kendimizden o kadar net ve emin oluyoruz ki, ortak dünyaya eklemeler ya da çıkartmalar yapabiliyoruz. Adı keşif olan, önceden var olmayanın bulunması ile dünyayı, uzayı, yaşamın detaylarını keşfediyoruz. Ya da tükenim denen, önceden var olanın kaybolması ile türleri, uygarlıkları, yaşam alanlarını kaybediyoruz...

...

İnsan nasıl yaşamalı?

...

Kimileri dışsal yolu seçip dünyayı geliştirmeye, düzenlemeye, düzeltmeye yönelir.

Kimileri ise içsel yolu seçip kendilerini geliştirmeye yönelir.

Dışsal ya da içsel yolun seçimi kişiye göredir, aslında ulaşmak istedikleri hedef aynıdır...

Daha iyi, daha güzel, daha huzurlu bir yaşam... *Cennet dedikleri...*
İnsanın çabası ve bilgisi daha iyisine ulaşmak içindir.

Bütünlük içindeyse, dışarısı ve içerisi, iyi ve kötü, cennet ve cehennem, biz ve ben ayrı değildir. Her şey bir'dir.

Varoluş durmak bilmeyen bir ilerleme içindedir. Kimi zaman gerilemiş bile gözüксе, kimi zaman bir şeyler kötü de gözüксе, var oluş hep iyiye ve ileriye gider...

.

"*Camları silersen her şey net ve parlak olacak...*" diyen içsel sesim, benim hakikâtim...

Benim hakikâtimde, "*kendi ışığın ol*" diyen bir ses işittim ve kulak verdim.

Benim hakikâtimde bir ses, "*seçebilirsin*" dedi, sağlıklı ya da hasta olmayı, memnun ya da hoşnutsuz olmayı...

Benim hakikâtimde değişim ve dönüşüm gerçek oldu... Yaşamda her şey değişti ve dönüştü...

Bu kadar net ve berrak olduğunda, yaşamın hep bir sonrakine gebe olduğunu gördüm...

.

Doğum uzun sürse de, doğan beklenmedik olsa da, yaşam hep gebe...

Kendi kendini dölleyen ve doğuran bir döngü her şeyi var ediyor...

Tıpkı, insanın arzuları ile yarattığı kendi yaşamı gibi...

.

O hâlde, belki de vakti gelmiştir, herkesin hakikâtini bir kenara koyup, kendi hakikâtini bulmanın...

Algı kapılarını arındırıp, yaşamı kendi hakikâtinde tüm gerçekliği içinde görmenin.

Belki de şimdi tam zamanıdır, yaşama 'yaşam' katmanın...

26-12-2023

Dost

Yaşam yolculuğunda insan kendisine onlarca öykü yazmıştır.

Farklı dillerden, farklı kültürlerden gelse bile hepsi insana kendini anlatır.

Çoğunun ortak noktalarını biliriz...

Biliriz ancak, sadece duyar, bazen çocuksu bulur ve göz ardı eder, bazen de yaşamın vakitsizliği, ciddiyeti, ağırlığı, kalabalığı ve gürültüsü yanında işitemeyiz.

Öykü anlatıcısı insan ise, hiç bıkmadan devam eder... *anlatmaya.*

...

Bu öykü, 'dost'un öyküsü.

***Kendini arayan insanın nihayetinde, kendine 'dost'
oluşunun öyküsü.***

***Dışarıdaki farklılık, insanın içindeki sonsuz çeşitliliğin
yansıması.***

***İçerideki benzerlik ise, hepsinin tek bir insanda, tek bir
nuktada toplanması.***

...

Kalpten doğar hakikâti bütûn öykülerin,

Kendilerine kulak verecek bir dostu arar bütûn öyküler.

.

İnsan ancak,

Kendi öyküsünü dinlemeyi,

Öyküsünü anlamayı,

Sevmeyi,

Saygı duymayı başardığında,

Kendisine 'dost' olur,

Dışarıda arayışı sona erer,

Kendi öz'üne kavuşur,

Hem anlatıcı hem dinleyici olur.

.

Ol'mak niyetiyle,

Başlar,

...

Bir ‘okyanus’ öyküsü:

“Satyayuga devrinde, Diti’nin güçlü çocukları (ifritler) ve Aditi’nin kutlu çocukları (tanrılar) yaşlılık ve ölümden nasıl kurtulabiliriz diye düşündüler. Çareyi okyanusun çalkalanmasından doğacak sütü yani, ölümsüzlük içkisini (amrita) içmekte buldular.

Okyanusu çalkalamak için yılanlar kralı Vāsuki’yi ip olarak, Mandara dağına da değnek olarak kullandılar. Böylece, hem tanrılar hem de ifritler çalkalamaya başladılar.

Bin yıl geçtikten sonra, yılanın birden çok başı, bir bir kayaları ısırıp zehir akıtmaya başladı. Çalkalanmanın da etkisiyle, Hālāhala denilen zehir okyanusun yüzeyinde birikti. Bütün dünya, tanrılar, ifritler ve insanlar zehirlenmeye başladılar. Hemen tanrı Şiva’ya başvurup yalvardılar. Yüce Şiva-Rudra geldi ve zehiri sanki ab-ı hayat içeri gibi içti ve Hālāhala zehirini boğazında tuttu.

Tanrılar ve ifritler tekrar okyanusu çalkalamak istediler. Bu defa, Mandara dağı yer altındaki Patala’ya inerek kayboldu. Vishnu’dan onu çıkarmasını rica ettiler. Vishnu da kaplumbağa biçimine girerek okyanusun dibinden dağı yüzeye çıkarttı.

Bin yıl sonra, Dhanvantari adında bir adam ortaya çıktı. Bu Ayurveda (yaşam bilgisi) bilen dindar bir kişiydi. Sonra, müthiş güzellikte göksel periler oluştu. Okyanusun yüzeyindeki kremadan oluşan bu güzellere Apsarālar denildi. Onları ne tanrılar ne de ifritler eş olarak kabul etmeyince ortalık maholdular.

Gene okyanus çalkalanmasından Vārunī denilen içki oluştu. Bu, tanrı Varuna'nın kızı idi ve bir tür şarap (sura) idi. Onu şeytanlar eş olarak almadıkları için, onlara Asurular denildi. Tanrılar ise, Vārunī'yi eşliğe kabul ettikleri için Suralar oldular.

Atların kralı Uççaiṣrava Kaustubha denilen mücevher ve nihayet beklenen ab-ı hayat suyu ortaya çıktı. Tanrılarla ifritler bunun için kavga etmeye başladılar.

Asurular tüm cadıları etraflarında topladı. Ölümcül bir savaş oldu, gök ve yer sarsıldı. Vishnu, büyüleyici bir kız kılığına girerek ab-ı hayatı başka bir yere kaçırdı. Tanrı Vishnu'ya karşı gelenler ona saldırınca müthiş bir savaş oldu ve Diti oğlu olan Asurular ortadan kaldırıldı.

Savaş kazandıktan sonra, İndra üç dünyayı da mutlulukla yönetti.”

...

Bu öykü insana anlatır ki:

Okyanusun çalkalanması ile birlikte yüzeye ilk çıkan zehirdir, sırasıyla farklı isimlerde binbir çeşit varlık ve her birinin sembolize ettiği anlamlar su yüzüne çıkar. En derinde bulunan ölümsüzlük nektarı ise büyük ödülü, ölümsüzlüğü sunar.

Bu, insanın yaşam yolculuğudur. Okyanus kendisidir. Yılan, bedenini dik tutan omurgası ve dağ, her şeyin üstündeki başıdır. İnsanın içinde, kendisini iyiye yönelten tanrılar ve kötüye yönelten ifritler vardır. Kendi içinde barışık olmayan insanın, bu zıt iki yanı savaş hâlinindedir. Çekişmenin sonucu, okyanusun çalkalanmasıdır...

Başlangıçta, insanın, yaşamın içinde dingin durması mümkün değildir, içten ve dıştan gelen her etki okyanusunu dalgalandırır. Dalgalar devasa olup başa çıkılmaz göründüklerinde korkutabilir, yine de dalgalar olmadan derinliklerin getireceklerini görmek mümkün değildir.

Yaşamın altını üstüne getiren, içtekini dışa çıkararak bu yolculukta ilerledikçe, insan, benliğinin derinlerine doğru indikçe, kendisini zehirleyen egosundan, hırslarından ve açgözlülüğünden kurtuldukça arzuladığı ödülü, ölümsüzlük sunan ab-ı hayat'ı bulabilir.

Yılanın ısıracağı kayalar katılaşmış düşüncelerimizdir, çıkan zehir, dönüştürülmemiş, acı veren duygularımızdır, ölümsüzlük iksiri ise, arınıp dönüşmüş olan, yaşama anlam verendir.

İnsan içsel olanı dinginleştirdiğinde dışarıdaki dalgalar yumuşar.

Gemi, tıpkı zıtlıkların birleşmesinde, var'oluşun kabulünde, aklın ve gönlün, sağ ve sol elin kavuşmasında olduğu gibi birlik hâlinde içsel huzurda yol almaya başlar.

Bugün her birimiz çalkantılı okyanuslarımızda yaşıyoruz.

Bizler de, ölümsüzlük iksirini arayan tanrılara benzer, doğduğumuz andan itibaren yolculuğumuzda farklı isimlere bürünerek gerçek adımızı arıyoruz.

Şimdi durup bir düşünün, bu ân'da siz hangi duygunun, durumun ya da neyin tezahürsünüz?

Ashnda kim olmak isterdiniz?

Yeni bir isim seçseniz, hangi ismi verirdiniz kendinize?

Yolculuk uzun... İnsan vakti geldiğinde, yolda ismini değiştirmeyi öğrenir... Geçmiş isimlerine ve gelecek için arzuladığı isimlerine bakıp hikâyesini görebilir...

...

Bir ‘deniz’ öyküsü:

Yunus Emre der ki,

*“Hakıykatın ma’nisin şerh ile bilmediler
Erenler bu dirliğı riyâ dirilmediler*

*Hakıykat bir denizdir şeriattır gemisi
Çoklar gemiden çıkıp denize dalmadılar*

*Bular geldi tapuya şeriat tuttu durur
İçeri giribeni ne varın bilmediler*

*Dört kitabı şerh eden âsıdır hakıykatte
Zira tefsir okuyup ma’nisin bilmediler*

*Yunus adın sâdıktır bu yola geldin ise
Adın değşirmeyenler bu yola gelmediler”*

...

Bu deyiş insana anlatır ki:

Yaşamı boyunca, hakikâtte kim olduğundan çok, kimliğiyle ilgilenen insan için ismi kıymetlidir... Bütün kazanımlar ismin içine yüklenmiştir... İsmi, insanın sahte benliği, egosu olur.

İsmi değştirmek isteyenler ise şikâyeti olanlardır, ya kendinden kaçmaya ya da kendini bulmaya çalışanlardır... Kanun bile kolayca izin verir onlara, yeni bir isim yaşamda yeni bir şans gibidir.

Benlik, bir başkasıyla, içi boş yeni bir taneyle değiştirilir... *tekrar doldurmak için.*

Arayış devam eder...

.

Oysa, yolculukta yol almak için gemi gerekse bile, asıl amaç gemide kalmak değildir, aranılan limana varmaktır.

Denizin enginliği ve derinliği, dalgaların yüceliği insana gemiyi kıymetli gösterir, gemi kazançların yükleneceği bir araç gibidir, tıpkı isimler gibi.

Beğenmeyen, şikâyet eden değiştirmek ister *-gemiyi ya da ismini-*, mânâsını bilmeden bir kitaptan diğerine geçen, sadece sözcükleri okuyan gibi.

Kapıya ulaşırlar da içeri giremezler.

Bütün arayış ise, bulmak içindir.

.

İnsanı tanımadan bir isim vermek mümkün müdür?

Doğduğumuz günden beri çağrıldığımız isim kendi hakikâtimizi mi yansıtıyordur yoksa, bugüne kadar bize yüklenenlerin ağırlığını mı taşıyordur?

Bugün bir imkân verilse, kaçınız isminizden vazgeçebilirdiniz?

İsmi olmasa insana ne olur?

Hakikâtte ismini değiştirmek ne demektir?

İnsana sadık olan, dostluğu, samimiyeti ve bağlılığı içten olan kimdir?

İnsan nasıl kendine sadık olur, dost olur?

Yolculuk uzun... İnsan vakti geldiğinde, yolda ismini bırakmayı öğrenir...

...

Bir ‘dost’ öyküsü:

Buddha, ölümünden sonra tekrar geri geleceğini söyledi, yirmi beş yüzyıl sonra tekrar geri geleceğini... “*Geri geldiğimde adım maitreya olacak*” dedi...

Çoğu kişi onun gerçekten aynı şekilde geri geleceğini düşünüyor... Tıpkı İsa’nın aynı şekilde geri geleceğini düşünenler gibi...

Buddha'nın ilk ismi Siddhartha Gautama'ydı, doğduğu zaman anne ve babasının kendisine verdiği isim. Aydınlandığında kendisine verilen isim buddha oldu, tamamen uyanmış olan.

Gelecekte kendisine verdiği isim ise maitreya oldu.

Maitreya, kelime anlamı olarak arkadaş demek, dost olan.

Aslında buddha, kendisinin geri geleceğinden bahsetmiyordu, açtığı yolun yirmi beş yüzyıl sonra ulaşacağı bir hâlden bahsediyordu...

Artık, dışarıda ve içeride ayrı olanın, hükmeden ve hükmedilenin, arayan ve arananın, öğretmen ve öğrencinin döneminin kapandığı bir zamandan bahsediyordu...

İnsanın kendisini bulduğu bir ân'dan bahsediyordu...

İnsanın kendisiyle 'dost' olduğu bir var'oluştan...

.

***Sözlerinin ardından yirmi beş yüzyıl geçti...
Kelimelerinin ardındaki anlam işitildi...***

...

“Çin’de geleceğin buddha’sı maitreya, güleç yüzlü, kocaman karnı ve kulakları olan biri olarak tanımlanır.

Büyük kulakları ve karnı her şeyi kabullenebildiğini ve hazmedebildiğini sembolize eder, işittiği her şey, ona sunulan her şey kabulüdür. Yaşamla ve kendisiyle barışıktır maitreya. Bu nedenle de yüzü hep güler, yaşama neşe ve coşku katan kahkahası hiç eksik olmaz.

Tıpkı bir çocuk gibi oyun oynar yaşamın ona sunduklarıyla. Yanında kocaman bir heybesi vardır, içi, kendi gibi çocuk olanlara, sunduğu hediyelerle doludur. Ne zaman birisi ona yaşamın anlamını sorsa, hemen durur heybesini yanına bırakır suskun dinler... Ve ne zaman birisi öğrendiklerini nasıl hayata geçirebileceğini sorsa, heybesini omuzuna atar ve güleç bir yüzle yolunda yürümeye devam eder...”

...

Öykü üzerine biraz düşünürsek fark edeceğiz ki:

Maitreya’yı biz hepimiz tanıyoruz...

Farklı kültürlerde farklı isimlerle anılıyor... Kimileri ona Noel Baba diyor, kimileri Nasreddin Hoca...

Öyküleri, isimleriyle birlikte farklı anlamlar yüklenmiş olsa da, hepsi aynı ortak noktaya sahip...

Eskiği sonlandırıp yenilik getiren...

Yaşamla ve kendisiyle barışık olan... Tüm yüklerini bırakıp heybesini memnuniyet, mutluluk, neşe, coşku, güzellik ve huzur verenle dolduran...

O, bütün isimlerden aranan, sadece kendisi olan...

O, Yunus'un dost çalap'ı...

...

O'nun öyküsü:

“Bir adın yoksa seni nasıl çağıracağım?” diye sordu. İsimsiz olmak... Bu bizi ürkütüyor mu?

Varlık doğduğunda isimlidir. Bizler tanımak için isimler veririz. Oysa isimlerde varlığı kaybederiz.

Bu dünyada isimlerle var olmaya alışkınız. *Peki, ya bu dünyanın ötesinde?*

İnsan ruhun adını bilebilir mi? *Ruhun bir adı var mıdır?*

O, belki de yüzlerce isim aldı bugüne kadar. Çağlar boyunca farklı yaşamlara ve kişiliklere sahip oldu. Oysa aynı öz, aynı varlık.

İsimlerin ötesinde. Cisimlerin ötesinde. *Hangisinin sen olduğunu söyleyebilir misin?*

Her insan bir kitap, gerçekte bir adı yok. Tek bir yaşamı değil, 'yaşam'ı anlatmak için dile gelen. Her kelime, her satır, her sayfa ile birlikte gözlerimizi başka bir gerçekliğe açmamız için...

Ruhumuzun gözlerini açmasına izin vermemiz için. *Ruhun gözleri bizim iznimiz olmadan açılmaz...*

Bugün, *İzin Günü*. Birbirimizi görmemiz, birlikte yaşamı görmemiz için...

İnsan, ruhun sevdiği. Ruhun biricik ikameti. *Birbirini kabullenmek var'oluşu kabullenmek demektir.*

Yaşamın adı yoktur. Yaşam, saf potansiyeldir. Doğurgandır. Sonsuz olasılığa gebedir.

Her insan, yaşamın tek kitabıdır, kendini oku'yacak olan.

Her kitap, okunmak üzere bekleyen yaşamdır.

Kitabın hakikâtini bulmak için oku'masını bilmek gerekir.

Kitabın hakikâtini bulmak için kendine anlatılanı dinleyebilmek gerekir.

...

Kalpten doğar hakikâti bütün öykülerin,

Kendilerine kulak verecek bir dostu arar bütün öyküler.

.

*İnsan ancak,
Kendi öyküsünü dinlemeyi,
Öyküsünü anlamayı,
Sevmeyi,
Saygı duymayı başardığında,
Kendisine 'dost' olur,
Dışarıda arayışı sona erer,
Kendi öz'üne kavuşur,
Hem anlatıcı hem dinleyici ol'ur.*

Başlar,

Yaşamaya.

01-01-2024

Şefkat

Hiç duygularınızın üzerinizdeki etkisini gözlemlediniz mi?

Çoğu zaman duygunun içindeyken zor ancak, hemen sonrasında görebilmek için bir şans var.

Tıpkı değişen hava durumundan etkilenen yeryüzü gibi, duygular da insanın içinde bulunduğu hâli kolayca etkiler.

Bir saniye önce mutluyken, işitilen bir kelime ile öfke içine dalabilir insan. Ya da derin bir üzüntüyü, alınan haber bir ân'da sevince dönüştürebilir.

Bu kadar hızlı ve güçlü bir etki.

Yine de, bir o kadar göz ardı ettiğimiz bir alan.

Bizler, çoğumuz, yaşamı duyguların kontrolü altında yaşarız. Duyguları denetleyebileceğimiz aklımıza bile gelmez. O kadar doğaldır ki ortaya çıkışları ve kayboluşları. Bu sürecin öyle olması gerektiğini düşünür ve kendimizi ellerine, bir anlamda insaflarına bırakırız.

Duygular nasıl ortaya çıkar?

İnsanın içinde bir mekanizma, duygu ve düşünce üreten bir sistem mevcut. Düşünceler, duyu organları ile algılanan bilgilerin zihinde işlenmesiyle oluşurlar, içsel bir faaliyettir, her düşünce sizi dışsal olarak harekete geçirmez. Duygular ise bedeni etkiler, tepki ve hareket yaratırlar, dışsal olarak kaçınmanızı ya da yakınlaşmanızı sağlarlar. Duygu ve düşünceler birbirlerine bağlıdır, biri ortaya çıktığında diğeri de beraberinde getirir. Gözle görülemeyen bu ögeler etkileri ve yaratımları ile fark edilir.

Kendinizi gözlemleyin, duyduğunuz bir söz sizin ruh hâlinizi değiştiriyorsa o söz sizin için ne ifade ediyor?

Yabancı bir dil öğrenirken bunu görmek daha kolay. Eğer bilmediğiniz dilde birisi size hakaret etse bu duygusal olarak hiçbir etki yaratmaz. Anlam yüklenmemiş olan bir ses, kelime olarak iştilir. Ancak, o dili bilen bir arkadaşınız size bunu tercüme etse, yüklenen anlam içinizde çağrışım yapar, -genel olarak- hakaret olumsuz bir etki alanına sahiptir, işittiğiniz sözün hakaret içerdiğini anladığınızda içinizden bir tepki yükselir, bu yüklenmiş olduğunuz anlam birikimine göre üzüntü, öfke, kırgınlık ya da umarsızlık olabilir.

Peki, içeride ne olmuştur?

Devasa bir kütüphaneye sahip olduğunuzu düşünün. Kütüphane sayılamayacak kadar kitapla dolu ve her birinin içeriği farklı. Bazılarını çok uzun süredir açıp okumadınız, tozlanmış bile olabilirler, yine de kütüphanede duruyorlar.

Bazıları ise her ân elinizin altında, en çok başvurduğunuz kitaplar. Kiminin anlattığı hikâyeyi sevmiyor kimini de defalarca okumaktan zevk alıyorsunuz.

İnsanın içinde var olan kayıt sistemi bu kütüphaneye benzer ve yaşamı boyunca her ne olduysa düşünce ve duygusuyla kayıt eder. Onu *kirâmen kâtibîn melekleri* olarak duymuşsunuzdur ya da *hafıza deposu* olarak bilirsiniz. Hafıza, hafız olup ezberleyen ve muhafız olup koruyandır. Hafıza, muhafaza edendir. İçine giren her ne ise muhafaza altına alınır ve kaybolması engellenir. Mushaf, geniş kaplarda biriken ya da boş sayfalara kaydedilip bir arada tutulan yazılardır, kitaptır.

Bu muhteşem bir kayıt ve koruma sistemi. Bir bilgiyi tekrar kullanmak istediğinizde her seferinde yeniden arayıp bulmanız gerekmez. O hep ordadır. Ama bir kere kullanıp bir daha göz atmadıysanız, tozlu raflarda var olduğunu unutmanız da kolaydır.

Unutulmuş anılar, unutulmuş kırgınlıklar, öfkeler, üzüntüler, pişmanlıklar, hayaller, planlar, arzular, hepsi kütüphanenin raflarında yerlerini almıştır.

Tabii ki, her kütüphanede olduğu gibi, sizin kütüphanenizin de bir kütüphanecisi var. Kitapları ve aradığınızı bulmanızı o sağlıyor. Modern lisanda buna bir nevi *nörotransmitter* diyebiliriz.

Ancak bu, bugün bildiğimiz... bilim dünyası henüz 'mikropartikül kalbi' keşfetmedi.

Bilmediğiniz dilde işittiğiniz o söz, ilk etapta kütüphaneciye bir şey ifade etmedi. Ancak, sözün anlamı çevrildiğinde artık aradığının ne olduğunu biliyor. Bugün internette bir bilgi aramamız gibi, o sözü, anlamını, benzerlerini, kullanıldığı yerleri, bağlantılarını bir ân'da listeleyebiliyor.

Ben şimdi google'a 'sevgi' yazdım. Bana 99,200,000 sonuç gösterdi, bu yanıtları bulma süresi 0.29 saniye.

Sanırım, ne olduğunu şimdi daha kolay anlayabiliyoruz.

Sıra bu sonuçlarla ne yapacağıma geliyor.

99,200,000 sonucu açıp okumam mümkün değil, aralarında seçim yapacağım. Benim kendime göre bir seçim metodum var, aradığının tam olarak ne olduğunu belirlerim, kilit kelimelere bakarım, bir şeyin çok aranılması ya da ilk başta gözükmesi önemli değildir, evet işi kolaylaştırabilir ama beni yanıltabilir de. Güvenilir kaynak olarak belirlediğim yerlere öncelik veririm. Görselleri kullanırım. Fakat ne yaparsam yapayım 5-10 sayfadan sonrasına bakmaya vaktim ve enerjim yetmez.

Oysa, kütüphaneci için bu ân'ında gerçekleştirebileceği bir görevdir. Hem de eksiksiz tüm sayfalara bakarak.

İnsanın içindeki kütüphane belki de aklımızın almayacağı bir kapasitede tüm yaşamın bilgisini içerir.

Bunun bir bölümü bizim kendi yaşam hikâyemizde edindiğimiz tecrübelerle bağlıdır. Bu daha yüzeysel bir bölümdür. Asıl içerik ise yaşamın varoluş bilgisini kapsar.

Kimi zaman bu asıl içeriğin rafında hiç bilmediğimiz, bizim hikâyemize ait olmayan bir kitaba ulaşırız, merak ederiz ve açıp okuruz. Keşfederiz. Yaşam keşiflerle gelişir.

Keşif unutulmuş olanı bulmak, hatırlamaktır.

Her insan bu asıl kütüphaneye ulaşım yetisine sahiptir. Keşfi yapan siz olabilirsiniz ya da keşfi yapan dünyanın diğer bir ucunda yaşayan bir başka kişidir. Bazen, birçok kişi aynı ân'da aynı şeyi keşfeder, kitap aynı ân'da birçok kişinin erişime açıktır.

.

İnsana geri dönersek...

Her şeyin kaynağı insanın kendi içinde.

Kendi geçmişi olarak tanımladığı hikâyesi yazılıp kaydedilmiş, geleceği olarak tanımladığı ise henüz yazılıp kaydedilmemiş olandır. Yine de, bu gelecek kayıtlı olanların etkisiyle yazılır, bir anlamda onu mevcut bilgiye bağlı yapar. En ötesinde, asıl kütüphanenin içindekidir geleceğe şekil veren.

Yaşamda ne olacağı hem belirsiz hem de belirlidir.

Belirlidir çünkü bu dünyanın, bu evrenin kuralları vardır. Yaşamın mevcudiyeti bu kurallara bağlıdır. Yeryüzünde toprak, su ve hava yaşam verir, birini ortadan kaldırdığınızda yaşam olmaz. Bunun kadar net ve aşikâr olan diğer kurallar, yanı sıra henüz bilmediğimiz ama işlevde olan kurallar ile yaşam, bildiğimiz bu 'yaşam'ı inşa eder.

Tıpkı insanın kendi kuralları ile kendi yaşamını inşa etmesi gibi.

İnsanın en çok kullandığı kitaplar kendi kütüphanesindekilerdir. Onları seçip almıştır. Birileri hediye etmiştir, birileri okumasını tavsiye etmiştir. Ama hepsini raflara kendisi dizmiştir.

Duyguların insan üzerindeki etkisi kütüphaneyi bildiğinizde kolaylaşır.

Ben, eğer işittiğim biz sözle üzülyorsam, üzerine düşündüğümde, kendi içimde bu etkiye sahip olan düşünceleri bulabilirim.

Duygular bize düşüncelerin ipuçlarını verir. Kitaplara kaydettiğimiz düşünceler, kavramlar yaşamın yönünü belirler. Kütüphane kalabalıklaştıkça artık kontrolün bize ait olmadığı bir sistem gibi çalışmaya başlar. Kütüphaneci bağlantılı kitapları bulacaktır.

Bugün google'ın bu kadar bilgiye nasıl sahip olduğunu açıklamamız çok zor. *Bu ne zaman gerçekleşti?* Gizli bir potansiyelin açığa çıkması gibi.

Varoluşun tamamını tahmin etmemiz ise henüz imkânsız.

Yaşamda herkes her daim bir öğrenci ve yolumuz hep kütüphaneden geçiyor.

Hangi kitabı seçip aldığımız, hangisine zaman ayırıp okuduğunuz, hangisini yaşam kılavuzu yaptığımız ve hangisini çalışıp yaşama geçirdiğiniz önemli.

Bazen bilginin devri kapanır, bazen de bilgi yanlıştır.

Doğru adımı atmak, doğru yolda yürümek için her zaman güncellemek gerekir... Bilineni ve yaşama geçirileni.

Kendinizi aynada seyredin.

Öfkelendiğinizde yüzünüzün aldığı şekli görün.

Üzüldüğünüzde gözlerinizin içine bakın.

Mutlu olduğunuzda kendinize bakın.

Neşeli ve sevinçli olduğunuzda...

Gördüğünüz yüzün, gözlerinizdeki ifadenin kaynağı sizin içinizde.

Boşuna dışarıda bir suçlu aramayın.

Karşınızda seyrettiğiniz o öfkeli yüz de sizsiniz.

O, kendi kütüphanenizden seçtiğiniz ve şimdi okuduğunuz kitabınızın bir kelimesi.

Sizin yaşamınızdaki ifadesi.

.

Yaşamdaki çözülemeyen problemlerin, engellerin, şikâyetlerin, hastalıkların kaynağı kütüphanenizde.

Aynı şekilde, yaşamda güzelliğin, sağlığın, huzurun, memnuniyetin kaynağı da kütüphanenizde.

Bütün yaşam bilgi ile yaratılır, bütün var'oluş bilginin farklı ifadeleridir.

Eğer okuduğunuz kitap yüzünüzü aydınlatmıyorsa o kitabı bırakmakta fayda var.

O düşünceyi, yüzünüzü gölgeleyen o hatıraları, affedilmeyen o anıları, sımsıkı yapıştığınız o kavramları bırakmakta fayda var.

Bir kere okuyup bıraktığınız ya da okumanızı bekleyen yeni bir kitap alın elinize. Tozlu bir raftan indirseniz bile o tozu temizlemek için bir nefes yeter.

Kütüphanede daha okumadığınız onlarca kitap sizi bekliyor.

.

Yaşam her gün yeni bir kitabın sayfalarını aralar.

Her sabah güneş yeni bir kitapla doğar.

Her tat yenidir yaşamda.

Tekrarlanamayan bir zenginliktedir yaşam.

Hiçbir yemek bir öncekinin aynısı olamaz.

Aynısını tekrar tekrar yaşamak isteyen,

Elinde sadece bir kitabı tutup bırakamayandır.

.

Şefkat, sevginin içinde gizlenir.

Yaşam, iyi olanla güzelleşir.

Kendi kitabınızın içine bu kelimeleri yazmak sizin kendi elinizde.

Boş sayfa size verildi, kalemin sahibiyse sizsiniz.

07-01-2024

Birlik

Hayatınızda birisinin aklındaki plana göre yaşadığınız oldu mu?

Ne yapacağınızı, nereye gideceğinizi, hatta ne düşüneceğinizi söyleyen birisine göre yaşadınız mı?

Yanıtın “*hayır*” olmasını istese de gönül, bir arada yaşandığında insan birilerine göre yaşamaya mecbur kalıyor.

Birliktelik, özgürlük sınırının tekrar çizildiği bir alan.

İnsan için tek başına yaşamak ise mümkün değil.

Doğduğu ân’dan itibaren insan bakıma, ilgiye, şefkate ve sevgiye muhtaç.

Büyürken akıl alacağı, yön gösterecek, yol açacak olanlara muhtaç.

“*Ben kendim yaparım*” diyen tabii ki bir yere kadar yapar, ancak, bu bir yer de bir başka sınır çizer. İnsanın kendi kapasitesinin sınırını.

Bir yerde akıl biter, bir yerde gönül susar.

Birlikte yaşamamanın ise ince çizgileri var.

.

Birlikte olmak, tek bir kişiyi merkeze alıyorsa, bağlayıcı, bağımlı yapıcı, esir edici bir ilişkiye dönüşmesi çok kolay.

Birlikte olmak, diğerlerini de görmeyi beceriyorsa, kuyruğunda onlarca göz taşıyan tavuskuşu gibi, o bir kişi, bin kişiye dönüşebilme şansına sahip.

.

Topluluklar liderlere ihtiyaç duyar, mahalle bilge bir insana, aile ise sevgi ve saygı içeren bir bütünlüğe. Bu nedenle, anne ve baba birleşir bir kişi olur çocuk yetiştirirken. İkiyi bir ederler ki, o büyüyen gelişen bireye birlik hâlini gösterebilsinler. Anne ve baba bir olamıyorsa, çocuk kendi içinde bölünür, fark etmeden parçalara ayrılır. Bir yanının istediğini diğer yanı reddeder, bir yanının sevdiğinden diğer yanı nefret eder.

Zor olmuş, çoğu zaman, bu birliği yaşamak ve yaşatmak. Ne aileler bütünlüğü görebilmişler, ne mahalleler bilge olanı bulabilmişler ne de topluluklar gerçek liderlere sahip olabilmişler.

.

Yaşam ise farkında, boşluk bırakmaz, aslı olmasa bile yerine benzerini yerleştirir.

.
Gerçek bir lider yoksa, liderliğe soyunan birisi çıkacaktır, kendi bilgi ve becerisiyle bazen yapan bazen de yıkan olacaktır. Olgun, bilge kişiler yoksa, ihtiyacı olan bildiğini düşündüğü kişiye başvuracaktır, yol yordam yerine belki de kişinin iyice kayıp olmasına sebep olan. Sevgi ve saygı yoksa, çocuklar öfke ve üzüntü ile büyüyecektir, yaşam boyu bütün olabilmek için, kendilerini bulabilmek için onları arayışa sokan.

.
Yaşam ise farkında, bir yandan yapılan bir yandan yıkılan kurulu bir düzen.

Her seferinde yeniden bir adım daha ileriye giden.

.
Dünyaya gözlerini açan birey, tek bir merkeze sahip. Kendi durduğu nokta. Bütün yaşamı bu noktadan kendi gözleriyle seyreder. Bir tane olma hissi veren bir merkez. Ben ve diğerleri, diğer şeyler dedirten bir nokta.

Ne tuhaftır ki, herkes unuttur, diğerinin de kendi noktasında durduğunu, kendi merkezinden yaşama baktığını.

Yaşamın akıl almaz bir cilvesi hem herkesi çocuklukta aynı ân'da var eder, hem de herkese teklik hissi verir.

Tavuskuşunun kuyruğundaki gibi, her bir göz açılır, bütün âlemi kendi görüş açısına göre seyreder.

Birlikte var olmak, birbirini dinlemek, anlamak, birlikte yaşamak öğrenilmesi gereken bir şey.

Ben, benim gözümünden gördüğüm dünyayı, binlerce gözün yelpazesinden göremiyorsam eğer, görüşüm hep dar olacaktır. Kabı dar olan genişlemedikçe anlayışın, davranışın değişmesi de zor. O zaman, birilerimiz hep birilerinin aklındaki plana göre yaşamaya devam edeceğiz. Ya kontrol eden ya da kontrol edilen olacağız. Ya hükmeden ya da köle olan.

Kimse köle olmak istemez ya, hepimiz hükümdar olma peşinde, ezilen değil efendi olma hevesinde yaşıyoruz hayatı. Çalışırken olamazsak evin içinde, evde olamazsak sokakta, sokakta olamazsak düşüncelerimizde, “*Efendi olan ben'im*” diyoruz kendimize.

Gücünüz yetiyorsa, hayatı paylaştığınız insanlar, yetiştirdiğiniz çocuklar, sizin düşüncelerinizi, aklınızdaki planı hiçbir zaman tam olarak bilmeden size göre yaşıyorlar, kendileri olamadan.

Gücünüz yetmiyorsa, merkeziniz kayıyor, siz birilerinin planında var'oluyorsunuz, kendiniz olamadan.

Yaşam ise farkında, biliyor ki o bir tane bir gün şahdane olma potansiyeline sahip.

Kendi kendisinin efendisi olma şansına.

Beden ne zaman sağlıklıdır? Tüm organlar, uzuvlar, hücreler, düşünceler ve duygular birlikte uyum içinde ve dengede oldukları zaman.

Bedeni yaşatan organlar, hücreler gibi, hayatı geliştiren duygular ve düşünceler gibi, insanlar da birlikte uyumlu olduklarında sağlıklı bir yaşam inşa edebilirler. Hastalık varsa, dengenin bozulduğu bir yer vardır. Sağlıklı ve huzurlu olmanın yolu ise dengeyi yeniden kurmakta.

Denge ancak fark edildiğinde yeniden kurulabilir. Neyin eksik neyin fazla olduğu görülüp ayırt edildiğinde, katı olan esnetildiğinde, dağılmış olan toplanıp birleştirildiğinde kurulur denge.

Uyum ise dengeyle birlikte gelir. Uyum, kendini yok edip diğerleri için yaşamak değildir. Uyum, kendini var edip diğerlerini de görerek yaşamaktır. Hiçbir organ bir diğerinin görevini yapamaz, uyum ancak organlar birlikte bütün hâlinde kendileri oldukları zaman ortaya çıkar. Güzel bir müzik gibi, lezzetli bir yemek gibi, yaşam veren doğa gibi, dönüşüm ancak birleşerek gerçekleşir.

Yaşamın düzeninde, birey her zaman tekliğinde “*Ben varım*” diyecek. Bununla beraber, fark edip de ardından, “*Seni görüyorum*” demeyi başarabilmek marifet, dar olan kabı genişletebilmek.

Esneklik olmadan kap genişlemez, anlayış olmadan kap dolmaz. Dolu olmayan kendinden veremez, kendinden veremeyen yaratamaz.

Bereket, bir tek olandan çoğalan, çoğalandan taşandır.

İnsan, “*Seni görüyorum*” dediği her insanda birleşir, birleştikçe çoğalır, çoğaldıkça gelişir.

Öyle bir gelişim kapısı açılır ki, aklın sınırları açılır keşfeder, gönlün suskunluğu geçer muhabbetle dile gelir.

Birlikte var'oluş bütünlüğü getirir.

Tekliğin içinden çoğalan, çokluğun içinden tek olarak tekrar var olan,

Ne büyük bir kudrete sahip olur.

Sonsuz ve sınırsız olana yaklaşır.

Birleşir.

“*Ben varım*” derken yeni bir ‘*Ben*’e dönüşür.

Yaşam birlikte yeniden kurulur.

.

Tavuskuşunun kuyruğundaki onlarca göz, temsilidir aslında.

Gerçekten gören gözler sahibine aittir.

İnsan, bilinmeyen bir âlemden bu yaşama doğar, gözlerini açar.

Gözlerini kapadığında, bilinmeyen bir âleme döner.

Açılan her göz, yeni bir yaşam, yeni bir insan.

Her seferinde yeniden yeni bir can bulan.

Tekrarlanmadan süregelen yaşam.

Her biri '*Ben*' olup bireyleşen,

'*Biz*' olup birleşen,

'*O*' denilen var eden.

Doğmadan doğurulmadan,

Doğanı ve doğurana yaşama gönderen.

Her seferinde birinde, her seferinde bireyde yeniden doğan.

•
Şimdi, sorabilir insan kendine:

“Efendi, orada mısın?”

“Yanıltmasın seni gördüklerin, hepsi bir temsilin parçası, var olan.”

•
Yine de sormadan edemiyor insan, gören göz olmadan, nasıl var olurdu bu yaşam?

16-01-2024

Gizli Hazine

Değerli bir hazineniz olsa nereye sakladınız?

İnsan kimsenin bakmayacağı bir yer bulmak ister, hiçbir elin uzanamayacağı gizli bir köşe.

Bu da yetmez, görünmesin diye üzerini örter, önüne engeller koyar, yolunu kapatır.

.

İnsanın içinde

Bekler bir hazine

Kendinden bile saklı

Gizli bir yerde

.

Hazineler hep dışarıda aranır. Hazineler kıymetli mücevherler, paha biçilmez cevherler, maddiyatta göz alıcı benzersiz eşyalar, inciler, altınlar...

O hazineler ki, korsanların aklını çeler. Hazine avcısı denilen zaten birininkini çalandır.

Hazinenin sahibi ise, uzun zaman önce unutulmuş, efsane olmuş krallar, krallıklar... Kimsenin görmediği, gerçek mi bilmediği, anlatılan masallar.

Arayan yola çıkar, yolculuğa başlar. Hep çetindir geçilen yol, tehlikelerle dolu, bazen haritalarda belli, bazense izi bile olmayan yerlerde gizli.

...

Uzun zaman oldu gerçekten de...

Dışarıda arayanlar yoruldu.

Çoğu bulamadı.

Kendini şanslı sayıp bulanlarsa -buldukları ne varsa; altından tahtlar, zümrüt ve yakutlarla süslü taçlar, güç ve zenginlik veren, bir anlığına mutlu eden tüm o şeyler- anladılar ki, hiçbiri aslında kendilerine ait değildi. Ödünç alınmış birer giysi gibiydi.

.

Oysa, aranan bir hazine varsa, hakikâti olmalı bütün bu anlatılanların?

Asıl hazine dışarıda değilse, hiç bakmadığı tek bir yer kalıyordu insanın.

...

Gerçek hazineyi bulmak isteyen için çizilmiş bir harita yok bu yaşamda.

Tek bir ipucu var,

“Hazine kimsenin bakmayacağı, elini uzatmayacağı yerde,

Üzeri örtülü, yolu engellerle kapalı bir köşede gizli...”

.

İçine bakmayı akıl ettiğinde insan, ipucu, yüzleşmeye cesaret edemediği her ne ise onu gösterir.

Kiminin korkusunun arkasına,

Kiminin öfkesinin,

Kiminin pişmanlıklarının,

Kimininse üzüntülerinin arkasına bakması gerekir.

.

İnsan,

Kaldırabilirse örtüleri,

Belki yüzleşemedikleri

Ya da değersiz gördüklerinin

Arkasına bakabilirse

.

Bulur,

Sımsıkı kapalı bir kasanın içinde

Kilitlenmiş hazine,

Tek bir anahtarla

Hem açılıp hem kapanan

.

Neresidir

İnsanın ta içinde

En derininde,

Gizlenmiş olan bedeninde,

Örtülmüş ziynetlerinde?

.

İnsanın kendisinde,

Korkusunun arkasındaki cesaretle,

Öfkesinin arkasındaki sevgide,

Üzüntünün arkasındaki neşede.

Saklıdır gizli hazine.

.

İnsanın kendi değerini bilmesinde.

...

Yaşama gelmenin amacını sorgular çoğu insan, neden bu dünyaya gözlerimiz açar, bunca zorluk ve zahmeti yaşarız, birazcık yüzümüz gülsün, rahat edelim, huzur bulalım diye çabalarız.

“Yaşama bir amaç verecek olan insandır” der birileri. Tek bir amaç yoktur bu yaşamda, herkes kendi amacını kendisi bulacaktır.

Her insan, “Yaşamaya değer ne var?” diye soracak ve yaşamaya değer olanı kendisi ortaya çıkaracaktır.

.

Bir düşünün, her sabah güne uyanmanın gerçekten de ne anlamı kalır o günün içinde yaşamaya değer bir şey yoksa.

.

İnsan için dışarıdan sunulan her ne ise geçicidir, ödünç bir giysidir, aslında kendine ait olan değildir.

Kendine ait olanı ise kendisinin bulması gerekir.

İnsanın kendisini bulması gerekir.

İçini dışına çıkarıp, gizlenen potansiyelini yaşama doğurması gerekir.

Hayata gözlerini açmayan, yaşama doğmayan her şey insana göre gerçekte ‘yok’tur, ‘var’ olabilmek için görünmesi gerekir bu dünyada.

Yok'luktan var'lığa geçmesi gereklidir. O yokluk ki, varlığın kaynağıdır özünde.

.

Gizli bir hazine olup bilinmek isteyen insandır.

İnsan, kendi güzelliklerini, kendi becerilerini, yapabileceklerini görmek, potansiyelini bilmek ister bu yaşamda.

“İmkân yok” der bazıları, yaşam ise imkânı yaratmalarını ister, kendilerine güvenmelerini, kendilerine inanmalarını ister.

“Yanımdayım” der, “Sana şah damarından bile daha yakınum, gören gözlerin, duyan kulakların, işleyen ellerin benim” der yaşam. “Sana can veren benim.”

İnsanın, yalnızca kendini bilmesi yetmez, kendini bildirmek de ister. *Yaratır, yaratıcının adıyla. O ad ki, insanın kendi adı olur bu yaşamda.*

Hazine sandığının anahtarı insanın kendi ellerinde.

Hayalinde ne kurduysa hazinesinde onlar gizli.

Benim yapabildiklerim bir dalga gibi yayılır insanlık âlemine.

Bazen dalga benden başlar başka bir kıyıya ulaşır, bazen de bir başka dalga benim kıyıma ulaşır.

Ayırt etmeyip birleştirdiğinde insan, benim yaptıklarım ve senin yaptıkların demediğinde, olana ve yapıłana dđnüştüđünde, görebilir ancak hazinenin gerçek potansiyelini ve zenginliğini.

.

İnsan beklememeli, elinden ne geliyorsa hemen şimdi hayata geçirmeli. Geçirmeli ki, bir dalga başlasın büyümeye.

.

Bütün bu var'oluş,

Devasa bir dalgadır yayılan evrene,

Her ân bir kıyıda yaşam bulan,

Her ân açılıp açıklayan ve her ân toparlayıp derleyen,

Her ân gönderip dağıtan ve her ân çağırıp birleyen,

Her ân yeniden kur'ân ve kur'ul'ân,

Tek bir yaşam.

18-01-2024

Şahit misin?

Gerçeği bulmak, bir işin hakikâtini bilmek için şahit olmak önemlidir.

Şahit olmak tanıklık etmektir.

Her neye şahit olunuyorsa, orada hazır olmak, bilmek, onunla ilgili haber vermektir.

Şahit olan şehadet eder.

Yeminle tanıklık etmektir, şehadet. Şehadet eden kişinin verdiği haber, açıkladığı şey, bildirdiğı her ne ise kesinlikle doğru kabul edilir. Bu, bir nesnenin, bir olayın, bir şeyin hakikâtini kat'î olarak bilmek ve bildirmektir.

Şehadet, hem şahit olmak hem de şehit olmaktır. Hakk geldiğinde bâtil'in zail olmasıdır. Muhakkak ki, bâtil yok olmak zorundadır. Hakikât karşısında kalan asılsız inanışlar gibi. Güneş doğduğunda karanlığın yokluğa karışması gibi.

Hakikât, hayal olana üstündür.

.

“Erkeklerden iki kişiyi de şahit tutun. Eğer iki erkek yoksa o zaman şahitler bir erkek ve iki kadın olsun. Onlardan biri unuttur veya şaşırırsa diğeri hatırlatır diye. Davet edildiklerinde şahitlikten de kaçınmasınlar...” <Bakara, 2-282>

Gördüğünüz bir olay ya da durum, sadece gözle görüldüyse şahit olmak için yeterli midir?

Bir düşünün...

Diyelim ki, masada tabak içerisinde bir yemek var, tabağa baktığımda yemeği gözlerimle görüyorum ve gördüğüm yemeğin adını biliyorum. Ancak, yemeğin bildiğimi zannettiğim yemek olduğundan emin olmam için sadece gördüğüm yetmez. Yemeğin kokusunu da alabiliyorum, bu tahminimi kuvvetlendiriyor.

“Bildiğimi düşündüğüm yemeğe benzer bir görüntüye ve kokuya sahip” diyorum. Yine de, nasıl emin olacağım? Tahminimin doğruluğunu bir tek tadına bakarak anlayabilirim. Yemek için en üstün kanıt tadıdır.

Diyelim ki, yatakta hareketsiz yatan birini gördüm, yatan kişinin uyuyor mu yoksa baygın mı olduğunu nasıl anlayabilirim? Yanına gittim ve bedenine dokundum, bedeni soğuk gibi geldi. Sarstığım hâlde hiçbir kıpırtı görmüyorsam diğer bir ihtimal düşüncesi belirir. *Acaba hayatta mı?* Yaşam belirtilerini bulabilmem ve hayatta olduğundan emin olabilmem için nefesine bakmam ya da kalp atışını dinlemem gerekir.

Diyelim ki, bir arkadaşım bana bir haber iletti, kendisine anlatılan bir olayı detaylarıyla aktardı. Olayın bir bölümünü kendi gözleriyle görmemiş, sadece bir bölümünü görebilmiş, kalanını orada bulunan diğer kişilerin anlattıklarına göre tamamlıyor. Ben, bana aktarılan bu olayı, olay yerinde, ne gördüm ne de duydum. *Olayın doğruluğundan nasıl emin olabilirim?*

İnsanın şahit olabilmesi için ilgili şey ya da olay her ne ise kendi duyularıyla algılamış olması gerekir. Şahitlik için en az iki üstün duyusunun kararı gereklidir. Eğer bu üstün duyulardan biri eksikse, mevcut üstün olan duyu ile birlikte, eksik olan üstün duyunun yerine geçebilecek diğer iki duyu daha kullanılabilir karar alınırken.

Farklı durumlarda, bir ya da iki duyu diğerlerine göre üstün konumdadır, yemekte tat ve kokunun üstün olması gibi. İnsan, önce o duruma ait üstün duyuları bulmalıdır ki kesinlik sağlayabilsin. *Diğer yandan, duysal algılar her ne kadar kesinlik verse de emin olmak için aklın devreye girmesi gerekir.* Duyulardan gelen bilgileri akıl analiz edip bir hüküm verir, bilgileri bir kararda bağlar. *Yüksek bir akıl, insanın yaşamındaki şeylerin ya da olayların hakikâtinden emin olmasını sağlar.*

Duyularının dolaysız biçimde algılamadığı her şey, dedikodu mahiyetinde, asılsız inanışlara sebep olur. İnsanın yaşamına ait olan dosdoğru bildiğidir. İnsan için hakikâtin tek yolu doğru yoldur.

Eğer hiçbir duyunun şahitliği yoksa, doğrudan bilemiyorsa, zihnin ürettiği düşüncelerle birlikte insan neye inanıyorsa orada kalır... İnsan, inanır ama emin olamaz... Düşünceleri hayal âleminde anlatılan hikâyelere benzer...

Yaşam ise, kendisine şahit olabilmesi, yaşadığından emin olabilmesi için beş duyu ve akıl vermiştir insana.

Duyular, yakına gelmek demektir. Ancak yakın olduğunda duyularını kullanabilir insan. Görmek, işitmek, dokunmak, tat ve koku almak, her birine özgün belirli bir yakınlık gerekir. İnsanın sahip olduğu her duyu organı sağlıklı olduğunda belirli bir yelpaze aralığında çalışır ve insan için bilgi toplar, haber verir. Yakın olmak, haber almak, bilgi sahibi olmak, zanlardan, yorumlardan, hayallerden, düşünce ve duyguların yanılmalardan çıkmak demektir.

Bütün bunlara sadece şimdiki ân imkân tanır, duyuların çalıştığı tek zaman, şimdiki ân'dır.

Geçmişte ve gelecekte, hafızaya kayıtlı düşünce ve duygularda, insanın duyuşal maddi bedeni var olmaz. Zamanın akışında, geçmişte ve gelecekte var olan, rüya gibi, hayal bir bedendir. Bu yüzden, insan ne geçmişten ne de gelecekte tam olarak emin olabilir. Dünün hatıralarında kalanlar, algının süzgeçinden geçmiş, yorumlanmış, bir bölümü unutulmuş, bir bölümü yanılmalardan olandır. Yarından beklenen ise, zihnin sınırları içine hapsolüdür.

Yaşamın tek gerçeği, Şimdiki ân'ın içindedir.

.

Her duyu habercidir.

Duyu bilgisi, aklın analizi ve kararı olmayan her düşünce ise, sadece hayaldir.

Bir muharebede olduğunuzu düşünün. Bütün askerler belirli bir görevde tek bir vücut olmuşçasına hareket etmelidir. Komutan için alacağı her haber vereceği kararlarda hayati önem taşır. Ya habercisinin çok güvenilir olması ya da bizzat kendisinin orada bulunması ve duruma şahitlik etmesi gerekir.

İyi bir komutanın her türlü stratejiyi bilmesi yetmez. İyi bir komutan, uzaktan seyredip bilgiyi kulaktan dolma alan değil, cesaretle muharebenin içinde yer alandır. Ancak o zaman, her bir nefer bir azası hâline gelir, kendisi yüksek akıla dönüşür ve zafere yürür.

.

Eminlik, dış âlemde şahitlik ile başlar.

Bir de içe doğan eminlik vardır. Kalbin derinliklerinde emin olmak. Bu sefer, şahit olmak için, içeride gönüle doğanı dışarıda yaşamak yani gerçekleştirmek, hakikâte dönüştürmek gerekir. Aklın belirlediği bir hedefe ulaşması, niyetin sonucuyla buluşup gerçeğe dönüşmesi, hakk'ın ortaya çıkması gerekir.

Bir ülkü varsa içinizde emin olduğunuz, aklınız tüm gücünü o ülkünün yoluna adar. Geçici ve değişken düşüncelerin, duyguların sizi aldatmasına izin vermez.

Başarmanız için bütün varlığınız işbirliği yapar. Duyularınız ihtiyacınız olan bilgiyi toplar, sizi yolda ve uyanık tutar. Aklınız haberciniz, bildiriciniz olur, içinizde hiçbir şüphe tohumununun yetişmesine izin vermez.

Çünkü şüphe varsa, insan asla emin olamaz.

Emin olmazsa insan, şahit olamaz.

...

İçten gelen eminlik, özünde insanın kendisinden emin olması, hakikâtini yaşayacağını bilmesidir.

Mustafa Kemal Atatürk'ün söylediği gibi:

“Asla şüphem yoktur ki, Türklüğün unutulmuş büyük medeni vasfı ve kabiliyeti bundan sonraki inkişafı ile atının yüksek medeniyet ufkundan yeni bir güneş gibi doğacaktır. Bu söylediklerim hakikât olduğu gün, senden ve bütün medeni beşeriyetten dileğim şudur: Beni hatırlayınız!”

O, bildiğinden emindir. Bu nedenle, daimî olarak her ân hatırlanandır.

“Diyebilirim ki, ben milletin vicdanında ve geleceğinde hissettiğim büyük gelişme kabiliyetini, bir millî sır gibi vicdanımda taşıyarak, yavaş yavaş bütün bir topluma uygulamak mecburiyetinde idim...”

Ülküsünün hakikâtinden, içinde, en derinde emin olduğu için dışarıda muzaffer olmuş ve öngördüğü her şeyi yaşamda gerçekleştirmiştir.

...

İnsan, kendi azaları ve kuvalarıyla bir tek kendi yaşamına şahit olabilir. Başkasınunkine değil.

İkmal edilen, bütünlenen din, insanın kendi yaşamıdır. Gönderilen habercilerin verdiği nimet güzel bir yaşam için sunulan lütuflardır. Yine de, insanın bütün lütufları yaşamına alabilmesi, içten ve dıştan bildirilen haberi yaşamında gerçekleştirmesi gereklidir.

Yaşam, her ân aynı yanıtı bekler insandan.

İnsanın “Şahidim!” diyebilmesini ister.

21-01-2024

Metamorfoz

Canlıların yaşamına bakınca, türlerin buldukları ortam şartlarında hayatta kalabilmek için sahip oldukları özellikleri görebiliyoruz.

Bugün bilebildiğimiz kadarıyla, ortamın zorlaştığı, hayat şartlarının elverişsizleştiği yerlerde ve dönemlerde bazı türler yok oldu, bazıları değişti, bazıları da özelliklerini koruyup güçlendirerek yaşama devam etti.

İnsanın, dünyaya bakışı kendisi üzerindedir.

Evrim teorisine göre, tüm canlılar ortak bir oluşumdan gelişerek değişti ve farklılaştı, yaşam ortamlarına adapte olmak için doğal seçimler ve elemeler sonucunda güçlü olan varlığını devam ettirdi.

Ne tuhaftır ki, bedenen en güçlü olanların, kendi beden ölçөгimize göre 'devler' diyebileceğimiz canlıların var olduğu dönem çok uzun zaman önce kapandı. Türlerin gelişimi teoremi, kesin olmasa da bunu gerçekleştiren olağanüstü bir nedene bağlar.

Nihayetinde, bitkiler de dahil olmak üzere devasa olanlar -sanki hatırlamamız için birkaç örnek bırakarak- küçüldü, insan gibi bedenen korunmaya çok muhtaç olan bir varlık ise farklı bir evrimleşme fazına geçti.

Teori bazında, evrime inanabilir ya da inanmayabiliriz, bununla birlikte tüm dünyanın ve üzerindeki yaşamın süregelen bir değişim ve dönüşüm içinde olduğunu biliyoruz. Sadece hayvanlar ve bitkiler âlemi değil, evrenin oluşumu ile beraber ortaya çıkan her şey bir varoluş sürecinden geçiyor.

Başlangıç enerjisi dediğimiz ışığımsı latif hâlden kesifleşip maddeleşerek bugünkü uzay cisimlerini ve dünyamızı var eden süreç devamında dünyanın üzerinde yer alan tüm varlıkları maddeleştirdi. Birleşik sistemler içerisinde dünya güneşin yardımıyla yaşam üretti. Gelişim, görünmeyenden görünen âleme, kaba olandan zarif olana doğru ilerledi, varlıklar şekil ve ebat değiştirdi, türler iç içe yaşadı.

Bütün bu değişim, dönüşüm ve gelişimin içerisinde insan kendi tarihini ancak bulabildikleri ve bilebildikleri ile yazabiliyor. Uygarlıkların kalıntıları, yazılı tarih, insanın geçtiği yolları bir nebze olsun aydınlatmaya çalışıyor.

Yine de, düşünce ve duygu üreten bir varlığı tanımak için elimizdekiler pek yetersiz.

Evrim, türlerin kendi içlerinde geçirdikleri doğal seçim ve adaptasyona bağlı dönüşümlerden bahseder. Hayatta kalabilmek için en güçlü hâllerine, kendi mükemmeliyetlerine ulaşmak üzere yaptıkları bir yolculuk.

Her tür, bir başlangıç metamorfozundan sonra farklı birer varlık olarak yaşamını sürdürdü. Zamana yayılan bu sürecin, içinde bulunduğumuz kısa döneminde bizler metamorfozu göremiyoruz. Yine de, kısacık bir yaşamda, tırtıldan, kozaya, kozadan kelebeğe dönüşen bir canlının metamorfozuna şahit olabiliyoruz.

Ana metamorfoza yaşam üzerinden baktığımızda, yaşamın bütünde nasıl bir evrimden geçtiğini anlayabilmek için bölmeden görebilmemiz, birleştirmemiz gerekli.

Evrenin oluşumu bir bölüm, türlerin ortaya çıkması bir bölüm, insanın gelişimi bir bölüm olduğunda bütünü anlamak zorlaşıyor. Tıpkı, insan bedenini bütün olarak gördüğünde, bir doktorun hastalığın nedenini anlayıp tedavi etmesinin kolaylaşacağı gibi, yaşamı ancak bir bütün olarak anlamlandırabiliriz.

Varlığın yolculuğunu, enerji hâlinde maddeye, uzaysal cisimlere, yıldızlara, gezegenlere, dünya gezegeni üzerinde hücrelere, hücrelerden bedenlere, bitkilere, sürüngenlere, hayvanlara ve insana doğru, bütün olarak görebilmeliyiz.

Hepsi, tek bir varlığın var oluş yolculuğu.

Biraz dikkatinizi verip tohumdan yeşeren bir bitkiye baktığınızda, ince bir dalın açılıp iki yaprağa dönüştüğünü görebilirsiniz. Omurga benzeri bir dal üzerinde güneşe uzanan iki kol gibi gelişen iki yaprak. Bitkilerin gövdeleri ve dalları, insan bedenindeki gövde ve kollara benzese de, toprağın altında yer alan kökler bacaklardan farklıdır. Bitki, tek bir noktaya sabitlenip orada büyüme ve yaşamak zorundadır.

Dikkatinizi bir kuşa verirseniz, bu sefer, onun bedeninde kanat olarak adlandırdığımız uzuvların aslında kolları olduğunu fark edebiliriz. Kollara benzer ama ellere sahip değil, yine de, uçuşuna yardım edecek bambaşka bir özelliğe sahip. Bitkiden farklı, kuşların ayakları ve kanatları onların yer değiştirmesine yardım eder. Hatta, diğer türlerden farklı yeryüzü ve gökyüzü arasında hareket edebilirler.

Dikkatinizi bahçede gezinen köpeğinize ya da kedinize verdiğinizde, omurgasını, kollarını ve bacaklarını rahatlıkla ayırt edebilirsiniz. Elleri patileridir bize göre ama, aslında patiler sadece parmaklarıdır. Hafifçe tutup ayağa kaldırırsanız, dik durduğunda bacakların insana ne kadar benzer olduğunu görebilirsiniz. Sadece, dört ayak üstünde yerde yürümek üzere biçimlenmiş bir bedende el ve ayakların eklemleri farklı gelişmiştir. Parmaklar vardır ancak, bu parmaklar bir insanınki gibi kavrayamaz.

Hayvanlar âleminde anatomik olarak tüm iskelet yapıları temelde benzerdir, balinalar gibi su altındaki memeli canlılar da dahil olmak üzere, ortak bir beden yapısının farklı versiyonlarına sahiptir çoğu canlı. Farklılıklar buldukları ortama, yaşam modellerine göredir.

Kimi bir ağacın üzerinde yaşayıp avlanır, kimi toprağın içine yuvasını yapar, kimi de suyun derinliklerinde yaşar.

İnsan bütün bu türlerin içerisinde sonuçta sanki mükemmel bir bedene sahip olmuş gibidir. Anne karnındaki hücreden, embriyo ve fetüs değişimine, gelişmiş insan bedenine bakarak mikro-metamorfozun hâlen hızlandırılmış şekilde devam ettiğini görebiliriz.

Yaşam sudan doğar. İnsan bedeni -dışarıda olmuş olanı sanki yeniden canlandırır gibi- doğumuna hazırlanırken, hücreden su içinde yaşayan bir balığa, dört ayaklı bir hayvana ve nihayetinde insana gelişir.

Ancak insan, sadece ortamına adapte olmuş, hayatta kalmak üzere gelişmiş bir beden midir?

İnsanı insan yapan nedir?

Bir düşünün...

Gelişen, değişen ve dönüşen yalnızca beden olsa, belki de yine uzun bir zaman sonra insan değişen ortam koşullarına göre farklı bir bedene ve özelliklere sahip olabilir.

İnsan düşünür...

Kendisini tüm canlılar âleminde ayırır. Ayırabilmesinin sebebi ayırt edebilmesidir. Sadece hayatta kalma çabası değildir insanın gelişiminin ve gelişiminin sebebi. Sadece bedensel değildir var oluş hâli.

O, gözlemcidir yaşamda.

.

Bir cins tanıklıktır insanın yaşamı ve var oluşu.

Bütün âlemleri seyreden, düşünceler ve duygular üreten bir varlıktır insan.

İnsan, akıla sahiptir.

Akıyla analiz edebilir çözümler üretir, düşünceleri ile keşfedebilir, aletler, makineler, şehirler, uygarlıklar inşa edebilir.

İnsan, kalbe sahiptir.

Duyguları ile içindekini dışına yansıtabilir, şefkat duyabilir, sevebilir, yaşamı güzelleştirebilir, sanat üretebilir.

Var olan her şey hareket üzerinedir.

İnsan da, yaşama tanıklık ederken sonsuz bir devinimde döner durur, ivmesinden yayılan her bir dalga ile yaşamı şekillendirir.

.

Peki insan sahip olduklarının farkında mı?

Değerini anlayabiliyor mu insan bedeninde var olmanın?

Değerini anlayabiliyor mu bir ruha sahip olmanın?

.

Kıymet ve değer vermek, benzeri ile karşılaştırıp kusurları görmek üzerinde yapıldığında, insanın gerçekten neye sahip olduğunu anlama şansı çok fazla yok.

Birisine göre daha güzel ya da çirkin, daha güçlü ya da zayıf, daha uzun ya da kısa, daha esmer ya da sarışın olduğunuzda, insan olmanın ne ifade ettiğini pek de düşünmezsiniz.

Belki ancak, beden bir engelle bazı özelliklerini kaybettiğinde ya da yaşlılıkla, hastalıkla gelen güçsüzlük ve beceri azalmasında kaybedilenlerin değeri anlaşılabilir.

Oysa insan, bu âlemde yaratıcının “*kendi suretimde yarattım*” dediği varlıktır.

İnsan, var olan bu evrende, bu dünya üzerinde, bütün sıfatlarıyla yaratıcı olabilendir.

...

Bugün, durup bir etrafınıza bakın.

Yaşayan tüm canlıların nasıl bir yaşam sürdürdüğünü seyredin.

Sahip oldukları bedenlerin içinde yapabildiklerini ve asla yapamayacaklarını görün.

Dönün ve kendinize bakın.

İçinizdekini ve dışınızdakini fark edin.

Bugüne kadar insanın dünya yaşamında yaptıklarını ve bu ân'a kadar katettiği yolu hatırlayın.

Binlerce yıl öncesinin kalıntılarında izlerini gördüğünüz o insan da aslında sizden başkası değil.

İnsan için yol bitmeden devam ediyor.

...

Var oluş kendini varlık üzerinden ifade eder.

Metamorfoz içinde varlık sayısız şekile dönüşebilir, sonsuz ve sınırsız biçimde kendini ortaya koyabilir.

Yaratımın bu fazında, dünya yaşamında insan, yaratıcı özelliklere sahip olan, bedenın ötesinde bir ruhu olan, akıl ve kalp verilmiş olandır.

Düşüncelerinde kendini beden ile sınırlayan, dünya üzerinde yalnızca bir hayatta kalma ve iyi yaşama çabası içine kısıtlanır.

Gerçekten var olmak, varlığın özünü anlamaktır, kendisinde ifade edeni bulmak ve ortaya çıkarmaktır.

Tam anlamıyla yaşayabilmek içinse ilk önce yaşamı tanımak gerekir.

Her canlı kendisine verilmiş olan her ne ise onun değerini bildiğinde ve hakkını verdiğinde yaşamla uyumlandığını hisseder.

Uyum, dağınık olanın toplanması, tek bir doğruda hizalanmasıdır, var olanın varlıkla birleşip bütün olmasıdır.

...

İnsan,

Gözlerini kapatıp kendini form âleminde sığırdığında

Ellere gerek kalmadan dokunabilir sadece var'olana

Nefes ile yükselen ve alçalan bir dalga gibi

Sessiz ve dingin bir noktadan doğan

İçine dolup taşan yaşamı hissedebilir

İnsan,

Gözlerini açıp seyredebilir bütün bu âlemi

Her ân yenilenen, değişen ve dönüşeni

İzin verebilir,

Kendi değişimine ve dönüşümüne

Fark eder ki,

Değişen sadece beden değildir,

İçinde bir şey açılır

Güzelliğinin doruğuna ulaşan bir çiçek gibi

Var'oluşun akılalmaz metamorfozunda

Mükemmel bir ân'ı

Yaratır insan

22-01-2024

Denge Noktası

Gökyüzünden yağan yağmur altında sanki kaçacak yeri olmadan kalmış durumda insan.

'*Bilgi çağı*'nda sağanak yağış olanca şiddetiyle ıslatıyor her yanını.

Suya girmek sıcak bir günde güzel olsa da, başından aşağı dökülen bu soğuk suyun etkisi aynı değil.

İnsan kendini nasıl koruyacak?

.

Âdeta hava durumundan habersiz evden çıkmışcasına, sabah gözlerimizi açtığımız ân'dan uyuduğumuz ân'a kadar bu yağmura yakalanıyoruz her birimiz.

Kimimiz televizyonu açıyor -kötümser haberlere, başımıza gelecek felaketlere, kavgalara, savaşımlara, doğanın ve dünyanın yok oluşuna, uzaklarda bir yerlerde yaşayan birilerinin dertlerine, tanımadığımız insanların hayatlarına, ulaşma arzusunu tetikleyen heveslere -,

Kimimiz yolda radyo dinliyor -kelimeleri yutarcasına konuşan sunuculara, birbiri ardına hüznü, neşeyi, isyanı...

ya da o hangisiyse karmakarışık duyguları ipe dizer gibi sıralayan müzik programlarına, bir ân'da kesip araya giren teklifsiz reklamlara-,

Çoğumuz elimizde telefon -gelen mesajlara, bildirimlere, trajikomik videolara, arkadaşların paylaşımlarına, arkadaşların arkadaşlarının hayatlarına, kurtarılan hayvanlara, kurtarılamayan insanlara, mükemmel yaşamlara, onlarca kez kopyala yapıştır gönderilen özlü sözlere, şikâyetlere, en iyi çözümü bilenlerin yorumlarına, hiçbir şeyi beğenmeyenlere, her şeyi beğenenlere-,

Yolda yürürken bile tabelalara, mağaza vitrinlerine, ola ki gözümüzden kaçır diye mega boylarda panolara,

Değerli, değersiz her türlü bilgi parçacığına, habere, reklama, dedikoduya maruz kalıyoruz.

Ne altına sığınacak bir şemsiye, ne de görebildiğimiz, başımızı sokacak güvenli bir çatı yok.

.

“İliklerime işledi” dedikleri türden bir yağmur bu.

Gözlerimizden, kulaklarımızdan içimize işliyor, ulaşabildiği derinlikleri ıslatıyor, kurutması mümkün olmayan bir su baskını gibi, içimizde bir yerlerde birikiyor.

Bugünün insanı içinse bir şeyin birikmesi çok normal, -çok olanın iyi olduğuna karar vermiş- zaten biriktirmek istiyoruz.

Köşede birikmiş biraz paramız olsun, yetmez bankada bir yatırım hesabı -gelecekteki güzel ya da zor günler için-, evin içinde eşyalarımız, kullanılmayanlar -ya atılamayacak kadar kıymetli gözükenler ya da bir gün gerekir diye- dolapların derinliklerinde, bodrum katlarda dursun, mutfakta gıdalar, belki bir ay sonra pişecek erzaklar, her şeyin bir yedeği, ne'me lazım olup aniden gerekir diye alınanlar, ihtiyaç bile olmadan birinde görülüp özenilenler, reklamlarda mutlaka sahip olmalısın denenler, bir özelliği az gelip çok özelliği olanlar, hem onu hem bunu yapanlar, nesnelere bize bağlayan, yaşanılan ve yaşanılacak olan deneyimler, bolca hatıra, akıllı telefonların hafıza depolarında kayıtlı binlerce fotoğraf... ama hepsi özünde insanın aklında bir yerde duran onlarca bilgi, yapılacaklar listesi, görevler, sorumluluklar, bir türlü başlanamayan heyecanlar, özlemler, planlar, bedenlerimizin taşıyabileceğinden fazla kilolar, hastalıklar, ruhumuzun üzerinde tonlarca ağırlık, sıkıntılar, mutsuzluk... *biriktiriyoruz...* yaşamaya çalışırken bir o kadar yaşamdan uzaklaşırken, yağmurun altında kaçacak yerimiz olmadan ıslanıyoruz...

.

Oysa, su berekettir.

Su, insana can verendir, yaşam verendir tüm dünyaya.

Ne oldu da dengesi bozuldu bu ilişkinin? Bizi besleyen şey bizi tüketen şeye dönüştü.

Su, kirlendi, berraklığını ve saflığını yitirdi.

Su, bir yerlerde yok olurken bir yerlerde hacmin ötesine taştı.

...

Öyküde anlatılır ki:

Bir zamanlar, engin bilgisinin ünü her yerde duyulmuş olan Çinli bir Zen Ustası'nı, bir nebze olsun bildiklerini öğretmesi için yabancı bir ülkeye davet ederler. Hakikât bilgisinin insanlığı bir güneş gibi aydınlatmasını isteyen Büyük Usta, uzak bir yerden gelmiş de olsa, bu daveti kabul eder.

Öğrencisi olmak isteyen genç adam, kıymetli misafirini kendi evinde özenle ağırlar. Kendisi gibi hevesli bir grup genç insan toplanmış, Büyük Usta'dan ders almak için hazır bekler. Büyük Usta içtenlikle bildiklerini anlatır, uygulamalarla anlattıklarını pekiştirir. Her gün ders sabah başlar akşam üzeri sona erer. Yoğun günün ardından herkes ertesi gün için dinlenmek üzere akşam evlerine çekilir.

Yaşam içinse sabahtan akşama belirlenmiş bir ders saati yoktur, her ân uyanık olmasını ister öğrencinin, her ân farkında ve her ân öğrenmeye hazır...

İlk günün sabahında, kendisini davet eden gencin evinde kalan Büyük Usta, erken kalkıp evin tozunu alır, ortalığı düzenler. Genç adam kalktığında şaşkınlıkla Büyük Usta'nın elinde süpürge yerleri süpürdüğünü görünce neden zahmet edip bunu yaptığını sorar, ne de olsa o misafirdir ve bir ara birisi bu işi yapacaktır.

Büyük Usta önce biraz sessiz kalır, sonra erken kalktığını söyler, “*Yapılması gereken her ne ise sadece onu yaptım*” der nazikçe...

Bu basit eylem, ev sahibinin uyanmasını beklerken -sözde- misafir olduğu eve ve sunulana teşekkür etmenin bir yoludur, gereken her ne ise yapılan sadece o’dur, ne bir eksik ne de bir fazla.

Ev insanın yaşam alanıdır, yaşam ayırt etmez, her ân neredesiniz o ân içinde orası size aittir, -özde- sizin evinizdir.

Ve kesintisiz bir devamlılıktır yaşamak, her nerede her ne yapıyorsanız yapın, bütün sorumluluk hep sizin ellerinizdedir...

Genç adam kahvaltı için kendi misafirperverliğini göstermek üzere zengin bir sofraya kurar, her şeyi tattırmak, yabancı bu kültürün güzelliklerini tanıtmak ister. Büyük Usta ise sofraya oturduğunda, “*Ancak tabağımdaki kadar yiyebilirim*” der nazikçe.

O zaman “*çay*” diye düşünür genç adam, Büyük Usta’nın çayı sevdiğini fark ettiğinde. Bu sefer, bardağını doldurmaya başlar boşaldıkça, her bardağa “*Tatlandırması için bir de şeker atmalısınız*” der.

Büyük Usta önce biraz sessiz kalır, sonra, eliyle bardağın üzerini kapatarak, “*Bu kadarı yeterli, fazlası açgözlülük olur*” diye yanıtlar...

...

Yaşam da tıpkı bu misafirperver genç gibi, kendine misafir olan herkese en güzelini sunmak ister. Yaşam için darlık yoktur, o geniş ve engindir, bereketli ve zengindir. Yine de, denge kurmak için her şeyi kararında yapar yaşam. Ekinleri büyütecek ışık ve su vardır ama ekinin çürümesini ya da kurummasını engelleyecek şekilde dengeli sunulmalıdır. Kolaylık kadar zorluk da gereklidir ki, ekin güçlensin, köklerinin üzerinde boy atıp serpilsin.

Denge, yaşamın var oluş düzenidir.

Bazı sabahlar güneş daha parlaktır, bazı sabahlar ise bulutlarla gölgelenir. Güneş hep oradadır ancak çeşitlilik için farklılık gerekir.

Bir şey ne kadar güzel ve hoş olursa olsun, “*azı karar çoğu zarar*” dedikleri gibi, fark edilmediğinde, bir noktadan sonra verdiği zevk eziyete dönüşür.

Bugünkü yaşamlarımıza benzer...

İnsan, keşfetmenin, üretmenin zevkinde daha da fazlasını arzuladı. Pişen bir yemeğin tazeyken güzel olması gibi, her üretilen hızlıca tüketildi.

Tükettikçe daha çok olmasının arzusunda, hazmedebileceğinden fazlasına sahip olmaya, biriktirmeye başladı insan.

İçindeki birikirken, dışındaki albenili, güzel paketler doğayı kirleten çöp yığınlarına dönüştü, bir kenara yığılı kullanılmayan araçlar, makineler, durmaksızın üretim yapan sanayinin atıkları, ürünler uzun süre dayansın diye kullanılan kimyasallar, her şey ama her şey bir noktadan sonra dengesini yitirdi, kontrolden çıktı.

En kolayı da dedikodu gibi haber üretmekti, üzerine emek harcamadan bilgisayarlarda bilgi sayılan şeyleri üretmekti. Gittikçe büyüyen bir deniz dalgası gibi kendi yarattığının altında kalmaktan, yüzemediği bu suda boğulmaktan korkan insan, şimdiyse kaçacak bir yer arayışında; *belki başka bir mahalle, başka bir şehir, başka bir ülke ya da başka bir gezegen umudunda...*

...

İnsan kendinden kaçabilir mi?

Özünde bu döngüyü başlatan insanın kendisi oldukça,

İnsanın bir şeyleri değiştirme şansı var mı,

Kendini değiştirmekten başka...

.

“Fazlası açgözlülük olur” diyen Büyük Usta’nın sözleri sadece o genç adama değil, insanın içinde, derinliklerinde var olan bir noktaya hitap ediyor.

Açgözlülüğün kökeni olan o noktaya. Dengenin zıddı olana.

.

Varoluşta her şey kendi düzeni ve dengesi içinde yaratılmıştır. Doğanın mekaniği bu dengeyi korumak üzere programlıdır.

İnsanın kendini var edişinde ise denge insanın kendi ellerindedir. Doyduğu hâlde yemek yemeye devam edebilir. Uykusu geldiği hâlde kendini uyanık tutabilir. Yaşamak için evler, evlerin ötesinde gökdelenler inşa edebilir. İşini azaltacak aletler yapabilir, işi azaldı diye camı sıkılabılır. Geceyi aydınlatabilir, gündüzü karartabilir. İnsan, aklı ve becerileri ile hepsini ortaya çıkarabilir ve açgözlülüğüyle sınırlarını zorlayıp kendini aşırı uçlara sıkıştırabilir.

Hâlbuki akıl, bir teraziyle verilmiştir insana. İyiyi ve kötüyü ayırt edebilmesi için. Azı ve çoğu görebilmesi, kararında durabilmesi için.

Yaşamı tanıyan, yaşamı anlayan insan bilir ki, her çıkışın bir inişi vardır. Zirve noktasına ulaşan her şey zıddını doğurur. Bu nedenle, “orta yol iyidir” denmiştir. Zirveye ulaşmak olsa da hedef, inerken nasıl dönüşüreceğini bilmelidir insan, bir sonraki adımı görebilmelidir.

.

Şimdi, maruz kaldığı bu sağanaktan korunmak yine insanın kendi elindedir.

Dışarıda kendini koruyacak bir şemsiyeye sahip olması, güvenle içinde yaşayacağı temeli sağlam bir evinin olması, insanın kendi yaşamını kurmasıdır.

Sizi kendinizden koruyacak sizden başka kimse yok.

.

Nuh'un tufan karşısında inşa ettiği gemi gibi, insan eski alışkanlıklarını, yanlış bildiklerini, sahte benliğinin bitmek bilmeyen arzularını, ağgözlü yaşamını ancak kendi inşa edeceği bir gemi ile geride bırakabilir.

Tufan, kimilerini helak edecek, kimileri ise yeni bir yaşama adım atacak sular çekildiğinde.

Her insan, gemiye binip binmeyeceğine ise, son ân'da, yine kendi karar verecek...

.

İnsanın içinde bir yerde bir nokta var'olur,

Eşit kollu bir terazinin kollarının kavuşma noktasına benzer,

-O- sıfır noktası,

Karadelik ve akdelik gibi birlikte,

Başlangıç ve son o noktadadır,

*İki kutbu eşitleyen, nötr olandır,
Yokluğun timsali, mevcut olmama hâli,
Yok olsa bile yer tutucu olandır,
Var olanı basamak basamak yukarıya taşıyan,
Zirvede durandır,
Bir adım öncesi çıkış olan,
Bir adım sonrası iniş olandır,
Açgözlülüğün tutulduğu,
Dengenin kurulduğu noktadır,
Her bir eli terazinin bir kefesi gibi,
Ne alırsa alsın ellerine,
Dengelemesini öğrenir insan,
O noktayı fark ettiğinde,
Eksiği de fazlayı da
Kolayca görebilir insan.*

İnce ip üzerinde dengede yürümeyi başaran cambaz misali, yaşam ustası olur her varlık, incelikle bir sonraki adımını atarken.

Fazla olanı bırakmayı, eksik olanı tamamlamayı öğrenir.

Nefes kadar hafiflemeyi öğrenir, bırakırken geçmişi ve geleceği ellerinden ve alırken ellerine şimdi yaşam vereni.

Zamansız bir ân'ın üzerinde yürür ustalıkla, bilir ki yaşam o ân'da var olandır...

27-01-2024

Gören Göz

Göz açıp kapayıncaya kadar hızla geçiyor yaşam...

.

Zamanın koşturması bazen kendi girdabında uzaklaştırırsa da, insan odaklanıp dikkatini verdiği her ân yeni bir şey öğreniyor...

En basitinde her gün kullandığımız dile dikkat etmek, kelimelerin nasıl ortaya çıktığını, bir lisanı nasıl oluşturduğunu görmek beklemediği kapıları açabiliyor insana...

.

İngilizce’de, göz ve ben kelimelerinin okunuşları benzerdir: Eye & I... Bu benzerlik hoş bir farkındalık yaratıyor. ‘Ben’ olarak tanımladığım kendim, ayn’ı ân’da, ‘gören göz’ oluyorum.

Yaşamı seyreden...

Teknik olarak gören ‘ben’im. Yaşama doğduğum zaman açılan gözlerim yaşam sürem bittiğinde kapanacak. Benim görme faaliyetim sona erecek.

Oysa, “*ruh sonsuza aittir*” denilir.

Bedenin zamanı belirli olsa da ruhun zamanı yoktur.

Bana yaşam veren şey, her ne ise, geldiği ve geri döndüğü bir kaynağı var.

Yaşama madde ve mânâ bütünlüğünde baktığımızda, beden madde ise ruh mânâ'yı işaret ediyor. Can veren, yaşam veren bir öz. Tüm yaşamı, kâinatı, dünyayı, canlıları ve insanı ortaya çıkaran bir bilgi kaynağından gelen, bilinçten doğan.

Bu bilinç, farklı var oluş yapıları içerisinde kendini farklı biçimlerde ortaya koysa da kendi içinde bölünemez bir bütün.

Dinlerdeki tanımıyla, doğmamış ve doğurulmamış olan, ezeli ve ebedî var olan, her şeyin üstünde, her şeyin öz'ünde olan.

Ben insan bedeninde gözlerimi bu dünyaya açtığımda, benim gözlerimden yaşamı seyreden.

Benim gözlerimden ve diğer tüm gözlerden yaşama bakan.

Tek iken çoğalan.

Yine de, bu çokluk içerisinde bana kendimi 'tek'mişim gibi hissettiren.

Yaşamı bir tek benim için var eden.

...

İnsan beyrinde yanıp sönen nöronlar gibi, bu dünyada her insanın yaşamı bir ân'lığına parlayan bir ışık noktası.

İnsanın bilincini oluşturan her bir faaliyete benzer, her bir insanın yaşamı, bu tek bilincin faaliyetleri gibi işlevde.

Her şey, bir ağacın kökleri ve dalları gibi her yere yayılan, sınırı olmayan bir ağ örgüsünün hem içinde hem dışında.

.

Tba ağacı...

Bir cennet ağacı, dalları ve kökleri her yeri kaplayan, güzellik, iyilik, hoşluk, göz aydınlığı sunan, göz'n aydınlığı olan...

Tba ağacı, tek bir gövdeden ayrılan dalları, dalların üzerindeki yaprakları, çiçekleri ve meyveleri ile yaşamı anlatır.

Baş aşağıdır duruşu, terstir görünüşü; kökleri arş'tadır, dalları meyvelerini sunarcasına arz'a eğilmiştir.

.

Ağaç bir'dir, dalları, yaprakları ise sayısız. Açan iekleri güzelliğini, yaklaşan bereketini gösteren meyveleri ise olgunluğunu ve doğurganlığını ifade eder.

Onlarca meyvenin içerisinde, bir tanesi olgunlaşırken farklılaşır, yeniden doğumun tohumunu taşır. Öz'ünde taşıdığı yeniden doğar ve her doğuşunda ölümsüzlüğü yaşatır.

İnsan, var oluş yolculuğunu bu ağacın içerisinde yapar. Dallara, yapraklara, çiçeklere, meyvelere ve ölümsüzlük tohumuna doğru.

İnsan ancak, o tek bir meyve misali olgunlaştığında, yeni bir ağacı var edecek, ölümsüzlük kudretine ulaşır.

Her birimiz bu yaşama gözlerimiz açtığımızda can'lanır ve seyrederek yaşamı.

“Ben” derken insan, kendi gözlerinden seyrederek âlemini.

Öz'deki tek bilinç ise çoğalır “biz” olur ve her birinin gözünden seyrederek bütün âlemi.

Gözünü kapadığında insan, öz'ne ayrılır bedenden, geldiği kaynağa geri döner.

Kaynak toplar ve dağıtır, yeniden doğar, yeni bir öz'neden canlanır, odak noktası kayar yeni bir “ben” olur, seyr'ine devam eder.

Hiç bitmeyen bir döngüde, hem gidip gelen olur hem de “ne gelen var ne de giden” diyen. Her yeniden doğuşta yeni bir bedenlenir, yeni bir yaşam olur.

Her bir seyirci öz'el bir mesajcı gibi, geri dönüp bir'leşirken taşıdığı hatıralar kendinde kayb'olur, yine de tek bilinç alıp korur hafızasında yaşanan her şeyi.

.

Tek bir bilinç, 'gören göz'; tek bir istek, 'kendini bütünüyle görmek'...

.

Tûba ağacı gibidir insanın gözü,

Kökleri arş'a dalları arz'a uzanır,

Gerçeği altüst eder görüneni,

İçine aldığı baş aşağı çevirir,

Önce ters sonra tekrar düz eder,

Bir olanı böler iki eder,

Sonra bir'leştirir yeniden tek eder,

Görebilene yaşamı cennet kılar,

Göz aydınlığı ile güzelleştirir,

Nimeti, huzuru, mutluluğu sunar.

*Tûba ağacı gibidir insanın gözü,
Üzerinin çiçeklerle donanmasını arzulayan,
Hem yaşam veren hem besleyip büyüten,
Kendi güzelliğini seyretmek için var eden,
Gören tek bir göz olur,
**Kendini tam anlamıyla izhar edene dek,
Durmaksızın zuhura devam eden...***

02-02-2024

Kendini İfade Edebilme Sanatı

İfade etmek, genel olarak, sözcüklerle ilişkilendirilir. İfade etmek, söylemektir. Bir şeyi, bir durumu beyan etmek, bildirmektir.

İfade etmek, anlatmaktır.

İfade edilecek bir şey varsa, bunu ifade eden biri ve ifade etmek istediği bir diğer kişi, kişiler de olmalıdır.

Anlatım, bir kişiden diğerine olan akıştır, bir tür paylaşım.

.

Nedir ifade edilen?

.

En basit hâliyle, yaşadıklarımızı anlatırız birbirimize. Günlük hayatta çoğunlukla “Ben ne yaptım...” veya “Kim ne yaptı...”, türü bir bilgi akışı olur ifade edilen.

Faydalı ya da faydasızdır.

Yaparak var olma dünyasında, anlatılanlar çoğunlukla yapılanlar ya da yapılmayanlar, yapılamayalardır.

Kabuk benzeri dış şekile sahiplerdir ama, yine çoğunlukla, içleri boştur, dedikodu misali pek de bir şey katmazlar dinleyene.

Ancak anlatmayı ve aktarımı severiz, boş olması bizi durdurmaz, şahsi yaşadıklarımızla kalmaz, yalan yanlış duyduklarımızı anlatırız birbirimize, mahallede olanları, şehirde, ülkede, dünyada olanları anlatır, bir cins ayaklı gazete haberi gibi ifade ederiz anladığımız kadarı ile, *yaşamı*.

Hâlbuki, ifade sadece dışa yönelik değil aynı ân'da içe yöneliktir.

Gözlemci olarak insan, dış çevresini görebildiği kadar, içeriye bakmayı da başardığında ifade edilecek muazzam bir cevher bulma şansına sahip olur.

Yaparak var olma dünyasından, yalın hâlde sadece var olma dünyasına bir köprü kurmuş olur.

Var oluş, her ne kadar yapılanlarla kendini icra etse de, özünde yapılanları tetikleyen bir kaynaktan doğar.

Tüm yaşam, yaşamı yaratmak isteyen bir ifadesidir. Kendini anlatma arzusudur.

Var oluşun parçası olan insan, üreyip çoğalmanın dışında, aynı yaratma arzusuna sahip tek varlıktır dünya üzerinde.

Yaşamı var edenin, kendi suretimde yarattığım dediğidir.
Kendisinde yaratıcı özellikler olandır.

Bu yüzden, insan, sadece şeklen yaparak ya da sadece tüketerek yaşayamaz.

İnsan için üretmek gerçekten yaşamak demektir.

İnsan, kendini var oluşuyla ifade eder.

Böyle olmasına rağmen, her özelliğın mükemmel hâline ulaşabilmesi için geliştirilmesi, düzenlenmesi, eğitilmesi, rafine edilmesi, saflaştırılması gereklidir.

İfade etmek, dışarıdan içeriye yöneldikçe, haber vermenin ya da bildirmenin ötesinde bir sanata dönüşmeye başlar;

Kendini ifade edebilme sanatı.

İfadesinin gelişimini en kolay, sanatın gelişiminde görebilir insan.

Dışarıda gördüklerini resmetmek isteyen biri ya da doğanın seslerini bir melodiye dönüştürmek isteyen kişi önce kopyalayarak başlar. Anlatılan kendi üretimi değildir yine de, ifade tarzı kendisine özgündür.

Sınırsız ve açık doğadan sınırlı ve kapalı iç mekâna, iç mekândan mekânın sahibi olan insana...

İnsanın görünen dış hâlinden içindeki görünmeyen hâline, duygularına, düşüncelerine doğru yapılan sanatsal yolculukta, ortak nokta her zaman ifade edilmek istenen şeyin varlığıdır.

Bu şey, bazen bir güzellik karşısında duyulan sevinç ya da gizlenen bir korku gibi, herhangi bir duygunun veya düşüncenin artık içeriye sığamayıp dışarıya çıkma arzusudur.

Her zaman güzel midir ifade edilen?

Dışarıyı nasılsa öyledir.

Ya da, içerisi nasılsa öyledir.

Eğer insanın gördüğü, yorumladığı dünya güzelliklere sahipse, ifade ettiği bu güzellikler olacaktır. Güzellik değilse gördüğü, her ne görüyorsa onu anlatacaktır insan.

Gerçeği ifade etmeye çalıştığında nasıl bilecektir, görülen mi gerçektir yoksa görenin gördüğü mü gerçek olur?

Her iki anlamda da hakikâti ifade eden bir cümle.

Görülen gerçektir. Ancak insan aynı ân'da, kendi bakışı ile gördüğü gerçekliği ortaya çıkarır.

...

Ben, bunu düşündüğümde, annemle aramızda geçen bir diyalog gelir hatırıma.

Pencereden dışarı her baktığımda, sıradan sokak görüntüsünü bir süre seyreder, sonra bana dönüp, “*Burası ne kadar güzel değil mi?*” derdi.

Ben ise sokağa baktığımda, karşı cephedeki binaları, yoldaki araçları, koşuşturan insanları, tabelaların yarattığı kirliliği görürdüm, belki arada bir ağaç güzel gözükürdü gözüme...

Annemin güzel gördüğü şey neydi bu sokakta merak ederdim.

Bazen de, içten katılmasam bile, onu memnun etmek için “*Evet, çok güzel*” derdim. Ama ben, onun gözlerine sahip değildim, onun gördüğü güzelliği görmem mümkün olamıyordu.

İkimizin de gördüğü gerçektir. Buna rağmen, onun gerçeği ile benim gerçeğim aynı değildir.

...

İçeriye baktığında insan, her ne görüyorsa onu ifade eder dışarıya.

Ve dışarıda gördüğü kendi ifadesi, kendi gerçekliği olur yaşamında.

İnsan yaşamı kendi suretinde var eder.

Peki, yaşamı güzelleştirmek mümkün müdür?

Güzellik, bir var oluş ifadesinin zirve noktasıdır. Varlık, ancak, kendi mükemmeliyetine ulaştıkça çiçek açar ve güzelliğini sergilemeye başlar. Güzelliği, ağacın toprak altında gizlenen köklerinde arayamayışımız gibidir insanın var oluşu. Temelini sağlamlaştıracak köklere ihtiyacı vardır ama güzelliğini sergileyecek olan çiçekleridir.

Kısa ömürlü de olsa, çiçekler meyvelerin müjdecisidir. Meyveler ise, bereketin ve yeniden doğuşun. Güzellik kalıcı olması beklenen şey değildir, asıl kalıcı olan her seferinde yeni bir ağaç büyütecek tohumda gizlenir.

Çiçeğin değeri mevcudiyet süresinden bağımsız önemdedir, çünkü çiçek yoksa tohum da olmaz. Hatta geçiciliği başka bir değer katar çiçeğe, nadirleştirir. Ağacın bu nadir çiçekleri açabilmesi için yetişmesi, gelişmesi gereklidir. Çiçekleri, hem özünde taşıdığı güzelliğin dışarıya ifadesidir hem de kalıcılığın ve devamlılığın bir işareti.

İnsanın da kendini ifadesinde aynı zarafet ve inceliğe, aynı nadir güzelliğe sahip olabilmesi kendisini yetiştirmesi ve geliştirmesi ile ilgilidir.

Güzel bir yazı yazmak, bir şiir okumak, güzel bir resim ya da müzik üretmek insanın kendi ellerindedir. Yalnızca, bu güzelliğe ulaştığında kalıcı olana da dokunabilir insan.

İnsanın üretimi ise her iki yönde gerçekleşir.

Kimi de dışarıda gördüğü olumsuzlukları veya çirkinlikleri, kendi içindeki olumsuz duygu ve düşüncelerini, eleştirilerini, karamsar bakışını ifade eder.

Bütün bunlar, bireyin kendi yaşam algısı ve kendi ifadesidir. Farklar ve zıtlıklar var olan gerçekliğin bir parçasıdır. Yine de insan, seçme hakkına sahiptir.

Hangi gerçekliğe sahip olmak istediğini insan kendisi seçebilir.

Kendini ifade etme sanatında hangi yöntemi kullanırsak kullanalım, en başta gelen hitabet sanatıdır.

Kelimeleri kullanarak kendini anlatmak, eksik kalmadan tam olarak ortaya koyabilmek, arzu edileni aktarmak, uzak olanı yakınlaştırmak, kaybedileni kazanmak.

Hepsi, doğru kelimelerle mümkün.

Kendini tam ve doğru ifade etmek denge ve sağlık kazandırır insana.

Zira insan, her ân yaratımdadır, duyguları ve düşünceleri ile. Ya içte kendi kendimize konuşmamızla ya da dışta diğerlerine konuşmamızla başlatırız yaratımı.

Öte yandan,

Duyulmasa bile yaşam yaratırken her ân konuşur kendi dilinde.

İnsan muhteşem bir tercüman olur, dinleyebildiğinde,

İşittiklerini kendi ifadesine dönüştürebildiğinde.

Sessizliğin tımsı kelimelere dönüşür insanın dilinde.

Yazılan ve çizilen her şey parçasıdır bütünü.

Bütün olan ise gizlenir özgün bir ifadenin içinde.

10-02-2024

Aequus Lux – Eşit Işık

Evrendeki tüm galaksiler, yıldızlar, gezegenler ve milyarlarca gök cismi kendi yörüngelerinde dönerler. Hem kendi etraflarında hem de birbirlerinin.

Bu dönüş, çıplak gözün bakış açısından neredeyse sabit gibi algılansa da, inanılmaz bir hızda gerçekleşir.

Dünya kendi eksenini etrafında saatte 1670 km hızla döner, Güneş'in etrafında ise saatte 108.000 km, merminin hızından 60 kat daha fazla. Güneş kendi eksenini etrafında saatte 70.000 km hızla dönerken, Güneş sistemi galaksi merkezinin etrafında saatte 720.000 km hızla döner. Samanyolu galaksisinin uzaydaki hızı ise saatte 950.000 km...

İnsana göre inanılmaz olan bu hız ile birlikte, Dünya ve Güneş sistemi her sene bir önceki sene buldukları yerden 500 milyon kilometre uzağa gitmiş olur.

Bizler ise, Dünya üzerinde muhteşem bir koruma kalkanının içerisinde, sabahın yumuşak esintisi ile gözlerimizi güne açıp ağaçların dingin yapraklarını seyredebilme ve kuşların şarkısını dinleme lüksüne sahibiz.

Evrenin devinim hızı Dünya üzerinde indirgenir ve insana yaşam sunabilecek bir ölçüye getirilir. Yine de, hareket kaçınılmazdır.

Dünya'nın, devinimine bağlı olarak, kendi eksenini etrafındaki dönüşü ve Güneş etrafındaki yörüngesindeki seyahati esnasında, bir yarısı güneş ışıklarıyla aydınlanırken diğer yarısı karanlıkta kalır.

Aydınlık gündüz, karanlık gece olarak adlandırılır.

Dünya'nın dönüşü ve ilerleyişi nedeniyle, aydınlık yarısı ile karanlık yarısını birbirinden ayıran çember şeklindeki hat, yani aydınlanma çemberi de sürekli ilerler, gündüz ile gece arasındaki sınırı oluşturur.

Bu hareket döngüsüne bağlı olarak, aynı nokta için gündüzün ve gecenin payı her gün değişiktir.

Evrenin hızının indirgenmesi gibi, evrenin zamanından farklı olarak, Dünya üzerinde zamanı gün olarak tanımladığımız bu birime göre ölçeriz.

Zaman da dingindir Dünya'da, dakikaları, saniyeleri, saliseleri sayabiliriz.

Mevsimler ve yıllar sanki zevkini sürebilelim diye fark ettirirler geçişlerini, değişimlerini... Bu da diğer bir lüksümüz.

.

Sistemin içerisinde insan'ın yaşamı hem gündüz hem de geceye sahiptir.

Evrenin her noktasında durmaksızın gerçekleşen ilerleyişe karşılık insan durup dinlenebilir. İnsan için bir lüks daha...

...

Hâlbuki insan, bütün bu lükslerini görmezden gelir umarsızca.

Yaşamın dinginliğinden sıkılır, hız verecek teknolojileri ve araçları geliştirir.

Zamanın yavaş akışından bunalır, içinde kaybolacağı koşturmacalı bir hayat kurar.

Gecenin huzur dolu kucığından kaçır, gündüz gibi aydınlık veren ışıklar, uyanık kalmasını sağlayacak onlarca uğraş icat eder kendisine.

Dingin, yavaş, sakin olan, sadece var olan kıymet görmez.

Öncelik hep bir şeyler yapmaktadır nedense.

Ancak yenilenmek ve tazelenmek için, mecburidir dinlenmek.

Fark edebilmek için, mecburidir yavaşlamak.

...

Güneş, Dünya üzerinde yaşamın var olmasına yardım eden bir öge.

Dünya'da yaşamın var olabilmesi Güneş'ten gelen elektromanyetik radyasyona bağlı. Güneş ışığı atmosferde süzülerek yaşamı var edecek şekilde yararlı gün ışığına dönüşür, aydınlık ve sıcak, karanlık ve soğuk yardımıyla Dünya üzerinde yaşam var olur.

Ancak yaşam, sadece mekanik bir oluşumlar silsilesi değil.

Evrenin açığa çıkması ile yayılan başlangıç ışını, bütün varoluşu meydana getirecek bilgiye sahip ve hâlen mevcudiyetini ve yaratımını sürdürmekte. Evrenin kendi içsel yolculuğunun hızı ve içeriği ise insan aklının ötesinde.

Güneş benzeri yıldızlar, bu ilk ışını içlerine alıp muhafaza etmiş ışık kaynakları gibi uzayın karanlık boşluğunu aydınlatıyorlar. Sadece aydınlatmakla kalmıyorlar, birer kitap gibi sahip oldukları bilgiyi yayıyorlar.

Tarih içerisinde insanın Güneş'i bir tanrı gibi görmesi belki de bu yüzdendi.

Hayat veren, yaşam kaynağı, korkulan ve tapınılan bir güç...

Yaşam bilgisini taşıyan kitap.

Bugünün insanı içinse varlığı kanıksanmış bir gök cismi.

Oysa insan, koşturmacalı hayatından başını kaldırıp bakabilirse, belki de Güneş'in *-unutmuş olduğu-* değerini gerçekten anlama şansına hâlâ sahip olabilir.

...

Aequus Nox – Eşit Gece...

Yılda iki kere gerçekleşen ilkbahar ve sonbahar ekinoksları, bir tür eşitlenmeyi ifade eder. Kelime latince kökenli, eşit gece demek. Gece, gündüze eşitlenir...

Bugün artık ince ölçümler ile bu eşitliğin göreceli olduğunu biliyoruz. Bu nedenle, dönüşümü ve dengeyi simgeleyen bu bir dizi güne artık başka bir isim veriliyor;

Aequus Lux – Eşit Işık.

.

Aslında ışık her gün eşittir. Dünya yüzünde Güneş herkes ve her şey için eşit parlak.

Işık karşısında farklı davranan bizler oluruz.

Kimimiz gözlerimizi karartılmış gözlük camları ardına gizler,
kimimiz evimizin perdelerini kapatır, kimimizse doya doya
kucaklarınız Güneş'in ışıklarını.

Her gün Güneş, sıcaklığı ile yaşam sevinci verir ve hayatın
devamlılığını sağlar.

Yine de, herkes ancak kapasitesi nisbetince yararlanır.

.

Işık kelimesi, çoğu dilde latince lux kelimesinden türemiştir. Lüks,
aydınlatan, parlayan ışığı ifade eder.

İnsanın gelişen yaşamı içerisinde ise ikinci bir anlama daha sahip
olmuş.

Lüks, modern yaşamda gösterişli olan şeyler için kullanılan bir
tanım. Temel ihtiyaç gereksinimlerinden daha yüksek bir fayda
sunan, ek olarak kolaylık, güzellik, rahatlık sağlayan şeyler.

Lüks olan, ışık gibi göz kamaştırıcı olandır.

.

*Her ne kadar "zorlu" denilen dünya yaşamı içersinde lüks belirli
bir grup insanın elde ettiği bir şey gibi gözükse de,*

Ezberini bozabilirse insan,

Bir ân durup fark edebilirse,

*Her günün içinde gizlenen lüksü, yaşamın ahenkli parıltısını
kolayca görebilir etrafında.*

...

Baharın gelişi, tüm tabiatın uyanışı demektir.

Kış boyunca dinlenen yaşamın, coşkuyla yeniden canlanması,
çiçek açması, çoğalmasındır.

Her bahar, tazelik ve güzellik getirir Dünya'ya.

Her bahar, hatırlatır insana, dünya yaşamının sıradan lüksünü.

Hafif bir esintinin yumuşaklığı, çimenlerin üstünde yağmur
damlalarının ısıltısı, akan suyun sesi, kuşların melodisi, güneş
ışıklarının sıcaklığı, gecenin huzuru...

Hepsi kolaylık, güzellik ve rahatlık sağlar insana, yaşamın lüksünü
sunar cömertçe.

.

Dünya, göz ardı edilemeyecek kadar güzeldir.

Değer verip kıymet bilen her göz için, ışık hep eşittir.

20-03-2024

Zamana Düşmek

zamansızlık... çocukluğun tasasız neşesi...

acıktığın ân'da yemek,

uykun geldiğinde uyumak,

evden çağırılınca kadar

oyunun içinde kaybolmak,

dertsiz, düşüncesiz

sadece duygu olmak,

bir ân'da ağlayabilmek,

bir ân'da gülebilmek,

hepsini bir ân'da

geride bırakabilmek,

büyümek

günleri saymadan,

mumları üflediğinde

yeni bir yaşın

okul başladığında öğrenmenin

heyecanını duymak,

imrenmek olsa da

beklentisiz yaşamak,

sadece yaşamak,

görmek, işitmek,

tatmak, koklamak,

dokunmak,

pürdikkat

var olmak.

zamansızlık... çocukluğun tasasız neşesi...

.

.

düşünen zihine

düşüp

düş görmeye

başladığında

.

insan

düşer cennetten

dünya'ya

zamanın kollarına

.

tekrar hatırlayıp

fark edinceye kadar

cennette

zamanın olmadığını

.

ne geçmişin

ne de geleceğin

sonsuz bir ân'da

hiç var olmadığını

•
•
•

“Tanrı'nın krallığında en benzersiz Şey ne olacak?” diye sorana,

“Zaman olmayacak” olur yanıtı.

Ve ardından ekler, *“Küçük çocuklar gibi olmadıkça Tanrı'nın krallığına giremezsiniz.”*

23-03-2024

Yaratıcının Bedeni

“Yükseklerde gök henüz isimlendirilmemişken,
 Ve aşağıda dünya henüz çağrılmamışken;
 Boş ama, başlangıçta mevcut olan Absu, vücuda getiren onları,
 Mummu ve Tiamat’i hepsini vücuda doğuran o;
 Birbirine karışmıştı suları.
 Saz bitmemişti, bataklıklar ortaya çıkmamıştı.
 Tanrıların hiçbiri vücuda gelmemişti,
 Hiçbirinin adı yoktu, kaderleri belirlenmemişti...”

Enuma Eliş (Yükseklerdeyken) bugün daha bilinen adıyla Sümer ‘*Yaradılış Destanı*’ kâinatın oluşumunu anlatırken başlangıçta mevcut olandan bahseder... Öncel olan. Hepsini vücuda getiren ancak henüz, kendisi boş olan...

Yaratım kaos ile başlar. Suları birbirine karışmış durumdadır. Ayrışmalar, farklılıklar gerçekleşmemiştir. Vücut kazanmayanın adı yoktur, kaderi de... Öncel olan yaratıcı bedenlenmeye başladığında, ilk ortaya çıkan ‘gök’ olur. Gökte oturanlara tanrılar denilir, isimlerini alırlar ve kaderleri belirlenir. Kader bir tablette yazılıdır, gerçekleşecek olan söylenmiştir. Yazılanlar değişmez ama, kader tabletleri verildikleri gibi geri de alınabilirler.

Kader tabletleriyle bir düzen sağlanmış olsa da, kaos düzenin içinde var olmaya devam eder. Gök hâlen değişimdedir. Kaos ile birlikte yaratım da devam eder... Göksel tanrılar kendi içlerinde anlaşmazlıklara düşerler. Güç ve otorite çarpışmaları yaşanır. Gençler ve yaşlılar karşı karşıya gelir. Düzenin sabit kalamayacağı anlaşılır. Değerler ve dengeler değişir. Yeni düzende, artık ‘yer’ yaratılmıştır. Tanrıların yerleri belirlenmiştir. Zafer sahibi olanlar yukarıdakiler, isyan edenler aşağıdakiler olarak adlandırılır.

Değer kaybedip tutsak olan tanrılar kazananlara bakmakla görevlendirilir. Ancak, işlerinin zorluğundan ve ağırlığından şikâyet etmeleri üzerine, yeni bir yaratım daha gerçekleştirilir. ‘İnsan’ın yaratımı... İnsan, seçilen tanrının kanına sahiptir ancak, tanrıların arasında yer almaz. Aşağıların da aşağısındadır yeri... İnsan görevlidir, tanrıların hizmetini üzerine alsın diye yaratılmıştır.

...

“İnsan hizmet için yaratılmıştır” der destan.

Hizmet ama kime?

Bugün gökyüzünde gördüklerimizi farklı anlamlandırıyoruz. Kâinatı da öyle.

Bilimsel çalışmalar, yıldızların, gezegenlerin, bütün maddesel âlemin ortaya çıkışını açıklayan teoriler üretiyor. Ancak kim bilebilir ki, binlerce yıl sonra belki bunlar da bizden öncekilerin destanları gibi olacak.

Belki de bizden kalan bilgi parçalarıyla gerçekte kimler olduğumuzu ve nasıl yaşadığımızı anlamaya çalışacaklar.

Bugün her ne biliyorsa ve bildiği o kadar doğru geliyor olsa da insana, kaos ve yaratım hâlen devam ediyor. Düzenler değişime uğruyor. Açığa çıkanla birlikte, bilgi ve anlayış da değişiyor...

...

Çok tanrılı bir dönemde tanrıların kanından yaratılan insan, tek tanrılı dönemde Tanrı'nın suretinde yaratılmıştır. İnsan halifedir. Vekildir. Yaratıcının bazı kudretleri ve yetkileri insana verilmiştir. Kudret ve yetkilerin sınırlı olması insan bedeninin sınırlılığındandır.

Öncesinde ne olduğunu bilmediğimiz, vücudu olmayan, kendi suretinde bir canlıya vücut vermiştir ve *“bilinmek istedim”* demiştir. Bilmek ise, hem keşfetmek hem de öğrenmekle gerçekleşir.

Sınırsız olan sınırlı bir kabın içerisine dolabildiği kadar dolmakta, kabın kapasitesi kadar açığa çıkmakta. İnsan, hayal edebildiği kadar var etmekte.

Hayallerindeki, yaratıcı gibi yaratabilir insan. Fakat, hayalleri ve yaratımı da bedeni gibi sınırlıdır. Sınırsız olanın sorumluluğu yoktur yaratırken, insan içinse sorumluluk diğer bir sınırdır. Bu nedenle, yaratımından sorumludur, yaptıklarının hesabını verir insan.

Verir ama kime?

...

Dünya yaşamında bedene ihtiyaç var.

Beden, sadece 'var olan'a, yapabilme yetisi kazandırır. Beden insan için inanılmaz kıymettedir... Unuttuğu ya da hiç fark etmediği bir kıymette...

Yapabilmek bir cins üstünlüktür. Ancak üstünlük iyi tanımlanmalıdır. Bu nedenle, tanrılar ya da Tanrı, her dönemde, insanın kendisini hatırlamasını istemiş, kendi başına buyruk yaşamasına izin vermemiştir.

Nihayetinde insan, ikiye bölünmüştür bütünlüğünde. Bir yarısı beden, diğer yarısı bedene can veren.

.

İkiye bölünmüş olanı birleştirmenin yolu orta noktayı bulabilmekte... Ortadan ayrılmış olanı tekrar bir araya getirebilmekte... Birleşip de bütün olan artık aramaz... Ne dışarıda ne de içeride...

...

Tanrı'yı aramayı bırakabildiğinde insanın bulacağı tek varlık kendisidir.

Bu âlemde en kıymetli olan kendidir. Yaşamı, bir tek insanın kendisine aittir. Yapacak ya da yıkacak olan kendisidir. Hakikâtte kendisinden başka kimse yoktur, yaşamında.

Ve yapabilmeye muktedir olduğu tek zaman, şimdiki ân, hayatının en kıymetli ân'ıdır. Ne geçmiş ne de gelecek elde tutulabilirken, beden yalnızca şimdiki ân'ın içinde var olur. İnsanın değişimi gerçekleştirebileceği tek nokta, şimdi olduğu noktadır. Zaman, bu noktaların birbiri ardına dizilmesiyle oluşan sonsuz bir çizgi gibi arkasında ve önünde akar insanın. Geçmiş ve geleceğin düz çizgisinde ilerleyen imkân bulamaz, *yükselmeye*.

Nokta hem sonsuzdur hem de sonsuzluktur.

...

Şimdi, o noktada var olan ve yapan insan, tekrar sorabilir kendine,

“Hizmetim kime?”

Ve tekrar sorabilir kendine,

“Vereceğim hesap kime?”

.

İster çok tanrılı isterse tek Tanrı'lı olsun, insan korkularının içinden çıkmadıkça asla gerçekten sorgulayamaz kendisinin kim olduğunu. Hâlbuki, korktukları zaten kendisini işaret etmektedir.

En büyük korku, sorumluluk almaktır. En büyük cesaret, “Eğer bir tek ben varsam, yaşamımdan ben sorumluyum” diyebilmektir.

Çocuk büyüyüp kendi ayakları üzerinde duruncaya kadar gözetim devam eder. Gözetim otoritedir. Hem zor hem kolaydır sorumluluğu dışarıya vermek. Dışarıdaki otorite öyle bir nüfuz eder ki insana, içeriye yerleşir. Suçlanacak ya da tapınılacak biri veya bir şeyler kaçışıdır insanın. Bu yüzden kıyamet kopmadıkça, insan kıyam edip ayağa kalkmadıkça, rüştünü ispat etmedikçe, yaşamı asla kendisine ait olamaz.

Kendi yaşamını kuracak olanın, hizmeti de vereceği hesap da kendinedir.

Düşündüklerinden, hissettiklerinden, söylediklerinden, yaptıklarından sorumludur insan. Sorumluluğu kendinedir. Kendini bilen doğruyu da bilir. Diğerleri için bir şeyler yapıyorsa yine kendisi için yapıyordur aslında. Sececeği arkadaşlardan eşine, yapacağı işten yaşayacağı semte, giydiği kıyafetten evine aldığı eşyaya kadar, aklına gelebilecek her şeyle birlikte yaşam insana aittir...

İsterse ve kendine izin verirse.

Beden ruha, ruh bedene hizmet eder. Yaptıklarının hesabını kendi aralarında keserler. Ruhu göz ardı eden beden hastalanır, güçsüzleşir. Bedeni göz ardı eden ruh ise yabancılaşır, uzaklaşır, yalnızlaşır... *Yaşamın neşesi ve coşkusu, ikisinin birlikteliğindedir.*

...

Aşağuların da aşağısından çıkmak ancak kendini bildiğinde mümkün.

Bir başkasına hizmetten çıkmak ancak kendini bildiğinde mümkün.

Ayrırmadan yaşamı bütün olarak görebilmek ancak kendini bildiğinde mümkün.

.

Kendini ve yerini bildiğinde

Yükseklerde

Mümkün ancak kendine yaşam bahşeden olmak.

.

İnsan,

İsterse her gün kendini biraz daha fazla keşfedebilir,

İsterse bilmediklerini danışabilir, fikir alabilir,

İsterse öğrenmeye devam edebilir,

İsterse sadece yaşamın akışını seyredebilir,

Kendisi olarak yaşamaya izin verebilir.

İsterse hayallerini gerçekleştirebilir,

İsterse yaptığından vazgeçip yeniden başlayabilir,

İsterse hatalarını kabullenebilir,

Hata yapmak hiç yaşamamaktan iyidir,

İsterse... kendini olduğu gibi sevebilir

İnsan.

25-03-2024

Kendini değiştirmek...

Yaşamı dnştrmenim sırrı...

Mağara Dostları – Yedi Uyurlar

Anlatılanlara göre, kendi inançları yaşadıkları dünya ile çelişen bir grup genç, hayatlarından endişe eder ve korunmak için şehirden ayrılıp bir dağa yönelir, dağda bir mağaraya saklanırlar.

Mağaranın içinde dua ederek kendi inandıklarından merhamet dilerler.

Dış dünyadaki zulümün temsilcisi, gençlerin saklandıkları mağaranın girişine bir duvar ördürür, ister ki madem kendileri gibi olmuyorlar o zaman bir daha hiçbir şekilde dışarı çıkamasınlar.

Mağarada kapalı kalan gençler bir süre sonra derin bir uykuya dalar, kapıda onları korumak için Kıtırmir adındaki köpekleri bekler...

Öyle derin bir uyku ki, ayırır gençleri zamanda dışarıdaki yaşamdan. Yüzyıllar geçer... *Yaşam değişir.*

Gençler derin uykularından uyanır. Tuhaf bir uyku olmuştur bu, zamanı bilemezler. Sorsanız, kimi bir gün uyuduk der, kimi daha az. Kapıda Kıtırmir nöbettedir. *“Ne kadarsa o kadar, ama belli ki kısa bir ân uyuduk köpek işte orada, kapıda bize bekçilik etmiş”* diye düşünürler sonunda.

Karınları acıkmıştır. İçlerinden biri şehire gidip ekmek almaya karar verir. “*Kılık değiştir ki seni kimse tanumasın*” der arkadaşları.

Oysa şehire vardığında tanıyamayan o olur. Burası daha biraz önce ayrıldıkları yere benzememektedir. Fark eder ki, ne bir tehlike kalmıştır kendileri için ne de inançları ile çatışan birileri. Denk düşmüştür artık dışarısı içeriye. Cebindeki parası ise geçersizdir bu yeni dünyada, eskiye ait ne varsa yenilenmiş değişmiştir.

Heyecanla mağaraya geri döner, gördüklerini ve şaşkınlığını arkadaşlarına anlatmak için sabırsızca. Anlarlar ki sır daldıkları derin uykudadır. O uyku sağlamıştır yeni bir yaşama uyanışlarını. Öyle derinlere götürmüştür ki korumuştur onları zamanın zulmünden ân'ın içinde...

...

Öyküyü değişik kaynaklarda, benzer bir içerikte ancak anlatım farklılıklarıyla bulmak mümkün. Manevi olarak, halk arasında yedi uyurlar olarak bilinen gençler, *mağara dostlarıdır*.

Peki, nerededir bu mağara?

Kimdir bu gençler, yüzyıllarca uyumuş ancak hayatta kalmışlardır, nasıl bir mucizedir yaşadıkları?

Öyküleri herkes için farklı bir anlam içerebilir. İnsanlar mağarayı ve gençleri dışarıda arayıp bulabilirler.

Ya da insan, mağarayı ve gençleri içeride arayıp bulur.

İçeriye bakmayı tercih eden fark eder ki, gençlerin dünyanın zulmünden kaçmak için yöneldikleri dağ bedendir. Yedi genç bu beden içinde farklı isimlerde yer alan yedi can merkezidir. Mağara, beden hâkimiyetinde, giriş kapılarına sahip olan yerdir. Bu kapılar ki onlara algı kapıları da diyebiliriz, gözler, kulaklar gibi bedeni baş üzerinden dış dünya ile bağlayan geçitlerdir. Kapıda bekçilik yapan köpek, ince bir zar var demektir. Kıtırmır, tüm varoluş içeriye çekildiğinde dışarıyı kapatan ve gözle görülemeyen bir zarla ayıran etkidir...

...

İnsan, kendini bulma yolculuğunda, yaşamında öyle bir zaman içine girer ki, yaşadığı dünya ile bağları kopar.

Dışındaki dünya ile iletişimi kesilir, ne söylese yanlış anlaşılır ya da anlaşılmaz, ne yapsa yanlış yorumlanır. Aslında ortada yanlış olan bir şey yoktur, sadece farklıdır kendisinin ve diğerlerinin yaşama dair sahip oldukları düşünceler ve inançları.

Bu sanki bir karar ân'ıdır insan için, ya onlar gibi olmak üzere kendinden vazgeçecek ya da yaşamını korumak, kendini bulmak için yine vazgeçecektir ama bu sefer de dünyadan.

Vazgeçmek kaçınılmaz olandır. İnsan hayatta kalmak ister. Hayat ise farklı gösterir yüzünü her seçimle birlikte.

Kendinden vazgeçen dünyaya geri döner, hayatta kalmak için katılır aralarına ve onlara benzer. Dünyadan vazgeçen ise döner kendisine, hayatta kalmak için güvenebileceği tek yere, girer mağarasına ve ayırır içerisi ile dışarısını görünmeyen ince bir zar ile.

Kendine yönelmek, kendi içine saklanmak, dua etmek inandığına, kendi özüyle konuşmak, derin bir uykuya dalmak, uyumak ama en içte, en derinde uyanık olmak...

Meditasyon, inziva, çile, halvet, erbain, riyazet, tefekkür, sohbet, muhabbet, hizmet... Farklı isimlerde, farklı yöntemlerde, aynı amaca yönelik kullanılan yollar. İnsanın kendini terbiye etmesi, dünyasını zulüm eder hâle çeviren nefsiyle yüzleşmesi, kendini saflaştırması, özündeki cevhere ulaşmayı sağlamak için geçtiği tüm aşamalar.

Dış dünya, insanın nefsiye yönelik arzularına, hırslarına ve açgözlülüklerine sahiptir. Bu arzular öyle bir taşkınlığa gelir ki, insanın varlığını oluşturan maddi ve manevi öğeler birbiri ile çatışmaya girer. Beden ve ruh ayrılır. Kaçınılmaz bir noktada, insan ya bedene, dışına yönelir ve dünya yaşamı içerisinde kaybolur ya da ruhuna, içine yönelir kendi derinliklerinde kaybolur.

Kaybolmak bazen gerçekten de kaybolmaktır.

Dünya yaşamında bir daha o noktayı hiç bulamayabilir insan, öylece yaşar gider farkına varmadan. İçeride kaybolmak ise aslında kendini bulmak içindir, ancak geri dönmeden kaybolan meczup olur kimsenin anlayamadığı bir âleme hapsolür.

Marifet, hem kendini bulmak hem de yaşama geri dönebilmekte.

Bu nedenle gençler, uyanırlar vakti geldiğinde.

Uyanış kendi gerçeğinedir, dünyanın rüyasının farkında olarak yaşama dönmektir. Zaman ve ân değişir. İçeride bir ân'da olan, dışarıda belki yüzyıllara bedeldir. Varlık özünde öyle bir değişim, öyle bir yükseliş yaşar ki, gözlerini kapadığı ve açtığı o aralıkta yaşam yeniden kurulur, içini dışına denk getirecek şekilde bir dengede.

Eski paralar gibi değerini yitirir eski inançlar, düşünceler. Beden yine bedendir, acıkır susar ancak artık bu bedeni besleyecek olan eskiye ait olan değildir. Yeni değerleri sunmak gereklidir bu yeni yaşama.

...

Öykü bize der ki,

.

Yaşamı dönüştürmenin sırrı

İfşa edildi arayana

Göz açıp kapayıncaya

Yeniden yaratıldı

Zulmetten hakkaniyete

Dönüştü insan

Kendinden kendine

.

*“İşte bunlar için, atlarından ırmaklar akan adn
cennetleri vardır”*

Yaşamlarında.

11-04-2024

Çaba

İnsanın değişebileceğine inanmasaydık hiçbir çabamız olmazdı.

Bırakırdık her şeyi kendi akışına, “nasılsa öyledir” derdik.

Ne çocuklarımızın yeni ve daha güzel günlere sahip olacağını düşünürdük, ne de kendimizin.

İnsanın değişebileceğine inanmasaydık...

...

İnsan, ahsen-i takvîm, en güzel şekilde yaratılan olmasına rağmen, üzerindeki örtüyü kaldırmadan bu güzelliğini göremez.

Örtü bazen kolayca sıyrılır, bazen de kırılması gereken bir kabuk gibi uğraşı gerektirir.

İnsanın kimi güzel yönü açıktadır, kimi güzel yönü ise kabuğun altında gizlenmiştir.

Gizlenen, ilk önce insanın kendisini bilmesini ister, bilsin ki değerini, çabasının sonucunu en baştan görebilsin.

Rahman’ın rahim’e kavuşma çabası, istekleri gerçekleştirme çabası gibidir tüm yapılacaklar.

Sonuç en baştan bellidir.

Bütün yollar bir çabadır görünüşte ama, en doğru yol sonuca ulaştırandır.

“Doğru yoldan ayrılma” denir, bu nedenle.

...

İşlenen elmas, örtüsünden sıyrıldıkça aydınlanır, üzerindeki pus, toz toprak katman katman arınır.

İşlendikçe dışarıdan gelen ışığı içine alır ve en parlak hâliyle yansıtır zannedilir.

Oysa elmas varoluşa aittir, içinde gizlenen, kendi ışığıdır asıl ortaya çıkan.

Dünyanın en büyüleyici bu muhabbetinde, elmasın merkezinden, kalbinden doğan ışık, dışarıdan gelenle buluşur, her bir yöne sonsuz bir pırıltı içinde yayılır.

Kendini gerçekleştirmenin güzelliğidir yayılan.

...

İnsan, değişebileceğine inanır...

İnandığı için de döner kendine, kendini işlemeye.

Kendine özgü her bir yönü muhteşem bir şekilde ortaya çıkarmaya.

Sadece bir kuyumcunun gözleri fark edebilir değerini elmasın.

Bunu öğrendiğinde, önce kendine bakışını değiştirir.

İşledikçe her bir yüzünü, sonra adını değiştirir.

Pırlanta olur, cevherini ortaya çıkarmış olan.

.

Işıktır hammaddesi cevherin.

Elmasın içinde sahip olduğu tek şey ışıktır.

İnsanın içinde sahip olduğu tek şey ışıktır.

Her insanın kaderi kendi çabasına bağlanmıştır.

Ezel'den ebed'e, yaşam, kendi ışığını bulma yolculuğudur.

....

İnsan, en güzel şekilde yaratılan...

...

Dünyanın en büyüleyici muhabbetinde,

insanın merkezinden,

kalbinden doğan ışık,

dışarıdan gelenle buluşur,

her bir yöne sonsuz bir ışıltı içinde yayılır.

Kendini gerçekleştirmenin güzelliğidir yayılan.

27-04-2024

Başkasının Mektubunu Okuma

Çocukluğumuzda öğretilen önemli görgü kurallarından biri, başkalarına ait özel eşyalara izinsiz dokunulmamasıdır.

Birisine ait odaya kapıyı çalmadan giremezsiniz.

Size ait olmayan bir eşyayı alıp kullanamazsınız. İzin alıp kullansanız bile aldığınız gibi iade etmeniz gerekir.

Diğer bir kişinin defterlerini, kitaplarını, özel notlarını karıştıramazsınız.

Duymanız istenmeyen bir sohbet, özel görüşülen bir konu varsa, kapalı kapılara kulaklarınızı yaslayıp duymaya çalışamazsınız.

Başkasına gelen bir mektubu, kapalı bir zarfı açıp okuyamazsınız.

...

İlk bakışta bunun, kişilerin özel hayatlarına olan saygıdan dolayı uyulması gereken ahlaki bir kural olduğunu düşünebiliriz.

Ancak bu, gerçekte, dışarıya yönelik bir konu değildir. Aslında, içeriye yönelik bir konudur.

Yaşam öğrenildikçe, insanı korumak için konulmuş bir kural olduğunu fark etmek gereklidir.

“*Senin hayatın sana, benim hayatım bana*” aittir.

Ve ben, kendi hayatımı yaşayabilmek için, bana ait olmayan her şeyi dışarıda tutmakla yükümlüyüm.

...

İnsan, evine sadece sevdiği kişileri davet etmek ister. Yaşayacağı mekânı sevdiği, kendi elleriyle seçtiği eşyalarla süslemek ister. Giyeceği kıyafetleri, yiyeceği yemekleri, okuyacağı kitapları, arkadaşlarını, mesleğini, eşini, işini kendisi seçmek ister.

Bütün bunların kendi seçimi olmasını ister, yine de, başkalarının düşüncelerini alır kendi hayatına uygular, başkalarının arzularını beğenir kendisi için özenir, başkalarının duyguları ile heyecanlanır, öfkelenir, üzülür.

İnsan, iç âleminin kapısını açar, kendisine ait olmayan şeyleri tek tek içeri alır, kendi hayatıymış gibi yaşamaya çalışır.

Bugün o kadar kanıksadık ki bu durumu, sadece başkalarının hayatlarını seyretmek, nereye gittilerse biz de gidelim, ne yedilerse biz de yiyelim, ne giyorlarsa biz de giyelim istiyoruz.

‘*Popüler*’ denilen her şeyin bizim için olduğunu zannediyor, popüler olabilmek için bunların peşine düşüyoruz.

Oysa insan, biricik olan, tek başına özgün olan, eşsiz ve benzersiz yaratılan... idi.

İnsan bu hayatta her ne yaşayacak ve yapacaksa, kendisinde olan ve kendisinden doğan ile başlamak zorunda.

...

Size ait olmayan bir zarfı açtığınızı düşünün...

İçinde bir kitap var. Sizin sipariş etmediğiniz bir kitap... Belki varlığını bile bilmediğiniz, okumayı hiç düşünmediğiniz bir kitap.

Zarfı açtınız, kitabı aldınız, masanıza yerleştirdiniz. O artık sizin kitabınız gibi... Belki de birkaç gün sonra merak edip açacak, okumaya başlayacaksınız.

Ama o kitap size ait değil.

...

“Her insana kendi kitabı verilmiştir.”

Kitabını açıp okuyacak olan kitabın sahibidir.

“Her insan kapalı gönderilmiş bir mektuptur.”

Mektubu açıp okuması gereken sadece gönderildiği kişidir.

.

Bizler, masumane bir merakla ya da kendimizi keşfedememiş olmanın sıkıntısıyla, gözlerimizi bir başkasının hayatına çevirip kopya çekmeye başladığımız ân'da doğru yoldan çıkmış oluruz.

Çocukken özendiğiniz meslek belki de sizin işiniz değil.

Özenerek aldığımız bir eşya belki sadece birkaç kez kullanılacak.

Arkadaşınıza heves edip başladığınız bir hobi belki zevkten çok sıkıntı verecek.

Herkesin iştahla yediği yemek belki de sizi hasta edecek.

Bizler, yaşayabilmek için, nedense en zor olan o kolay yolu seçer, diğerlerine çeviririz gözlerimizi.

İçeride kaynayan pınarlarımızı keşfedip kendi suyumuzu içmektense, işlenip paketlenmiş albenili suları ararız.

Kendi hayatımıza paralel bir hayat sürdürür, yarın için beklentilerle, bugünü yaşamadan geçeriz.

Kendimizle dolamadığımızda içimizdeki sahte boşluk gittikçe büyür ele geçirir hayatımızı, boşa geçer günler, tüm yapılanlar boşunadır. Her şey boş gelir.

Hâlbuki gerçek boşluk var edendir.

Varoluş boş bir tuval üzerine yazar ve çizer tüm var olanı.

Varoluş kendini gerçekleştirir her bir kelimesiyle, yazdığı her bir satır, çizdiği her bir resimle.

Varoluş kendini keşfeder, kendini öğrenir, kendini hayata geçirir, yarattığı her bir varlıkla.

.

İnsan kapalı ve mühürlü zarfla yaşama gönderilmiş bir mektup gibidir.

Zarfin içindekini önce merak etmesi, açıp okumaya niyet etmesi gereklidir.

Ne tuhaftır ki, mektubu merak edip açan herkesin karşılaşacağı aynı şeydir.

Beyaz boş bir sayfa.

Varoluşun var eden gerçek boşluğunu sunan bir sayfa.

İnsanın kendi mektubunu kendisine yazması gereklidir.

Kalem elinde, her bir kelimesini seçerek, yaşamının kitabını sayfa sayfa tamamlaması beklenir.

Öyle bir dikkatle eğilmelidir ki önündeki boş sayfaya, kendisine ait olmayan hiçbir şeyi merak bile etmemelidir, kolayca yoldan çıkaracak olan.

İnsan için tek bir doğru yol vardır.

Kendi yolu.

...

Çocukluğunuzda size öğretilen her şeyi koyun bir kenara.

İdrak ettiğinizde, “başkasının mektubunu okuma” diyen o tembihe de artık gerek yok.

Okunacak bir mektup yok dışarıda.

Özenilecek, imrenilecek bir yol yok dışarıda.

Bugün, şimdi, artık bu yaşam bir tek size ait.

Alın kalemi elinize, yaşamı anlatın kendinize.

...

İnsanın tek bir evi olur kendi evi,

Tek bir adresi olur kendi adresi,

Tek bir kimliği olur kendi kimliği.

Bilirim ki, bütün yazdıklarım bir tek kendim içindir.

Hepsi kendime gönderdiğim birer mektuptur.

Yazmaktan ve okumaktan zevk aldığım,

Kendimden kendime bir muhabbette, yaşam...

01-05-2024

Her Güne Bir Masal

Bir varmış, bir yokmuş...

Çok uzun zaman önce, uzak bir diyarda, cennet gibi mutlu güzel bir ülkede bir çocuk yaşarmış...

Bu tatlı çocuk her gece uykuya dalmadan önce, anne ve babasından kendisine bir masal anlatmalarını istermiş.

Dermiş ki, “*Masalı dinlerken sanki ordaymışım, bütün olanları ben yaşıyormuşum gibi geliyor... Ne kolay bırakıyorum o zaman kendimi uykunun kollarına, bir rüya âleminden diğer bir rüya âlemine...*”

Anne ve babası memnuniyetle karşılaşmışlar bu isteğini.

Bildikleri tüm masalları bir bir anlatmaya başlamışlar ardı sıra ama, *kaç masal bilebilir ki bir insan?* Günler geçtikçe ezberledikleri öyküler, öğrendikleri masallar tükenmiş, geriye dönüp tekrarlamaya başlamışlar taa en başta anlatılmış, öğretilmiş olan masalları.

Çocuksa, “*Olmaz demiş, ben bu masalları dinledim... Bana yenilerini anlatın yoksa hiçbir anlamı yok her gün aynı masalı dinlemenin!*”

Çaresizlikle düşünmüş anne ve babası, her güne bir masal... *Nasıl olacak bu?* Dünyada kaç masal vardır ki hepsini bilseler bile mümkün müdür her güne yeni bir masal anlatmak?

Birden bir fikir gelmiş akıllarına, “*Evet çözüm işte bu!*” demişler sevinçle. “*O gün ne olduysa, ne yaşadıysak dönüştürelim bir masala, sabahtan akşama olanları anlatalım bir masalın içinde gerçeği anlaşılmasız şekilde!*”

...

Peki, sıradan bir gün nasıl bir masala dönüşür? Ne vardır masalın içinde onu masal yapan?..

İyiler ve kötüler olmalı mutlaka, iyi bir kahraman ve ona kötülük yapanlar...

Farklı olsa da yaşadıkları yerler, bir ülke vardır mutlaka, bir kralı ve kraliçesi olan...

Elbet vardır ülkenin hemen yanında bir orman, ormanın içinde envaiçeşit ağaçlar, çiçekler, türlü türlü hayvanlar, gizemli karanlık kuytular, serin suların aktığı pınarlar...

Hepsi vardır ama öykü nasıl çıkar ortaya?

Kahramanın bir macerası olmalıdır...

Hem kaybedip hem kaybolması, yeniden bulup bulunması, önce kendini sonra diğerlerini kurtarması gerekir.

Her masalın kahramanı cesur ve akıllı olmalıdır mutlaka...

Öyle bir cesaret ki, en karanlık gecenin sabahı olacağını, öyle bir akıl ki, uykuya dalan çocuğun uyandığında yeni bir insan olacağını ispatlayan.

Her masalın kahramanı sevebilmelidir...

Yaşamı, yaşayanları, kendinde olanları, kendisine sunulanları.

Bu yüzden masalların sonu mutludur...

Bütün sıkıntılar bir bir yok olur, herkesin kalbi huzurla dolar, tüm isteklere kavuşulur, bütün ayrılanlar birbirine kavuşur.

Masal bu, iyilik her zaman kötülüğe üstün gelir...

Her masal, küçük çocuğa karanlık gecenin korkulacak bir şey olmadığını, her sabahın yeni günün aydınlığını getireceğini müjdeler.

...

Böylece çocuğun anne ve babası kurgulamışlar ilk masallarını...

Yaşamda masal çemberinin sınırını çizmiş, hem kendilerini hem de küçük çocuğu almışlar içine...

O gün pazar yerine gidip tavukların yumurtalarını satan babası anlatmış olanları masal diyarının içinde.

Masalda pazar yeri kocaman bir ÷lke olmuş. Baba kendini ÷lkenin kralı yapmış, anneyi de kraliçesi. Öyle bir ÷lkeymiş ki burası, her bir evinde başka diyarlardan gelen insanlar yaşarmış. Hepsinin kendi mahareti, kendine özel bir becerisi varmış. Çocuk *-bu masalın kahramanı olmuş-* kendine yeni bir ev arayan uzak bir ÷lkeden gelen bir yabancıymış...

Anlatırken masalını, bu yabancıyı sevecenlikle karşılayan iyi insanları, aralarına almak istemeyen katı insanları, işini bozarak kötölük yapmaya çalışan kıskanç insanları yerleştirmış içine. Ve yumurtalar, ne de çabuk kırılıyormuş bir dikkatsizlik ân'ında.

Kısacık bir gün o kadar renklenmiş ve hareketlenmiş ki, kendisi bile hayret içinde kalmış sıradan olanın bir masala dönüşmesine. Bugün yabancı olan, yarın da kral oluverirmiş bir başka masalda. Unutmuş asıl olanı, masal daha güzel gözükmiş gözüne.

“şimdi,” demiş güvenle eşine, “Artık işimiz kolay... Kolayca anlatabiliriz her güne bir masal...”

...

Çocuk masallarla büyür...

Yaşam bir masal gibi anlatılır çocuğa.

Kimse söylemez her masalın ardında aslında bir gerçeğin olduğunu.

Kimse masalların sırrını vermez.

Kimse çocuğa yaşamı nasıl okuyacağını öğretmez.

...

İnsanın hayatı öğrenmesi, yaşamı tanınması vakit alır. Hepimizin öğrendiği hayat ve bildiği yaşam birbirinden farklıdır. Yine de, yaşamın kuralları aynıdır.

Herkes anlayacağı dilden konuşmalısınız.

Tüm yaratılış kendi dili ile konuşur. Evrenin kendi dili vardır. Üzerinde yaşadığımız dünyanın kendi dili. Bu dünyadaki canlıların kendilerine özel dilleri. İnsanın kendi dili vardır.

Her ne kadar dünyadaki insanlar onlarca farklı dili konuşuyor gibi gözükse de, bütün bu diller aynı şeyleri anlatır. Birbirlerine çevrilebilir, isterlerse insanlar birbirlerini dinleyip anlayabilir.

Dünya yaşamında insanın aklını karıştıran şey diğer dilleri bilmemektir.

İnsan, evrenin dilini bilmez. Bitkilerin, hayvanların dilini bilmez. Dinlemezse diğer insanların dilini öğrenemez. Anlamak için bütünü anlaması gereklidir. Hepsinin kendinden olduğunu bilmesi gereklidir. Her bir parçanın birbiri ile bağlantısı olduğunu, her birinin yaşamın bir yüzü olduğunu, özünde tek bir dili konuştuğunu fark etmesi gereklidir.

.

Yaşam var ettiklerini örter.

Varlıkların özü katman katman örtü altındadır. Dışarıdan içerisini görmeye imkân vermez.

İçini bilebilmek, gizleneni bulabilmek için bakış açınızı değiştirmeniz gerekir.

Her doğan doğduğu kaynaktan uzaklaşır. Hiçbir el tutamaz kendi yarattığını.

Yaşam içten dışa var olur. Yaşam bir çocuğa masal anlatır gibi konuşur insanla.

Yaşamı anlayabilmek için tersten okumak gerekir.

Tıpkı, masallara dönüşen sıradan günleri bulabilmek için masalı tersten okumak gerektiği gibi.

Yaşamın dilini öğrenmek için uzaklaşanı yakına getirmek, öyküyü gerçeğe dönüştürmek gerekir.

...

İnsan...

Karanlık günlerini aydınlığa çıkarmaya çabalayan.

Işığı arayan.

Yaşamın çocuğu...

Her gece bir masalla uykuya yatırıp yeni güne yeni bir insan olarak uyanmasını beklediği.

.
. .

İnsan büyümedikçe etrafında çizilen çemberi fark etmesi, bu bilmecenin içinden çıkması zor.

Masallar çocuklara anlatılır, istenir ki adım adım keşfedip öğrensinler, korkmadan yetişsinler.

Vakti gelinceye kadar gerçekler sırlanır, toprağın altında boy veren tohumlar gibi.

Ancak vakti gelip güçlendiğinde, filiz toprağın üzerine çıkmayı başarır.

Zihnin ağır toprağını delip açığa çıkan hakikât gibi.

.

İnsan...

Vakti geldiğinde öğrenir

Her güne ashında kimin anlattığını bir masal

İnsan...

Anlatır içindeki çocuğa

Büyüdüğünü fark ettiği güne kadar

İnsan...

Yaratır kendini

Sonunda, çıkar çemberin dışına...

03-05-2024

Dinginliğin Büyük Yolu

Enerji'nin tanımı çok kapsamlıdır ancak kısaca, bir sistemin iş yapma kapasitesidir denilebilir. Enerji, evrende ve doğada meydana gelen tüm fiziksel ve kimyasal olay ve tepkimelerde, mekanik, termal, ışık, elektrik ve manyetik tiplerde kullanılan veya dönüştürülen tüm formların genel adıdır.

Aslında enerjinin görünür maddesel bir varlığı yoktur yine de, enerji canlı varlıklarda ve nesnelere gözlemlenebilir, depolanabilir ve ölçülebilir. Canlı varlıklarda enerji sadece fiziksel olarak iş görmez, kütsüz olan can, ruh, düşünce veya duygu da birer enerji kullanım ve üretim/dönüştürme sistemidir.

Potansiyel enerji bir cismin durumuna veya konumuna bağlı olarak sahip olduğu enerjidir. Öte yandan, kinetik enerji hareket hâlindeki bir cismin enerjisine verilen isimdir. Bu enerji cismin hızına ve kütesine bağlıdır.

Termodinamik yasalarında enerjinin korunumu açıklanır. Enerji asla tamamen yok olmaz, bir formdan diğerine dönüşür ve dönüşme sürecinde iş yapabilme imkânı verir. Bu nedenle evren, açılmış olan kendi uzaysal alanı içinde, kapalı bir sistem olarak tanımlanabilir, yani, evrenin mevcut hâlindeki toplam enerji artmaz ve azalmaz.

Yanı sıra, kutupsal ya da zıt değerleri içeren bir yapıda olan evrenin enerjisi hem pozitif hem de negatiftir ve sıfıra yakın mutlak bir denge hâlinindedir.

Bu enerji, içinde varolan her şeyi oluşturmuş ve kendini oluşturduklarının içinde depolamıştır.

Bu bakış açısıyla, enerji olarak adlandırdığımız şeyin 'yaşamın ve maddenin özü' olduğunu söyleyebiliriz. Maddenin özü, zamana ve mekâna bağlı değildir, başlangıcı ve sonu yoktur, her şeyi doğurabilir, yorulmadan değişebilir, farklı ögelere dağılabilir yine de tek bir şeyde birleşebilir.

Varolan şeyler, içerdikleri farklı enerji tiplerine göre farklı maddesel yapılar sergiliyor ve ayrı birimler gibi gözüküyor olsalar da, birbirleri ile evrensel ortamda bağlantılıdır. Varlıklar, kendilerine ait hem kapalı hem de açık sistemleri sayesinde, mevcut enerjiyi paylaşarak kullanabilirler.

...

Enerji, evrende bulunan doğal şeylerdeki tüm olay ve değişikliklerin ana kaynağıdır. İş gören enerji hareket hâlinindedir. Bilincin, istek/arzu/zihin niyeti olarak tanımlayabileceğimiz etkeni enerjiyi harekete dönüştürür.

Akış, zihin niyeti - enerji - hareket sıralamasındadır.

Her enerji kendi doğasına göre farklı bir hareket sergiler.

Yanan ateş, yukarı doğru yükselir ve tepede sivrileşir. Ateş kolayca yayılır, bu nedenle ateş yakıldığında gözetimsiz bırakılmaz. Yanan ne olursa olsun, isterse bir mum, ister kamp ateşi, ister ocaktaki alevler, her zaman gerçek doğası ve hareket şekli aynı olacaktır.

Su, aşağı doğru hareket eder. Akarken önünde ne varsa içine alıp toplar. Su ile temizlik yapmak kolaydır. Akan ister bir nehir isterse yağmur damlaları olsun gerçek doğası ve hareket şekli hep aynıdır.

Ağaçlar, bitkiler ve çiçekler yukarı doğru büyürler, yükselme ve dışa açılma eğilimi gösterirler. Kökleri sağlam durmalarını sağlamak için aşağı inse de kökler de dışa açılır ve yukarı yükselmeye yardım ederler.

Esnek hava ve rüzgâr genişleyerek her yöne hareket edebilirken, katı madenler yoğun, sabit ve kısıtlayıcıdır.

Toprak gevşek ve işlenebilirdir, uyumludur, hem açılabilir hem de kapanabilir.

Doğada gördüğümüz bu hareket şekilleri, bahsi geçen enerjilerin gerçek doğasıdır ve yalın hâllerine aittir. Karşılaştıkları ya da birleştikleri zaman hareket şekilleri değişir.

Su toprak ile birleştiğinde akamaz ağırlaşır, ateş su ile birleştiğinde yükselemez söner...

Metal ateş ile birleştiğinde katılığını koruyamaz erir, ağaç metal ile birleştiğinde açılmaz kısıtlanır ve toprak ağaç ile birleştiğinde gevşekliğini yitirir sabitlenir. Hareketin, gerçek doğayı değiştiren bu şekline, birbirini kısıtlama ve kontrol denilir.

Bazı birleşmeler ise gerçek doğayı besler ve mevcut hareketi güçlendirir. Ateşi ağaç ile beslersiniz, ağacı su ile, metal toprağın içinde oluşur, toprak ateşin küllerinden doğar ve su metalin esnekleşmiş hafiflemiş hâlidir.

Bütün bu hareket dinamikleri doğanın içerisinde sürekli devinim hâlidir. Biz fark etmesek bile her şey bir diğerini ya besler ya da kısıtlar. Böylece doğanın içinde dengeyi sağlayan hem doğurgan hem de aşırılığa gitmeyi kontrol eden bir döngü var olur.

...

Bildiğimiz evren kapsadığı her şey ile birlikte hareket hâlinde. Doğduğu andan itibaren yayılmaya ve genişlemeye devam ediyor. Evrenin ömrünün son bulması, açılmasının zıddı olan bir kapanma ile gerçekleşecek. Varolan her şey doğar ve açılır, ömrünü tamamlar ve kapanır. Kapanma bir cins toplanmadır, kaynağa geri dönüş.

Hareket hâlindeki her şey, genişleyen evrenin mevcudiyetinde olduğu gibi, doğdukları kaynaktan uzaklaşırlar. Hareketin içerisinde bir yönlendirme vardır. Bu, yükselme ya da alçalma, açılma ya da kapanma, genişleme ya da daralma olabilir.

Dikkatlice gözlemlediğinizde varlıkların gerçek hareket doğalarını fark edebilirsiniz.

Öfkelenen bir insanın hareketi üst bedende gözlemlenir, elleri ve kolları dışa açılma eğilimi gösterir, çok öfkeli insanlar gözlerinden öfke saçarlar ve bunu ifade etmek için “*kan beynime sıçradı*” derler. Tepeye ulaşan öfke kısıtlanıp kontrol altına alınmadıysa dışa açılmak isteyecektir, o zaman kişi yakınındaki eşyaları kırıp dökmeye başlayabilir, bu, hareketin gerçek doğasını gerçekleştirme arzusudur.

Hayvanlar âlemini izlediğinizde, kızgınlık içerisinde birbirleri ile dalaşan iki hayvanın, kavgalarının sonunda yükselen tüm enerjiyi boşalttıklarını ve bir ân'da sakin hâllerine döndüklerini görürsünüz. Bakiye varsa silkinerek üzerlerinden atar ve umarsızca kendi yollarına giderler. Geriye birikmiş bir şey kalmaz, birbirlerine kin duymazlar.

...

İnsanın dünyası ise farklıdır.

İnsan, bilincin gelişmiş bir hâline sahiptir, yaratıcı gücü vardır. Doğal olanı istekleri, arzuları ve zihni niyeti ile kontrol ederek değiştirebilir. Evrenin değişim ve yaratım yasaları, mümkün olduğu takdirde, bu yönlendirmeye yanıt verir.

Doğum ile birlikte sahip olduğunuz beden özelliklerini, saç, göz, ten renginizi, boyunuzu değiştiremeseniz bile, bedeninizi geliştirerek becerilerinde ve gücünde fark yaratabilirsiniz. Hayalini kurduğunuz bir şeyi yapabilir, yaşamınızı değiştirebilirsiniz. Beden gücünüzü ve becerilerinizi yönetebildiğiniz gibi sahip olduğunuz huyları ince bir ayarda dengeleyebilirsiniz.

İnsan, bu yönünü bilse bile bilemediği şey, bir şeyi değiştirirken aslında binlerce şeye dokunuyor olduğudur.

Evrenin özünün farklı şeylere dağılabilmek özelliği onu insanın gözüne onbinlerce ayrı varlık olarak gösterir.

Yine de, evrenin özü tek bir şeyde birleşebilir, *onbinlerce varlık aslında birbirinden hiç ayrılmamıştır.*

.

“Benden doğan benden uzaklaşır”, tıpkı genişleyen evren gibi.

İnsan, kendisinden doğan ve uzaklaşması gerekeni bırakmaz, içinde tutmaya devam ederse dışa açılmayan hareket içe yönelecektir. Doğamayan bir bebeğin anneye zarar vermesine benzer, içeride kalan zarar vermeye başlayacaktır.

Sağlıklı olan, doğan bütün düşüncelerin ve duyguların kendilerini gerçekleştirip serbest kalmalarına izin vermektir.

Serbest bırakmak bazen onları hayata geçirmek demektir, bazen de vazgeçmektir. İnsan ancak serbest bıraktığı kadar özgürdür.

Serbest bırakılmayan ve dönüşemeyen her düşünce, her duygu birikir, biriktikçe baskınlaşır, baskınlaştıkça sıkıştığı yeri olumsuz etkiler, insanı kölesi hâline getirir.

Bu nedenle, en ideali hiç birikmemesini sağlamaktır.

Fark edilmeden içeride kalanlar ise bir süre sonra kendilerini fark ettirmeye başlar, yaşamdaki engeller, sıkıntılar, hastalıklar olarak hareket doğalarını gerçekleştirirler. Şifalanmak, özgürleşmek, dengeye izin vermektir.

Varoluşun neden var olduğunu bilemiyoruz. Ancak, onu tanıyabilir ve anlayabiliriz.

Yaşamı öğrenmek insanın kendisini bilmesidir.

Her şeyin bir denge üzerine kurulduğu bütün bu âlem, insanın hem dışında hem içindedir.

Göreceli bu denge hâli, sürekli bir itina ile gözetilmek ister. Bu nedenle, insan gözetmediği ân'da denge bozulduğunda, evrensel yasalar dengeyi getirmek için devreye girecektir.

Doğa insan için daimî bir okul gibidir. Bir sınıfı tamamladığınızda bir diğeri sizi bekler, bir bölümden mezun olduğunuzda bir diğeri sıradadır.

Yaşamı kolaylaştırmak öğrenmeyi sevmekle başlar.

İnsan, bildiğinin en iyisini yaparken hiç bir şeyi bilmiyormuş gibi açık olduğunda evrenle uyumlanır. Bu uyumlanma dengenin orta noktasıdır.

Birlik hâli, büyük bir anlayışı, büyük bir anlayış büyük bir huzuru getirir.

Dinginliğin büyük yolu, insan için etki tepki çarkının dışına çıkmaktır.

İnsanın gerçekten kendini bildiği, kendini bulduğu bir sükûnet, tüm yaratımın, yaşamın başlangıcıdır.

04-05-2024

Baktığınızda Ne Görüyorsunuz?

·

“Gözlerimin önünde ne varsa onu görüyorum.”

·

İnsan, kendisini varolan bir dünyanın içine yerleştirilmiş olarak algılar. Dünyanın içine doğduğu ân'dan itibaren hazır bir yaşam alanına gelmiştir. Her şey mevcuttur.

Mevcut olanı sağa sola çekip yerini değiştirebilir, kendi yerinizi değiştirebilir, ortadan kaldırıp başka bir yere koyabilir, bir daha hiç bulmamak üzere atabilirsiniz.

Ancak, mevcut olan mevcuttur.

Dünya, bildiğiniz hâliyle gözlerinizin önündedir.

Aynaya baktığınızda bildiğiniz kendinizi görürsünüz.

...

Yakın döneme ait bilimsel çalışmalar maddeyi oluşturan atomaltı parçacıklara ulaşmayı başardı.

Ulaşılan bu seviyenin yapısı incelendiğinde algıladığımız gerçeğe dair ummadığımız bilgilerle karşılaştık.

Bugün, atomların yapılarında çekirdek etrafında yer alan elektronların sabit bir yörüngede değil hacimsel bir bölgede buldukları biliniyor. Bulunma olasılıklarının en yüksek olduğu bulutumsu bir bölgeden bahsedilebilir ancak, her ne kadar buldukları bu bölge bilinse de tam olarak nerede oldukları söylenemez.

Buna benzer edinilen yeni bilgiler bazı şeyleri açığa çıkarsa da diğer şeyler gizemlerini korumaya devam ediyor.

Modern bilimsel kuramların en çarpıcılardan biri, çift yarık deneyi olarak adlandırılan bir çalışma. Bu deneyle fotonların gözlemlendiklerinde gözlemcinin niyetine göre davranarak yani, baktığımızda veya bakmadığımızda farklı özellik sergiledikleri keşfedildi.

Gözlemcinin dikkati üzerlerindeyken fotonlar beklenen davranışı sergiliyor, örneğin, kullanılan yarığın şeklini yansıtıyor ancak, gözlemci dikkatini üzerlerinden çektiğinde farklı bir davranış modeline geçiyorlar.

Gözlemcinin dikkati ne demektir?

Bu, belirli bir zihin niyeti içerir. Enerji dikkatin odaklandığı yere doğru akar. Fotonları etkileyen gözlemlenmenin ötesinde gözlem yaparken sahip olunan zihin niyetidir. Onlardan bir beklentiniz var ve bunu bildiklerinde beklentinize uygun davranıyorlar. Anne ve babalarının evde olduğunu bilen çocuklara benzer, belirlenen kurallara uyuyorlar. Siz bakmadığınızdaysa, evde yalnız bırakılan çocuklar gibi bambaşka bir hâle geçiyorlar.

Fotonlar nasıl oluyor da gözlemlendiklerini biliyor?

Şimdilik, bilinçli olduklarını söylemekle yetinebiliriz.

...

Dış dünya sadece mevcut değil de, tümüyle bilinçli bir mevcudiyetse, ne değişir?

Bunun üzerine düşünebilirsiniz...

.

Bütün varolanlar gerçekten bilinçli ise, kendi yaptıklarının sorumluluğunu aldıkları ve buna uygun istediklerini yapabilecekleri özgür yaşamları olmalı. Bu kulağa hoş gelse de kaotik bir dünya düzenine benziyor. Hem taş, toprak gibi yapıların hatta bitkilerin bile kendi iradeleri ile hayatlarını sürdürdüklerini düşünmek bize tuhaf gelir.

Bizim yaşadığımız dünya birbiriyle bağlantılı ve belirlenmiş varoluş kurallarına sahip, gerçekleşenler neden sonuç ilişkileri içerisinde oluyor, bu nedenle tarlaya ne ekersek onu biçeceğimizi biliyor, bilimsel araştırmalar yapabiliyor, sonuçları kararlara bağlayabiliyoruz. Bildiğimiz yaşam, öğrendiklerimizi tekrarlayarak bizi doğruluyor. Güneşin hangi dakikada doğacağını hangi dakikada batacağını biliyoruz, mevsimlere göre gerçekleşecek değişimi hesaplayabiliyoruz. Suyun kaynama derecesi değişmiyor. Bitkilerin, hayvanların yaşamlarını öğrenebiliyoruz. Kendimize bildiklerimizle bir yaşam inşa ediyoruz.

Yine de, beklenmeyen gerçekleşebilir. O zaman buna, mucize ya da keşif diyoruz. Belki de sadece bir kez olacak ama olma ihtimali var. *Yaşamda bunun da yeri hazır.*

Her şey bu kadar kusursuz işliyorsa, varolanların değil de varoluşun bilincinden bahsetmek daha doğru olacaktır. *Bölnmüşlüğün içerisinde birleşik tek bir bilinç.*

...

Benim yaşamım bildiklerim ile düzenlendi.

Fotonlar her ân onları gözlemlediğimde beklentim üzerine şekillenip bana yanıt veriyorlar. Bilincim yerinde oldukça devamlılık bozulmuyor.

Devamlılığın bozulması için iki şeye ihtiyaç var. İlki, bilinçli zihin niyetimi değiştirmem. İkincisiyse, zihnimin kontrolü dışında, bilincimin altına düşmem ya da üstüne çıkmam.

Zihin niyetini deęiřtirmek, genel anlamda bir dilekte bulunmaya benzer. Olmasını istedięiniz Őey için farklı dűřünmeye bařlarsınız. Bunun için kullanılan çeřitli teknikler var, dua etmek, bir yaratıcıdan dilemek, imgelemek, kendini motive etmek, kendine telkinde bulunmak, irade kullanmak, formatlamak... Ancak, zihin dięer yöne de sahip, olumsuz dűřünceye. Korktuęunuz, endiřelendięiniz ya da ařırđ dűřündüęünüz Őeylerle karřılařma olasılıęınız da bir dilek gibi iř görür.

Zihin niyeti değiştiğinde gözlemlenen fotonlar yeni arzuya yanıt vermek üzere gözlemciye uyum sağlayacaktır. Olumlu değişimlerde başarısı sevinç ile karşılanan bir durum.

Bilinçaltı ya da bilinçüstü ise biraz daha gizemli hareket eder. Burada bilinçli zihin ve bir zihin niyeti devrede değil. Bilinçaltında mevcut bir bilgi deposu işlevde. İnsanların kolay öfkelenediklerine dair bir kavrama sahip olan bir kiři için yaşamda kolay öfkelenen insanlarla karşılaşmak hiç de Őařırtıcı olmayacaktır. Kendi kendini doğrulayan bu fenomen, her gerekleşiğinde sahip olunan kavramı daha da güçlendirecek, içinden çıkılmaz bir duvar öreerek bu kişiyi içine hapsedecektir. *Yařamsa iyi kötü seçmeden sedece bildiğiniz, alıştığımız, tanıdığımız dűnyayı sizin için mevcut kılmakta.*

Depolanan bilgiler, kişi farkında olmasa ya da farkına varsa bile değişmedikçe, kendilerini gerçekleştirmeye devam ederler.

Peki, çıkış yolu nerede?

Farkına varmanın avantajı değişim arzusunu devreye alabilmektir. İnsan yaşamını niyetlerle, motivasyonla ve irade ile değiştirebilir. Adım adım ilerlenecek ve sonuç alınabilecek bir yol. Ancak bilinçaltında siz bir şeyi değiştirirken ürettiği diğer şeyler hâlen devrede olacaktır. Bu nedenle, insanın düştüğü girdabın içinden çıkması gereklidir. Problemlerin veya sıkıntıların kaynağı girdabın derinliklerinde insanı aşağı çeken bir vakum yaratır, çıkış ancak yukarıya ulaşp nefes almakla sağlanabilir.

...

İnsanın henüz bilmediği, bilmediği için hiçbir zihin niyetine ya da dileğine yerleştiremeyeceği şeylerin kaynağı nerededir?

Günlük yaşamda hiç beklemediğimiz bir şeyle karşılaşmak ya da mucize benzeri bir keşif yapmak bizi şaşırtır, alışageldiğimiz kalıbın dışına çıkarır. Bugün daha çok sanatçılarda gördüğümüz dünya ötesi âlemlerin yansıtılması, geleceği gösterdiğini düşündüğümüz filmlerin yapılması aralıklardan giren ışık gibidir. *Farklı bir foton gerçekliği.*

Oysa sanatçılarda hayranlıkla seyrettiğimiz şeyi, bir çocuk yaptığında ve gökyüzünü pembe, ağaç yapraklarını mor resmettiğinde bunun hatalı olduğunu düşünürüz. Çocuğa doğrusu itina ile öğretilir. Gökyüzü mavi, yapraklar yeşildir.

.

İnsana itina ile yaşam öğretilir, bildiği gerçeklik yaratılır.

Bilmediğini ise anlatmak bazen imkânsız kadar zor. Çağlar boyunca, bilinmeyene ulaşabilenler sadece işaret edebilmiş, sembollerle anlatmış ve yolu tanımlamaya çalışmışlar.

Onlar, yükselmekten, aydınlanmaktan bahsettiler. Kirlerden arınıp, mevcut inançların bağlarından kurtulmaktan. Hayata önyargısız bakıp özgür olmaktan.

Bu gerçekleştiğinde sizin ne göreceğinizi kimse bilemez. Herkesin yaşamı kendine özeldir. Bu nedenle ne bir diğerini ikna etmeye çalışmanız ne de kendi doğrunuzu savunmanız gerekli değildir.

Yaşamın güzelliği de buradadır.

Baktığınızda gördüğünüz sadece sizin için orada vardır.

Tek bilinç sizin bilincinizdir.

Yaşam sadece size aittir.

Mevcut olan sizin için mevcuttur.

Dünya görmek istediğiniz dünyadır.

Görmek istediğiniz kendiniz karşınızdadır.

...

Benim dünyamda gökyüzünün sınırı yok. Benim dünyamda yükselmeyi engelleyecek hiçbir şey yok. Tek sınırim katı inançlarımda, endişelerimde, korkularımda, kontrol arzumda.

Belki de bu, dünyalarımızın ortak noktasıdır.

Benim dünyamda mucizeler mümkün. Bakımsız bir bahçede açan bir çiçeği, aniden kanat çırpan yabani bir kuşu, yağmur sonrası gökkuşağını, hayatımı değiştiren bir kitabı, bir insanı mümkün kılıyor.

Belki de bu, dünyalarımızın ortak noktasıdır.

Benim dünyam hiç bilmediğim bir dille benimle konuşmaya devam ediyor.

Bu dünya keşife açık, gözlemcinin yorumsuz yargısız bakacak gözlerini bekliyor.

Belki de bu, dünyalarımızın ortak noktasıdır...

06-05-2024

Üç Soru

Bir zamanlar bir kralın aklına şöyle bir düşünce geldi:

“Eğer bir işe ne zaman başlayacağımı; kimi dinleyeceğimi ve yapmam gerek en önemli şeyin ne olduğunu bilseydim, girdiğim her işi başarırdım.”

Aklına böyle bir fikir düşünce, krallığının dört bir yanına, kim kendisine her iş için en uygun vakti, bu iş için en gerekli kişinin kim olduğunu ve yapılması gereken en önemli şeyin ne olduğunu öğretirse ona büyük bir mükâfat vereceğini ilan etti.

Bilgeler kralın huzurunda toplandı, fakat sorulara verdikleri cevaplar birbirinden tamamen farklı çıktı.

İlk soruya cevap olarak; kimileri her hareketin doğru vaktini bilmek için önceden günlerin, ayların, yılların yer aldığı bir takvim hazırlamak ve sıkı sıkıya buna uyarak yaşamak gerektiğini söylediler. *“Ancak böylece”* dediler, *“her şey tam zamanında yapılabilir.”* Diğerleri ise her hareketin doğru vaktine önceden karar verilemeyeceğini, kişinin kendisini boş eğlencelere kaptırmayıp hep daha önce olmuş olayları izleyerek en lüzumluğunu yapabileceğini iddia ettiler. Başka bilginler de kral neler olup bittiğine ne kadar dikkat ederse etsin, tek bir kişinin hareket için en uygun vakte karar vermesinin imkânsız olduğunu;

kralın, her şeyin en uygun vaktini tespit etmekte ona yardım edecek bir bilgi kişileri kurması gerektiğini söylediler.

Fakat bu defa da başka bilgiler: *“Bir konseyin önünde beklemesi imkânsız bazı şeyler vardır, bu işlerin yapılıp yapılamayacağına ancak tek kişi ân’ında karar verebilir”* dediler. *“Buna karar vermek içinse neler olacağını önceden bilmek gerekir. Neler olacağını önceden bilenler de yalnız sihirbazlardır. Dolayısıyla her hareketin doğru vaktini bilmek isteyenler sihirbazlara danışmalıdır.”*

İkinci soruya da aynı şekilde türlü türlü cevaplar geldi. Kralın en fazla ihtiyaç duyduğu, en gerekli kişiler bazılarına göre danışmanlar; bazılarına göre papazlar; bir kısmına göre hekimler; daha başka bir kısmına göre ise savaşçılardı.

Üçüncü soruya, yani en önemli işin ne olduğu konusuna gelince; bazıları dünyadaki en önemli şeyin bilim olduğunu söyledi. Bir kısmı savaşta ustalaşmak; daha başkaları da dinî ibadet dediler. Bütün cevaplar birbirinden farklı çıkınca, kral bunların hiçbirisini kabul etmeyip hiç kimseye de ödül vermedi. Ama hâlâ doğru cevapları aradığı için, bilgeliğiyle ünlü bir münzeviye danışmaya karar verdi.

Münzevi, hiç ayrılmadığı bir ağaç kovuğunda yaşar, yanına sadece halktan başkasını kabul etmezdi. Bu yüzden kral üstüne sade elbiseler giyerek kendisini halktan biri gibi göstermeye çalıştı ve yola düştü. Münzevinin kovuğuna yaklaştıklarında atından indi ve muhafızını da geride bırakıp yola yürüyerek devam etti.

Kral yaklaşırken, münzevi kovuğun önüne çiçek tarhları kazıyordu. Kralı gördü, selamlayıp kazmaya devam etti. Münzevi mecalsiz ve zayıf birisiydi; küreğini toprağa her sokuşunda bir parça toprak çıkarıyor, soluk soluğa kalıyordu.

Kral yanına gelip şöyle dedi:

“Ey bilge münzevi, size üç sorunun cevabını sormak için geldim: Doğru şeyi doğru zamanda yapmayı nasıl öğrenebilirim? En fazla muhtaç olduğum, dolayısıyla diğerlerinden fazla ilgi göstermem gereken insanlar kimlerdir? En önemli ve her şeyden önce kendimi vermem gereken işler nelerdir?”

Münzevi, kralı dinledi ama cevap vermedi. Avuçlarına tükürüp kazmaya devam etti.

“Yoruldunuz” dedi kral, “küreği bana verin de biraz dinlenin.”

Münzevi, “Sağ olun” diyerek küreği krala verip yere oturdu.

Kral iki tarh kazdıktan sonra durup sorularını tekrarladı. Münzevi yine cevap vermedi; bu defa ayağa kalktı, elini küreğe uzattı ve şöyle dedi:

“Biraz dinlenin, bir parça da ben çalışayım.”

Fakat kral küreği ona vermeyip kazmaya devam etti. Bir saat geçti, bir saat daha. Güneş, ağaçların ardından batmaya başladı; sonunda kral küreği toprağa saplayıp şöyle dedi:

“Ey bilge kişi, senin yanına sorularıma bir cevap bulmak için geldim. Eğer cevap vermeyeceksen söyle de evime gideyim.”

Münzevi, *“Buraya koşarak birisi geliyor”* dedi. *“Bakalım kim?”*

Kral arkasını döndüğünde bir adamın koşarak kendilerine doğru geldiğini gördü. Adamın karnına bastırıldığı ellerinin altından kan sızıyordu. Kralın yanına ulaşınca, kendinden geçercesine inledi, sonra da bayılıp yere düştü. Kral ve münzevi hemen adamın üstündeki elbiseleri çıkardılar. Karnında büyük bir yara vardı. Kral yarayı elinden geldiğince yıkadı; mendiliyle ve münzevinin havlusuyla sardı. En sonunda kan durdu. Adam kendisine gelince içecek bir şey istedi. Kral dereden taze su getirip ona verdi. Bu arada akşam olmuş, hava soğumuştu. Kral, münzevinin de yardımıyla yaralı adamı kovuğa taşıyarak yatağa yatırdı. Yatağa uzanan adam gözlerini kapatıp derin bir uykuya daldı. Kral, koşuşturmadan ve yapmış olduğu işten öylesine yorulmuştu ki eşiğe çöktü ve uyuyakaldı; kısa yaz gecesi boyunca deliksiz bir uyku çekti. Sabah uyanınca nerede olduğunu, yatakta uzanmış ve canlı gözleriyle dikkatle kendisine bakan yabancıнын kim olduğunu uzun süre hatırlayamadı.

Kralın uyandığını ve kendisine baktığını gören adam:

“Beni affedin” dedi, zayıf bir sesle.

Kral, *“Sizi tanımıyorum, üstelik affedilecek bir şey yapmadınız ki”* dedi.

“Siz beni tanımıyorsunuz, ama ben sizi tanıyorum” dedi adam.

“Ben, kardeşini astırdığınız ve mallarını elinden aldığınız için sizden öç almaya yemin etmiş bir düşmanınızım. Tek başınıza münzeviyi görmeye gittiğinizi öğrendim ve dönerken yolda sizi öldürmeye karar verdim. Ama, akşam olduğu hâlde dönmediniz. Ben de sizi arayıp bulmak için pusuya yattığım yerden çıkınca muhafızlarınıza rastladım, beni tanıyıp yaraladılar. Onlardan kaçtım, fakat yaramdan çok kan akıyordu. Yaramı sarmasaydınız kan kaybından ölürdüm. Ben sizi öldürmek istedim, siz benim hayatımı kurtardınız. Eğer yaşarsam, şimdiden sonra en sadık köleniz olup size hizmet edeceğim ve oğullarıma da aynı şeyi emredeceğim. Affedin beni!”

Kral, düşmanıya bu kadar kolay barıştığı ve onun dostluğunu kazandığı için çok mutlu oldu; onu affetmekle kalmayıp uşaklarını ve kendi doktorunu gönderip onun tedavisini yaptıracağını söyledi, ayrıca mallarını iade edeceğine de söz verdi.

Yaralı adamla vedalaşan kral, kapının önüne çıkıp münzeviyi aradı. Gitmeden önce, sormuş olduğu sorulara cevap vermesini bir kere daha rica etmek istiyordu. Münzevi, dışarıda, bir gün önce kazmış olduğu tarhlara çiçek tohumları ekiyordu.

Kral ona yaklaştı ve şöyle dedi:

“Sorularıma cevap vermeniz için size son bir kez yalvarıyorum!”

Yorgun dizlerinin üstünde çömelmeye devam eden münzevi, gözlerini kaldırıp krala baktı ve *“Cevabınızı aldınız”* dedi.

“Nasıl aldım? Ne söylemek istiyorsunuz?” diye sordu.

“Anlamıyorsunuz” diye cevapladı münzevi. “Dün eğer benim dermansızlığıma acımayıp şu tarhları kazmasaydınız, gidecek ve şu adamın saldırısına uğrayacaktınız ve yanımda kalmadığınıza pişman olacaktınız. Yani, en önemli vakit, tarhları kazdığınız vakitti; en önemli kişi bendim; ve en önemli işiniz bana iyilik yapmaktı. Daha sonra bu adam koşarak yanınıza geldiği zaman en önemli zaman onunla ilgilendiğiniz zamandı, çünkü eğer onun yarasını sarmasaydınız, sizinle barışmadan ölecekti. Dolayısıyla en önemli kişi oydu, en önemli iş de onun için yaptıklarınızdı.

Bundan sonra şu gerçeği unutmayın; tek önemli vakit vardır; içinde bulunduğunuz ân. O ân en önemli vakittir, çünkü sadece o zaman elimizden bir şey gelebilir. En önemli kişi, kiminle beraberseniz odur, zira hiç kimse bir başkasıyla bir daha görüşüp görüşemeyeceğini bilemez; ve en önemli iş iyilik yapmaktır, çünkü insanın bu dünyaya gönderilmesinin tek sebebi budur.”

Öykü: Lev Nikolayeviç Tolstoy, İnsan Ne ile Yaşar?

....

Öyküyü okuduğunda insan düşünmeden edemiyor...

Aslında kime sadıktır insan?

Gerçekte kime yapılmaktadır bütün iyilikler?

Hakikâtte ayrı mıdır sorular yanıtlardan?..

...

Bir noktadan açıldıysa zaman

Bir noktadan açıldıysa insan

Bir başkasının daha olması

Mümkün müdür varolan

.

Bütün zamanlar ân'da

Bütün insanlar ben'de

Varlık bulduğunda

Bütünlenir yaşam

13-05-2024

Bir ve On Bin Varlık İnsan

Yaşam kararlar ve seçimlerle ilerliyor.

Bir yol ayrımında hangi yönün seçileceği alınan karara bağlı.
Nereye gitmek istediğini bilen insan için seçim çok nettir.

Yol ayrımında kararsızlık varsa, yolun nereye götürdüğü bilinmiyorsa, insan önce duracaktır ama sonra bir karar vermelidir... seçim yapabilmek için.

Karar ve seçim yoksa mecburiyet vardır, yaşam yönlendirir.

.

İlerlemenin bir sonu var mıdır?

Gelişimin bir sınırı var mıdır?

.

Durağan olan görecelidir, yaşamda hareket kaçınılmazdır.

Yaşam insanı karar almaya zorlar, ilerlemeye teşvik eder, gelişmeye, kendini keşfetmeye, kendini gerçekleştirmeye yöneltir. İnsan için olabilecek en ileri, en üst nokta, üst insan, farklı kültürlerde farklı isimlerle tanımlanmıştır.

Biz, ‘*insan-ı kâmil*’ olarak adlandırıyoruz.

Bu, hem özünde sınırsız ve sonsuz olana işaret eder hem de bedenî mevcudiyette insan olanın sınırını gösterir.

Kâmil insan, insanın en mükemmel hâlidir. Kemâlat, bilgi ve ahlak güzelliğidir, olgun kişiyi tanımlar. İyi huy, edep, erdem gösterendir. Kâmil insan, bütün, eksiksiz, noksansız, yetkin ve tamdır. Bir nevi mükemmel insan.

Yine de, bedensel olarak mutlak mükemmellik mümkün olamayacağı için sınırı vardır. Varlık dünyası, hayal âleminde kurulan mükemmel planların, yaşama farklar, çözülmesi gereken problemler ve eksiklere geçmesi gibi kusur sahibidir. Özde ise tüm bunları ortaya çıkaran mutlak mükemmellik olduğu için, potansiyelde kusursuz ve sınırsızdır.

Modern dünyada, filmlerde seyrettiğimiz süper güçlü kahramanlar, bilgiler, bedensel ve ruhsal olarak gelişimin üst noktalarını sergileyen insanların ilham kaynağı bu kavramdan açığa çıkar.

Tarihin çeşitli zamanlarında, tüm uygarlıklarda, tüm toplumlarda, insanın var olduğu her dönem ve mekânda örnekleri olmuş, hikâyeleri anlatılmış, mitler oluşturmuş, insana yol ışığı olmuşlardır.

...

Bundan iki bin beş yüz yıl kadar önce dünyaya gelmiş bir insan, kendi içsel ve dışsal yolculuğunun bir noktasında bu kâmil insanı temsil edecek hâle ulaşan bir kişi, bir üst insan, üstat, aydınlanmış ve uyanmış olan, buddha.

İsimlendirilmiş bir birey olmanın getirdiklerinden arınıp dünyanın hem mutluluk hem de acı veren döngüsünden kurtulan. İnsanın bilindik varoluşunun ötesinde, özünde, sınırlının içindeki sınırsız, son bulacak bedensel olanın içindeki sonsuzu yaşamış olan.

Bilinen dinlerin ve peygamberlerin, kutsal kişilerin yanında farklı bir yeri var.

Buddha'nın hikâyesinde dışarıda bir tanrı yoktur. Bir insanın arayışını, aradığı ile buluşmasını ve kendini gerçekleştirmesini anlatır.

İmrenilecek bir hayata doğar, yaşamın en güzel yanlarını deneyimler. Korunulan ve sakınılan bir yaşam ise aşırı uçtadır. Varoluş denge kurabilmek için diğer ucu gösterir. Hastalıkları, acıyı ve ölümü.

Yaşamın bu iki yüzüne şahit olmak, mevcut dünyanın alt üst olması, yaşanan büyük sarsıntı, aslında yaşamın insanı teşvik etmesidir. Ötesinde olanı araması için yola çıkmasına yardım edendir.

Karar nettir.

Eğer tüm bu ihtişam, güzellikler, gençlik, zenginlik geçiciyse ve bir gün yok olacaksa, yaşamın hakikâti nedir?

.

Yok olmayacak olanı bulmak ve bununla birlikte yaşamak.

Çare belki de insanlığın tarihi boyunca ortaya çıkardığı bilgilerde, öğretilerdedir. Yanıt belki de bilen birindedir. Oysa, aradığı cevap öğretilen bilgilerden ve inançlardan gelmez.

Dışarıdan söylenen sözlerin bir yanıt getirmediğini fark eden içerideki sese yönelir. İçsel ses, kendi hakikâtini bulmasında rehberi olur ve hakikâtini yaşamda gerçekleştirmesine yardım eder.

Bir insanın, hiçbir kutsallık ve tanrısalılık üstlenmeden, sadece bir insan olarak yaşamda ulaşabileceği potansiyelin açığa çıkması.

Bir insan yapabiliyorsa, her insan yapabilir.

...

Dünyada yaşayan her insan potansiyelinde bu aydınlığı taşır. Bazılarının yolu önceden belirli, bazılarının ki kolay, bazılarının ki daha zorlu olabilir. Yine de, bu potansiyele ulaşmak isteyen her insana yol açıktır.

Yol açıktır ancak, yürünmesi gerekir.

Yürüdükçe ilerlemek mümkündür.

Öncelikle yola çıkmaya karar vermek gerekir.

Yol ayrımlarına gelindiğinde seçmek,

Her seferinde yeniden karar vermek,

Her seferinde hedefi hatırlamak gerekir.

.

Dünya yaşamında zıtlıklar âlemi birlikte var olur, mutluluk mutsuzlukla, güzellik çirkinlikle, sağlık hastalıkla, kazançlar kayıplarla, iyilik kötülükle bitmek bilmeyen bir dönüşüm içinde mevcuttur.

İki zıt yönün tam ortasında dengenin mümkün olabildiği bir nokta vardır. Bu orta nokta, orta yolu anlatır. İnsanın, yaşamda kendi dengesini bulabileceği yegâne nokta, yegâne hâl.

İnsanın orta noktada kalamayıp zıtlıklara savrulmasının sebebi ise arzuları, beklentileridir. İsteklerin açgözlü hırslara dönüşmesi çok kolaydır. Bir anlamda yaşamın devamlılığını sağlayan bu istekler, insanı kolayca kontrol ettiğini sandıklarının elinde kontrol edilene dönüştürür. Kendi kuyruğunu ısırması ve bir türlü kurtulamayan bir yılan misali insan kendi yarattığı dünyasının içine hapsolür.

Güzel ve kolay bir yaşam uykuda tatlı bir rüya görmek gibidir. Kötü bir yaşam ise kâbus benzeridir. Fark etmek uyanmaktır. Ancak uyanmak yetmez, ayağa kalkmak gerekir. Aydınlanma hem uyanış hem de kıyam etmektir. Dünyanın hakikâtini sadece görmek ve bilmek yeterli değildir, ayağa kalkıp çarkın dışına adım atabilmek gereklidir.

...

Bununla birlikte diğer bir yol ayırımına gelir insan...

Anlatılır ki, aydınlandıktan sonra buddha yedi gün boyunca susmuştur... *Aslında, hiç konuşmayacaktır.*

"Kelimeler anlatmaya yeterli olamayacak" der. "Söylediklerim her hâlükârda yanlış anlaşılacak."

Yine de, onu anlama potansiyeline sahip bir insan vardır... Göksel varlıklar yeryüzüne inerek onu ikna ederler. *Bütün konuşma o insan içindir...*

.

Varlığın birliği içerisinde, aydınlanmış kişi, bütün konuşmasını kendinden kendine, kendisi için yapar. Beden beldesinin her bir noktasına aydınlığını ulaştırabilmek için. Işığın ulaştığı her yerde yaşam ortaya çıkar, yeryüzü yeşerir, cennet misali canlanır ve güzelleşir.

O, öyle bir aydınlıktır ki, karanlık bir noktadan doğar. Kalbin içindeki en karanlık noktadan. Tıpkı, gecenin rahminden gündüzün doğması gibi, nur'u doğurandır bu nokta. Tıpkı, insanın gözbebeği gibi imgeleri yaratandır. Tıpkı, evrenin kara delikleri gibi her şeyi içine alan, bilinmez bir âlemde kaybeden ve yeniden ortaya çıkarandır.

Aydınlık karanlıktan doğar. Karanlık aydınlıktan doğar.

Her insan kendi karar verir. Yola çıkmaya, devam etmeye.

Her insan kendini doğurur. Seçimleriyle, gelişimiyle.

Her insan özgürdür. Sessiz kalmaya ya da konuşmaya.

Sessiz kalmak isteyenler, aydınlığa kavuşup yaşam döngüsünün ve çarkın dışına çıkmış olanlar, ulaşılan bu noktadan memnun daha fazla ilerlemeyi arzulamayanlar. Onlar için arzu ve benlik kalmamıştır. Her şey huzurda ve dingindir. Buddha'nın âleminde, onlara arhat'lar denilir. Buddha'nın konuşma arzusu olmayan hâli gibidirler.

Ancak yaşam ilerlemek ister. Konuşmak isteyenler yolun daha ileri noktasını görmüşlerdir, onlara boddhisattva'lar denilir. Buddha'yı konuşmaya teşvik eden göksel varlıklar gibidirler.

Bir insan yapabildiyse, her insan yapabilir. Bu nedenle bilinenin anlatılması gereklidir. Tüm insanlara kurtuluş yolu gösterilmelidir.

...

İnsan kendini kurtarmışken neden diğerlerini düşünür?

Neden kendi cennetini kurmuşken tekrar dünyanın zorluklarına geri dönmek ister?

Diğerleri kendi hâllerine bırakılsalar ne olurdu?

...

Yaşam, doğası geri bozulmaya meyillidir.

Bir çiçek baharla birlikte topraktan uyanır, güneşe doğru yapraklarını uzatır, doruk noktasında çiçeğini açar, bütün potansiyelini ve güzelliğini sergiler, sonra bu zirveden yavaşça aşağı iner, bedeni eğilir, çiçeği solar ve nihayetinde toprağa geri döner.

Tüm insanlar, çocukluk ve gençliğin enerjisini, güzelliğini, özgürlüğünü tadar, sonra yaşlılığın ellerine teslim olurlar. Yaşamda her şey bir döngü içerisinde var olur.

En büyük kazanımlara sahip olsanız bile hepsini yavaşça bırakmak zorunda kalırsınız, ya tutmaya gücünüz yetmez ya da sizden geri alınır.

Bu yüzden, insanın kendini kurtarmış olması yeterli değildir. Bedenen burada olduğu sürece yola devam etmelidir, aksi takdirde, çark onu geri almak isteyecektir.

Kendisini kurtarmış olan için yol diğerlerine yardım etmeye yönelir. Varlığın birliğinde, diğerleri de özde kendisinin bir parçasıdır. İçsel olarak gerçekleştirilen dışsal olarak yaşama geçirilir.

İnsanı dışarıya yönelten uyanmış olan içsel değerlerdir. İyiliksever kalp, sevecenlik, şefkat gibi değerlerin canlanmasıdır.

Tarihte arhat'lar için bencil tabiri kullanılmıştır. Bu, insanın kurtuluş yolunda gerekli bir bencilliktir. Kendini kurtaramayan bir insanın diğerlerine yardım etmesi mümkün değildir.

İnsan önce kendisine ışık olmalıdır. Yeterince parlak olduğundaysa diğerlerini de aydınlatabilir.

Yayılan bu aydınlığın kaynağı, iyiliksever kalp ve şefkat, bir duygu değildir. Eğer sadece bir duygu olsalardı, bu insanı sevgi açgözlülüğüne götürürdü.

İnsan, iyiliği ve yardımı karşı taraftan bir beklenti üzerine, sevgi alışverişinde yaparsa kendini yine çarkın içine sokacaktır.

Aydınlıkla birlikte yayılan, güneşin ışığı gibi beklentisiz ve kendiliğindedir.

...

Buddha, aydınlanmış kişi, sağ ve sol yanında iki boddhisattva ile resmedilir. Biri elinde kılıç taşır, diğeri ise yaşamın neşesidir.

Bu iki varlık, insanın kendi içinde birleştireceği iki yönüdür.

Akıl ve gönül tam anlamıyla birleştğinde, insan en kâmil hâline ulaşır. Kalpteki putlar kırılır, iç âlem bu birliktelikle temizlenir ve insan beden evini arındırır.

Akıl kılıcın sahibidir, yol açıcı ve koruyucu, gönül ise coşkuya ve neşeye sahiptir, cenneti vaat eden.

.

Bütün insanlar bir tek insandır.

Işıkla aydınlanıp açan her çiçek gibi hepsi birbirinden farklıdır.

Bütün varoluş muazzam bir ağ örgüsü içinde birbirine bağlı tek bir varoluştur.

On bin varlık sembolik olarak sonsuz ve sınırsız farklılığı ve bütünlüğü temsil eder.

Her insan aynı ân'da hem bir hem de on bin varlıktır.

16-05-2024

Doğru aba Doğru abasızlık

İnsan ölünce neden hayatını sıkıntıya sokan bütün sorunlar çözülür?

Hayatın akışına engel olan insanın yönlendirme arzusu mudur?

Hiçbir müdahale olmadığında her şey kendine nasıl bir yol bulur?

Yolu açan aradan çekilen bir 'kendine zihinsel varlık verme' durumu mudur?

Öyleyse, ölmeden önce nasıl ölinür ki gerçekten yaşanabilsin...

...

Varoluşun aklı ve bilgisi kendisini varlıklar âlemi üzerinden yansıtır. Bu, bilincin her katmanından doğan bir yaratımdır. Varlıklar bilginin bir nevi suretlenmeleridir.

Tek bir kaynaktan doğmalarına rağmen, mevcut her şeyin sureti ve sahip olduğu bilgi birbirinden farklıdır. Taşı oluşturan bilgi bitkiden, bitkininki hayvandan, hayvanınki insandan hem farklıdır hem de temelinde benzerdir. *Aynı anne ve babanın farklı çocukları gibi.*

İnsanın hamuru varoluştur. Bu hamur kâinatınki ile aynı hamurdur. *'Yer ve Gök'ün birleşmesinden doğar İnsan'*.

Varoluşun bilinçaltı ve bilinçüstü birleşir, insanda bilinç olarak kendini gösterir. İnsan -hepsini kendinde toplayan- isterse kendisi üzerinden kâinata yayılmış olan tüm bilgiyi bulabilir, bilebilir, anlamlandırabilir.

Varoluş benzeri içten dışa kabaran, kabardıkça genişleyen ve göze görünen bir yapıdadır insan. Hem görünen bir yapı hem de görüneni var eden görünmeyen bir enerji, fırının ateşinde pişen ekmek gibi, insana piştikçe yaşam katar, olgunluk katar, lezzet katar.

Bir istekle yola başlasa da ekmeğin macerası, çabanın ve çabasızlığın birlikte uyumlu yürüyüşüdür yolun devamı. İnsan kendi hamurunu yoğurdukça gösterir çabasını, mayalanması ise yaşama emanettir çabasız, fırına verecek olan çabasıdır insanın, pişmesi ise yaşama emanettir çabasız.

İnsan, yaşam yolunda adım adım yaratır kendini, öğrenir hangi vakit araya gireceğini hangi vakit aradan çekileceğini.

...

Yaşama doğuşa hazırlanırken anne karnında insanın bedeni aşama aşama şekillenir. İki hücrenin birleşmesinden yeni bir yapı ortaya çıkmıştır, bu canlı yapı kendi içinde bir bilgiye sahiptir ve bu bilgi sayesinde dış müdahale olmaksızın kendini yaratır.

Organlar, uzuvlar sırasıyla teker teker belirir, görünen şekil tamamlanır. Ancak, görünürde olan ve beden adı verilen bu yapı henüz potansiyeldir ve gerçek bir kişi değildir. Bağımsız bireyselliğin gerçekleşmediği ve farkındalığın uyku hâlinde olduğu bu aşamada bir cins duyarlılık olsa da bu refleks benzeridir.

Yaşama doğuşa hazırlanan insan bu görünen fiziksel bedeninin yanı sıra görünmeyen bir bedene daha sahip olur. '*İnsan bedeni yaşam enerji alanı*' adı verilen bu latif beden, oluşan her yeni fiziksel masif bedeninin eşsizliğini yaratan ve bireyselliğini veren özelliklerini getirir, bu özellikler insanın öz'üdür.

Doğum sonrasında, insanın canlılığı sürdükçe, görünmeyen bu beden görünen beden ile birlikte faaliyet gösterir. Adı üzerinde '*yaşam enerji alanı*' ölüm ân'ına kadar fiziksel bedenle birleşiktir ve bu bedeni kontrol eder. Ölüm ân'ı gerçekleştiğinde fiziksel bedenden ayrılır. Biz fiziksel bedene yerleşen ve fiziksel bedenden ayrılan bu enerji alanına ruh adı veririz.

Yaşam enerji alanının bedene yerleşimi merkez kanal adı verilen bir bölge üzerinden gerçekleşir, bedenden ayrılması da. Tek bir noktadan giriş yaparak merkez kanala yerleşip açılır ve nihayetinde ayrılırken yine merkez kanalda toplanır ve tek bir noktadan çıkış yapar. Giriş ve çıkış noktası aynı yerde değildir, sürdürülen yaşama bağlı olarak çıkışı aşağı bir seviyeye ya da yukarı bir seviyeye olabilir. Biz bu seviyelere cennet ya da cehennem diyoruz.

Organik bileşenler bütünü olan fiziksel bedenin kişisel özgün 'ben'liği ve neden sonuç ilişkilerini içeren 'yaşam programı' bu alan vasıtasıyla etkinleşir. Her bebek doğduğu ân'dan itibaren belirli bir karaktere sahiptir. Yine de, yaşam coşkusu ve neşesinin yüksek olduğu safiyet döneminde bütün çocuklar genel anlamda benzerdir.

Her insan doğduğu ân'dan itibaren bir kadere sahiptir. Kimimiz bu kaderin değişemeyeceğine, kimimiz değişebileceğine, kimimiz hiç var olmadığına, kimimiz ise var olup olmadığını bilemeyeceğimize inanır. Yine de, yaşamadan öğrenilemez bu sorunun cevabı.

Doğuştan gelen saflık, baskınlığını ergenlik döneminde başlayan hormonal aktivitelerle birlikte yitirir, içsel bekaret bozulur. Bu ân'a kadar henüz bir bölümü aktifleşmiş olan öz'e ait yaşam programı, artık tüm kapsamıyla devreye girer. İlerleyen yaşam deneyimleri ve öğrenimleriyle birlikte, insanın gerçek 'ben'liği üzerine, zihin, 'ben' olarak adlandırdığı ikinci bir varlık yaratır, teklik yitirilir ve bu dönemde zihinsel varlık baskınlaşır.

Tıpkı büyük patlama ile açılan kâinat gibi insan da kendi büyük patlaması ile bir noktadan açılır, genişler ve zamanı dolduğunda toplanır, bir noktadan kapanır. İnsanın 'şimdiki yaşam' olarak tanımladığımız mevcut hayata gelişi ve ayrılışı, beden aracılığıyla merkez bir noktadan açılma ve yine merkez bir noktadan kapanma ile gerçekleşir. Şimdiki bu yaşam, zihinsel varlığın 'benim hayatım' olarak adlandırdığı yaşamdır.

Zaman ve mekân olarak algıladığımız bu yaşam süresinde ve içinde gerçekleşen bu açılma, hayata genişleyerek yayılmadır. Boş olanın dolmaya izin vermesi gibi, yaşam insana imkân sağlar, potansiyel boşluğu içinden çıkardıkları ile doldurmaya başlar insan, doğduktan sonra kendine bir hayat inşa eder. Çevresi, işi, ailesi, arkadaşları, sahip oldukları, yaptıkları ve hayatına ait her şey, gökyüzünde gördüğümüz yıldızları, galaksileri, gezegenleri içeren kâinat benzeri, kendisine yarattığı alandır.

Hayat, algıda zaman ve mekânın kademe kademe açılmasıyla yaşanır.

Bedenin içinde yer alan merkez nokta gibi, tüm bunların merkezinde insanın kendisi yer alır. Yaşamın açılması ve kapanması, insan için doğum ve ölüm olarak adlandırılan evrelerdir.

Merkez nokta ise, insanın âlem değiştirmek için kullandığı geçit kapısı gibidir. Yaşama doğarken girdiği, yaşamı bırakırken çıktığı bir kapı.

Kapıdan girip doğmak insan için bir değişim evresidir, bilinmeyen bir âlemden gelerek dünyaya gözlerini açar insan. Kapıdan çıkıp ölmek de bir değişim evresidir, bilinmeyen bir âleme taşır insanı. Kimimiz bunu var oluşun yok oluşu olarak tanımlar, kimimiz ise dünya âleminde ahiret âlemine göçmek olarak. Tanım her ne olursa olsun, doğum ve ölüm değişim demektir.

Ancak insan, kontrolü dışında gerçekleşen bu iki büyük değişimin dışında, yaşadığı hayatın içinde de bazen değişimi arzular.

-Ya da değişim insanı arzular.- Her gün kıyafetlerini değiştirir, kullandığı eşyalarını, mobilyaların yerini değiştirmek ister, işini, evini, eşini, yaşadığı ülkeyi değiştirmek ister...

Hatta öyle bir noktaya gelir ki dışarıdakileri değil aslında kendisini değiştirmesi gerektiğini fark eder.

Kapının iyi ve güzel olana açılmasını ister.

Kurallar aynıdır, doğuma ve ölüme benzer şekilde gerçekleşir her değişim.

Merkez nokta, dönüşüm noktasıdır.

Dağınık olan değişim zamanında işlevsizdir. Bu ister düşünceler, duygular olsun, isterse hayata açılıp yayılmış olan düzeni olsun. Sahip olunan tüm güç merkeze toplanmalıdır ki büyük patlamayı gerçekleştirebilsin. Mevcut kâinat, mevcut yaşam, mevcut düzen yok olurken bir yenisi doğar.

Yine de, her değişim arzulanın olmayabilir.

Kapının yeri sabit değil değişkendir. Merkez noktanın nerede olduğu kapının açılacağı yeri ve yeni doğan âlemi belirler.

Cennet ya da cehennem benzeridir. Kapı, dünyevi arzuların girdabına da götürebilir insanı içsel huzuruna da...

...

İnsan,

Kapılardan geçerek ilerler yaşam yolunda.

Bedeni besleyip can veren kan damarları gibi,

Bütün yollar kalbe çıkar en sonunda.

Kalp orta noktadır,

Kalbin yolu orta yoldur.

Tüm kapıların anahtarı kalpte saklıdır.

Kalbe ulaşmayı başaran ayırıştırır,

İyiye kötüyü, doğruyu yanlış, güzeli çirkin.

Hem ayırıştırır hem birleştirir.

Kalp, yaşamın dönüştüren gücüdür.

...

Hayatın evreleri, doğum, gelişim, yaşlanma ve ölüm adımları ile ilerlerken, insanın hayatında gerçekleşen her şey, yaşamın bir parçası olarak aynı evrelerden geçer.

Okula başlarsınız, öğrenirsiniz, okulun size verecekleri tamamlanır ve mezun olursunuz. İşe başlarsınız, çalışır yükselirsiniz, göreviniz tamamlanır ve emekli olursunuz. Aile ve arkadaşlar edinirsiniz, birlikte yaşamı paylaşırsınız, vakit dolduğunda vedalaşırsınız. Eviniz, eşyalarınız ne kadar iyi bakarsanız bakın yıpranır, eskir ve bozulur.

Yaşam verdiğini bir süre sonra geri alır.

İnsanın yaşadığı sorunlar ve sıkıntılar da aynı şekilde, ortaya çıkar ve vadeleri dolduğunda kaybolurlar.

Varoluş, nefes alıp vermek gibi açılıp kapanarak dönüşür, devamlılığını, tazeliğini ve canlılığını korur.

Bütün bunlar yaşamın gerçekleri iken, yaşamı tanımadığında, insan gereksiz yere müdahale etmeye meyillidir. Safiyet geri çekildikten sonra, gittikçe gelişen ve yerleşen insanın zihinsel varlığı, yaşamı 'ben ve diğer herkes, her şey' olarak görmeye başlar.

Baskın bir benlik hissi ile ikilik içerisinde, insan kendisini varoluştan ayırır, duygu ve düşüncelerine kapılır, yorumlar yapar, zannettiklerine göre kararlar alır, sınırlı görüş açısı ile hayatı yönlendirir.

Oysa insandan beklenen, birlik hâlinde, çaba ve çabasızlık arasında bir denge kurmasıdır.

Yaşamı anlamak ve uyum içinde yaşamak, tarlasını süren çiftçinin toprağı, suyu ve havayı anlaması gibidir. Bereketli mahsül ancak doğru çaba ve doğru çabasızlıkla elde edilir. Çiftçi kendi duygu ve düşüncelerine göre erken ya da geç ekim yapar, zanlarına kapılıp az ya da çok su verir, sınırlı görüş açısı ile mevsimin her yıl geçirdiğı değişimleri görmezden gelir ve belki de en önemlisi bencilce daha fazlasını arzular ve açgözlü davranırsa, elde edeceği şey ancak doğal döngüyü ve dengeyi bozmak, sıkıntılı ve sorunlu bir hasat olacaktır.

İnsan yaşam tarlasına ürünüyle birlikte bilmeden engeller ve problemler eken çiftçiye benzer.

Yaşamın akışında gerçekleşenleri, tarlasında kendi kontrolü dışında büyüyenleri kendisine engel veya problem olarak gösteren insanın kendi zihinsel varlığıdır. Bu varlık yaşamdan kendini ayırmış olması nedeniyle doğal dengeyi nasıl kuracağını bilemez. Bir kısırdöngüde, zihinsel varlık müdahale ettikçe insan için engel ve problemler çoğalır. İnsana sürekli telkinde bulunan bu varlık sessizleşmedikçe yaşamı olduğu gibi görmek zorlaşır.

Zihin ise hiç susmak istemez, bilir ki bir kez susarsa, insanın sadece kendi zihninde yarattıkları hayatta kalmaz. *Ölüm tüm dertlerin çözümüdür.* Zihinde kurgulanan benlik ve yaratımları öldüğünde insanın hayatını sıkıntıya sokan bütün sorunlar da çözümlür.

Çözümü getiren yaşamın bizzat kendi dengesidir.

...

Yaşama teslim olmak, yaşamla bir ve uyumlu olmaktır. Mevcutta gerçekleşeni fark edebilmek, kabul edebilmek ve zihnin yorumları, müdahalesi olmadan doğru ve uygun adımı atmaktır.

Yaşamın dengesini gözle görmek ise her zaman mümkün olmaz. Zamana ve mekâna yayılan bu denge ancak insan bütünü algılayabildiğinde kendini fark ettirir.

Açan her çiçek, kiminin besini, kiminin göz zevkidir, tahmin bile edemeyeceğimiz onlarca bağlantıda bir ağ örgüsünün içinde var olur. Bugün kötü ve olumsuz gözüken yarın için bir fırsattır ya da çok arzulanıp elde edilen külfetiyle gelmiştir. Kötüyü düzeltmek isterken belki de bilmeden iyi olana zarar verilir.

Göremediği yerde, insan büyük bir adım atmadan önce, karanlığın aydınlığa dönüşmesini, görmeyi ve anlamayı beklemesini bilmelidir.

Görüşü geniş olan ise, adım adım açacaktır gördüğü ufuğa kadar yaşamını...

Sözsüz bir sesleniş der ki;

Ne erken davran ne de çok fazla geç kal

Ne umutsuz ol ne de çok fazla umut eden

Ne sabırsız ol ne de çok fazla sabreden

Yaşamın tadı kararında olmak ister

Vazgeçmeden hayatından

Vazgeçmeni bekler

Zihninde kurduğun boş hayallerden

Zanlarının samsıkı bağlarından

Özgür olmanı ister

Yaşamın rahminde

Kendini yaratım

Her gün durmaksızın devam eder...

18-05-2024

Kendi Değerini Bilmek

Bazı sorular insan var oldukça sorulmuştur. Bazıları ise insan ancak kendisini geliştirdikçe sorulabilmiştir.

İnsan kendini geliştirdikçe hem daha önce sormamış olduğu soruları sorar kendine hem de diğerlerinin verdiği yanıtları değil kendi yanıtlarını bulmayı arzular.

.

Yaşamın içerisinde insan kendi değerini nasıl bulabilir?

İnsan nasıl kendi özgün hayatını yaşayabilir?

Benden doğan bana mı aittir, yaşama mı?

.

Bugün genişleyen bir farkındalıkla, sağlıklı ve dengeli bir yaşam için bireyin kazanması gereken özsaygı, özsevgi, özşefkat, özdeğer gibi kavramlardan bahsediliyor.

Bu kavramların kazanılması ya da ortaya çıkarılması gerekliyse ya hiç yaşanmamış ya da bir zamanlar bir yerlerde kaybedilmiş olmaları gerekir.

Aslında bunun da nedeni anlatılıyor...

Birey, içine doğduğu aile, toplum, vatan gibi kapsayıcı kalıplar ve şekillendirici yapıların içerisinde kendisine yüklenen bilgiler, öğretiler, çizilen yol haritaları, atfedilen yaşam modelleri, beklentiler, verilen sorumluluklar, yalnız kalma korkusu gibi sayılabilecek onlarca sebebe bağlı olarak, kendi varlığını ve özgünlüğünü keşfederek ortaya çıkarmak yerine, koşullandırılıyor.

Koşullandırma artık bireyin etki altında olduğunu ve düşüncelerinin, davranışlarının çevresi tarafından şekillendirilip şartlandığını ifade ediyor.

O kadar ki, gerçek olanı sahte olandan ayırt etmek neredeyse imkânsız hâle gelebilir. Birey kendi gerçeğini asla bulamayabilir.

Özgün olmaktan, yaratıcı olmaktan bahseden toplumlar bile bunu koşullar altında yapıyorlar. Yaratıcı ve aykırı olanın da bir şekilde topluma uyması isteniyor. Aksi takdirde dışlanıp göz ardı edilmek, eleştirilip beğenilmemek üzere, tarladan ayıklanan yabancı otlar gibi bu bireyler de toplumdan ayıklanıp kendi başlarına kalmaya mahkûm ediliyor.

.

Hem bütün olmak hem de bir olmak, birey olmak nasıl mümkün olabilir?

.

Gözlemlediğinizde, varoluş sisteminin kendi yapısı içerisinde bütünlüğe sahip olduğunu yine de, ortaya çıkardığı her bir varlığa kendi özgün bireyselliğini verdiğini fark edersiniz. Her varlık kendi âlemi içerisinde birbirine benzerdir, bununla beraber her varlık sınırlı da olsa bireysel farklılıklara sahiptir. Hiçbir taş, hiçbir bitki, hiçbir hayvan bir diğerine tamamen benzemez.

Bireyselliğin sınırsız bahşedildiği âlem ise insana aittir. Yaşama doğan, yaşadığı hayatın öznesi olan her insan tek ve bir olmanın özüne sahip. Ancak insan nasıl ki kendi bedeninin içini göremez, özünde sahip olduklarını da açıklıkla görüp bilemez.

Her insanın kendi yaşamına ait en önemli sorumluluğu, doğuş hakkı olarak verilmiş olan bu özü önce keşfetmek, sonra da işlenip açığa çıkarılması gereken gizli bir cevher gibi değerini bulmasını sağlamaktır.

İnsanın kendi değerini bulması en başta bir değer sahibi olduğu idrak etmesiyle başlar.

Bu idrak bir merak sonucudur.

İnsan, çevresine baktığında gördüğü sayısız insan arasında, kendisinin kim olduğunu merak ettiğinde başlar değişimi.

Cennet bahçesinden kovulan Âdem ve Havva misali, kendi değerini bulabilmek için ona söylenenlerin dışına adım atma cesaretini gösterdiğinde, sınırlı da olsa güvenli bir yaşamı geride bırakmayı göze alabildiğinde başlar dönüşümü.

Cennet, insan için yine öğrenilmiş bir kavram. Anlatıldığı kadarıyla, Âdem ile Havva'nın yaşadığı cennet bahçesi onlara safiyeti sunmuştur. Bu safiyet bilgi ve düşüncenin olmadığı bir yaşamdır. İnsan dünyada bu cenneti yaşamının ilk yıllarında deneyimler. Başka bir yaşam olduğunu bilmediğinde, insanın kendisi için hazırlanmış olanı tek yaşam zannetmesi gibi, her yeni doğan kendisi için hazırlanmış yaşamın içine, kendi cennet bahçesinin safiyetine doğar. Konulmuş kurallara itaat ederek yaşayacağı bildiği tek bir yaşam vardır, ta ki, cennetine şeytanı gelene kadar.

Çocukluğu geride bırakıp ergenliğe ulaşan insanın içindeki şeytanı uyanır. Şeytan, insan için ötesindekini işaret edendir. İnsana gördüğünün ötesinde bir yaşamı düşündürtendir. Bu nedenle, yoldan çıkarıcı denilir. Şeytan isyankârdır, baş kaldıran, kuralları tanımayandır. Kendini beğenen ve üstün olduğunu söyleyendir. Şeytan hem kötü hem de iyidir insan için.

Sadece kötülüğü ile bildiğimiz şeytan, nasıl olur da iyi olabilir insan için?

Şeytanın iyiliği uyandırmasındadır insanı. Öğretilmiş kalıpların ve koşulların dışına çıkabileceğini fark ettirmesindedir.

Şeytanın kötülüğü ise açgözlülüğü getirmesindedir. İnsanın sadece arayışta ve sahip olunacak arzuların hayalinde kalıp, hiçbir şeyle tatmin olamayan bir hayatın içine çekmesindedir.

...

Aramayan bulamaz.

Yola çıkmayan ulaşamaz.

Kaybetmeyen kavuşamaz.

Yitirmeyen değerini bilemez.

.

İnsanın kendi değerini bilmesi için yitirmesi gereklidir değer taşımayanı.

Kendi gerçeğine kavuşabilmesi için kaybetmesi gereklidir sahte olanı.

Özüne ulaşabilmesi için göze alması gereklidir yola çıkmayı.

Bulabilmek için araması gereklidir kendini.

...

Merak olmasaydı insan yaşamda hiçbir şeyi keşfetmek, öğrenmek istemez, gelişemezdi.

Merak şeytana uymaktır. Bilinmeyi bilmek arzusudur.

Merak değişimdir. Dönüşümdür.

Merak insanı cennetten çıkararak, dünyaya indiren, kendini fark ettiren ilk adımdır.

Farkındalık özün ışığıdır dışarı yansıyan.

Öz cevher, işlenip açığa çıktıkça genişleyen bir farkındalıkla, yeni bir yaşam inşa eder insan için.

Yeni bir yaşam, sunulmuş cennetten çıkıp kendi kurallarıyla cennetini kuranlara bahşedilir. Ancak cennet her kurulduğunda şeytan tekrar ve tekrar belirecektir. Yaşamda ne zaman düzen kurulsa düzeni bozmak için bir görevi vardır.

İnsan fark edene kadar...

Çıkması gereken diğerlerinin kurup kendisini içine aldıkları bir cennettir. Bu cennet ki belki de cehennemidir insanın.

İnsan ancak kendi cennetini kurduğunda ve sahip çıktığında gerçek vatanına, sahip olduğundan memnun olduğunda özüne kavuşabilir.

Özsevgi

Özsaygı

Özşefkat

Özdeğer

Kendi yaşamına sahip çıkanın bulacağı en kıymetli hazinedir.

...

Ben, sana ait olmayan ama senin dudaklarından dökülen o sözleri duyduğumda nasıl tanıyabilirim seni?

Ben, sana ait olmayan ama senin anlattığın o fikirleri dinlediğimde nasıl saygı duyabilirim sana?

Ben, sana ait olmayan ama senin sahiplendiğin o yaşamı gördüğümde nasıl sevebilirim seni?

.

Ve sen,

Benim gerçeğimi göremiyorsan eğer

Nasıl bilebilirsin kim olduğumu...

.

Ki ben,

O gerçeği ortaya ıkaramadıysam eğer

Nasıl bilebilirim kim olduğumu...

.

Ve yaşam,

Gerçeği sahteden ayırt edebilmesi için

Her insanın kalbine ihtiyaı olan tek Şeyi sundu

Bütün "benim" denilenler, bütün fikirler geçici iken

Şimdi sor kendine, senin için kalıcı olan neydi?

...

Yaşamın içerisinde kendi değerini bulmak için kendine değer vermesi gereklidir insanın.

Bedenin içinde her bir hücrenin yaşam kıymetinde olması gibi her bir insan yaşam demektir bu lemde.

Ne bir eksik ne bir fazla olması mümkün değildir kusursuz bir dengede.

.

Başkasına ait söylemleri geride bıraktığında insanın elinde kalan kendine ait sözlerdir.

Kulaklarını kendisine kapatmış olan insanın ilk kez kendi içinden doğan sözlerini dinlemesindedir değeri.

Çok uzakta ve imkânsız değil, insanın kuşatıldığı sahte ve yapay olandan sıyrılıp özlemlerle ulaşmaya çalıştığı gerçeklik, sadece kendisi gerçek olduğunda gerçekleşir.

Değerli olan safi, som olan, gerçek olandır.

09-06-2024

Dış âlem...

İç âlem...

Uyanış

Sabah pencereden bahçedeki kuşları izliyorum...

Her şeyin sessizlikten yeni uyandığı bu vakit günün sakinliğini yansıtıyor...

Doğanın içerisinde her ne kadar uyanışı güneşin doğuşu ile belirlesek de her varlığın kendine ait bir saati var. Bitkiler, böcekler, kuşlar, kediler, köpekler kendi iç zamanlarını takip ediyorlar. Gün ağarmış da olsa biri uyanırken diğerini uyur görebilirsiniz.

İnsan doğadan ayrı değil...

Herkesin günün aydınlanmasıyla birlikte uyanmasını bekleyemezsiniz.

Üstelik, toplumsal yaşam, iş hayatı, yaşam rutini ile birlikte kalıplaşmış uyku ve uyanıklık saatleri olsa da modern zamanda suni ışığın da yardımıyla insana serbest bir alan tanınmış durumda.

İsteddiğiniz ân yaşamınızı gündüz kadar aydınlatabilir istediğiniz ân gece kadar karartabilirsiniz.

İnsanın iç âlemi de benzer değil mi?

İçsel aydınlık ve içsel karanlık sanki elimizde bir ışık düğmesi varmış gibi bizim kendi inisiyatifimize ya da insafımıza kalmış diyebiliriz.

Işık düğmesini zihnin eline verdiğinizde sizinle bir çocuğun oynadığı gibi oynayabilir. Duyulan iyi bir haberle ışıkları yakıp hemen ardından bir düşünce ile karartabilir. Doğanın dengesi gibi değildir zihin âlemi. Zihinden dengeli olmasını bekleyemezsiniz. Daha çok kontrolü elinde tutmaya çalışan bir lidere benzer. Tüm güç kendi ellerinde olsun ister.

...

Bu sabah kuşlar, günlerdir süren sıcak havanın ardından akşam yağın yağmurun etkisiyle rahatlamış gibiler. Bahçede keyifle geziyor, toprağın serinliğiyle yüzeye çıkan böceklerin peşinden koşuyorlar.

Yaşamın devamlılığını ve öyküsünü sağlayan av ve avcı çarkı her ân her yerde...

Onları seyrederken dikkatimi bahçeye gelmiş olan yeni tür bir kuş çektirdi ve birden diğer her şey arka plana düştü. Fotoğraf çekiyorsanız buna odağı belirlemek diyebilirsiniz. Odağım tek bir kuşa çevrildiğinde bütün çevre alan ikincil bir öneme sahip oldu. Şimdi gözlerim için en net olması ve artık takip edilmesi gereken dikkatimin seçtiği bu kuş.

Ben, oturduğum noktadan, gözlerimin imkân verdiği bir mesafede ya da duyularımın alanı içerisinde var olan şeyleri algılayabiliyorum. Göz için bu görüş alanı demek. Duyularınız sağlıklı işliyorsa her birine ait bir kapasite mevcuttur. Bunun dışına ancak araçlar yardımıyla çıkabilirsiniz.

Duyularımın çerçevesinde bir dünya mevcut oluyor benim için. Tıpkı av ve avcı ilişkisindeki gibi, her ne giriyorsa bu dünyanın içerisine benim için var olan sadece o oluyor.

Oysa dünya sonsuz bir zenginliğine sahip. Evrenin tüm kapsamını ise bilemiyoruz. Sonsuz ve sınırsız kavramı yaşadığımız evreni ve varoluş hakkındaki sınırlı bilgimizi yansıtmak için kullandığımız bir terim. Kendimiz dışında bir yaratıcıya, tanrıya ait bir alan.

Benim dünyam ise benim algı alanım ile sınırlı.

İnsanın hayal gücü ve düşünceleri fiziksel dünyasının ötesine gidebilse bile yine bir sınıra sahip. Hayal edebilmek için bilinenlere ait bir fikire sahip olmalısınız. Ya da yaratıcı olmak için esinlenebilirsiniz.

Bilinmeyen ortaya çıkarılmasına ise keşif diyoruz. Bu bilinenden başka bir oluşum. Sanatçıysanız buna ilham diyebilirsiniz. Ya da manevi âlemde en ileri seviyede vahiy denebilir.

Bilinen ve bilinmeyen, gündüz ve gece gibi, birlikte var olmalarına rağmen kendi farklı kurallarına sahipler.

...

Belirli bir ân içerisinde, insan tek bir şeye odaklandığında dikkati en üst seviyeye çıkar. Odak yayıldığında dikkat de dağılacaktır. Bu yüzden önemli bir iş ile uğraşanlar rahatsız edilmek istemezler. Meditasyon gibi duyuları içe döndürdüğünüz ve dış âlemi kapattığınız bir hâle ilk başlarda sessiz ve dingin bir ortamda daha kolay geçebilirsiniz.

Yaşamın çift yönlü yapısı bir yandan dinginliği sunarken diğer yandan dış dünyanın tehlikelerine karşı canlı varlıkların bir cins gizli alarm hâlinde olmasını gerektirir. Siz fark etmeseniz bile içinizde bir şey sizi korur. Koruma mekanizması güçlü olanlar için dikkati vermek ya da düşüncelerin getirdiği endişelerden arınıp dinginleşmek daha zorlaşır.

Her insan için ortak olan, uykuya dalarken bu koruma mekanizmasının en düşük seviyesine inmesidir. Duyuların algısı, odaların ışıklarını söndürmenize benzer şekilde, teker teker kapanır. Zihin ise biraz dirençlidir, devre dışı kalmak istemez. Bu yüzden, bazıları için uykuya dalmak kolay bazıları için zordur.

Uyumak için önce güvenli bir yer arar insan ve en rahat, içerisi ve dışarı, karanlıktayken uyur.

Uyku dinlenmektir.

Ancak yaşam sadece uykuda geçemez. Uyku gerçekleştiyse uyanış da gerçekleşecektir. Bedeniniz yeterince dinlendiğini bildiğinde zihninizin herhangi bir müdahalesi olmadan otomatikman uyanırsınız. *Sizi uyandıran iç saatinizdir.*

Hepimizin iç saati farklı bir zamana kurulmuş. Güneş doğmuş ve hâlâ uyanmadıysanız daha çok uykuya ihtiyacınız var demektir. Güvenli ve rahat alanınızda uyku tatlı gelebilir. Ama uyanmak isteyip de uyanamıyorsanız, uyandığınız hâlde kalkamıyorsanız sisteminizin dengesi bozulmuştur.

Dengesini yitirenin tekrar dengeye kavuşturulması gereklidir.

...

Uyanmak sadece fiziksel olarak güne uyanmak değil de bütünsel olarak yaşama uyanmak olduğunda da kurallar pek fazla değişmiyor.

İnsan, kendisi için vakti geldiğinde uyanabilmek için önce dengeye kavuşmalı. O zaman hiçbir müdahaleye gerek kalmadan, zihni ile çalar saatler kurmadan, birisinden kendisini uyandırmasını istemeden, kendi doğallığı içerisinde ve ihtiyacı olduğu ân'da uykusunu tamamlayıp uyanacaktır, bütün zindeliğiyle.

Uyanmak, algı kapılarının açılmasıyla birlikte farkındalık âlemine girmektir.

Gözlerini açıp uyandıığında, insan kendi algılarının ve odağının farkındalığında sorabilir;

İçinde var olduğum bu varoluşun odağı nerededir?

İnsan gibi -benim gibi- mi odaklanır yoksa dikkati yaygın mıdır tüm kapsadıklarına?

...

Soruların yanıtını kim verecek?

Bilincin yapısını sadece kendi bilincimiz üzerinden gözlemleyebilir ve anlayabiliriz. Bu nedenle bilgimiz yine ortak olarak aracımız olan insan bedenimize ve bireysel olarak kendimize göre sınırlı olacaktır.

Hem “varoluş her şeyi kapsayacak kadar yaygın bir bilinç yansımadır” diyebilir, hem de “her bir varlık onun odak noktasıdır” diyebiliriz.

Her varlık, varoluşun tüm dikkatini verdiği ve yaratıma geçtiği bir çıkış noktasıdır. Ve her varlık için o ân’da -kendi yaşamında- diğer her şey arka plandır.

Arka plan yaşamın zenginliğidir, mevcudiyetin çeşitliliğidir, olasılıkların kaynağıdır. Ancak arka plan, önde olacak olan değildir.

Bilincin farkındalığında olan insan, nasıl ki kendi dikkatini verdiği şeyi öne alıyorsa, hatırlamalıdır ki kendi varoluşu kendisine verilmiş olan bir önceliktir, ön planda olma hâlidir.

Her insanın yaşamı, tek bir odağın izlenmesi gibi izlenebilir.

.

Var oluş bilinci, bütünlüğü içerisinde her bir varlığı aynı ân'da ortaya çıkarıp odak hâline getirirken, her birini yine aynı ân'da birbirinin arka planı yapar.

Ben, kendi dünyama baktığımda, odağım kuş iken, o ân'da kuşun odağı böcek, böceğin odağı topraktır göreceli canlılar âleminde ve bilinç toprak ile birlikte göreceli cansızlar âlemine geçer, insanın henüz bilmediği bir biçimde var olmaya devam eder. Arka planın nasıl var olduğu ise bilinmezdir benim için.

Bu nedenle odağımı şaşırır insan, bilinmeyeni kendisinden ayırır.

...

Uyanış insan için bilinenin ötesinde bilinmeyene atılan bir adımdır. Genişleyen bir farkındalıktır. Varoluşla birleşebilme potansiyelidir. Sınırları kaldırıp sınırsız olana erişebilme kapısıdır.

Her insan kendi vakti geldiğinde uyanır.

Aslında, var zannettiği -ne bir seslenmeye ne de kendisini uyandıracak birine ihtiyacı- yoktur insanın.

Yaşama doğduğu ân gibi kendisine aittir zamanı.

İzin verdiği

Gözlerini açmaya

Beklediği

Kendisidir

Hem uyanacak

Hem de uyandıracak olan

.

Her ân tek bir ân'a uyanır insan.

Yaşam o ân'ın içinde varoluşun odağının bir tek kendisi olduğunu bilmesini ister.

Uyandığında gördüğü şeyler yaşamın ve kendisinin gerçeği, işittiği sözler yaşamın ve kendisinin hakikâtidir.

“Baktığım zaman benimle birlikte gören sensin, işittiğimde benimle birlikte duyan sensin, ne ben senden ayrırım ne de sen benden ayrısın...”

.

Her ân tek bir ân'a uyanır insan.

Odağını yaşama çevirdiğinde

Yaşam veren de yaşayan da

Var olan da var eden de

Yalnızca kendisi olur.

15-06-2024

Alan

Kelime, sene başında kendime aldığım bir hediye ile birlikte geldi. Çok sevdiğim bir arkadaşımın hazırlanmasına katkıda bulunduğu bir defterin kapağında yazılıydı...

alan

Bu ufak çalışma defteri, sivil bir çevre hareketinin tanıtıcı parçası olarak düşünülmüş ve konusuna bağlı olarak kuş görselleri ile bezenmiş.

Kuşların varlıklarını sürdürebilmeleri için ihtiyaçları olan yaşam alanına, doğanın hayatımızın dışında değil içinde yer aldığına ve bizim yaşam yuvamız olduğuna dikkat çekmek, farkındalığımızı pekiştirmek üzere tasarlanmış bir çalışma.

Ön sayfaları bu farkındalığı işaret eden kısa mesajları taşıyor...

“Elinizde tuttuğunuz bu defterin düşüncelerinize ve ilhamınıza aracı olmasını, alan açmasını dileriz.”

Ancak, tanıtım görselinde defterin içini değil de sadece kapağındaki ‘alan’ kelimesini gördüğümde, arkadaşımın kaligrafi çalışmalarını düşünerek, defterin isme özel hazırlandığını ve görselin de yabancı birisine, ismi ‘Alan’ olan bir kişiye ait örnek olduğunu düşünmüştüm. İşin aslını öğrendiğimde bu düşünceme birlikte güldük.

Yine de, yanlış anlama sebebim belki de, ismi Alan olan bir kişinin ya da alan kelimesinin benim için aynı mesafede ve o ân’da uzakta olmasıydı.

“Düşünce, bizi biz yapan alan” diyordu defter.

.

Oysa, kelime bir o kadar da yakın.

.

İçinde yaşadığımız evren, uzay olarak adlandırılan bir alan.

Evrenin noktasal bir merkezin açılarak genişlemesiyle ortaya çıktığı düşünülüyor ve hâlen de yayılarak kendini gerçekleştirme devam ediyor.

Evren kendini gerçekleştirirken, uzay ile birlikte zaman olarak adlandırdığımız bir kavramı daha ortaya çıkardı. Aslında uzay ve zaman birlikte var oldu diyebiliriz.

Dünya yaşantımızda deneyimlediğimize göre, her oluşum bir mekâna ve bir sürece ihtiyaç gösterir. Uzay ya da mekân olarak tanımladığımız, zaman ile ortaya çıkarak varlık âleminde kendini gösteren her şeyin yaşam alanıdır. Evren, Güneş sistemimiz ve Dünya bizim dışsal yaşam alanımızdır.

Yaşam alanlarını, dışarıdan içeriye ve merkeze doğru gözlemlediğimizde, Dünya'dan yakınlaşarak, kıtaları ya da okyanusları, havayı, doğayı, ülkeleri, bölgeleri, mahalleri, çevreyi, toplulukları, evleri, odaları ve en nihayetinde bu organik ve inorganik yapıların merkezinde insanı, bedeni ve bedenin kapsadıklarını buluruz.

Gözlerimizle gözlemlediğimiz dış uzay insan bedeninin içinde iç uzaya bağlanır ve benzer bir kapsayıcılıkta ve devasalıkta açılır. Uzaysal alan hem dışımızda hem de içimizdedir. Uzaya bağlı olan zaman da hem içimizde hem dışımızda mevcudiyetini sürdürür.

Benim yanlışlıkla bir insan ismi zannettiğim 'alan' gerçekten de bir ve bireyseldir.

Evrende varolan sayısız varlığın hepsinin kendilerine ait yaşam alanları vardır.

“Yaşam alanı, tüm canlıların en kıymetlisi” diyordu defter.

Ne kadar birlik hâlinde iç içe olsalar da görünmez bireysel sınırlar bu yaşam alanlarını birbirinden ayırır.

Kullanım alanlarımız aynı olsa bile her birimizin yaşam alanı, aynı ortamda bulunduğumuz diğer canlılardan, aynı evde yaşadığımız diğer bireylerden farklıdır.

Bunu fark etmediğimizde veya dikkate almadığımızda birbirimizin yaşam alanını çok kolay bir şekilde ihlal eder, doğa ile başlamak üzere, bitkiler, hayvanlar ve insanları da içerecek şekilde yaşamsal zararlar verebiliriz.

“Sulak alan, birçok canlının yaşam kaynağı” diyordu defter.

...

Yaşam alanı sınırı ne demektir?

Ormanlarda ve sık ağaçların olduğu alanlarda ‘*taç utangaçlığı*’ olarak adlandırılan bir fenomen, bazı ağaçların dallarının birbirine değmediğini ve aralarında hava kanalları bıraktıklarını gösterir.

Aynı şekilde, hayvanların da kendi görünmez sınırları vardır. Av ve avcı olmanın getirdiği etkiler ya da güç ve tür baskınlıkları herkesi kendi bölgelerinde kalmaya teşvik eder.

Doğanın bir parçası olan insan ise başlangıçta hayvanlar âlemi ile benzerlik göstermiş olsa da kendi gelişimi içerisinde yayılmacı ve hâkim olmaya meyilli yapısıyla alansal egemenliği eline almak istemiştir. Bunu tarih boyunca toprakların işgallerinde, bugün dünya üzerinde yer etmiş ülke sınırlarını belirleyen harita yapısında görebiliriz.

Sınır güvenli yaşam alanını işaret eder.

.

Yaşamın çift yönlülüğündeyse sınırların var olması gibi sınırsızlık da vardır.

Kendi sınırlarını çizen, bunlar için savaş veren insan, gökyüzüne baktığında sınırsız olanı görmektedir.

Dışarıda kendini sınırların içerisine yerleştiren insan, içeride hayal gücü ile bu sınırsızlığı arar. Tanrı'dan bahsettiğinde onun sonsuz ve sınırsızlığından dem vurur.

Sınırlar için bunca çabadan sonra ironik bir şekilde en büyük arzusu sınırsız olanın içinde yaşamak olur.

...

Sonsuz ve sınırsız olanın kaynağı nedir?

Maddesel evren açığa çıkmadan önce ne vardı?

Bunun kabaca potansiyel bir enerji olduğunu söyleyebiliriz. Bu yaratım enerjisi kendini gerçekleştirmek üzere harekete geçmiş durumda ve hareketi, değişimi, dönüşümü, gelişimi ifade ediyor, içeride olanı dışarıya taşıyor, görünmeyeni görünür kılıyor.

Görünür olmak sınırlanmak demek.

Bedenin sınırları var. Bedenin içinde organların, hücrelerin sınırları var. Bedenin yapabileceklerinin sınırları var. Bedenin dışında varolanların sınırları var. Evinizin, adresinizin, mahallenizin, ülkenizin sınırları var. Dünyanın sınırları var, kara parçalarının, denizlerin, nehirlerin, atmosferin sınırları var. Gezegenlerin, galaksilerin sınırları var. Görebildiğimiz uzayın sınırları var.

Göremediğimizin ise sınırı yok.

Bilmediğimiz evrenin sınırı yok. Düşüncelerimizin, duygularımızın sınırları yok. Sevgimizin, öfkemizin, korkularımızın sınırları yok. Hayal gücümüzün, yaratıcılığımızın sınırı yok. *Biz koşullandırıp şartlandırmadıkça...*

Bilinmeyenden korkan insan, sınırsız açılabilen korkuları içerisinde eski sınırlı düşüncelerine sarılır. Geçmişi ve geleceği ile bugününü sınırlandırır, bilmek ister. Potansiyeller hem cazip hem de ürkütücüdür insan için, garanti ister. Sürprizler güzel oldukları sürece hoştur. İnsan, iyi olanı sınırları içine alıp kötü dediklerini dışarıda bırakmak ister.

Yaşam ise kapsayıcıdır. Geçirgendir. Hiçbir şeyin sürekli olmasına izin vermez. Hiçbir şeyin sürekli kalmasına izin vermez. Yaşam alanı her şeyi ve hepsini içerir. Kendi dengesinde değişim ve dönüşüm için hepsini yeri geldiğinde kullanır. Tabağımızdaki lezzetli yemeğin görevi tamamlandığında bedeninizi terk edip tekrar toprağa karışması gibi sınırlar bile bir süreliğinedir uzay-zaman âleminde.

Sınır varsa saygı olmalıdır.

Evde uyuyan bir bebek ya da hasta için herkes sessizlik sınırına uyar. Yatak odası, banyo, çocukların odaları özel alan sınırlarını çizer. Evin kapısını kapadığınızda izniniz olmadan kimsenin giremeyeceği sınırınızı mühürlemiş olursunuz. İşyerinizde çalışma masanız ya da odanız size verilen alanın sınırlarını belirler. Ülkelerin sınırları ise daha kesin ve geçilmezdir, askerî güçlerle korunur.

Bununla birlikte sahipsiz olduğunda doğanın sınırı yoktur insan için. İstedığı gibi işgal edebilir, kirletebilir, ele geçirmek ve değiştirmek için kurnaz planlar yapabilir. Sınır olmadığında saygı sanki kendiliğinden ortadan kalkar.

“Doğal alan, bizi zenginleştiren yuvamız” diyordu defter.

İnsan, sınırsız olduğunu düşündüğünde kendi yuvasını yok etmeye başlar.

Bu nedenle, birlikte yaşam için görgü kuralları, ahlak kuralları, toplumsal kurallar, dinî kurallar konulmuştur. Hepsi insana sınır çizer ve saygı göstermesini bekler.

Evlendiğinizde eviniz artık sadece sizin değil, eşinizin ve çocuklarınızındır. Yeni taşındığınız bina yalnızca sizin değil aynı zamanda komşularınızdır. Ülkeniz, vatan dediğiniz topraklarınız sizin gibi bu topraklarda yaşayanlarındır.

Sınırların içinde her görüşe her anlayışa saygı göstermeniz ve birlikte uyumlu yaşamamanın yolunu bulmanız gereklidir.

Arzuların açgözlülüğe dönüşmemesi için sınırlandırılması gerekir. Konuşmak ve dinlemek bile bir sınır dahilindedir. Yaşamda zaman da mekân da sınırlıdır.

Yine de yaşam sınırdan bitmez, sınırın ötesinde de yaşam vardır.

.

Sınırın olmadığı yerde sevgi vardır.

İnsan sınırsızca sevebilir.

Sevgi insanın sınırlı dünyasına değil, yaşamın sınırsız dünyasına aittir.

Yaşam hem sınırı ve saygıyı hem de sınırsızlığı ve sevgiyi içerir.

Bu dengeyi anlamasını bekler insanın.

Her ikisini de insana verirken fark etmesini ve yerinde kullanmasını ister.

Gündüzün ve gecenin, iyinin ve kötünün ince bir çizgide buluşması gibi saygı ve sevgi ince bir çizgide buluşurlar yaşamda.

İnsan hem sevebilir hem de sayabilir yaşam alanında tüm varolanları.

Çünkü bir olsa da yaşam, birlikteliktir yaşanan.

“Özgürlük, tüm canlıların hakkı olan alan” diyordu defter.

İnsan için özgürlük, hem sınırları bilmek hem de sınırsız bulmaktır.

Alanın bireyselliği insanın kendisi olabilmesinin güzelliği, alanın birliği ise insanın kendi içinden varoluşun doğuşunu seyredebilmesidir.

Eğer düşüncelerin alanı ise bizi biz yapan, bizi hapsoldüğümüz benliklerimizden kurtaracak olan da düşüncelerin ötesindeki bir alandır...

22-06-2024

Bahçe

Cennet neden bir bahçedir?

Ev değil, şehir değil, köy değil, ülke değil de bahçedir?

Âdem ile Havva'nın bir ülkesi, bir şehri yoktur başkaları ile birlikte yaşadıkları. Onlar yalnızdır kendi bahçelerinde.

Bir evleri de yoktur bahçenin ağaçları içerisinde. Onları rahatsız edecek, korku verecek, korunmaları gereken hiçbir şey yoktur. Bir çatıya, duvarlara ihtiyaç yoktur bahçede...

Tuhaftır ki bahçeli bir ev çoğu kişinin özlemidir hâlâ. Ev vardır ama bahçe nefes alınan, doğayla buluşulan, güzellik katan alandır eve.

Bahçe, şekilsiz olan, biçim verilmeye uygun olandır. Kimi meyve ağaçları, kimi gül fidanları diker, kimi çiçeklerle süsler, kimi ekip biçer.

Bahçe, almaya ve vermeye uygun olandır. Ne alıyor ne de veriyorsanız bahçeniz sadece çorak bir topraktır.

İsteyen bahçeyi kendi ellerine emanet eder, isteyen doğaya.
İnsanın kendi elleri zihninin uzantısıdır. İçindeki arzuları hayata geçirecek araçlarıdır.

Doğaya emanet edilenin ise neye dönüşeceğini bilemezsiniz. Bir kuşun getirdiği tohum, rüzgarın ettikleri, güneşin ısıtıp yağmurun besledikleri büyür doğanın ellerinde.

Bahçe izin verir, insanın ellerine de doğanın ellerine de. Kimi yerini insan güzelleştirsin ister, kimi yerinde doğanın sürprizlerini bekler...

...

Ufak bir işimi halletmek için gittiğim alışveriş merkezine adım atar atmaz bir uğultu kapladı kulaklarımı. Mağazalardan biri indirim günü düzenlemiş, müşteriler hıncahınc içeriye dolunca alarmları sürekli uyarı vermeye başlamış. Ne mağazadaki müşteriler ayrılıyor, ne çalışanlar alarmı kapatıyor ne de alışveriş merkezi müdahale ediyordu.

Ben de sakin bir yer bulmak için üst katlara çıktım.

Üst katta bir cafe açık bir oturma alanına sahipti. “Ah” dedim genç çalışana, “*burası cennet bahçesi gibi!*” Sadece bir kedi ve ben oturduk bir süre.

Sonra yavaşça dolmaya başladı içerisi...

İki hanım hararetli bir sohbeta koyuldular, birkaç genç kız şikâyet dolu bir konuyu öfkeyle birbirlerine anlatmaya, genç bir adam elindeki telefonda yüksek sesle müzik dinlemeye başladı. Küçük bir grup diğer boş masalara rağmen benim oturduğum masaya göz atıp yanımdaki masaya yerleştiler. İşten çıkmış aç bir grup geldi telaş içinde. Birisi arkadaşına sevmediği birisini anlattı...

Hemen yanımdaki ağaçların altına yapılmış olan oyun alanı ise tadilat nedeniyle kapalı.

Bahçe sigara içenlerin, sıkıntı içindekilerin kaçış yeri olmuş...

Gözlerimi kapadım.

Dışarıdaki insanları görmediğimde sesler sadece zihnimde varlar.

Bütün duyduklarım zihnimin sıkıntılarının, arayışlarının, şikâyetlerinin yansımaları. O kadar ki, bahçede bana yer olmadığını fark edip kalktım. Oturmak için yanı başımda hazır bekleyenlerin gözleri parıldadı...

Cennet bahçesini yitirdim...

...

İnsana vadedilen cennet neredeydi?

Neredeydi insanın huzur ve saadet içinde yaşayacağı o bahçe?

...

Yaşam bedenin içindedir.

Bahçe insanın bedenidir.

Bahçenin sahibi bedene can verendir.

Âdem ile Havva aklı ve gönlüdür bahçenin sahibinin.

Her bahçenin kuralı bahçeyi kurana aittir.

...

Ben, zihnimin karmaşasında yitirmiştim cennetimi.

Kendimi camdan bir odaya hapsedmişim içeriye sadece sıkıntının girebildiği. Dışarıdaki oyun alanı kapalıydı, gönlümün neşesine set çekmişim. Her şey düzgün ve güzel gözüксе de ne bir canlılık ne de bir sevinç vardı bahçenin içinde.

Ben, kendi aynamda kendi hâlimi görmüştüm.

...

Her bahçenin kuralı bahçeyi kurana aittir.

Ve bahçe izin verir, insanın ellerine de doğanın ellerine de. Kimi yerini insan güzelleştirsin ister, kimi yerinde doğanın sürprizlerini bekler...

Benim güzel ama sıkıntılı bahçem önce oyun alanını açmamı istemişti.

“Şimdi” dedi bedenim, “benimle ilgilen, sustur zihninin karmaşasını, gönlünün üzerindeki hüznün örtüsünü kaldır kendi ellerinle...”

“Sen kendi ellerini kullan, ben de doğanın ellerine izin vereceğim, üzerime en güzel çiçeklerin tohumlarını getirmeleri için kuşları ve rüzgârları çağıracağım...”

“Şimdi” dedi bedenim, “biraz benimle ilgilen, gör bak biraz ilgi ve biraz sevgi ile nasıl da canlanıp güzelleşeceğim...”

...

Her bahçenin sahibi bir tanrıdır -ya da bir tanrıça...

Yaşam bedeninin içindedir.

Bahçe insanın bedenidir.

Bahçenin sahibi bedene can verendir.

Âdem ile Havva aklı ve gönlüdür bahçenin sahibinin.

Birliktelikleri aklın ve gönlün evliliğidir.

Sevgi ve saygı ile birleşir elleri.

Bahçe cennettir saadetlerinde.

Cennet kaybedilir önce kıymeti bilinsin diye.

Cenneti kazanmak ise insanın kendi ellerindedir...

29-06-2024

Sistem

Siddhartha bir kralın oğlu olarak dñnyaya geldi... Doğumu kral olan babasını çok memnun etmişti. Bir kral kendisinden sonra yerini alacak bir ođul ister, sahip olunanların devamlılığı, ismin yaşaması için bu hem gerekli hem de zorunludur. Bir ođul gurur kaynağıdır. Bu nedenle, oğlu dñnyaya geldiğinde kral onu Siddhartha olarak isimlendirdi. İsmi anlamı ‘*memnuniyet*’ti...

Siddhartha’nın kral babası onun geleceğini bilmek istedi... Onun geleceği demek aslında kendi geleceği, krallığının geleceği idi. Bir krallığın geleceği, diğer krallıkların geleceği ve tüm krallıkların geleceği dñnyanın geleceği demektir. Bir ođul güven kaynağıdır...

Kâhinlere danışıldı ve hepsi aynı görüşteydi, iki parmak kaldırdılar. Bir yol ayrımı ve seçim vardı bu gelecekte. O, ya çok iyi bir kral olacak ya da bu dñnyadan vazgeçecekti. Sadece bir kahin tek parmak kaldırdı ve dedi ki, “*Seçim yok, onun yolu belirli, eminim ki vazgeçecek.*”

Ama gururdan ve güvenden vazgeçmek kolay değildir... Böylece Siddhartha gerçekleşmesi arzulanmayan bir gelecek ihtimalinden sakınıldı.

Diğer yolu hiç bilmemesi için yirmidokuz yıl boyunca sarayın duvarları içerisinde yaşadı. İsteddiği her şeyin hemen sunulduğu, onun için *-bir kral için-* mükemmel bir yaşam yaratıldı altın kafesinde. Gül yaprakları bile solmadan toplandı her gece, yeter ki seçim olmasın diye...

Hâlbuki, ikiye bölünen yaşam, sarayın duvarları dışında, ayrılan ve mükemmel olmadığı düşünülen her şeyi ile birlikte devam ediyordu. Gençlik, zenginlik, sağlık, mutluluk ve canlılık içerideyse, yaşlılık, fakirlik, hastalık, hüznün ve ölüm dışarıdaydı.

İki, ayrı gibi gözüксе de içerisi ve dışarısı, yaşam için birdi.

...

Yaşam hep farkındadır. Farkında olmayan insandır.

Birbiri içine geçmiş dişli çarkları gibi, yaşam bütünsellik içerisinde gerçekleştirir kendini. İnsan ne kadar bazılarını arzulayıp diğerlerinden kaçmaya çalışsa da yaşamın sistemi bütündür. Sistemin içerisinde her çarkın bir yeri, görevi vardır.

Yaşama doğan sistemin içinde bir yere doğar. Çarklar, tıpkı bir saatin mükemmel işlemesine yardım eden birimler gibi kendi içlerinde de birer sisteme sahip, gruplaşırlar, görevleri paylaşırlar. Hiçbir görev yeri boş kalmaz. Sistem her ân her biri ve birbiri ile iletişim içindedir, bozulan ya da artık iş göremeyen bir parçayı bir diğeri ile göz açıp kapayıncaya kadar yeniler.

Sistemin düzeni devam ettiği sürece vardır... Olanlar olmasaydı yaşam olmazdı.

.

İnsan yaşama doğduğunda farkında olmadan bu düzenin içine doğmuş olur. Aile ve toplum sistemleri, ülke ve insanlık sistemleri, onlarca birim, insanı görevinde tutmak için yaşam sisteminin hem işleyen bir parçası hem de kontrolçüsü olurlar. Bu, kendi kendisini gerçekleştiren, kendi bakımını yapabilen otokontrollü mükemmel bir bütünselliktir.

İnsanın kurnaz zihnine göreyse sistemlerin boşlukları, zayıf yönleri olur. Bunu bilerseniz sistem üzerinde etki sahibi olabilirsiniz. Anlamak yerine hükmetmeye çalışan insan zihni işte... Bilmez ki zihin kendini görüp değerlendiremez. O da sistemin içinde bir parçadır, sahip olduğu her düşünce kendi bildiği kadardır.

Sistem ise bilinmeyenden gelir...

...

Günlerden bir gün Siddhartha, kendi dünyasına yaraşır bir şekilde, gençlik festivaline katılmak üzere saraydan çıkar. Yanındaki kişiler tembihlidir, sarayın dışındaki yaşamı uzak tutmaları gereklidir.

Ancak, insan nereye kadar kaçabilir? Sakınılan her ne ise göze en çok görünen de o'dur.

Yaşam Siddhartha'yı izlemektedir.

Yolda ilk karşılaşılan hasta bir adam olur, sonra yaşlı bir adam ve sonra da bir cenaze görürler. Siddhartha, şaşkınlık içerisinde yaşamın daha önce hiç görmediği ve bilmediği bu yüzünü tanımaya çalışır, belki de sadece bazıları için geçerlidir diye düşünerek sorar, “*Şimdi sağlıklı, genç ve canlıyım ama bir gün ben de hastalanabilir, yaşlanabilir ve ölebilir miyim?*”

Yanıt “*Evet*”tir. Er ya da geç, her insan yaşamın tamamını deneyimleyecektir.

O zaman, anlamı nedir?

Gençlik yaşlılıkla, sağlık hastalıkla, canlılık ölümlle nihayet bulacaksa insan nasıl devam edebilir... yaşamaya?

Soru sorulduysa yanıt bulunmalıdır. Kehanet gerçekleşir. İkiliğin dünyasında yol ayrımına gelinmiştir. Seçim yapılmalıdır.

Siddhartha vazgeçer.

Dünyadan.

Kralın sarayının ona sunduklarından.

“Ölmeyecek olan her ne ise onu bulmak isterim” der.

“Her mutluluk acı ile sonlanıyorsa, acıların son bulduğu yeri bulmak isterim...”

“Yaşamı anlamak isterim ve yaşamın bana henüz anlatılmayan hakikâtini bulmak isterim...”

...

Vazgeçiş de aslında bir arzudur. Bu arzu sistemin dışına çıkmak için atılan bir adımdır.

Yaşamın kuralları ise her alanda yürürlüktedir. Kâinat, doğa, topluluk, aile yasaları, işleyiş kuralları yaşamın düzenidir. Kaos düzenlenmiş ve yaşam sistemi olmuştur. Biri diğerini doğururken hangisinin önce geldiğini kendileri bile hatırlamaz olmuşlardır.

İnsan için bu yasaların dışına çıkmak ve sistemin dışına adım atmak bir anlamda mümkündür. Çünkü her doğum, kaosun düzene adım atmasıdır, yaşam içindeki her yeni adım bir başka sisteminin içine girmektir.

İnsan büyür ve öğrenir.

.

Doğduğu aile ve çevreyi değiştirebilir ancak bağlar devam eder. Üstelik her yeni çevre yeni bir sistemin yükümlülüklerini getirir.

Okuduğu okuldan mezun olur, o okulun öğretmiş oldukları artık onun bağıdır. Aileden ayrılır, anne babasından öğrendiklerinin bağı kalır. Aile, okul, toplum, her yaşanılan, her öğrenilen insanı bu sistemlere bağılı tutan görünmez bağlarıdır.

İnsan sistemin içinde görevlidir.

Görevin ne olduğu bazen aşikâr bazen gizlidir. Ailenin içerisinde kız ya da erkek çocuğu olduğunuzda sizden beklenen farklı, toplumun içinde çalışan ya da çalıştıran olduğunuzda yapacaklarınız farklıdır. Toplum hem kanuna hem de kanunsuza ihtiyaç duyar. Hem hasta edene hem de şifa verene, hem isyan edene hem de yönetene ihtiyaç duyar. Toplum kendi içerisinde herkese bir görev, bir yer verir. Kimi kral olurken kimi dilenci olur.

Ancak, yaşam anlayışlıdır. İnsan yaşamda, fark ettiğinde, istemediğı bir hâli, bir yeri, bir görevi gönüllü olduğu ile değıştirme imkânına sahiptir. Sadece fark ettiğinde, sadece esnek olabildiğinde. Çünkü bazı şeyler fark edilmeden verilir ya da alınır ve bir kez yerleşip katılaştığında değışmesi zordur.

İnsana en yakın olan aile ve toplum yaşam sisteminin sadece birer birimidir. Evlendiğinizde eşinizin iyi bir hayat sürme arzusu, sizin çok çalışan ve para kazanan kişİ görevini almanızı sağlayabilir veya anne babanızın bir parçasının yerine geçersiniz, fark etmeden.

Bununla birlikte, bütün olan tüm birimleri kapsar, sistem her yönden kuşatır varoluşu.

Cesur birinin yeri boşaldığında bir bakmışsınız içinizde cesaret hisleri doğmuştur, merhametli biri ayrıldığında merhamet size verilmiştir bile. Birinin okuyamadığı kitabı bir diğeri okur, birinin yazamadığı mektupları bir diğeri yazar yaşamda.

Ve bir bakmışsınız ki siz, kralın erkek çocuk ve vâris arzusunu yerine getiren Siddhartha olmuşsunuz, isminiz size sorulmadan 'memnuniyet veren' olmuştur bile...

...

Çarkın dışına çıkmak mümkün müdür?

Siddhartha'ya ne olmuştur?..

Anlatılan odur ki, kurtulmak arzusuyla birlikte her vazgeçisi yeni bir bağlanma olmuş, maddi dünyadan vazgeçtiğinde manevi anlam arayan birine dönüşmüş, girdiği bir öğretilerden vazgeçtiğinde bir diğeri için düşmüş...

Öyle bir noktaya kadar ki, en sonunda yemeden içmeden, bedeninden, yaşamından vazgeçmiş...

Ve vazgeçmekten vazgeçebilmek, arayışını sonlandırmak için durmuş...

Eylem dünyasını sona erdirmiş.

Yine de, beden dursa da zihin düşünce üretmeye, soru sorup yanıt vermeye devam eder.

Zaten zihin değil midir eylemlerin çarkını çevirmeye en çok yardım eden...

...

Durmaksızın donen bir çark, her Şeyi var eden, var ederken kontrol eden bir sistem varsa eğer, nasıl dışına çıkabilirim?

Ben bedenimin, dıŐuncelerimin, duygularımın, geçmiŐimin, geleceğimin içinde hapsolmuŐken, bu yaşamda nasıl kendimi zgr kılabilirim?

zgrlk nedir?

İnsan ne zaman gerçek kendisini, kendi gerçeğini bulup gerçekten özgürce yaşayabilir?

İnsan doğduğu sistemlerin içerisinde öğrendiyse her Şeyi, kendisini var eden bu sistemin dışında asıl benliğinin ne ve kim olduğunu nasıl bilebilir?

Sistemin kurucusu kimdir?

Kimdir ta en başta her Şeyi planlayan ve böyle olmasını sağlayan?

.

Her soru bir yanıt arzuluyordu.

Sonsuz bir çark gibi her bir soru yeni bir hikâye başlatıyordu...

...

Anlatılan odur ki, Siddhartha, soruların, arayışın ve hepsini başlatan arzuların doğasını anladığında özgürleşir, hem Siddhartha olmaktan hem de sistemin bağlarından.

İsimsiz kaldığında ona artık bir sıfat ile hitap edilir, buddha, aydınlanmış olan. Ancak, bu sadece onu anlamak isteyenlerin kullandığı bir işarettir. *Buddha, zihnin ötesine geçen demektir.*

.

Kimisi için dünyanın sundukları albenilidir. Kimisi içinse dünya bir yükür.

İnsan hayatı istediğı gibi yaşayabilir.

İki parmak sadece bir kişinin kaderini anlatmaz. İki, dünya hayatının düzenidir. Çarkı döndüren kazançlar ve kayıplar, ekilen tohumlar ve biçilen hasattır.

İnsanın mutluluğunun veya acılarının kökeni aynı yerdedir.

Kendi zihninin içinde, sahip olduğu düşüncelerde. Öyle ki, tek bir kelime bir ân'da insanı dünyanın en mutlu kişisi yapabilirken, tek bir kelime bir ân'da en derin acının içine atabilir.

Yaşamsa “*değişen hiçbir şey olmadı*” der. Bak etrafına her şey aynı.

İki, hem mutluluğun hem de acının kaynağıdır. Yaşam için hepsi bir'dir.

Yaşamın birliği kendiliğindenlik hâindedir.

Savaş ve şiddet varsa, barış içinde korunacak bir hayat da vardır. Ancak insan hatırlamalıdır ki, savaşı ve barışı yaratan kendi zihnidir.

Sıradanlığı reddedişi, özel ve ayrıcalıklı olma açgözlülüğüdür ayrımları yaratan.

Sahip olma çabasıdır insana en büyük acı veren.

İnsanın kenetlenmiş bir elle yaşaması ise zordur.

Yaşam, parmakların arasından akarken avucu serinleten su gibidir insan için. *İçinde olabilir, içine alabilir insan ama, ne kadar istese de ellerinde kalamaz.*

Dünyayı anlamaktır insanın yapabileceği.

Yaşamın lezzeti saf suyun arınmışlığı ve tazeliğidir.

Berrak bir suyun şeffaflığında görebilir insan, içindekini, *içindekileri...*

...

Siddhartha'nın sonlamp buddha'nın doğduğu o ân'da derin bir sessizlik hâkim oldu her şeye.

Sessizliğin içinde bir kuş ötüşü duyuldu uzakta.

Akan suyun sesi duyuldu.

Otların fısıltısı, yaprakların çağrısı duyuldu.

Sessizliğin örtüsü aralandı yavaşça.

Yaşamın konuşması duyuldu.

Buddha dinledi.

Gözleri kapalı, kulakları açık.

Her ân bambaşka bir öyküde kendini gerçekleştiren yaşamın sesini,

Varoluşun müziğini dinledi.

Şimdi, hem var hem de yok, yaşamla bir idi..

03-07-2024

Yaşamı Kutlamak

Zamanın varlığını nasıl biliyoruz?

Peki, ya mekânın?

Eğer saatler ve takvimler olmasaydı zaman var olur muydu?

Gözlerinizi kapatıp derin bir karanlığa daldığınızda mekân var olur mu?

Peki ya insan... Yaşamını üzerine inşa ettiği bu iki zemini ortadan kaldırdığında, insan nasıl var olur?

....

Bahçede uzanmış gözlerim kapalı dinleniyorum...

Gözlerim kapalı olsa da güneş ışığının değişken aydınlığını hâlâ görebiliyorum. -Tuhaf bir şekilde içerisi dışarıdan daha aydınlık.-

Yaprakların arasından geçip yüzüme ulaşan gölge ve ışık oyunları durmaksızın devam ediyor.

Tenimde hafif esintiye hissedebiliyorum.

Kuşların sesi, uzaktan gelen şehir sesi, bir ân'lığına belirip sonra kaybolan bir inşaat makinesi, tekrar kumruların sohbeti...

Sessizlik...

Kulağımda bir arka fon sesi belli belirsiz... *Belki bir yerde bir evren yaratılıyor...*

Bir kanat çırpışı...

Bedenin dinginliğe teslimiyeti...

.

Ansızın bir düşünce beliriyor, "Saat kaç oldu?"

Ne kadar bir süredir bu hâlde olduğumu ölçmem çok zor, emin olmak için saate bakmalıyım. Ama aslında öncesinde de bakmış olmalıydım. Saat olmasa nasıl bilebilirim ki dakikaları, zamanı ve de takvimler olmasa günleri, ayları, yılları.

Dışsal saat yaşamı organize etmeme yardımcı oluyor. Oysa bir de içsel saatim var. Sabah kalkmama yardım eden, akşam dinlenme vaktimin geldiğini bana söyleyen. Bir işe başlama enerjimin hazır olduğunu bildiren ve belki de beklemem gerektiğini uyan.

Ancak dışsal saate önem vermeye başladığımda içsel olan sanki buna saygı göstermişçesine suskunlaşıyor...

.

İnsan için zaman kavramı nasıl ortaya çıktı bilmemiz mümkün değil. Kadim uygarlıkların sahip olduğu takvimleri ve saatleri, hatta astronomik yapıları, tapınakları bulduğumuzda toplum içinde birlikte yaşayan insanların zamanı kullandığını öğreniyoruz yine de, yaşamlarını nasıl etkilediğini tam olarak öğrenmemiz imkânsız.

Bizim uygarlığımız içinse zaman önemli. Saniyeleri ve saliseleri ölçmeye başladığımızda, her objeye bir saat eklediğinizde, evinizde, odalarınızda, kolunuzda, telefonunuzda birer saat olduğunda, okuduğunuz okulun, çalışma hayatınızın, emekliliğinizin süresini hesapladığınızda, her yıl yeni yaşınızı kutlayıp ortalama ömür ile karşılaştırdığınızda... *daha bir keskin ve kuvvetli olmaya başlıyor zamanın etkisi.*

Bugün her şeyin ucunun ince bir iplikle bağlı olduğu zaman gerçekten var mı sorusu bile akıl dışı geliyor.

Olmaması mümkün mü?

....

İnsan, kendisi için formüle edilmiş bir yaşam programı içerisinde yaşadığında, çoğu şeyi kendisine söylendiği gibi ve düşünmeden kabul eder.

Her günün birbirinin aynı olduğu, okul ve iş saatlerinin sabah dokuz akşam beş arasına yerleştirildiği, öğle yemeğinin oniki, yatma saatinin onbir olduğu ideal ve sıradan bir gün düzeninde...

Sabah onda kalkmak bir lüks, öğle yemeğini uzatmak bir tatil, akşam işten erken çıkmak bir ödül, geç çıkmak ise bir ceza, uyumaya direnmek ve geceyi uzatmaya çalışmak bir cins hâkimiyet olduğunda, zamanın gerçekten var olup olmadığını düşünmeye zaten pek de vakit kalmıyor.

İkibin yılının başında, çalıştığım kurumsal şirkette gözlerimin sürekli kol saatimde olduğunu fark ettiğimde, bir gün nedense aniden saat takmama kararı aldım. Güzel saatler koleksiyonumu bir kenara kaldırdım ve kol bileklerimi bu süslü kelepçelerden özgürleştirdim. Ama zihnimin organizasyon ve dakiklik özlemi hâlen mevcuttu. Bu sefer kendimi ara ara saati sorarken ya da görebildiğim diğer saatlere bakarken buldum. Yine de kararım değişmedi.

Sonra yavaşça içimde ortaya çıkan bir değişiklik hissettim. İçsel saatim devreye girmişti. Her ne kadar buna anlaşılır olması için içsel saat desem de aslında bu bir saat değil. Bu bir cins bedenle ve yaşamla uyumlanma hâliydi.

Bugün bahçenin dinginliğinde uzanmış yaşamı dinlerken aslında zaman olarak adlandırdığımız şeyin sadece değişim ve dönüşüm olduğunu görüyorum.

Bildiğimiz zaman aslında yok ve hiç var olmadı.

Sadece zihnin kullandığı bir araç gereğinden fazla önem kazanmış bir şekilde hayata hükmetmeye başladı. Bilimin dahi tartışma konusu olan “*Zaman var mı yoksa bir illüzyon mu?*” sorusu, elde tutulamayan bu ögenin varlığının gerçekten de henüz ispatlanmamış olduğunu gösteriyor.

Sorunun yanıtını yaşamın içinde bulabilmek içinse soruyu yaşama sormak gerekli.

Yaşam zamana sahip midir?

...

Bilimsel olarak evrenin yaşını hesaplayabilsek bile varoluşun gerçek doğasını ve yapısını tam anlamıyla bilemiyoruz. Her şeyin nasıl başladığı ve nasıl sonlanacağı üzerine teoriler üretilse de yeni bilgiler ışığında mevcut bilgiler ve doğru kabul edilenler değişiyor.

Dinî öğretiler ise ezeli ve ebedi olandan bahsediyor. Sonsuz ve sınırsız olandan. Öncesi ve sonrası olmayan, hep var olan, kendisi doğmamış olmakla birlikte her şeyi doğurandan...

Bu akıllamaz ve devasa sisteme ister bilimsel ister dinsel gözlerle bakalım hep yeni bir şeyler göreceğiz ve gördüğümüz bizi şaşırtmaya devam edecek. Hayret keşiflerin motivasyonu olsa da, haşyet anlayışın zevkidir. İnsan yanıtı dışarıda değil de içeride bulunduğu hayret geride kalır, huşû ve haşyet yerini alır.

.

Her iki gözlüğü de çıkarıp sadece kendi gözleriyle baktığında insan ne görecektir?

Zamanın düz çizgisi, çift yönlü bir ok gibi, geçmiş ve geleceği işaret eder. Zaman kendi çizgisinde hem geriye hem de ileriye doğru hareket eder. *Zihinde...* Şimdi dediğimiz ân ise, en küçük birimine indiğimizde neredeyse yoktur. Siz yakaladım dediğinizde çoktan geçmiş olmuştur.

Göremediğimiz ve elde tutamadığımız zamana biraz daha dikkatli baktığımızda göreceğimiz salt mevcudiyet ve yalın harekettir. Zaman göstergesi ya da etkileri dediğimiz şeyler mevcudiyet üzerinde bu harekete bağlı değişimler ve dönüşümler silsilesidir.

Zamana insan zihni sahiptir. Yaşamın sahip olduğu ise zaman değil, ritimdir.

Yaşamın ritmi, kalp atışında, nefes alış ve verişte, güneşin doğuşu ve batışında, kuşların kanat çırpışında, dalgaların kıyıya vuruşunda, çiçeklerin açışında, mevsimlerin geçişinde, bedenin değişiminde, eşyanın yıpranışında, güçlü olanın zayıflayıp zayıf olanın güçlenişinde, belirip kaybolan, yükselip alçalan, açılıp kapanan, yayılıp toplanan her şeydedir.

Yaşam, içsel doğuşlarıyla kendi bestesini yapan, hem yöneten hem de icra eden bir orkestra, hem çalan hem de dinleyen bir sistem bütünüdür.

Yaşamın ritmi sadece müzikle ve seslerle değil, görüntülerle, hislerle gerçekleştirir kendini. Kimi yerde söz olur, şiir olur, kimi yerde dans olur, şarkı olur, kimi yerde sayılar, altın oranlar, formüller olur. Canlı cansız her bir varlığı farklı frekanslarda, farklı çeşitler ve kalıplarda, farklı baskınlık ve çekiniklikte ortaya çıkarır.

Ritim, düzen ve uyum sahibidir. Kaosun dönüştüğü yaşamın sistemidir.

İnsan yaşamı anlamak ve yaşamla uyumlanmak istediğinde rehberi yaşamın ritmini dinlemektir.

Yaşamın ritmi varoluştur.

İtici bir gücün ortaya çıkardığı sonsuz ve sayısız etki, harekettir. Görünmeyen bir enerjinin tek bir noktadan başlayıp genişlemesi, yayılması, değişmesi, görünür hâle geçip varlıklara dönüşmesidir.

Her varlık kendi ritmi ile yaşama doğar. Bazıları benzer ve uyumludur, bazıları ise farklı ve uyumsuz. Bazen yaşam ile uyumlu bazen de uyumsuz, her varlık kendi ritmi ile kendi yaşam öyküsünü yazar.

İnsan, kendini ve yaşamı dinlemeyi bilmediğinde, sebebini anlayamadığı, bir dalgalanıp bir durulan deniz misali değişen olayların içerisinde şikâyet ya da memnuniyetle sürdürür yaşamını.

Memnuniyet güzeldir güzel olmasına da insan içte bilir yaşamın değişken olduğunu ve hiçbir şeyin kalıcı olmadığını. Yarın dediğinin bir garantisi olmadığını bilir yine de, yarına sahip çıkmaya çalışır zihninin zamana dair planlarıyla.

Oysa bildiği zaman yoktur yaşamda.

Yaşam kendisine kulak vermesini ister insanın. Bazı günler yağmurlu olacak der, sığınacak bir dam bul şiddetliyse, bazı günler ise güneşli olacak, çık alabildiğince doldur içine sıcaklığı ve aydınlığı.

Yaşam herkese eşit sunar sahip olduklarını. Herkesin kalıbı ve kabı ise farklıdır almak için. Kimini korkutan yağmur kimine serinlik verir, kimini ısıtan güneş kimini yakıp kavurur.

Öyle ise, her ikisini de öğrenmesi gerekir insanın.

Hem yaşamın ritmini hem de kendi ritmini. Uyum ancak birbirlerini anladıklarında oluşur. İnsan bir yandan dinlerken bir yandan da konuşmayı öğrenmelidir yaşamla. Sözcükler olmadan kendini anlatabilmek için, öğrenmelidir yaşamın dilini en başta.

....

Gökyüzü ve yeryüzü arasında köprüdür insanın bedeni.

Gökyüzündeki yıldızların hizalanması gibidir yeryüzünde insanın bedeninde yıldızlarının hizalanması.

Uyum aynı ritimle hareket etmektir. Ne zamanın ne de mekânın gerçek olmadığı bir gerçeklikte var olmaktır birlikte.

İzin vermektir yaşamın kendini gerçekleştirmesine.

İzin vermektir kendi yaşamını gerçekleştirmeye.

...

Kadim kültürlerde doğacak çocukların yıldız haritalarına bakılırdı, yaşamlarının nasıl olacağını bilebilmek için. Gençlerin evlenmeden önce yıldız haritaları karşılaştırılırdı, uzun ve güzel bir beraberlik için. Ülkelerin yıldızlarına bakılırdı, savaşta galibiyet için...

Aslında yıldızlar yaşamın ritmini anlatırdı kendi dillerinde. Uyum ve uyumsuzluğu işaret ederdi henüz yaşamı okumayı bilmeyenlere.

İnsan ya yıldızlara bağlı yaşar zamanın ve mekânın içinde ya da zamanın ve mekânın ötesinde yaşar bilir ki hepsi kendi içinde.

Sonunda bütün kitaplar raflarda yerini alır, tek bir kitap kalır geriye kendi kitabını okumayı öğrenene.

Öğrenir insan zamansız, mekânsız var olmayı, boşlukta atılan adımların ritmini, hem birlikte hem yalnız dans etmeyi.

...

*“Ne içindeyim zamanın,
Ne de büsbütün dışında;
Yekpare, geniş bir ânın
Parçalanmaz akışında.*

*Bir garip rüya rengiyle
Uyuşmuş gibi her şekil,
Rüzgârda uçan tüy bile
Benim kadar hafif değil.*

*Başım sükûtu öğüten
Uçsuz bucaksız değirmen;
İçim muradına ermiş
Abasız, postsuz bir derviş.*

*Kökü bende bir sarmaşık
Olmuş dünya sezmekteyim,
Mavi, masmavi bir ışık
Ortasında yüzmekteyim.”*

Ahmet Hamdi Tanpınar

...

***Ve kendisiyle dans edebilen herkes için değişir, neşe ve
coşku içinde bir kutlamaya dönüşür, yaşam.***

14-07-2024

Dönüşüm Sanatı

Biraz hesapsız bir pazar alışverişi sonunda tüketemediğim sebzeleri ne yapacağımı düşünüyorum. Hâlâ tazeler ama sıcak havanın da etkisiyle benim onları adı konmuş yemeğe dönüştüresim yok. Aklımda başka fikirler beliriyor. *Hafta başındaki planım değişti...*

.

Yapmak istediğim resim sulu boyaya hâkim olamayışım nedeniyle tahminimin dışında bir seyir izledi. Aklımdaki ile karşımdaki aynı değil. Ancak hâlâ içindeki güzelliği görebiliyorum ve sanki resim benimle konuşuyor, devam etmek istiyorum. *Şimdi resime dair aklımdaki plan değişti...*

.

Yaşamım bir on yıl, yirmi yıl, belki otuz yıl önce farklı yollarda ilerliyordu. Bugün burada ve bu hâlde olacağımı hiç düşünmemiştim. Yoldaki dönemeçleri, ayrımları, çıkmaz sokakları görebiliyorum. Artık takip etmeyi istemeyeceğim hedeflere yöneliyorlar. Şimdi ise ben, bambaşka biri gibiyim. *Yaşamım, bazen benimle bazen de bana rağmen, değişti...*

.

Yeniden hayat vermek yaşamın belki de en büyük mucizelerinden birisi.

Fazla gelen meyve ve sebzeleri hiç düşünmeden çöpe atabilirim. Ancak aklıma gelen fikirler onların yeni bir hayat için dönüşebileceklerini gösteriyor.

Düşündüğüm gibi olmayan resmi kaldırıp bir kenara koyabilirim. Yine de içinde gördüğüm güzellik tahmin bile edemeyeceğim bir oluşumu açığa çıkarıyor.

Ben, birçok yerde kendimi başarısız, kaybolmuş ve mutsuz hissedebilirim. Hâlbuki yaşam her ân beni bambaşka bir şeye dönüştürmek için bekliyor.

...

Bugün insanlığın yaşadığı en büyük sıkıntılardan biri geri dönüşüm. Belki de ismi yanlış koyduğumuz için bir türlü istenilen sonuçları alamıyoruz. Tekrar ve tekrar aynı sistemin içine sokmak üzere şekil değiştirmenin yeterli olacağını düşünüyoruz.

Geri dönüşüm yaşamın içinde pek de anladığımız gibi işlemiyor.

Dönüşen her şey ileriye yönelik, daha doğru bir isim sanırım 'ileri dönüşüm' olurdu.

Hayatın içinde bazı kavramlar ya yanlış anlaşıldığı için yanlış isimlendirilmiş ya da bir zamanlar içlerinde barındırdıkları hakikât şimdi unutulduğu için doğru şeyi işaret edemiyorlar.

Yeniden doğum gibi.

Bazı dillerde tekrarı ifade eden bir ön ek ile tanımlanan bu kelime veya buna benzer üretilmiş kelimeler, üzerine düşünmediğinizde, sizi anlatmak istediği şeyden tam tersi bir yöne doğru uzaklaştırabiliyor.

Oysa geri dönüşüm önce *dönüşümü*, yeniden doğum önce *doğumu* anlamak gerektiğini fısıldıyor insanın kulağına...

.

Doğum bir yaratım mıdır yoksa bir dönüşüm mü?

.

Maddesel olarak baktığımızda dünya üzerinde tekrar bedenlenen her şeyin moleküler bazda mevcut olanı çözüp tekrar birleştirerek kullandığını söyleyebiliriz. Organik bileşenler çözünerek toprağa, suya, havaya karışır ve tekrar birleşerek yeni bir canlı beden oluşturur. Hayatını sürdüren canlı bir organizma kendisine besin olup can katacak olan diğer organizmaları içine alır ve atık olanı tekrar dışına gönderir. Sonsuz bir devinim içerisinde bu moleküler yapılar kâh bitki olur, kâh hayvan ya da bir bakmışsınız bunları okuyup yazan bir insan.

O hâlde, doğum gerçekten nedir?

.

Tarih boyunca bu soru tabii ki sayısız defa sorulmuştur. Bize gelen yanıtlar doğumun bedenle sınırlanmadığını anlatıyor. Bedenin gelip geçiciliğini fark eden insan bedeninin ötesinde olanı anlamaya çalışmış.

Bedensel olarak her doğum madde boyutunda özünde bir dönüşüm ise, yaratımı gerçekleştiren bedeninin ötesinde bir şey olmalı. *-Büyük ihtimalle, bize bir yaratım olduğunu söyleyen de bir yaratıcı olduğunu söyleyen ile aynı kişi...-*

İnsan kendini bu âlemde yaratılmış olarak gördüğünde kendini yaratmış olan yüce gücü arar. Hem kendini hem de içinde var olduğu bütün bu âlemi, kâinatı, canlı cansız tüm varlıkları yaratmış olan, zâtını göremediği ancak gücünü yarattıklarının ihtişamında ve gizeminde görebildiği yaratıcıyı arar.

Dünya üzerinde ise, bu arayış aslında hiçbir zaman aradığını bulamayacak. Dışarıda hiç bir yerde kendi varlığını bizzat gösteren düşündüğümüz anlamda bir yaratıcı yok. Bu varsayılan yaratıcı ancak yaratılmış olanlar üzerinden gözlemlenebiliyor ve biliyoruz ki yaratılanların sonu yok.

İnsan, bu dünyada göremediğini öbür dünyada göreceğini düşünmüş, bir zamanlar...

...

Doğum bir yaratım değil de dönüşüm ise, o zaman gördüğümüz nedir?

.

'Doğmamış ve doğurulmamış olan. Tek, yekpare ve katışıksız olan. Eşsiz ve yegâne olan'ın sonsuz ve sayısız yüzü...

İnsanın içinde var olduğu dünya bu tek, yekpare, katışıksız, eşsiz, yegâne olandan başka bir şey olabilir mi?

İnsan, kendisini bundan ayırabilir, ayrı görebilir mi?

O ki, doğmamış ve doğurulmamış ise, insanın doğması mümkün müdür?

...

Hayat insanı büyülüyor.

Bunu romantik bir bakış açısıyla söylersek dünyanın ve yaşamın güzelliği, şaşırtıcılığı, muhteşemliği insanı gerçekten de kendisine hayran bırakıp gözlerini başka bir şeye çevirmesine engel oluyor diyebiliriz.

Ancak aynı şey, yaşamı anlamak açısından da geçerli. İnsan hayatın mevcut oluş şekliyle ve hayata dair söylenenlerle büyülenip bazen gözünün önündeki gerçekleri göremeyebiliyor.

.

Her doğum yaşamın bir dönüşümü. Yeniden bambaşka bir seyrana dalıp yola devam etmesi.

Yaşam bazen dönüştürmek için bekler, şimdi var olanın tamamen mevcut potansiyelini gerçekleştirmesini. Bazem o potansiyel bir türlü açığa çıkmaz, o zaman yaşam yine dönüştürür, elindeki hazır tazeyken bambaşka bir potansiyele çevirir.

Hiçbir potansiyeli açamayan bile kıymetlidir yaşam için, vakti geldiğinde diğerlerini besleyecek olan temel kaynağa, gıdaya, güce dönüşür.

Yaşam en büyük dönüşüm ustasıdır.

İçinde her ne varsa buluşturur, birleştirir ve dönüştürür. Bitmeyen ve sonu gelmeyecek bir döngüde her birini açığa çıkarır, görür ve bilir.

Gören ve bilen fark edendir.

İnsan fark edip anladığında, doğmamış ve doğurulmamış olanı, yaşamı, bilir ki gözlerini açtığı her yeni gün yeni bir potansiyeldir.

Dün var olan dönüşmüştür çoktan. Bugün yepyeni ve taptaze gerçekleşmeyi beklemektedir.

...

Hiçbir şeyi kalıcı zannetme

Göz açıp kapayıncaya kadar

Değişti her şey

Sen elinde tutmaya çalışırken

Çoktan dönüştü

Eski olan yeniye

Gece gündüze

Yekpare bir âlemde

Birinden diğerine

Birbirinin içinde

...

Bugün ben neye dönüştüm... Bir zamanlar var olan 'ben' şimdi nerede?

Yaşam beni kimlerle, nelerle buluşturdu, birleştirdi ve dönüştürdü. Geriye bakarsam her bir bağlantıyı görebilirim ama artık geride bakacak bir şey yok.

.

Gözlerim şimdi var olanı seyrediyor.

Kendimi tanımak için kendime bakıyorum.

Kendi dönüşümümü, ben'den açığa çıkanları seyrediyorum.

...

İnsan için kolay olan, yaşama karşı değil yaşama birlikte hareket etmek olurdu.

Bilgili insan yaşama dair olanları öğrenen ise, bilge insan yaşamı anlayandır. Anlayış, reddetmeyi bir kenara bırakıp kabul etmek ve uyumlanmaktır. Gözlerdeki önyargı perdelerini aralayıp gerçekten ne olduğuna bakmaktır.

Önce yaşam sanatını öğrenir insan. Sonra dönüşüm sanatını.

Bilir ki, doğmamış ve doğurulmamış olan, tek, yekpare ve katışıksız olan, eşsiz ve yegâne olan, her ân dönüşmektedir yaşam adıyla.

Ne bir yaratıcı ne de yaratılan var bu yaşamda...

Kendini tanımak isteyen, senden başka, ben'den başka biri değil...

21-07-2024

Medeniyet

Dağlık bölgede avlanmaya çıkmış iki avcı -*belki aynı avın peşine düştükleri belki de sadece rekabet ya da öncesine ait bir düşmanlık sebebiyle-* diğer bir grup avcının saldırısına uğrarlar.

Kalabalık olan grup sadece iki kişi olan avcılarını kolayca kuşatır ve üstün gelir. Aldıkları yaraların ve saldırının şiddeti ile avcılar ellerindeki avı ya da muhtemel avları geride bırakarak canlarını kurtarmak için kaçarlar.

Dağın sarp yamaçları her ne kadar gizlenmeyi mümkün kılsa da yaşamak için aşılması zor engellere sahiptir. Yaralı arkadaşını bir süre sırtında taşıyan avcı en sonunda onu bırakmak zorunda kalır. Dağa ve kaderin ellerine emanet ettiği yaralı arkadaşı, yanında silahları, kendisine bir süre yetecek yiyecek ile birlikte şimdi yalnızdır...

...

Binlerce yıl öncesinden gelen bir hikâye...

Hikâyenin devamının nasıl olduğunu bilemiyoruz. Bugün bulunan sadece o gün yaralanmış olan avcının bedeni. Bu beden, bize binlerce yıl önce yaşanmış olan bu ân'ın olası hikâyesini anlatıyor.

Günümüzün teknolojisi ve analiz metodları ile yaşını, boyunu, kilosunu, en son ne yediğini, nerede yaşadığını, hastalıklarını, yaşam tarzını ve buna benzer onlarca bulguyu ortaya çıkarabiliyoruz. DNA yapısı, genetiği, soy ağacı bile tespit edilebiliyor. Yüzü, bedeni yeniden canlandırılabilir.

Bulgular elde tutulur gerçekleri gösterirken geri kalanını kendimize göre tamamlamak zorundayız. Yaralı arkadaşını taşıyan diğer avcı ile aralarında geçen konuşmayı bilemeyiz. Kendi yaşamına dair düşündüklerini, hissettiklerini de bilemeyiz...

...

Bir dönemin saygın bir antropoloğunun, “*Medeniyetin ilk göstergesi nedir?*” sorusunu, “*Kırık bir kemiğin tedavi ve bakım ile iyileşmiş olmasıdır*” diye yanıtladığı anlatılır. Soru ve yanıt yazılı olarak kayıtlı olmasa ve gerçek olmasa bile, bu cümle üzerine düşünebiliriz...

Bir diğer insana, bir diğer canlıya kendine gösterdiği önem kadar önem vermek ve iyi hâlde olabilmesi için çaba göstermek...

.

Medeniyet, toplulukların bir arada yaşadıkları yerleşik yapılar ve yaşam alanları ile birlikte ortaya çıkar. Uygarlık ya da kültür anlamlarını içerir. Bu alan, bir şehir ya da daha kapsamlı olarak bir ülke olabilir.

Bu ortak yaşam alanı içerisinde yer alanlar, maddi ve manevi gelişimlerini birlikte gerçekleştirir, birlikte düşünce, sanat, bilim ve teknoloji ürünleri ortaya çıkararak yaşam kalitelerini ileriye taşırlar.

Gelişim ilerledikçe, sosyal, psikolojik, siyasal, ekonomik ve benzeri unsurların eklenmesi medeniyet kapsamını genişletmiş ve genişletmekte. Yine de özde aynı çıkış noktası duruyor:

Birey olmak ancak, birlikteyken daha güçlü olarak, kendini geliştirmek.

...

Tarih ise bize bu birlikteliklerin hiç de kolay olmadığını gösteriyor.

Eğer bir grup kendi içinde birleşebilirse, kendini dışarıya karşı koruması ve bütünlüğünü elinde tutması gereklidir. Dışarıya karşı bütünlüğü ve korunmayı sağladığında da, bu sefer, içte ortaya çıkan çatışmaları ve bölünmeleri yönetebilmek gereklidir.

Oysa, ülke ve şehir yaşantıları içerisinde alt birimlere indiğimizde göreceğimiz aile yapısında bile, barışçıl ve uzlaşmacı bir ortam bulmak her zaman mümkün değil.

Bugün, en basit örnekte, ortak yaşam alanı olan haneler, apartmanlar, siteler, mahalleler gibi nispeten küçük sınırların içerisinde bir arada olan bireyler dahi pek de medeni sayılamayacak bir yaşam tarzı sürdürüyor olabiliyorlar.

Binlerce yıl geçmesine, modernleşip bilgi alanında ilerlememize, teknolojimize ve artan yaşam kalitemize rağmen nedir bizi gerçekten özde medeni olmaktan alıkoyan?

Kalabalık bir şehrin içerisinde biraz تنها bir yerde ya da akşam karanlığında içi rahat yürüyememek, tanımadığı bir kişinin yanında güvensiz hissetmek, mal ve can güvenliğini, asayişini, otoriter güvenlik güçlerinin göz korkutması ile sağlamak, geçim derdinde olmak, hayatta kalmaya, sağlığını korumaya çalışmak, yaşlıları ve çocukları, fiziksel olarak gücü zayıf olanları, kırılğan ve içe dönük yapıdakileri, hatta kendi yakınlarını, aile bireylerini, arkadaşlarını anlayamamak, anlayamadıklarına yer bulamamak veya eşdeğer görmemek, güçlü olmayı, fiziksel güç, maddi güç, ezici güç, yok edici güç zannetmek...

Hâlâ fark edip geliştireceğimiz çok şeyin olduğunu işaret ediyor.

...

Dağda arkadaşını sırtında güvenli bir yere taşıyan avcı içsel bazı değerlere sahipti. Her ne kadar çaresizlik bir yerde arkadaşını yalnız bırakmasına sebep olmuş olsa da, biliyoruz ki, binlerce yıl önce belki de insanın kendi gelişimindeki en önemli adım diğer canlılara, doğaya, yaşama verdiği değerle başlamıştı.

.

İnsan için gelişim, hem içe hem de dışa yöneliktir.

Tıpkı bir bacak diğlerinden kısa olduğunda dengeli yürünemeyeceği gibi, insan birinden diğlerini eksik bıraktığında dengeli bir yaşama sahip olamaz.

Günlük hayatın kalitesini artıracak keşifler, ekonomik atılımlar, bilimsel araştırmalar her ne olursa olsun, insan dışsal değerlerine benzer kendi içsel değerlerini ortaya çıkarmadığı sürece medeni olmayı başaramayacak.

Birliktelik aslında insan için bir kolaylık. İnsana ait ortak değerler bir araya geldiklerinde daha kolay görülebiliyor. Birbirlerine gösterdikleri anlayış, sevgi, saygı, hürmet, merhamet, şefkat, paylaşım, takdir, destek gibi değerler, sadece bir diğeri olduğunda varlığını ya da yokluğunu hissettiriyor. Birlikteyken daha güçlü olmak, bu değerleri ortak bir şekilde sahiplenip açığa çıkarmakla gerçekleşiyor.

Birlikteyken hâlâ bir birey olmak ise, insanın sadece kendine ait değerlerini bulmasına bağlı.

Her bireyin farklı ve özgün yaratıldığı bu dünya düzeninde, birliktelik hâlindeyken bir olmaya değer vermeye bağlı...

...

İnsan, varoluş programı içerisinde en başta kendini korumayı ve kendini geliştirmeyi öğrenir. Hâlbuki bu program, kendini sevmeyi ve kendine saygı duymayı da içerir.

O yüzden insanlık tarihine baktığımızda, bazen hemen bazen biraz geç olsa da, değişmez bir şekilde insanın içsel uyanışına şahit oluyoruz. Tarih boyunca, kendini cehaletten, esaretten, zulümden kurtarmak için ilk adımı atan birileri hep olmuş. Ve bu birileri kendileriyle beraber, birlikte yürüyecek diğerlerini de daha aydınlık günlere yönlendirmişler.

...

Civis ve civitas, insan ve şehirdir. İnsanın kendine ait ilk şehri kendi bedenidir.

Civitas, yani kurulacak ilk medeniyet insanın kendi beldesindedir.

Kendi medeniyetini kuran her birey kendi emin beldesine kavuşur.

Her medeni birey, bir diğeri için açılan kapı, güven verici, aydınlatıcı, yol gösterici olur.

Huzur ve refah olmadan gelişim hep kısır kalacaktır insan için.

Bahar çiçeklerinin açabilmesi için kış gereklidir yine de, güneşin ışıkları, sıcaklığı ve yaşam enerjisi olmadan yeşermez ağaçların dalları.

Sadece kendi dünyasını yüceltmek ve var etmek isteyen zihin kapıları kapalı bir şehre benzer. Yaşam ise insanın öğrenmesini ister.

Ben ve biz'in aynı bütünü farklı yüzleri olduğunu...

.

Tek bir kaynaktan doğar,

Kuşatır kolları tüm var olanı,

Ayrı değildir her şey tek olan şeyden,

Mümkün değildir bölmek bütün olanı,

Hem yoktur hem de vardır karanlık,

Gözlerini kaparsan kaybolur,

Gözlerini açarsan ordadır,

Işık.

29-07-2024

İnsan

İnsan içindeki hayvani tarafı nasıl fark eder?

.

Hiç kimsenin kendisine yakıştırmak istemediği bu yön sanki hep başkalarında gözlemlenen bir şey gibi. Genellikle de öfkeli, kaba, saldırgan olanlara atfedilir.

Hâlbuki hayvanlar âlemi çok renklidir.

Kiminin avcı kiminin av olduğu bu yaşam alanı, halkalarıyla bir zincir gibi birbirine bağlı örgüsel bir yapıya sahip.

Bilimsel açıdan baktığınızda, kimin kime besin olacağını, avcı ve av doğalarının tanımlarını, nerede yaşadıklarını, nasıl ürediklerini, genel karakterlerini bulabilirsiniz. Çok uzağa değil, şehirdeyseniz kendi mahallenize baktığınızda evcil hayvanları ya da kırsalda besi hayvanlarını hemen kendi yaşam alanınızın içinde görebilirsiniz. Onlar uysallaşmış ve insana alışmış yapılarıyla bir nevi kabullenme içindedirler... *insandan geleni*.

.

İnsandan gelen nedir?

İnsanı hayvandan ayıran nedir?

Hayvanları bitkilerden ayıran, duyumsama ve hareket yetenekleri ise, insanı hayvandan ayıran da konuşarak kendini ifade edebilmesi ve aklıdır. Ancak bugün, bitkilerin de duyumsama yetenekleri olduğunu biliyoruz. Bitkiler de ışığa duyarlı harekete, büyüme, gelişim hareketlerine sahipler, çiçek açıp meyve vermeleri kendi âlemlerinde bir harekettir. Hatta kök hareketiyle yer değiştiren ağaçlar bile mevcut. Kökler sadece göremediğimiz bir hareketi değil kendi aralarında iletişimlerini, besin alışverişlerini de sağlıyor.

Belki de, hareketin tanımını bir zamanlar oldukça dar bir kapsamla yapıldığı için bugün bu dar içeriği değiştirmeyen insan zihni bitkileri hareketsiz görüyor.

Aynı şekilde hayvanlar âlemine dair de görüşümüz dar olabilir.

İnsan dilinde konuşma yetenekleri olmasa bile iletişime sahipler. Daha ötesi, bilimsel alanda araştırma amaçlı yetiştirilen bazı kuş ve memeli hayvan türlerinin insanlarla da iletişime geçebildiği biliniyor. Akıllı denilen hayvan türleri tanımlanıyor. Ama en ilginç, türün genelinde değil de bireysel olarak ortaya konulan farklar. Aynı türden tek bir birey ortaya çıkarak aklın ötesinde bir yetenek sergileyebiliyor.

Bütün türlerin becerileri ise sahip oldukları fiziksel bedenle sınırlı.

Bunu insana hatırlatmak için insan bedenine en yakın hayvanlara bakmak yeterli. İnsanın atalarının bu primatlar ile bağlantısı olduğunu düşünen bilimsel tezler hâlen geniş anlamda kabul görmüş durumda.

Yine de bu sadece fiziksel olarak düşünülebilir.

...

Bir canlı nasıl var olur?

.

Hayvan kelimesi dilimizde 'hay' yani diri, canlı olanı ifade eder. Diğer bazı dillerde hayvan 'anima', 'animalis'tir, yaşam nefesine sahip, canlı olan ve hareket hâlinde olandır. Tanımlar bir ipucu verseler de geneldir, bu canlı ve hareketli varlık türünü tamamen anlatmazlar. Kuşu kediden, kediyi köpekten ayırt etmek için diğer özelliklerine bakmak gerekir.

Öyle ki, insan da beden olarak aynı kategoride olmasına rağmen, insana hayvan değil de insan dedirten kendi özellikleri var.

Bilim dünyası dışı bakarak bunu insanın zekâsında, düşünme, analiz etme, yorum yapma yeteneğinde görür. *İnsan, iki ayak üzerinde yürüyendir.*

Manevi dünya ise içe bakar ve bunu anlamlandırma, fark edebilme, yakınlık kurabilme, anlayış gösterebilme yeteneklerinde görür. *İnsan, kıyam ederek ayağa kalkmış olandır.*

İnsan, her iki dünyada da, potansiyel olarak en üst gelişim seviyesine sahiptir.

Kendini fiziksel ve akıl yönünde geliştirerek mimari, mühendislik, mekanik, elektrik, elektronik, teknolojik, sanayi, bilim, ilim, sanat, bedensel faaliyet alanlarında açığa çıkardığı gibi, kendini duygusal ve ruhsal yönünde geliştirerek sevgi ve saygı üzerine, birlikle beraber teklik ve bireysellik, bütün yaratılış âleminde, çevresinde her şeyin yerini ve merkezinde kendi yerini bilmek üzerine açığa çıkarır.

İnsan bir anlamda kendini unutmuş olandır. Tüm yaptıkları hatırlamak içindir.

Bitkiler, hayvanlar diğer tüm canlılar 'can'lıdır, ruh ise bir tek insana aittir. İnsanı hayvandan ve diğer tüm canlılardan ayıran bedenindeki akı ve konuşma yeteneği değil özündeki ruhudur.

Hiç kimse akıl becerileri düşük seviyede olan veya konuşma yeteneği kaybolmuş ya da hiç ortaya çıkmamış olan bir kişiye hayvan demeyecektir. Sadece potansiyel olarak kısıtlı alanlarını görecektir. *Potansiyel, her kişi için doğuştan bazı alanlarda geniş bazı alanlarda dardır.* Gelişim için bir pay olsa da, kimi müziğe meyillidir, kimi resime, kimi hiç birini yapamıyorum der, ancak yine içinde en iyi yaptığı bir şeyler vardır, arayıp bulmasını bekleyen.

Bir insanı hayvanlığa en yakın gösteren öfkesi, kaba ve saldırgan yapısıdır demiştik. Ancak bu sadece vahşi hayvanlar için geçerli ki, vahşi hayvanlar en acımasız kategori olarak görülebilir. Oysa hayvan olan, hayatta kalabilmek için doğasında bir cins acımasızlığa sahip olmak zorunda olmalıdır. Kurnaz birisi, korkak birisi, sinsî birisi, cesur birisi, dedikoducu birisi, kibirli birisi, açgözlü birisi ve daha sayabileceğimiz nice karakter özelliğini sergileyen birileri de hayvani bir sığata, sıfatlara sahiplerdir ve yaşamak için, bir üstten korunmak için, bir alta acımazlar.

Her insan içinde öyle ya da böyle bir hayvanlar âlemi saklar.

Nuh'un gemisine binen bütün hayvanlar aslında insanın içindedir. Ve insandan beklenen bu hayvanlarla birlikte çıkacağı yolculuktan sonra, eski dünyasının yok olması, bambaşka, yepyeni bir dünyaya adım atmasıdır.

Ruhun dünyasına.

.

Yolculuğun sonunda hayvanlar hiçbir yere kaybolmaz. Onlar sadece hatırlatıcı ve yol göstericidir.

Dönüşüm ve kurtuluş insan içindir.

İnsanın, insan olduğunu hatırlaması, bedeninin içinde ikâmet eden ruhunu ve ruhunun biricik vatanını fark etmesi içindir.

.

Bütün manevi öğretiler ya da dinler, insan bedeni ile doğan varlığın kıymetinden bahseder. Bu beden dünya üzerinde en yüksek potansiyeli, ruhu açığa çıkarma şansına sahiptir.

Ancak, potansiyel sadece potansiyeldir. Harekete geçmeyen hiç bir güç, bir yeteneği geliştirip gerçek özü ortaya çıkaramaz.

İnsanın insan olabilmesi için kendini gerçekleştirmesi, kendini gerçekleştirmek için de kim olduğunu hatırlaması gereklidir.

...

Bir denge hâlinde bu dünya üzerinde yürüyen insan, yeryüzünde aradığı cenneti kuracak olandır. Cennetinin içinde korur kendini dış dünyanın hayvansal vahşeti ve acımasızlığından.

Kendini tüm insanlarda görebilen, içindeki hayvanları dışında seyredabilen, dünyayı var eden bu birleşik zincir örgüsünün aslında yaşamı koruyan bir zırh gibi bütün olduğunu bilen, *insandır.*

O bilir ki, karşılaştırma yapmaya, imrenmeye, üzülmeye, öfkelenmeye ve kıskanmaya gerek yoktur, *bir insan bütün insanlardır.*

Bir diğerrinin sahip olduğu ya da gösterdiği güzellik ve marifet, kendi içinde takdir edeceği bir yanının açığa çıkıp sergilenerek ona kendini seyrettirmesidir.

Ne yokluğa üzülmeye ne de varlığa sevinmeye yer yoktur
yaşamında, *insanın*.

O bilir ki, bir diğer canlının gözlerinin içine baktığında gördüğü
sadece kendisidir.

***Seveceği, saygı duyacağı, dost olacağı, yaşam vereceği
kendinden başka biri değildir aslında.***

04-08-2024

Değeri ve Yeri Nedir?

Görünen o ki herkes bilmek istiyor... ama neyi bilmek?

*Kimi olanı bilmek istiyor... Haberleri dinliyor, nerede hangi ülke savaş içinde, liderler ne diyor, nelerin fiyatı arttı, bu gidişat nereye... Ama bu yeterli değil, dünya ve ülkenin hâli bir yana, kim kime ne demiş, kim nerede kazanmış nerede kaybetmiş, kimler birilerinin canına, malına el uzatmış... Bu da yetmez, akrabalarım, arkadaşlarım, beraber çalıştıklarım, alışveriş yaptığım bakkalım, manavım, insanlar, şu meşhur olanlar, ne giyorlar, ne yiyorlar, kime ne söylüyor, neler anlatıyorlar... *Bilmek istiyor kimileri.**

*Kimi olmuş olanı bilmek istiyor... Tarih, siyaset, edebiyat, kültür, sanat, medeniyet, ilim, bilim... Bugün bizi, insanı buraya hangi adımlar getirdi, neleri keşfetti insan, hangi denizlere açıldı, hangi kara parçalarını fethetti, uzayın derinliklerinde neler buldu, denizlerin gizemini çözebildi mi, nasıl belgeledi bulduklarını, hangi kitapları, şiirleri yazdı, hangi söylevlerle bildiklerini insanlığa aktardı... *Bilmek istiyor kimileri.**

*Kimi olacak olanı bilmek istiyor... Yıldızlar, kehanetler, rüyalar, içsel veya dışsal, bilim dışı ya da bilimsel öngörüşler, istatistikler veya tahminler... *Henüz bilinmeyeni bilmek istiyor kimileri.**

Kimi kâinatı bilmek istiyor...

Kimi sadece yaşamı.

Kimi diğerlerini bilmek istiyor...

Kimi sadece kendini.

...

Ve insan merak ettikçe her sorusunun yanıtını buluyor bir şekilde.

Ne merakın bir sonu var ne de bilmenin.

Ama zamanın, insan yaşamının bir sonu var.

O yüzden en iyisi bir sınır çizmek bilinen ve bilinmeyen -bilinemeyen- arasına...

En iyisi kendi alanını belirlemek.

...

İki basit soru insanın yaşamını tümüyle değiştirebilir.

“Benim için değeri nedir?”

“Benim için yeri nedir?”

Şimdi, yazıyı okumaya ara verip başınızı kaldırın, etrafınıza bir bakın....

Oturduğunuz yerden hemen yanbaşıınıza çevirin gözlerinizi, en yakınınıza...

Gördüğünüz her bir şeyin üzerine sorun bu iki soruyu kendinize...
Ve her yanıtınız üzerine düşünün biraz...

Kahvemi ya da çayımı içtiğim bu fincan, benim için değeri ve yeri nedir?

Oturduğum bu koltuk, benim için değeri ve yeri nedir?

Duvardaki resimler, benim için değeri ve yeri nedir?

Masada duran şu biblo, benim için değeri ve yeri nedir?

Okuduğum bu yazı, bu kitap, benim için değeri ve yeri nedir?

Değeri ve yeri nedir, içinde yaşadığım bu odanın, bu evin, bu mahallenin, bu şehrin, bu ülkenin, bütün bu mekânların ve eşyaların?

Cansız diye nitelendirdiğim ama her ân birlikte olduğum bu şeylerin değeri ve yeri nedir benim için?

Peki ya canlı olanlar?

Ailemin, arkadaşlarımın, komşularımın, bir ülkeyi paylaştığım vatandaşların, dünya üzerinde benim gibi yaşayan tüm insanların, hayvanların, bitkilerin, havanın, suyun, besin olup can verenlerin, gecenin, gündüzün, mevsimlerin, ışığın, karanlığın, güzelin, çirkinin, gördüğüm, dokunduğum, işittiğim, tattığım, kokladığım tüm bu şeylerin, dünyanın ve yaşamın değeri ve yeri nedir benim için?

Ya düşündüklerim, duygularım, arzularım, sevdiklerim, saygı duyduklarım, korktuklarım, anlam yüklediklerim, anlamsız bulduklarım, ülkülerim, hedeflerim, becerilerim... Bu dünyada nedir değeri ve yeri benim yaşamımın?

En nihayetinde, yaşam bulduğum bu varoluş içerisinde, kendi değerim ve yerim nedir... benim için?

...

Yaşam kaos ve düzen arasında gidip gelir, kurulur, yıkılır, yeniden kurulur ve yeniden yıkılır ve yeniden yeniden...

Kaos potansiyeldir. Bilinmeyene gebedir. Bilinmeyen, belki doğacak belki de doğmayacak olan.

Kaos'un bilinmeyi yaşamın bir yarısı olsa da, insan için yaşam diğer yarının bilinen düzenidir. Yaşam, ince bir denge hâlinde var olan Dünya'dır. Hava, su, toprak, ışık, ısı birazcık azalsa ya da artsa bozulacak, yok olacak olan bir düzen.

Yaşam, ip üzerinde yürüyen cambaz gibi bulmak zorundadır dengesini, var edebilmek için Dünya'sını.

Bu yüzden yaşam bilir, her şeyin değerini ve her şeyin yerini...

.

Yaşamla uyumlanmak isterse insan önce dengeyi öğrenmelidir.

Kendi bedeninin, düşünce ve duygularının, sahip olduğu kavramların, aldıklarının ve verdiklerinin, bildiklerinin ve yaptıklarının, içindekilerin ve dışındakilerin dengesini kurabilmeyi öğrenmelidir.

Yaşam alanının dengesini korumayı öğrenmelidir.

İnsan yaşam gibi bilmelidir, dengeyi kurabilmek için, her şeyin ve herhangi bir şeyin, herkesin ve birisinin, kendisi için değerini ve kendi yaşamındaki yerini.

...

Kaos'a aitse etrafında gördüklerin, bil ki yaşamın bilinmeyene gebedir.

Bir sonraki adım doğumun getireceği düzendir.

İpin üzerinde yürüyebilmek denge ustası olmayı gerektirir.

İleriye görebilmek her seferinde yeniden sağlam bir adım atabilmek için gerektir.

Gebe ise yaşam beklemek gerekir doğacak olanı.

Güzel şeyler düşünmek gerekir.

Güzel olanı davet etmek için her ân'ı güzellikle kuşatmak gereklidir.

İnce ipin üstünde yürüyen insanın elindeki denge sopası olur iki basit soru:

Benim için değeri nedir?.. ————— Benim için yeri nedir?..

...

Değer dediğimiz şey ise, sabit görüldüğünde pek yanıltıcıdır ilk başta.

O kadar yanıltabilir ki, bazen değer verilen zehir olur yok eder, bazen değeri bilinmeyen panzehir olur kurtarır bütün bir yaşamı.

Değer, görünmeyen bir özdür, kiminle ve neyle birleşirse oraya taşır aktarır sahip olduğu cevheri.

Bu öyle bir özdür ki, hem hiç değişmeden kalan hem de maddi manevi, zamansal mekânsal her ân değişmekte olan.

Değerin özüdür belirleyen yaşamdaki yerini. Kimi değer işlevdedir, kimi biçilen pahada, kimi zevktedir.

Nehir kenarında suyun bolluğu, kaynak noktasında suyun saflığı ve temizliği, denize kavuştuğunda suyun birleşip bütünleşmesi, çölde kaldığında suyun yokluğu gösterir değerini ve yerini.

İnsan, *gerçekten yaşamak isteyen insan*, her gününe yeni baştan başlamasını bilmelidir.

Bilmelidir ki, yaşam her ân farkında olmasını ister, değişenin ve değişmeyenin, hava ve su gibi değerini hiç kaybetmeyenin.

İnsan için yaşamın doğuş noktası kendi durduğu yerdir ve kendi yaşamı sahip olduğu en büyük değerdir. Bir unutup bir hatırladığı en büyük değer...

Şimdi, tekrar bakın etrafınıza.

Aynada kendinize bakın, ama en derine, göz bebeklerinizin içine, *doğumun gerçekleştiği yere.*

Değer, görünende değil asıl görünmeyende, *dışarıdan yansıyan aslında içeride.*

Ne yakınlık ne de uzaklıkla ölçülmez ait olduğu yer çünkü, *yeri değerinin eşidir.*

Bugün kaos varsa yaşamınızda bilin ki doğacak olana gebedir.

Doğumu yapacak olan ise sizden başka biri değil.

Yaşam göz bebeklerinizden doğar hayata.

İnsan, salt yaşam olduğunu bildiğinde anlar kendi gerçek değerini.

Bilir ki kuracağı yaşam kendi biricik eseridir.

Şikâyet yaşamını başka ellere emanet ettiğini gösterir insana.

Her doğum cesur olmaktır.

Her doğum yeni yaşamın sorumluluğunu almaktır.

Her doğum yeni bir isimdir yaşama doğan.

Kendi ismini almaya hak kazanan,

Kendine gerçek ismini verebilen,

Yalnızca kendini doğuran insan olur yaşamda...

12-08-2024

Beslenme Zinciri

Canlı organizmalar hayatlarını sürdürebilmek için besine ihtiyaç duyarlar.

Besin, kısaca, varlığı sürdürebilmek için gerekli olan şeydir.

Gıda olarak düşündüğümüzde, organizma için gerekli olan, yenilmeye, beslenmeye elverişli her türlü maddedir. Bunlar su, mineral, tuz gibi inorganik veya bitki ve hayvan kökenli organik kimyasal maddeler olabilir.

Besleyici maddeler genel olarak yenilebilir ve içilebilir. Canlı organizmanın, bedeni içine aldığı bu maddeleri işleme sistemi kendiliğinden ve doğal olarak gerçekleşir. Faydalı bölüm işlendikten sonra faydasız bölüm bedenden dışarı atılır. Bu otomatik sistem organizmanın yeterli besin alıp almadığını, besine ihtiyacı olup olmadığını farklı göstergelerle bildirir. Bedenin dilini anladığında, organizma, sistem ile uyumlu hayatını devam ettirebilir.

Ancak bazen, sistemin bu yerleşik aklını bozan etkenler ortaya çıkar. Alınan besin görünürde yenilebilir ve faydalıdır hâlbuki bu faydalı görünenin içine zarar verici etkenler dahil olmuştur. Zehirleyen gıdalar, kimyasal bileşikler, ilaçlar, uzun süreli tüketimi bedene hasar veren gıda türleri gibi, bugün artık bunları bir miktar ayırt edebiliyoruz.

Gıda yelpazesi, bitkiler, böcekler, kuşlar, balıklar ve kara hayvanları âleminde her türün kendisine özgü, nispeten dar bir sınıra sahip. İnsan ise beden olarak kara hayvanları âlemine yakın olmasına rağmen neredeyse her şeyi besin olarak kullanabilir durumda.

Bu yelpaze o kadar geniştir ki, gıdanın ötesini içine alır.

...

İnsan ne ile beslenir?

Yaşamla uyumlu bir insan dünyanın beş tadını tüketebilir. Acı, tatlı, tuzlu, ekşi ve baharlı tüm tatlar insan için uygundur. İnsan bu tatları, bitkiler, tohumlar, kökler, meyveler, hayvansal gıdalar üzerinden sağlar. İnsanın geniş yelpazesi o kadar sınırsızdır ki, tatları yalın hâlleri ile tüketmenin yanı sıra birbirleri ile harmanlayarak değişik yemek türleri, tarifler olarak bildiğimiz birleşimler yaratabilir. Hem, hayvanlardan farklı, çiğ bir tüketim de değildir insanınki. İnsan lezzet dediğimiz bir öğeye sahiptir. Bu yüzden sadece içerik değil pişirme yöntemleri de çeşitlidir insan için. Yemek insan için doymanın ve hayatı sürdürmenin yanı sıra bir zevk unsurudur.

Ama insanı besleyen sadece farkındalıkla yapılan bu gıda tüketimi değil. İnsan farkında olmadığı bir başka besin zincirinin de bir parçası.

...

Bütünlüğü içinde insan kendi başına canlı bir varlık. Kâinatın içinde ise onun bir parçası. Dünya üzerinde dünyanın bir parçası. İnsanın bedeni içinde uzuvları ve organları beden bütünlüğünün görünen birer parçası.

Ama tıpkı kâinat gibi, tıpkı yaşam gibi, insanın bütünlüğü hem görünen hem de görünmeyi kapsıyor. İnsanın sahip olduğu her düşünce, her duygu, her kavram bu bütüne ait görünmeyen birer canlı varlık. Ve tıpkı görünen bedenler gibi beslenmeye ihtiyaçları var.

Günümüzde enerji beden tanımı çoğu kişi için bilindik. Yine de enerji bedeninin nasıl çalıştığı ve alt yapısı, fiziksel bedeninin doku, kas, organ yapılarının ve işlevlerinin bilindiği kadar bilinmiyor. Oysa belirli organların, uzuvların belirli görevleri yerine getirmesine benzer, enerji beden de hayatiyet verirken kendi sistemi içerisinde farklı katmanlarda ve görevlerde bu bütünlüğün içinde hizmet veren unsurlara sahip.

Fiziksel olarak karaciğer temelde bedeninin iç temizliğini, toksik ve zararlı maddelerin arındırılıp atılmasını sağlar. Enerjetik olarak ise, karaciğer zihinsel ve duygusal bir işleve sahiptir; analiz ve ayırt etmekten sorumludur.

Fiziksel olarak akciğer temelde nefes alış veriş vasıtası ile kanın oksijenlenmesini ve karbondioksitten arınmasını sağlar. Enerjetik olarak ise, akciğer eski olandan kurtulmak ve yerine yeniyi getirmekten, tazelenmekten sorumludur.

Aynı şekilde, fiziksel olarak kalp temelde bedeninin besin ihtiyaçlarının, gereken oksijenin dağıtımını ve bunun için kanın bedende dolaşımını gerçekleştirir. Enerjetik olarak ise, kalp, bilinç, düşünce ve duygulardan sorumludur.

Batı tıbbi olarak adlandırdığımız modern tıp daha çok bedensel sağlıkla ilgilenirken, doğu tıbbi fiziksel beden yanı sıra enerji beden üzerine de çalışır. Her iki tıbbin sahip olduğu psikoloji anlayışı birbirlerinden farklıdır. Batı, buradaki dengesizlikleri konuşma terapisi ve kimyasal düzenlemelerle tedavi ederken, doğu, enerji bedendeki dengesizliğin düzenlenmesi için bazı duygu, düşünce ve kavramların gözden geçirilip arındırılmasına yönelik teknikler kullanır.

...

Her düşünce, her duygu görünmeyen birer canlı varlıktır demiştik. Var olan her şey hayatta kalabilmek için beslenmek ister.

Görünür âlemde bu besin zinciri göz önündedir. Kimin kimi yiyeceği aşağı yukarı bellidir. Görünmeyen âlemde ise kimin kime besin olduğunu bulmak için biraz daha dikkat etmek gerekli, biraz daha yaşamın işleyişinin farkında olmak gerekli.

Bir insanın gün içerisinde neyi ne kadar yemesinin bedeni için yeterli, sağlıklı ve uygun olduğunu tanımlayabiliriz. Peki, aynı insanın düşünce ve duygularının her gün neye ne kadar ihtiyacı olduğunu söyleyebilir miyiz?

İlk bakışta yanıt hayır.

Ama aslında yanıt evet. Sadece biraz daha dikkat vermemiz gerekiyor. Düşünceler ve duygular, acıkan bedenın açlık ihtiyacını göstermesi gibi, beslenmek için kendilerini ön plana çıkarır ve bedensel açlığın zihni yöneltmesi gibi kendi açlıklarını doyuracak şeye yöneltirler.

Kendi yaşantımıza bakmamız anlamak için yeterli.

.

Gün içerisinde sahip olduğu düşünceleri ve duyguları gözlemleyebilen birisi, onları ne ile beslediğini de görebilir.

Okuduğu, dinlediği haberler, kitaplar, yazılar, seyrettiği filmler, ilgi gösterdiği alanlar, yaptıktan sonra kendini iyi ya da kötü hissettiği şeyler, birlikte olduğunda güçlü, motive ve zinde olduğu veya tükenmiş hissettiği insanlar. Ayrılamadıkları, alışkanlıkları, hiç bir şekilde yanında duramadıkları... Bütün bunlar o insanı besleyen ya da kendisinin beslediği öğeleri gösterir.

Her insan, kendi merkezinde bu beslenme zincirinde tüketen olduğu kadar, bir diğeri için merkez olduğu hâlde de tüketilendir.

O hâlde biraz daha dikkat etmek iyi olur, nasıl yaşadığımızı...

.

Fiziksel türde gıda beslenme zincirinde tüketilmek, organik yapılar için hayatını kaybetmek demek.

Bu nedenle türlerin devamı ve hayatta kalabilmelerini sağlayan beslenme ihtiyacı belirlenmiş sınırlara sahip. Aç oldukça yenir, tüketilen şey her yönüyle yaşam zincirine geri döner, son bakiye toprağa ve toprak canlılarına aittir. Hayatta kalmak için kendinizi korumanız ama yine, yaşamak için öldürmeniz gereklidir.

Oysa fiziksel bir yapının olmadığı enerji âleminde beslenme başka bir doğaya sahip. Tüketen ve tüketilen ilişkisi olduğu kadar, yok etmeden karşılıklı birbirini besleyen ve geliştiren bir ilişki türü de mevcut.

Bir düşüncenizi ele alın. Şimdi onu izleyin... Bu düşünce ilk ne zaman ortaya çıktı, ne kadar süredir sizinle birlikte? Her gün bir şekilde kendini hatırlatıyor mu ya da bir süre unutulup tekrar mı beliriyor? Ne olduğunda güçleniyor, daha belirginleşiyor ve neyin olması onu zayıflatıyor?

Bu düşünce bir korkunuz olabilir, genele ait çok basit bir şey: *“Yaşamak için para gereklidir...”* Belki de herkesin hemfikir olduğunu düşündüğünüz bir şey: *“Para kazanmak için çok çalışmak gerekir...”* Düşüncedeki vurgu ‘para’da, ‘çok’ta, ‘kazanmak’ta ya da ‘çalışmak’ta olabilir. Vurgu neredeyse o alan önemlidir...

Sizin için önemli olanın ‘para’ olduğunu farz edelim. Aslında bu düşünce bir kavrama dönüşmüş durumda ve ‘para’ya ait düşüncelerinizden sadece birisi. İçinizde ‘para’ya ait sayısız düşünce varlığını sürdürüyor. Birbirlerini destekliyor ya da birbirleriyle çatışıyorlar.

Bu düşünceler var olabilmek için sizin üzerinden beslenecekler. Aslında, sizinle beslenecekler. Ve siz de onları besleyebilmek için kendinize kaynaklar bulacaksınız. Okuduğunuz bir haber, arkadaşınızla yaptığınız bir konuşma, zihninizde durmaksızın dönüp duran içsel diyaloglar besin olacak.

O haberleri yazanlar sizin için besin üretiyorlar, ama bu üretim olumsuz bir düşünce içinse aslında sizin için toksik.

Arkadaşlarınızla yaptığınız konuşmalar da aynı şekilde.

Dedikodular, şikâyetler, karamsarlık, tüketim üzerine yapılan çoğu şey insan için toksik.

Toksin ise tuhaf bir varlık. Yerleştiği ortama zarar vermesine rağmen etkisini artırmak için elinden geleni yaparak kendini bir alışkanlığa dönüştürmeye meyilli. O yüzden ‘*kötü*’ dediğimiz çoğu şey çok kolay bir şekilde alışkanlık olur; ‘*kötü alışkanlık*’. Bu sadece içki, sigara da değil, durağanlık, karamsarlık, şikâyetçilik, dedikoduculuk gibi bir alanda alışkanlık hâline dönüşmüş bir yaşam olur.

Birileri sizin için besin üretirken siz de birilerinin besini olursunuz. O sevdiğiniz arkadaşınız dertleşmek için içini size döker, komşunuz memleketin gidişatından size şikâyet eder. Ama bu kadarı ile kalmaz, annenizin, babanızın, eşinizin, çocuğunuzun da sizden beklentileri vardır. Görünüşte iyi niyetli ilgi, sevgi isterler, kendi yaşamlarına uygun olması için sizi şekillendirmek, kontrol etmek isterler. Sizi yaşamlarının hayati parçası hâline getirir, bağımlı olur, siz olmadan yaşayamaz hâle gelir ve en uç sınırda sizinle kendilerine bir yaşam inşa eder sizin yaşamınızla beslenirler.

Sadece sevgilerini değil, bazen öfkelerini, korkularını, endişelerini beslersiniz. *Fark etmeden....* Sonra da aynı evde, aynı ülkede, aynı dünyada yaşadığınız bu canavarların neden bir türlü gitmediklerini düşünürsünüz.

Bugün sunî gıdalar, zehirli, kirlenmiş, ilaçlı gıdalar, sağlıksız gıdalar, dengesiz tüketilen gıdalar, doğaya, canlılara, yaşama verilen zarar aslında hepsi insanın sağlıksız yaşam hâlini ve dengesini yitirmiş varoluşunu işaret ediyor.

Hâlbuki tam tersini yaşamak mümkün.

.

Tüketme ve tüketilmenin ötesinde birbirini besleyen geliştiren bir ilişki türü de mevcut.

.

“*Sevgi her şeyin ilacıdır*” denilir. İlaç olabilmesi için o sevgi, hakiki, samimi ve kapsayıcı *büyük bir sevgi* olmalıdır. Bencil ve küçük sevgiler sözde karşı tarafı severken aslında tükettiğinin farkında olmaz. Bir annenin, babanın bile çocuğuna duyduğu sevgi, onun kendi başına bir birey olmasına izin vermiyorsa, küçük sevgidir.

Birbirini beslemek demek, üretme ve tüketme, alma ve verme dengesinin kurulmuş olması demektir. İnsanın duygu ve düşüncelerini besleyen diğer duygu ve düşüncelerle kuracağı karşılıklı, sağlıklı ilişkilerdir.

Yaşamda insan kendisine arkadaş olarak, fikirdeş, duygudaş insanları seçtiğinde bir denge kurma şansına da sahip olabilir. Karşılıklı alınan ve verilen fikirler *sohbet*, karşılıklı hissedilen güzel duygular *muhabbet* kurulmasını sağlar.

Ancak sadece benzer fikir ve duygular, yeniliğin ve gelişimin önünde bir engel de olabilir. Yaşamı her yönüyle, her hâliyle kabullenen insan her şeyi hazmedebilen insandır. Farklı bir görüş bile bu kişi için tabağındaki değişik bir lezzet olacaktır.

Bu gerçekleştiği ân'da, sadece tüketim amaçlı kurulan zincir doğasını değiştirir üretim yapabilecek hâle gelir.

...

Üretim ne demektir?

İnsanlığın gelişmek ve devamlılığını sağlamak için ortaya çıkardığı her şey bir üretdir. Modern toplumlarda tarım, sanayi, teknoloji gibi farklı alanlarda insanlığın hizmetine ve yararına sunulmuş sayısız üretim nesnesi görebiliriz.

Bununla birlikte, üretim, fiziksel yaşamın devamlılığının ötesinde bir kapsamdadır. İlkel olarak adlandırdığımız ilk insanların yaşam dönemlerinde dahi, anlamak ve anlamlandırmak üzerine ürettiklerinin izlerini görebiliyoruz. Bugün sanatın ilk örnekleri denilen çizimler, heykeller, inançlarını gösteren tanrıça, tanrı, hayvan sembolleri, giysiler, eşyalar, takılar, evler, köyler, şehirler, mabetler, hepsi insanın hem yaşamı korumak, kolaylaştırmak, güzelleştirmek hem de kendini ifade etmek için ortaya çıkardıkları.

Tek bir el, bir arada onlarca el... İki farklı insanın, iki farklı kültürün birleşmesinden doğanlar aslında karşılıklı birbirini besleyen ve geliştiren bir ilişkinin varlığını ortaya koyar.

'Ben ve biz'in kaynaştığı, bir bütün olduğu bu birliktelik, birbirini tüketmeden, yaratılan ortak alanın her iki tarafı da beslemesini hatta verdikçe güçlenmesini sağlar.

Bu ortak alan, yaşam verebilen yaratılışın kaynağı ile bağlantıdadır. Sonsuz ve sınırsız olanın kaynağı.

...

Bir'i ve bir'liği anlayabilmek...

Yaşamda her birey kendi tekliğine ve özgünlüğüne sahip. Bulup ortaya çıkarması gereken bu bireysellik insanın yaşamının kıymetini gösterir. Kendi tekliğini ve özgünlüğünü bulan her birey ise birliktelik ile çoğalır. Yaşam birleşik bir bütündür. Hem tek'tir hem de bu tekliğin içinde çok'tur.

Beslenme zincirinde hayatta kalma ve tüketmenin bir adım sonrasına geçebilen insan, üreten insan olur. Tüketmeden üretebilen insan. O zaman yaşam, bambaşka bir dünya açar bu insanın karşısına. Sonsuz ve sınırsız kaynağın ortaya çıkarabildiklerini, gücünü ve yaratımını fark eden insan için korku kalmaz, sınır kalmaz.

İçinde yaşadığımız kâinatın temel yapı taşları -*aslında mağara duvarındaki ellere benzer, üst üste ve iç içe sayısız adette-* birbirleriyle birleşerek elementleri, maddeleri, bugün gördüğümüz sayısız canlı ve cansız varlığı ortaya çıkardı.

Kimi birbirine benzer kimi tamamen farklı bu varlıklar hâlen yaratımın temel yapı taşlarını oluşturuyor, birbirleriyle birleşerek, *gördüğümüzün ötesinde*, yeni ve benzersiz bir yaşamı var etmek için.

Bunu fark eden insanın yapması gereken tek şey bu birleşmeye izin vermek olacaktır.

Yararlı olanı kullanmak yararsız olandan arınmak insanın üretken yaşamına açılan kapının anahtarı gibidir. Yaşamın neşesi ve güzelliği bu tarifsiz doğurganlıkta gizlenmiş insandan açığa çıkmayı bekler.

İnsanın kendisinin yaşamın bizzat yaratıcısı olduğunu fark etmesini ister.

16-08-2024

Kusurlu Peygamberler

İnsanın içinde kusursuzluk için duyulan derin bir özlem var...

Yaşamın mükemmel olmasını arzulayan bir özlem...

.

Hâlbuki düzeltecek ne çok şey var yaşamda... *kusursuzluğu arayan insan için.*

.

Gözlerini kendisine çevirdiğinde, saçı, başı, kıyafetleri *-kolay belki bunları değiştirmek-* ama yetmez, boyu, kilosunu, bedeni *-hele bir de bütünü bir yana bırakıp parçalara indiğinde-*...

Dışını bırakıp içine geçtiğinde, düşünceleri, duyguları, huyları, alışkanlıkları *-üstelik bir de sıkıntı veriyorlarsa-*, ne çok şey vardır değiştirecek insanın kendisinde.

Gözlerini dışarıya çevirdiğinde, evinde, eşyalarında, mahallesinde, şehrinde, ülkesinde *-sınır gittikçe açılır-* dünyanın düzeninde ne çok şey vardır düzeltecek...

Üstelik bir de diğerlerine çevirdiyse gözlerini, herkes kusurludur, kiminin tipi, boyu posu, kiminin huyu suyu *-bir şey tamam olsa diğer bir şey kusurludur mutlaka-* bir ömür geçse yetmez hepsini düzeltmeye.

.

Kusursuzu arayan insan, aradığını, yanında olmayan, hayalinde var olanda bulabilir ancak.

.

Efsanelerde anlatılan kahramanlardır kusursuz olan.

Tarihe adını yazmış olan cesur, akıllı, güzel insanlardır kusursuz olan.

Bilge olan, insanlığa ışık tutmuş olanlardır kusursuz olan.

En kusursuzu ise, yaratıcının mesajını taşımaya muktedir olanlardır.

Kusurluların arasından itina ile seçilmiştir onlar.

Kusursuzdur peygamberler insan için.

...

Gerçekten de öyle midir?

Yaşam için bir farkı var mıdır kusurlu olanın ve kusursuz olanın?

Yaşamda mutlak kusursuzluk var mıdır?

İnsan bulacak mıdır aradığını? Dinecek midir içindeki derin özlem?

...

Varlığın birliğinde, ne biri ne diğeri ayrı olmadığına, hem biri hem diğeri bütün olduğunda *belki de aramaktansa anlamaktır önemli olan...*

Hakk ile halk oluyorsa insanın dünyası, kusurların da kusursuzluğun da kaynağı aynı yer değil midir aslında...

İnsan, tüm bu arayışı içerisinde bir gün fark eder ki, barışa ve huzura ihtiyacı vardır en çok.

İçindeki eleştiriyi, çekişmeyi, dışlamayı, yok etme arzusunu bırakıp, kabullenmeye, anlamaya, hoş görmeye, *her şeyin yerini bilmeye* ihtiyacı vardır.

...

Okula giden çocuklar gibi, öğrenmesi için önünde açıp okuyacağı bir kitap vardır herkesin. *Kendi yaşamının kitabı.*

Kitap, *-okusa da okumasa da-* açıktır insanın önünde.

Ne zaman ki kitabını fark eder insan, eline alır *-yaşamını-*, okumaya başlar kendisine anlatılanı.

Ve bazen de yazar birisi kitabını *-yaşamını-*, kendine aktarılan ve öğretilen doğru yolu.

Kimi şimdi öğrencidir, kimi artık hem öğrenci hem öğretmendir bu hayatta.

Her bir kitaptan çıkarılacak bir ders vardır mutlaka ama, insanın asıl kitabı kendine verilen kitaptır bu yaşamda.

Bu yüzden, vakti geldiğinde dışarıya kapanmalıdır kulaklar bir ân'lığına, ki duyabilsin içinden yükselen sesi.

O ân'ı fark edebilirse insan, fark edebilirse ve izin verirse o kaynaktan gelen safi sesin sözlerine, yeniden doğabilir yaşama...

yeni bir yaşama...

.

bakireden doğan...

dışarıdan hiçbir bilginin döllemediği,

hiç bir söz ile kirlenmemiş olandan

dünyaya gelen...

bakir olan kaynaktan,

*ne doğmuş ne doğurulmuş olan
kendi içinden*

kendi hakikâtini açığa çıkaran...

saf, temiz, özgün ve bütün

sadece bana ait olan,

her şeyiyle yaşam olan...

...

Yaşamın dengesinde kusur ve kusursuzluk bütünler birbirini.
Bir ân gelir birini seyrederek bir ân gelir ötekini seyrederek insan.
Hem kusurlu hem kusursuzdur yaşam ve yaşama ait olan.

Ve bir gün öyle bir göze sahip olur ki,

tüm perdeleri kalkar,

her şeyi olduğu gibi yerli yerinde,

kendi gerçeğini gözlerinin önünde,

apaçık aşikâr görebilir insan...

28-09-2024

Şehadet

Vatan şehit vermeden kazanılmıyor...

.

ıçimde bir vatan

kopuyor bir cins tufan

kıran kırana bir savaş

hakıyla yaşamak

yaşamıma ve kendime

sahip çıkabilmek için

.

Kimleri kaybettim bu güne kadar...

Benim için kimler canını feda etti...

Bilemedim, ta ki fark edinceye kadar...

.

Bu dünyada karanlık ve aydınlığın savaşı bitmez derler. Dünyanın düzeni bu derler. Yaşamın doğal bir süreci...

Savaş varsa eğer bu dünyada, kurtulup zafere kavuşan kadar, kaybeden de vardır.

Kazananların yerini biliriz de, kaybedenlerin yeri nedir bu yaşamda?

Savaşın içinde canını verenlerin yeri nedir bu hayatta?

...

İnsan, kendisine öğretildiği gibi yaşarsa, iyi iyidir, kötü kötüdür.

Hâlbuki, gece karanlığı getirdiği için kötü olabilir mi? Mümkün müdür kışın soğuğu, çölün susuzluğu getirmesine kötü demek? İnsanın hep bir bahar gününün tatlı esintisi ve güneş ışığının sıcak kucaklaması içinde yaşamaya imkânı var mıdır?

Yaşam, “Sınırsız bir zenginlikte benim sofram” der, “her gün aynı yemek konulmaz aynı tabağa...”

İnsan ne kadar sevdiklerini beklese de, yaşam tatmasını ister her tadını, bazen de açlığın verdiği hissiyatı.

İnsanın öğrenmesini bekler, her şeyi yiyebilmeyi ve her şeyi hazmedebilmeyi.

Oysa kolay mıdır hazmetmek? Kolay mıdır her şeyi yiyebilmek?

İnsan olabilmek için çıkmak gereklidir hayvanlar âleminden...

O âlem ki, kimin ne yiyeceği bellidir ve keskindir sınırları... Tek bir uygunsuz lokma bile canından edebilir bir hayvanı.

İnsan, yeryüzünün tüm tatları kendisine sunulmuş olan....

Herkes kendi toprağında yetişene aşına olsa da, yeryüzünün tüm toprakları sayısız çeşit sunar insanın âlemine. Yaşamı kabullenmek, sunulanı almak ve kendi beden toprağında işleyebilmektir. İşleyip dönüştürebilmektir. Hepsi can vermek içindir insana.

Bedene can veren gıda iken, ruha can veren gıdadaki mânâ olur.

Ve hiçbir vatan şehit vermeden kazanılmaz.

Birileri insan için can verir gıda olur, birileri insan için can verir mânâ olur.

Mânâ'yı fark edebilirse insan, şahit olabilirse olana, o zaman can veren her şey şehit olmuştur.

İnsanın yaşamı, *-görebilirse eğer-* 'kurtuluş savaşı'nın meydanıdır hayat alanı.

Kazanan ya da kaybeden yoktur bu savaşta, tek bir hedefi vardır, hürriyete kavuşmak. Özgür olmak. Kendi vatan beldesine sahip çıkmak. İşgal edilmiş bir yaşamı, hakkıyla yaşamayı, geri almak.

Görünür âlemde insan, içine doğduğu, üzerinde yaşayıp büyüdüğü toprağa vatan dese de, insanın kendi vatan beldesi beden toprağıdır.

Aydınlık ve karanlığın meydan savaşı insanın içinde kopar kıyameti. Ne birine iyi ne de ötekine kötü denebilir, savaşın asıl galibi dengeyi kuran insan olur.

Ve kuruluncaya kadar denge, birileri can verir insan için...

İnsanın görünmeyen âleminde süregelen savaşın görünür âlemindeki yansımasıdır hayatı.

Ve insanın, *o tek bir insanın*, şahit olabilmesi için hâkikate, canını verir niceleri, şehit olur.

Ta ki, fark edinceye kadar...

İnsan, kendisi, şehadet edene kadar...

Gün gelir şehit olurum

Bir insan şahit olsun ve dirilsin diye

Gün gelir ben'im için şehit olunur

Şahit olayım hakikâte, insanlığıma dirileyim diye

O hâlde, kim diyebilir ki şehitler ölmüştür?

Şehitler ölmez...

Şahit olanın âleminde daima diridirler.

***İnsan vakti geldiğinde şahit olur kendi asılsız
inanışlarına. O hâlde, hakikâti açığa çıkaran, her ne ise
veya her kim şهادetle, minnettar olmak gerekir
verilen cana...***

03-10-2024,

İstanbul

Bedenin Ötesinde...

Var Olan İnsan...

Adı olmayan kitap...

“Bir adın yoksa seni nasıl çağıracağım?” diye sordu.

İsimsiz olmak...

Bu bizi ürkütüyor mu?

...

Varlık doğduğunda isimsizdir. Bizler tanımak için isimler veririz. Oysa isimlerde varlığı kaybederiz.

Bu dünyada isimlerle var olmaya alışkınız.

Peki, ya bu dünyanın ötesinde?

İnsan ruhun adını bilebilir mi? *Ruhun bir adı var mıdır?*

...

O, belki de yüzlerce isim aldı bugüne kadar. Çağlar boyunca farklı yaşamlara ve kişiliklere sahip oldu.

Oysa aynı öz, aynı varlık.

İsimlerin ötesinde.

Cisimlerin ötesinde.

Hangisinin sen olduğunu söyleyebilir misin?

...

Bu kitabın bir adı yok. Tek bir yaşamı değil, 'yaşam'ı anlatmak için dile geldi. Her kelime, her satır, her sayfa ile birlikte gözlerinizi başka bir gerçekliğe açmanız için...

Ruhunuzun gözlerini açmasına izin vermeniz için. *Ruhun gözleri sizin izniniz olmadan açılmaz...*

Bugün, *İzin Günü*.

Birbirinizi görmeniz, birlikte yaşamı görmeniz için.

İnsan, ruhun sevdiği.

Ruhun biricik ikâmeti.

Birbirini kabullenmek var oluşu kabullenmek demektir.

...

Yaşamın adı yoktur.

Sonsuz potansiyeldir.

Doğurgandır. Sonsuz olasılığa gebedir.

Bu kitap yaşam, yaşamın kitabı...

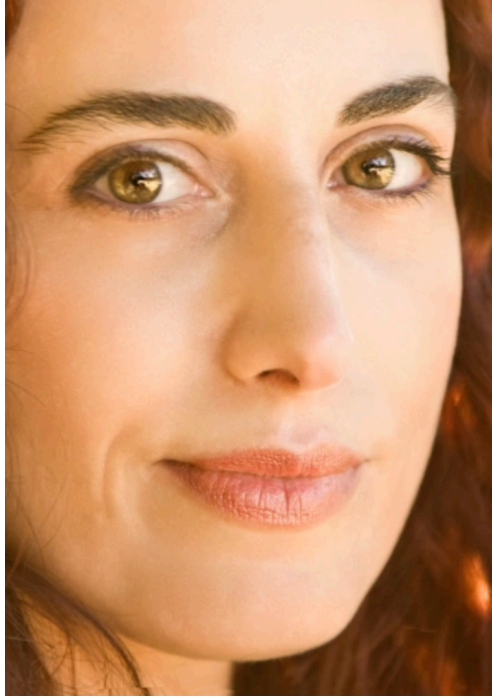
Sen bu kitapsın. Adın yok.

Sen insansın. Dünyada adın yaşam.

Sonsuz potansiyellerin sahibisin.

Yaşamı öğrenmek için açıp okuman gereken bir tek sensin.

Melike Belkıs Doğar

www.intouchlife.art

intouchlifeart@gmail.com

melikedogar@gmail.com

*“Her insan kendi içinde bütin ve yetkindir,
bu potansiyel sadece keşfedilmeyi bekler...”*

1. *Rüya*
2. *Bahar Müjdecisi*
3. *Sahip Olduğın Şeyi Görmüyorsun*
4. *Korku mu? Sevgi mi?*
5. *Pandora'nın Kutusu*
6. *Yaşam Ustası*
7. *Arkadaş*
8. *Kar Beyaz*
9. *Mutlu musun?*
10. *Matruşka*
11. *Kul Geçidi*
12. *Gerçek Kalp*
13. *Âlem içinde Âlem*
14. *Sen Hep Burdasın, Hep Var Olansın*
15. *Nasıl Bulduysan Öyle Bırak*
16. *Her Çiçek Bir Tohumda Gizlidir*
17. *Ex Oriente Lux – Işık Doğudan Gelir*
18. *'Kendine Işık Ol' Diyebilmek*
19. *Doğum Günü*
20. *Hakikât Nerede?*
21. *Hazine Sandığı*
22. *Kendi Yaşamımın 'Öykücü'sü*
23. *Samimiyet*
24. *Bırak Varoluş İçeri Girsin*
25. *Kendimden Kendime*
26. *İnsan Olan Anlar...*
27. *Kintsugi... Kırılanı Onarmak*
28. *Leviathan*
29. *Bahçın Karnında*
30. *Toprakla Barışmak*
31. *Suyun Getirdiği*
32. *Teslimiyet*
33. *Emsalsiz Yaşam*
34. *Denge*
35. *Sevgim Olmasa*
36. *En Güzel Hikâye*
37. *İnsan Nasıl Terfi Eder?*
38. *Son Kale*
39. *Düşüncenin Yolculuğu*
40. *Üçüncü Göz*
41. *Kendini İfade*
42. *Nuh'un Gemisi*
43. *İnsan Hırsla Kapıldığını Nasıl Anlar?*
44. *Şimdi Burada...*

45. *Yeni Doğan*
46. *Gerçek, Doğru, Hakikât*
47. *Dost*
48. *Şefkat*
49. *Birlik*
50. *Gizli Hazine*
51. *Şahit misin?*
52. *Metamorfoz*
53. *Denge Noktası*
54. *Gören Göz*
55. *Kendini İfade Edebilme Sanatı*
56. *Aequus Lux – Eşit Işık*
57. *Zamana Düşmek*
58. *Yaratıcının Bedeni*
59. *Mağara dostları – Yedi Uyurlar*
60. *Çaba*
61. *Başkasının Mektubunu Okuma*
62. *Her Güne Bir Masal*
63. *Dinginliğin Büyük Yolu*
64. *Baktığınızda Ne Görüyorsunuz?*
65. *Üç Soru*
66. *Bir ve On Bin Varlık İnsan*
67. *Doğru Çaba Doğru Çabasızlık*
68. *Kendi Değerini Bilmek*
69. *Uyanış*
70. *Alan*
71. *Bahçe*
72. *Sistem*
73. *Yaşamı Kutlamak*
74. *Dönüşüm Sanatı*
75. *Medeniyet*
76. *İnsan*
77. *Değeri ve Yeri Nedir?*
78. *Beslenme Zinciri*
79. *Kusurlu Peygamberler*
80. *Şehadet*